

Š k o l n í v z d ě l á v a c í p r o g r a m
Základní škola Jirkov, Studentská 1427, okres Chomutov

„Škola pochopení“

VI. verze

Motto:

*Slyším a zapomínám
Vidím a pamatuji si
Dělám a rozumím*

Název školy: Základní škola Jirkov, Studentská 1427,
okres Chomutov

Adresa: Studentská 1427, 431 11 Jirkov

Ředitel: Mgr. Jan Duda

Telefon: 474 654 369; 474 654 370;
731 515 591 (ŘŠ);

E-mail: reditel@2zsjirkov.cz; jan.duda@2zsjirkov.cz;
sekreteriat@2zsjirkov.cz

Webové stránky: www.2zsjirkov.cz

Zřizovatel: Město Jirkov, nám. Dr. E. Beneše 1, 431 11 Jirkov
Tel: 474 616 411
E-mail: sekretariat@jirkov.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021

Mgr. Jan Duda
ředitel školy

Obsah

1. Seznam použitých zkratk.....	5
2. Charakteristika školy	7
3. Charakteristika ŠVP	9
4. Učební plán	21
5. Učební osnovy	24
5.1 První stupeň	24
5.1.1 Český jazyk a literatura.....	24
5.1.2 Anglický jazyk	36
5.1.3 Matematika	42
5.1.4 Informatika	50
5.1.5 Prvouka.....	55
5.1.6 Vlastivěda	60
5.1.7 Přírodověda	64
5.1.8 Výtvarná výchova	68
5.1.9 Hudební výchova	75
5.1.10 Tělesná výchova	81
5.1.11 Pracovní činnosti	92
5.2 Druhý stupeň.....	98
5.2.1 Český jazyk.....	98
5.2.2 Anglický jazyk	111
5.2.3 Německý jazyk.....	118
5.2.4 Matematika	122
5.2.5 Informatika	129
5.2.6 Dějepis.....	133
5.2.7 Občanská výchova	142
5.2.8 Fyzika	149
5.2.9 Chemie	157
5.2.10 Přírodopis	163
5.2.11 Zeměpis	173
5.2.12 Výtvarná výchova	181
5.2.13 Hudební výchova	187
5.2.14 Tělesná výchova	193

5.2.15	Výchova ke zdraví	199
5.2.17	Pracovní činnosti	204
6.	Hodnocení žáků	211
7.	Dodatky	214

1. Seznam použitých zkratek

AJ	anglický jazyk
ČJ	český jazyk
ČR	Česká republika
ČSR	Československá republika
D	dějepis
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
EU	Evropská unie
EV	environmentální výchova
F	fyzika
Ch	chemie
CHKO	chráněná krajinná oblast
If	informatika
IVP	individuální vzdělávací plán
MěÚ	městský úřad
MKV	multikulturní výchova
MŠ	mateřská škola
NJ	německý jazyk
NP	národní park
OSV	osobnostní a sociální výchova
PISA	mezinárodní testy
poč.	počátek
pol.	polovina
Př	přírodopis
PřP	přírodovědná praktika
Přv	přírodověda
roč.	ročník
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program základního vzdělávání
SPC	speciální pedagogické centrum
SPU	specifické poruchy učení
SPUCH	specifické poruchy učení a chování
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
stol.	století
sv.v.	světová válka

ŠPZ	Školské poradenské zařízení
ŠPP	Školní poradenské pracoviště
ŠVP ZV	školní vzdělávací program základního vzdělávání
VDO	výchova demokratického občana
VMEGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Z	zeměpis
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

2. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Základní škola Jirkov, Studentská 1427, je druhá vzdělávací instituce tohoto typu, která byla v Jirkově v r. 1947 zřízena. Od roku 1985 přesídlila do nové panelové budovy tvořené několika na sebe navazujícími pavilony. Škola se nachází v dosahu rozsáhlé sídlištní aglomerace a nese rysy sídlištní školy. Je jednou ze čtyř základních škol v Jirkově.

Jedná se o plně organizovanou školu s 18 třídami vždy po dvou třídách v ročníku (10 tříd na I. stupni a 8 tříd na II. stupni). Součástí školy je školní družina o čtyřech odděleních a modernizovaná školní kuchyně, kde žákům a zaměstnancům školy nabízíme výběr ze dvou hlavních jídel. Objednávka probíhá přes elektronický systém na PC, žáci užívají elektronické karty nebo čipy.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, dvě zástupkyně ředitele, dvě výchovné poradkyně, čtyři vychovatelky školní družiny, učitelé I. a II. stupně. Ředitel, zástupkyně ředitele a výchovná poradkyně pro profesní orientaci mají kvalifikaci pro II. stupeň, výchovná poradkyně pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami má kvalifikaci pro I. stupeň. Vzhledem k menšímu počtu tříd na II. stupni jsou některé předměty vyučovány neaprobovaně.

Sbor je smíšený s větší převahou žen a věkově různorodý. Některé učitelky mají kvalifikaci v oblasti speciální pedagogiky, a proto se věnují především dětem, které potřebují dyslektickou a logopedickou péči. Velkou pozornost věnujeme DVPP, proto podle možností využíváme značně různých nabídek a seminářů. Zaměřujeme se na nové metody práce v jednotlivých předmětech, oblast pedagogiky a psychologie a vzhledem k lokalitě umístění naší školy rovněž na práci s problémovými žáky.

Charakteristika žáků

V současné době je kapacita školy optimálně naplněna. Spádovou oblastí naší školy je především okolní sídliště, ale i ostatní části Jirkova. V průběhu minulých let se ulice spádové oblasti často měnily a nyní rodiče při výběru školy upřednostňují i sourozenecké vazby. Někteří žáci sem dojíždějí i z okolních vesnic a okrajových sídlišť Chomutova. Autobusové spojení je velmi dobré, neboť v blízkosti školy je zastávka městské dopravy.

Na naší škole máme bohaté zkušenosti s integrací žáků. Nejsme však školou bezbariérovou. Tito žáci se vzdělávají na základě doporučení PPP a SPC podle individuálního vzdělávacího plánu.

Dlouhodobé projekty, spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola spolupracuje s Florbalovým klubem Chomutov a Volejbalovým klubem Jirkov v organizaci přípravek a Plaveckou školou Regena v Chomutově, které zajišťují volnočasové aktivity našich žáků.

Každý rok pořádáme výjezdy do školy v přírodě, lyžařský kurz. V rámci možností pořádáme sportovní kurzy (vodácký, cyklistický a turistický kurz).

Další výraznou aktivitou je sběr starého papíru, plastových lahví a víček od pet lahví, kdy mezi sebou soutěží jednotlivé třídní kolektivy. V této soutěži naše škola již několik let obsazuje čelní místa. Z výtěžku se obnovuje a modernizuje vybavení přestávkových ploch, přispívá se z něho na odměny a dárky pro žáky. Vedeme děti k třídění odpadu, a proto v každé kmenové třídě jsou sběrné koše na tříděný odpad a na chodbách pavilonů nádoby pro tříděný sběr. V rámci „Recyklohraní“ jsme ve vstupním prostoru u šaten 2. stupně umístili kontejner na drobné elektrospotřebiče a nádobu na použité baterie. Od roku 2015 neseme titul Ekoškola.

Každoročně organizují žáci naší školy **mikulášskou nadílku** pro žáky 1. – 5. tříd a projekty rozvíjející tradice některých svátků (Vánoce, Velikonoce, Den dětí, sv. Václav) a v minulých letech se osvědčil i celoškolní projekt **Den Země**. Výrazně vzrostla spolupráce s Policií ČR, která připravuje především pro děti I. stupně některé akce a projekty, pro žáky I. a II. stupně pak besedy a přednášky v rámci prevence sociálně patologických jevů.

Naši žáci se rovněž účastní různých oborových olympiád a úspěchy zaznamenáváme v řadě sportovních soutěží (především plavecké, atletické a sálová kopaná), nově je na naší škole otevřen kroužek florbalu, který vede zkušený trenér.

Spolupráce s rodiči je na dobré úrovni, v každé třídě si rodiče volí svého třídního důvěrníka, který zastupuje v radě rodičů zájmy zákonných zástupců na poradách s vedením školy. Významnou měrou se finančně podílejí na mnoha aktivitách třídních kolektivů. Od 1. ledna 2006 byla na naší škole zřízena devítičlenná rada školy, v níž jsou voleni zástupci z řad zaměstnanců školy, rodičů a 3 zástupci zřizovatele. Zástupci jsou voleni na 3 roky a schází se podle potřeby 3 – 4x během školního roku. Rada školy schvaluje výroční zprávu školy, vyjadřuje se k ŠVP, seznamuje se s ostatními dokumenty školy. Pravidelně písemně informuje zřizovatele.

Ve školním roce 2003/2004 byl zřízen **školní senát**, v němž jsou zástupci 2. – 9. tříd. Školní senát řeší různé problémy a požadavky dětí. Garantem je jeden z učitelů z 1. a jeden z 2. stupně a jedenkrát za měsíc se zástupci senátu scházejí s ředitelem školy, kterému tlumočí a projednávají s ním své požadavky a návrhy na vlastní akce. Členové školního senátu se rovněž podílejí na vydávání školního časopisu.

Mezi další partnery, se kterými spolupracujeme, patří především MěÚ Jirkov, s MěÚ Chomutov, Městská policie Jirkov, PČR, ÚP, PPP v Chomutově, SPC v Měcholupích, Dyáda v Chomutově, Paraplíčko v Jirkově, DDM v Chomutově, ZUŠ v Jirkově, okolní ZŠ, partnerská MŠ ve Studentské ulici, místní periodika, Rada školy, Autoškola Omega v Chomutově.

Filozofii školy nejlépe vystihuje oficiální logo organizace, které vytvořili v soutěži samotní žáci – lodička v rozbourané vodě ochráněna zavináčem, kde plachta symbolizuje školu, která žákovi/lodičce je oním správným průvodcem v prostředí/moři plném ohrožení, nabídek a možností.

3. Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

ŠVP naší školy vychází z cílů, klíčových kompetencí RVP ZV a z několikaleté snahy o zmodernizování školy, z analýzy možností a schopností sboru. Vycházíme z požadavků rodičů, kteří se ke koncepci školy vyjádřili v dotaznících, a z naší odlišnosti.

Z názvu našeho ŠVP „**Škola pochopení**“ vyplývá, že budeme podporovat demokratické principy a respektovat žáka jako osobnost. Skladba žákovských kolektivů je velmi pestrá, proto je pro nás důležité pochopit individualitu každého žáka a jeho specifické potřeby. Žáci budou pokračovat v dobré tradici školního senátu, kde mohou vyjádřit své názory, směřovat požadavky k vedení školy a zároveň organizovat a hodnotit své aktivity. Diferencovaným přístupem a pestrou nabídkou mimoškolních aktivit a realizací projektů dáme možnost uplatnění všem žákům (se specifickými poruchami učení i žákům nadaným a talentovaným). Náš ŠVP nemá specifické zaměření, nemáme výběrové třídy, ale snažíme se dát šanci všem podle jejich schopností. Součástí naší školy je vlastní plavecký bazén, a proto je nedílnou součástí podpora rozvoje tělesné zdatnosti dětí. Vzhledem k vysoké nezaměstnanosti v našem regionu je rovněž jedním z hlavních cílů podpora žáků v uvědomělé profesní orientaci.

Ve vzdělávání žáků je pro nás důležité:

- Respektování žáka – jeho osobnosti
- Respektování demokratických principů
- Vztahy ve škole
- Požadavky rodičů
- Navázání na tradice školy
- Zapojení školy do veřejného života
- Všestranný rozvoj osobnosti každého jedince
- Profesní orientace žáků, samostatné myšlení a odpovědné rozhodování

- Soulad s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami a demokratickými občanskými postoji
- Spřízněnost s přírodou a jejími zákony

Na co se chceme zaměřit:

- Učit žáky znalosti a dovednosti, které budou uplatnitelné v životě
- Pracovat s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, spolupracovat s odborníky, poskytovat jim podpůrná opatření, pro žáky se SVP zpracovat IVP
- Podporovat a dále rozvíjet talentované děti
- Posílit výuku cizích jazyků již od 1. třídy, klást důraz především na výuku anglického jazyka, ale vzhledem ke specifice regionu neopomíjet ani německý jazyk, který začínáme učit jako druhý cizí jazyk od 7. ročníku
- Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života
- Podporovat využití výpočetní techniky a její přirozené začlenění do všech předmětů

Výchovné a vzdělávací strategie

Naše motto „**Slyším a zapomínám. Vidím a pamatuji si. Děláním a rozumím.**“ vyjadřuje především náš přístup a volbu výchovných a vzdělávacích strategií k utváření klíčových kompetencí. Záleží nám především na tom, aby děti učivo pochopily a podle možností ho prakticky použily.

Kompetence k učení

- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem.
- Zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly, vedeme je k samostatnému vyhledávání informací.
- Podněcujeme jejich tvořivost, realizaci vlastních nápadů ve vhodných případech.
- Vytváříme situace, aby se žáci sami mohli aktivně podílet na získávání informací a pocítiti radost z objevování informací.
- Umožňujeme žákům účast na soutěžích a olympiádách.
- Individuálním přístupem dáváme žákům šanci prožít úspěch.
- Vedeme žáky k samostatnému organizování některých akcí mimo školu.
- Aktivní účastí na školních i mimoškolních projektech jim umožňujeme propojení poznatků s reálnými životními situacemi, motivujeme je tím k celoživotnímu učení.
- Organizováním větších i menších projektů zároveň umožňujeme žákům propojit poznatky z různých předmětů a vytvořit si tak komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy.
- Vytvářením žákovského portfolia umožňujeme žákům, aby posuzovali vlastní pokrok, kriticky hodnotili výsledky svého učení.
- Zadáváním testů (SCIO, matematický Klokán, testy CERMAT, PISA, TIMSS...) umožňujeme posoudit úroveň dosažených výstupů ve srovnání s jinými

školy i v mezinárodním měřítku, motivujeme žáky k plánování způsobů, jak odstranit nedostatky a zlepšit svůj výkon.

Kompetence k řešení problémů

- Při výuce zadáváme problémové úlohy z praktického života.
- Zařazováním drobných problémových úkolů do vyučovacích hodin poskytujeme prostor pro vlastní nápady a řešení a jejich obhajobu.
- Umožňujeme žákům pracovat s informacemi z různých zdrojů (internet, encyklopedie, různá média, ústní zdroje ...), zároveň neustále zdokonalujeme práci s těmito informacemi a jejich vhodné využití a kritické posouzení.
- Poskytujeme žákům prostor pro pojmenování vlastních problémů a jejich řešení prostřednictvím školního senátu, kde jsou vedeni k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a dosah svých činů.
- Organizováním projektových dnů umožňujeme žákům uplatnit logické myšlení a řešení problémů různými způsoby a postupy, k prezentaci a obhajování postupů mohou využít počítačovou učebnu.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky a s dospělými ve škole i mimo školu.
- Zařazováním práce ve dvojicích a ve skupinách učíme žáky obhajovat svůj názor, poslouchat názory jiných, pozorně naslouchat a kriticky posoudit různé informace.
- Umožňujeme žákům využívat k informovanosti nástěnku školního senátu a příležitostná hlášení do školního rozhlasu, kde mohou zpracovávat videozáznamy a další dokumentaci ze školního života.
- V síni tradic poskytujeme žákům prostor pro prezentování vlastních výrobků a fotografií z různých školních i mimoškolních aktivit.
- Ve třídách i na chodbách dáváme žákům prostor pro realizaci vlastních nápadů na zlepšení školního prostředí, v počítačových učebnách mohou předvést své vlastní prezentace.
- Podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami především organizováním společných projektů, mimoškolních akcí, výletů a výjezdů do školy v přírodě.
- Spolupracujeme s mateřskými školami v blízkosti naší školy (učitelky 1. stupně připravují pro rodiče předškoláků informační odpoledne).
- Spolupracujeme s ostatními základními školami v Jirkově organizováním společných sportovních akcí (atletické soutěže, plavecké závody).
- Podporujeme žáky 2. stupně v přípravě akcí pro děti 1. stupně (pomoc při zápisu do 1. tříd, organizace Mikuláše, Dne dětí,...).

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k tomu, aby zvládli základy kooperace a týmové práce především zařazováním práce ve dvojicích a ve skupinách do výuky.
- K upevňování dobrých vztahů v kolektivu využíváme nejen vyučovací proces (aktivní způsob výuky), ale i další aktivity jako jsou výlety, exkurze, účast na kulturních pořadech a akcích, výjezdy do školy v přírodě, lyžařský a

cyklistický kurz (pro žáky 2. stupně), uskutečňování řady mimoškolních aktivit, zapojování se do některých akcí a projektů organizovaných jinými organizacemi v našem městě.

- Vedeme žáky k tomu, aby si vytvářeli pravidla práce ve skupinách, jejich dodržováním a respektováním budeme žáky směřovat postupně k formulování vlastních pravidel chování, která budou schopni dodržovat a kriticky posuzovat jejich porušování (k tomu také přispívají pravidelná jednání školního senátu, kde jsou zástupci tříd).

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k dodržování školního řádu, který respektuje individualitu dětí a jejich rozdíly (prostřednictvím školního senátu se žáci mohou vyjádřit k bodům ve školním řádu, které by rádi sami formulovali a dbali na jejich dodržování).
- Vedeme žáky k odmítání a kritice nevhodného chování, otevřenému odsuzování agresivity, hrubého chování, ničení majetku...; prostřednictvím zástupců školního senátu mohou otevřeně vyjádřit své názory.
- Prostřednictvím různých sportovních soutěží, prvků dramatické výchovy, kulturních akcí, pobytů v přírodě umožňujeme dětem zapojit se do kulturních a sportovních aktivit, poznat naše tradice, kulturní a historické dědictví. Při všech těchto činnostech klademe důraz především na prožitek.
- Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali své chování ve škole i mimo školu a byli zodpovědní za své činy.
- V rámci environmentální výchovy podporujeme žáky ve sběru starého papíru, plastových víček, motivujeme je k uvědomělému třídění odpadu. Snažíme se ekologické aktivity směřovat na školní zahradu a zdokonalování zeleně v okolí školy.
- Na školních výletech, výjezdech do školy v přírodě a vycházkách vedeme žáky k tomu, aby se v přírodě chovali zodpovědně.

Kompetence pracovní

- Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení v pracovních činnostech, ke kritickému posuzování kvality vlastních výrobků.
- Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení, k posouzení vlastních možností v souvislosti s profesní orientací.
- Seznamujeme žáky s různými druhy povolání.
- Máme zpracován celoškolský plán k volbě povolání, který žákům usnadňuje jejich profesní orientaci.
- Pestrou nabídkou zájmových útvarů a řadou praktických aktivit ve školní družině, účasti na projektech umožňujeme žákům seznamovat se s různými materiály, technikami, pracovními dovednostmi a prakticky realizovat a prohlubovat své zájmy.
- Vedeme žáka k dodržování pravidel bezpečnosti při práci a sportovních aktivitách a uvědomění si důležitosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních, k šetrnému zacházení s majetkem.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k běžnému používání digitálních zařízení, k jejich aplikaci v životě a využití jejich služeb.

- Učíme žáky využívat digitální zařízení při učení a při zapojení do života školy a do společnosti.
- Vedeme je k samostatnému rozhodování, které technologie lze využít při řešení problému.
- Učíme žáky získávat, vyhledávat a kriticky posuzovat data, informace a digitální obsah; volit správný postup, který odpovídá konkrétní situaci a účelu; vhodné sdílení dat.
- Učíme vytvářet a upravovat digitální obsah, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků.
- Vedeme žáky k využití digitální technologie k tomu, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili a zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledek své práce.
- Vedeme žáky k chápání digitálních technologií pro lidskou společnost.
- Seznamujeme je s novými technologiemi a učíme kriticky hodnotit jejich přínos a rozlišit rizika jejich využívání.
- Učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních.
- Učíme žáky jednat eticky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích potřeb nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření podle § 16 odst. 9 školského zákona.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními. Ve škole působí výchovný poradce pro práci s dětmi s SVP, který spolupracuje s třídními učiteli a vedením školy.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně:

1. Individualizace výuky
2. Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP):
 - Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb informuje vyučující daného předmětu třídního učitele, výchovného poradce.
 - Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření PLPP, který vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se podílejí i vyučující jiných předmětů.
 - S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
 - Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce PLPP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření na základě PLPP výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, společně doporučí zákonnému zástupci žáka využití odborné pomoci školského poradenského zařízení.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná a nadále potřebná, pedagogičtí pracovníci pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP) se speciální vzdělávacími potřebami:

- V případě, že opatření 1. stupně podpory (individualizace výuky nebo PLPP) nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Pokud škola vypracovala PLPP, předá jej školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle IVP, zákonný zástupce udělí písemný informovaný souhlas s poskytováním tohoto PO (IVP). Škola zajistí jeho zpracování a provádění.
- IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů. Podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od poskytnutí souhlasu.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší. Pokud zákonný zástupce neposkytne informovaný souhlas s vypracováním IVP, tak toto podpůrné opatření škola neposkytuje.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce a školního psychologa průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování IVP.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené RVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených RVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v RVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s LMP). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oborů.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP a ŠPZ může doporučit pedagogickou intervenci jako další PO. Počet vyučovacích hodin speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání, nepřesné vnímání času, obtížné vnímání podstatného a podružného, neschopnost pracovat s abstrakcí, snížená schopnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou, problémy s technikou učení, problémy s porozuměním významu slov, krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost, nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků a LMP osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických pedagogických metodik a rozvojových materiálů, pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se SVP jsou na naší škole využívána podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory zejména:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak,

aby žák mohl prožívat úspěch, opakování vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.)

- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění.
- Zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- Intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- u mladších žáků využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit ve škole a podpora rozvoje zájmů žáků,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí a stáží.

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifik žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora sebehodnocení,
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se SVP zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Speciálně pedagogická a psychologická péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se SVP daného přiznaného stupně podpory je speciálně pedagogická nebo psychologická práce se žákem poskytována na naší škole nebo po dohodě v ŠPZ.

Zásady práce se žáky se SVP

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení a možnosti úlev,
- utvoření optimálního pracovního prostředí,
- možnosti kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit IVP,

- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navozování příjemné a soustředěné atmosféry při práci, nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržování častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se SVP je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení.

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří: školní metodik prevence, výchovný poradce, třídní učitelé a speciální pedagog. Při vzdělávání žáků se SVP škola dále spolupracuje s PPP, SPC, SVP, OSPOD, klinickými psychology, psychiatry, logopedy, Policií ČR aj.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo zákonných zástupců. Pro tyto žáky může být vypracován IVP, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Postup školy při tvorbě IVP mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce. Třídní učitel nebo výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu ŠPZ.
- Pokud ŠPZ doporučí vzdělávání žáka dle IVP, zpracování a provádění zajišťuje ředitel školy za pomoci výchovného poradce, v jehož kompetenci je i spolupráce se ŠPZ a zákonnými zástupci. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů. Podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení ŠPZ o vypracování IVP.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické

podpory výchovného poradce IVP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

- ŠPZ 1x ročně vyhodnocuje naplňování IVP.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc ŠPZ i bez vyzvání školy.

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku:

- Ředitel školy může přeřadit žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.
- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku.
- Ředitel školy jmenuje tříčlennou komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zákonným zástupcem.
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů ŠVP nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí ŠVP pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální skupinové a projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí,
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činnost (nabídka nadstandardních problémových úloh),
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka,
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů,
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělání

- obohacování učiva nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy,
- nabídka volitelných předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit,
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího na základě zkoušky před komisí,
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou.

Zařazení průřezových témat v jednotlivých ročnících 1. stupně

Osobnostní a sociální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1. Rozvoj schopností poznávání	AJ,ČJ,M	AJ,ČJ	AJ,VV	M,Přv	ČJ,M
2. Sebezpoznání a sebezpojetí	Prv,VV	VV		Přv	Přv
3. Seberegulace a sebeorganizace	Prv,	VV		AJ,VV	ČJ,Přv
4. Psychohygiena	ČJ,Prv,	PČ,VV	PČ	PČ,Přv	
5. Kreativita	ČJ,M,PČ,VV	ČJ,VV	ČJ,VV	ČJ,	ČJ,PČ
6. Poznávání lidí	AJ,Prv,	AJ,VV	AJ	Přv,	ČJ,Přv
7. Mezilidské vztahy	Prv,VV	Prv,	HV,	Přv	ČJ,
8. Komunikace	AJ,ČJ,M	AJ,ČJ	AJ,ČJ,M		AJ,ČJ,Přv
9. Kooperace a kompetice	PČ	M,PČ	PČ	PČ	
10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M			PČ	ČJ,PČ,Přv
11. Hodnoty, postoje, praktická etika	Prv,	Prv	VV		ČJ,Přv
Výchova demokratického občana	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1. Občanská společnost a škola	Prv,VV		M,Prv	VI	
2. Občan, občanská společnost a stát			Prv		Přv
3. Formy participace občanů v politickém životě				VI	
4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1. Evropa a svět nás zajímá	Prv	Prv	ČJ,HV		HV
2. Objevujeme Evropu a svět				VL	AJ
3. Jsme Evropané				VL	VL
Multikulturní výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

1. Kulturní diference	Prv			HV	VV
2. Lidské vztahy		Prv			HV,VV
3. Etnický původ	Prv				HV,VV
4. Multikulturalita		VV	AJ	AJ	
5. Princip sociálního smíru a solidarity			Prv		
Environmentální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1. Ekosystémy	VV	Prv,VV	Prv,VV	Přv	VV
2. Základní podmínky života		PČ	PČ,Prv	PČ,Přv	PČ,Přv,VV
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv		Prv	PČ,Přv	PČ,Přv
4. Vztah člověka k prostředí		PČ,Prv,VV	ČJ,PČ,Prv,VV	Přv,VV	Přv
Mediální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				ČJ	HV,PČ
2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				ČJ	ČJ
3. Stavba mediálních sdělení				ČJ	ČJ,VV
4. Vnímání autora mediálních sdělení					HV
5. Fungování a vliv médií ve společnosti					ČJ
6. Tvorba mediálního sdělení				ČJ	ČJ
7. Práce v realizačním týmu					ČJ

Zařazení průřezových témat v jednotlivých ročnících 2. stupně

Osobnostní a sociální výchova	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Rozvoj schopností poznávání	AJ,ČJ,HV,VV	AJ,ČJ,NJ,VV	AJ,NJ,OV,PČ,VV	AJ,ČJ,VV
2. Sebepoznání a sebepojetí	TV,VV	HV,NJ,TV,VV	ČJ,Ch,OV,PČ,Př,TV	ČJ,Ch,OV,TV,VZ
3. Seberegulace a sebeorganizace	ČJ,OV,PČ,TV,VZ	PČ,TV	ČJ,PČ,Př,TV	ČJ,TV,VZ
4. Psychohygiena	HV,OV,PČ,Př,TV,VZ	HV,PČ,TV	HV,OV,Př,TV	HV,OV,TV,VZ
5. Kreativita	AJ,ČJ,HV,PČ,VV	AJ,NJ,PČ,TV,VV	AJ,ČJ,NJ,OV,VV	AJ,ČJ, If,VV
6. Poznávání lidí	AJ,ČJ,HV,VZ	AJ,ČJ,NJ,Z	AJ,ČJ,HV,OV,PČ,Př	AJ,ČJ,VZ
7. Mezilidské vztahy	HV,OV,PČ,	ČJ,HV,OV,PČ,Z	HV,OV,PČ,Př	HV,OV,VZ
8. Komunikace	AJ,ČJ,D,M,PČ,TV	AJ,ČJ,M,OV,PČ	AJ,HV,M,OV,PČ	AJ,ČJ,M,OV,TV,VZ
9. Kooperace a kompetice	D,M,OV,PČ,	ČJ,M,PČ,TV	M,OV,TV	ČJ,M,OV,TV
10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJ,M,OV,PČ,Př	M,PČ	HV,M	ČJ,M,NJ,PČ,Z
11. Hodnoty, postoje, praktická etika	OV	OV	Př	D,VV,Z
Výchova demokratického občana	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník

1. Občanská společnost a škola	OV,VZ			NJ,VZ
2. Občan, občanská společnost a stát	D,OV,VZ	ČJ,OV	ČJ,OV	ČJ,OV,VZ
3. Formy participace občanů v politickém životě		OV,	OV,	OV,Z
4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D	Z	OV	D,OV,VZ
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Evropa a svět nás zajímá	AJ,HV,PČ	AJ,ČJ,D,HV,NJ,OV	AJ,ČJ,NJ,Př,Z	AJ,HV,Př,VZ
2. Objevujeme Evropu a svět	AJ,D,If,Z	AJ,D,HV,OV,Z	AJ,PČ,Př,Z	AJ,NJ
3. Jsme Evropané	ČJ,D,Př,VZ,VV	D,OV,	Ch,OV,VV	ČJ,D,OV,Z
Multikulturní výchova	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Kulturní difference	AJ,ČJ,D,VZ	AJ,D,NJ,OV,	AJ,VZ	AJ,D,HV,OV
2. Lidské vztahy	AJ,ČJ,D,PČ,VZ	AJ,D,NJ,OV,PČ	AJ,D,NJ,Př,	AJ,OV,VV
3. Etnický původ	AJ,ČJ,D,HV	AJ,ČJ,D,Z	AJ,D,HV,Př,Z	AJ,D,Z
4. Multikulturalita	AJ,ČJ,OV	AJ,ČJ,D,NJ,OV,VV,Z	AJ,ČJ,PČ,Z	AJ
5. Princip sociálního smíru a solidarity		HV,OV		D,Ch
Environmentální výchova	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Ekosystémy	PČ,Př,VV,Z	D,F,PČ,Př	ČJ,Ch	Ch,If,VV
2. Základní podmínky života	D,PČ,Př,Z	D,F,PČ,Př,Z	D,Ch,Př	F,OV
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PČ,VV,Z	D,F,OV,PČ,VV,Z	ČJ,D,Př,VV	Ch,OV,PČ,Př,VZ,Z
4. Vztah člověka k prostředí	D,OV,PČ,VZ	ČJ,D,F,OV,PČ,VV	D,Ch,OV,VV	D,NJ,OV,Př,VV,Z
Mediální výchova	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	AJ,ČJ,HV	AJ,ČJ,HV,NJ,Z	AJ,Ch,M,	AJ,ČJ,M,Z
2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		OV, Z	Př,VV	Př,VV,Z
3. Stavba mediálních sdělení	ČJ,	TV	TV, VV	ČJ,If,TV,VV
4. Vnímání autora mediálních sdělení	HV,	ČJ, HV,	ČJ,	VV
5. Fungování a vliv médií ve společnosti	VV		ČJ,HV,VV	ČJ,HV,
6. Tvorba mediálního sdělení	ČJ,If,VV	VV	AJ, M, NJ, PČ	AJ, If, NJ
7. Práce v realizačním týmu	If		AJ,PČ	AJ,If,VV

4. Učební plán

Název předmětu	1. stupeň					součet
	1.	2.	3.	4.	5.	
Český jazyk a literatura	9	9	8	7	7	40
Anglický jazyk	1	2	3	3	3	12
Matematika	5	5	5	5	5	25
Informatika				1	1	2
Prvouka	2	2	2			12
Vlastivěda				1,5	1,5	
Přírodověda				1,5	1,5	
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	12
Hudební výchova	1	1	1	1	1	
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Disponibilní časová dotace	4	5	3	2	2	16
Naše dotace	22	23	23	25	25	118

Komentář:

Disponibilní hodiny jsme rozdělili takto:

1. roč.: 2h ČJ – 1h M – 1h AJ
2. roč.: 2h ČJ – 2h AJ – 1h M
3. roč.: 1h ČJ – 1h M
4. roč.: 1h M – 1h ČJ
5. roč.: 1h M – 2h ČJ

Při výuce angličtiny se žáci v každé třídě dělí na dvě skupiny. Vlastivěda a přírodověda ve 4. a 5. ročníku má časovou dotaci 1,5 hodiny týdně. Hodiny se střídají podle sudého a lichého týdne (L – 2h vlastivědy, 1h přírodovědy; S- 2h přírodovědy, 1h vlastivědy). Většina disponibilní dotace byla přidělena na posílení českého jazyka a matematiky.

Název předmětu	2. stupeň				Součet
	6.	7.	8.	9.	
Český jazyk a literatura	5	4,5	4	4	17,5
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Německý jazyk		2	2	2	6
Matematika	5	5,5	4	4	18,5
Informatika	1	1	1	1	4
Dějepis	2	2	2	2	12
Občanská výchova	1	1	1	1	
Fyzika	2	2	2	2	29
Chemie			2,5	2	
Přírodopis	2	2	2,5	2	
Zeměpis	2	2	2	2	
Výtvarná výchova	2	1	1	1	9
Hudební výchova	1	1	1	1	
Tělesná výchova	2	2	2	2	10
Výchova ke zdraví	1	0	0	1	
Pracovní činnosti	1	1	1	1	4
Disponibilní časová dotace	5	4	5	4	18
Naše dotace	30	30	31	31	122

Komentář:

Učební plán II. stupně navazuje na priority I. stupně.

Disponibilní časová dotace byla rozdělena do ročníků takto:

6. roč. – 1 h ČJ – 1 h M – 1 h D – 1h F - 1h Z

7. roč. – 1h PŘ – 1h Z – 1/2h ČJ – 1/2hM – 1h M

8. roč. – 1h D – 1h M - 1h Z – 1/2h PŘ – 1/2h Ch – 1h - Ch

9. roč. – 1h PŘ – 1h F – 1h PČ – 1h ČJ

V 7. ročníku mají žáci navíc hodinu, českého jazyka a matematiky. Polovina třídy má český jazyk a druhá polovina matematiku. Další týden se vystřídají. Tato hodina je věnována především procvičení a upevnění základního učiva, u nadanějších žáků je věnována řešení náročnějších úkolů. V 8. ročníku je tato hodina věnována přírodopisu a chemii. Dělení a střídání skupin probíhá stejným způsobem. Výuka je zaměřena na laboratorní práce a praktické upevnění přírodovědných znalostí a dovedností.

5. Učební osnovy

5.1 První stupeň

5.1.1 Český jazyk a literatura

Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících I. stupně s časovou dotací v 1. a 2. ročníku 9 hodin, ve 3. ročníku 8 hodin a ve 4. a 5. ročníku 7 hodin týdně.

Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jeho hlavním cílem je neustále zdokonalovat úroveň jazykové kultury, vybavit žáky takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat, uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Na prvním stupni je prvořadým cílem tohoto předmětu porozumění rodnému jazyku v mluvené, čtené i psané formě. Žáci získají základní dovednosti gramotnosti – čtení a psaní.

Předmět je rozdělen do čtyř hlavních složek:

- Jazyková výchova
- Čtení a literární výchova
- Komunikační a slohová výchova
- Psaní

Výuka je organizována tak, aby činnosti byly různorodé a pestré a často se střídaly. V prvním ročníku je stěžejní složkou čtení a psaní, které jsou dále zdokonalovány a prohlubovány v dalších ročnících. K získaným dovednostem čtení a psaní se přidává složka jazyková, komunikační a slohová výchova. V hodinách psaní je vždy činnost kombinována se čtením tak, aby žáci činnosti zvládali bez velké zátěže a nepodléhali únavě a jednotvárnosti. Rozvržení hodin v týdnu a jejich zaměření je plně v kompetenci učitele. V 1. a 2. ročníku půlíme 1 hodinu českého jazyka tak, aby vyučující mohl pracovat s polovinou žáků.

Základ tvoří vždy alespoň jedna hodina jazykové výchovy, kde si žáci osvojují základní gramatická pravidla, a k ní se přidává další hodina čtení v kombinaci se psaním nebo komunikační a slohové výchovy. Tyto hodiny v rozvrhu nenásledují bezprostředně za sebou. Všechny 4 složky jsou úzce propojeny a v jednotlivých hodinách nejsou ostře oddělovány.

K výuce je využívána počítačová učebna (výukové programy) a učebna s interaktivní tabulí, navštěvujeme knihovnu, divadelní představení, filmová představení, jiné kulturní pořady, které souvisí s výukou, jsou využívány různé pomůcky z inventáře školy např.: audiovizuální technika, nástěnné tabule, demonstrační pomůcky, pravidelnou součástí jsou také dílny čtení.

Každoročně se zapojujeme do recitační soutěže a příležitostně podle nabídky i do literárních soutěží vyhlašovaných různými organizacemi města. Znalosti a dovednosti z českého jazyka využívají žáci i při realizaci projektů. Každoročně připravujeme 2 – 3 celodenní projekty u příležitosti významných dnů, svátků a výročí (např. Vánoce, Velikonoce, sv. Václav, Den Země, 30. duben ...) a především v rámci literární výchovy a slohu připravujeme drobné monoproyekty k určitému tématu.

Předmět český jazyk a literatura je úzce spjat se všemi vyučovacími předměty. Do předmětu jsou začleněny některé okruhy z průřezových témat: Osobnostní a sociální

výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení, zvládnutím čtení a psaní v 1. ročníku je vedeme k pochopení smyslu učení.
- Umožňujeme žákům přístup k různým literárním textům (Slabikář, čítanky, dětská populárně naučná literatura, noviny, časopisy ...) a k jiným informačním zdrojům (Internet).
- Stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v pravopisu.
- Podněcujeme u žáka zájem o četbu a vhodnými způsoby rozvíjíme vztah k literatuře.
- Směřujeme žáky k organizování vlastní činnosti, vedeme je k zodpovědnosti za splnění úkolu.
- Neustále se žáky vylepšujeme techniku čtení a podporujeme je ve vlastní četbě.
- Učíme žáky orientovat se v městské knihovně a využívat ji i v budoucnu, motivujeme je tím k celoživotnímu učení. Postupně zřizujeme ve třídách třídní knihovničky, které mohou žáci využívat, neboť školní knihovna byla zrušena.

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům navrhopvat různá řešení problémů, dokončovat samostatně úkoly a zdůvodňovat závěry.
- Zadáváme žákům úkoly, které nabízejí více variant řešení.
- Při práci ve skupinách a dvojicích umožňujeme žákům si vzájemně radit a pomáhat.
- Hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.
- Předkládáme žákům přiměřeně náročné texty podle čtenářské vyspělosti, poskytujeme jim prostor pro samostatný výběr textů.

Kompetence komunikativní

- Poskytujeme žákům dostatečný prostor k rozvoji písemného i ústního projevu, zařazujeme do výuky mluvní, hlasová a dechová cvičení.
- Při vyučování v mluveném projevu i v komunikaci při práci ve skupinách vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu.
- Učíme žáky prezentovat své myšlenky a názory, vedeme žáky k respektování základních pravidel hovoru.
- Učíme žáky rozumět různým typům sdělení.

Kompetence sociální a personální

- Organizujeme práci ve skupinách tak, aby žáci spolupracovali při řešení problémů.
- Vedeme žáky k vzájemnému respektu, naslouchání a kritickému posouzení názoru druhých.

Kompetence občanské

- Ve výuce využíváme naučnou literaturu, různé druhy encyklopedií a slovníky k vytváření postoje k přírodě, ke společenství, ve kterém žijí.
- Vedeme žáky ke zvládnutí komunikace i ve vyhraněných situacích.
- Vhodnými texty rozvíjíme u žáků emocionální a estetické vnímání.
- Podporujeme národní vědomí žáků.
- Prostřednictvím literatury vedeme žáka k respektování našich tradic a kulturního dědictví.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k organizování a plánování učení.
- Vedeme žáka k osvojování a následnému využívání základních hygienických návyků a dovedností spojených s nácvikem čtení a psaní.
- Poskytujeme žákům prostor pro rozvoj praktických dovedností a jejich propojení s výtvarnou výchovou a praktickými činnostmi.
- Prostřednictvím dotazníků a průběžným hodnocením v průběhu činností při hodině zjišťujeme, jak žákům vyhovuje způsob výuky.
- Pravidelnou kontrolou, důsledností a sebehodnocením žáků dle předem stanovených pravidel vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů.

Kompetence digitální

- Ve výuce učíme žáky ovládat digitální zařízení v učebně, používáme interaktivní tabuli a dotykový displej.
- Prostřednictvím multimediálních interaktivních učebnic a výukových programů učíme žáky samostatně používat jednotlivé nástroje a využívat je při učení.
- Poskytujeme žáků prostor pro vyhledávání a zaznamenávání informací, tvorbu a úpravu digitálního obsahu propojeného s konkrétním učivem.
- Učíme žáky bezpečně komunikovat a sdílet informace v digitálním prostředí.

Název předmětu:	Český jazyk a literatura	Ročník: 1.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
Jazyková výchova		
- Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu souhlásek, samohlásek, souhláskových skupin a slov. - Poslechem člení slova na hlásky. - Z hlásek správně skládá slabiky a slova a následně je správně rozkládá. - Skládá slova do vět, chápe pořadí slov ve větě. - Sluchem určuje množství, pořadí a místa hlásek ve slovech. - Sluchem rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek - výcvik fonematického sluchu Slovní zásoba a tvoření slov, vět - slova, pojmy, pořadí slov ve větě	AJ – výslovnost jiného evropského národa PRV – seznamování s pojmy z běžného života VV – řeč obrázků, práce s obrázky
Komunikační a slohová výchova		
- Rozpoznává, správně označuje, pojmenuje a následně používá jednotlivá písmena a hlásky. - Rozlišuje a správně čte písmena tiskací a psací, malá a velká. - Rozumí mluveným pokynům a respektuje je. - Uplatňuje správnou výslovnost, opravuje svou nedbalou nebo nesprávnou výslovnost. - Čte plynule a správně s porozuměním slabiky, slova a následně po celých slovech jednoduché věty krátkých a přiměřených textů, při čtení vět uplatňuje správnou intonaci. - Přečtené větě porozumí a správně ji reprodukuje. - Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. - V souvislé řeči správně hospodář s dechem, správně nastavuje mluvidla a následně správně vyslovuje samohlásky, souhlásky i souhláskové skupiny. - V mluvených projevech volí vhodné tempo řeči.	Čtení - Poznávání písmen a následné plynulé čtení - Základní technika čtení - Pozorné praktické čtení - Reprodukce přečteného textu Mluvený projev - Pokyny - Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin - Správné dýchání - Modulace souvislé řeči Vyprávění - Technika mluveného projevu - Práce s ilustrací Rozhovor	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace PRV – rozbor textů ve vztahu k výuce prvouky (naše škola, rodina, naše město) HV – intonační cvičení pro rozvoj správné intonace při čtení VV – ilustrace k příběhům
Psaní		
- Při psaní správně sedí a správně drží psací náčiní, respektuje základní hygienické návyky spojené se psaním. - Rozlišuje psací a tiskací písmena. - Správně čitelně píše všechna psací písmena malé i velké abecedy, píše správně tvary číslic.	- Základní hygienické návyky - Správná technika psaní, správnost, čitelnost, úhlednost a přehlednost písemného projevu - Úprava textu - Opis, přepis, diktát	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, psychohygiena, kreativita M – psaní číslic VV – uvolňovací cviky zápěstí a ruky, kresebné cviky, malba, kresba

- Správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev. - Správně a čitelně opíše jednoduchá slova a věty, přepíše tiskací písmo do psané podoby a bez chyby píše diktát jednoduchých slov a vět.		TV – protahovací a uvolňovací cvičení, správné držení těla
Literární výchova		
- Poslouchá přiměřené literární texty, odliší pohádku od ostatních příběhů. - Volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text. - Snaží se dramatizovat jednoduché vyprávění. - Vypráví pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy. - Čte a přednáší z paměti básně, říkadla, rozpočítadla a hádanky, uplatňuje vhodné frázování a tempo.	Poslech literárních textů Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes, reprodukce, dramatizace Zážitkové čtení a přednes vhodných literárních textů	HV – hudebně dramatická improvizace příběhů DV – návštěva divadelních představení (film), dramatické dialogy, scénky VV – obrázky k textu, osnova
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 2.
		PŘESAHY
Jazyková výchova		
- Rozlišuje v mluvené i psané podobě a vyjmenuje samohlásky krátké a dlouhé; souhlásky tvrdé, měkké a obojetné. - Seznamuje se s gramatikou tvrdých a měkkých souhlásek, píše a doplňuje i/y po tvrdých a měkkých souhláskách bez pravopisných chyb. - V písemném projevu správně užívá pravopis ú, ů.	Hlásky – rozdělení hlásek na samohlásky a souhlásky Pravopis i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, ú, ů	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
- Žák rozdělí slovo na slabiky, využívá tuto dovednost při dělení slov na konci řádku. - Rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě.	Slabiky Dělení slov na slabiky (na konci řádku) Pravopis skupin bě - bje, pě, vě - vje, mě - mně	
- Rozlišuje vlastní jména osob a zvířat. - Vytvoří ze slov větu na dané téma. - Seznamuje se s párovými souhláskami a využívá podobu znělosti ke správnému pravopisu. - Rozlišuje, uvádí konkrétní příklady a správně doplňuje podle zadání slova nadřazená, podřazená, souřadná, předložky, slova příbuzná.	Slova Jména obecná a vlastní Rozvoj slovní zásoby	Prv – domácí zvířata
- Správně označí znaménkem konec věty. - Větu začíná velkým písmenem. - Rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací podle znaménka za větou a poslechem podle melodie věty. - Správně používá interpunkční znaménka.	Věty Druhy vět podle postoje mluvčího Interpunkční znaménka za větou	

Seřadí věty v textu podle souvislosti a návaznosti.		
- Třídí slova podle zobecněného významu. - Najde ve větě podstatná jména, slovesa, předložky. - Uvědomuje si a snaží se správně psát předložky a podstatná jména. - Odpoví přídavným jménem na otázky: Jaký? Jaká? Jaké?	Slovní druhy Podstatná jména Slovesa Předložky	
Komunikační a slohová výchova		
- Žák respektuje základní komunikační pravidla. - Vhodně a uvědoměle používá základní formy společenského styku (pozdrav, oslovení, poděkování). - Vypráví své zážitky. - Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky v běžných školních i mimoškolních situacích. - Porozumí a dodržuje písemné i ústní pokyny. - Jednoduše popíše vybraný předmět. - Vypráví děj podle obrázkové osnovy. - Naslouchá ústnímu vypravování, čtenému příběhu a jednoduše ho reprodukuje. Dodržuje dějovou posloupnost. Namaluje k příběhu obrázek.	Pozdrav, oslovení, poděkování Rozhovor Pokyny ústní i písemné Naslouchání Jednoduchý popis Vypravování Děj základ vypravování	OSV – komunikace, kreativita
Psaní		
- Zvládá správné tvary všech psacích písmen abecedy. - Procvičuje a zdokonaluje opis a přepis jednoduchých textů. - Píše správně velká písmena hůlkové abecedy. - Sestaví a napíše jednoduchý dopis, pozdrav z výletu.	Procvičování psaní všech písmen abecedy podle tvarových skupin Dodržování tvaru písmen Správné umísťování diakritických znamének Velká tiskací písmena Dopis	M – geometrické tvary
Literární výchova		
- Žák čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu. - Dbá na správnou intonaci. - Vypráví stručně přečtený kratší text. - Při vypravování správně artikuluje a vyslovuje. - Snaží se orientovat v textu, hledá hlavní myšlenku, postavu, místo apod. - Rozlišuje poezii a prózu v textu i při poslechu. - K přečtené ukázce namaluje obrázek. - Na vybraných obrázcích pozná nejznámější ilustrátory dětských knih (J. Lada, J. Trnka, H. Zmatlíková)	Hlasité a tiché čtení s porozuměním Reprodukce textu Výběr poezie pro děti Ilustrátoři dětských knih Pohádky Dětská literatura (příběhy ze života dětí)	VV – ilustrace k četbě

VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 3.
		PŘESAHY
Jazyková výchova		
- Vyjmenuje všechna písmena abecedy v pořadí, jak za sebou následují. - Vybraná slova řadí podle abecedy. - Učí se orientovat ve slovníku.	Abeceda Abecední řazení Práce se slovníkem	Prv – obec, její okolí
- Vyjmenovaná slova a slova příbuzná používá v písemném projevu bez chyb. - Ústně zdůvodní pravopis ve vyjmenovaných a příbuzných slovech.	Vyjmenovaná slova	
- Odůvodní a správně píše párové souhlásky. - Správně vyslovuje a pravopisně bez chyb užívá párové souhlásky.	Párové souhlásky uvnitř slova	
- Rozliší a číslem označí v textu podstatná jména. - Uřídí u podstatných jmen v textu rod, číslo. - Pravopisně správně píše názvy známých obcí a měst.	Podstatná jména Rod, číslo Vlastní jména	Prv – jména členů rodiny, názvy okolních obcí
- Rozliší v textu slovesa. - U sloves v textu určuje osobu, číslo a u vybraných čas.	Slovesa Osoba, číslo Čas (seznámení)	
- Rozliší v textu předložky, spojky, přídavná jména, číslovky, částice, citoslovce a označí je číslicí nad slovem. - Správně napíše předložku s podstatným jménem.	Ostatní slovní druhy (přídavná jména, číslovky, předložky, spojky, částice, citoslovce)	Prv – citoslovce vyjadřující zvuky zvířat
- Podle slovesa určitého rozliší v textu větu jednoduchou a souvětí. - Vyhledá v souvětí spojovací výraz, všimá si interpunkčních znamének.	Věta jednoduchá Souvětí	
Tvoří, hledá v textu a doplňuje do vět slova protikladná a souznačná.	Slova souznačná a protikladná Rozvoj slovní zásoby	
Komunikační a slohová výchova		
- Ústně vypravuje krátký příběh podle osnovy. - Popíše vybraný jednoduchý předmět souvisle ve větách. - Pod vedením učitele vybere hlavní myšlenky z krátkého textu a sestaví osnovu. - Správně používá telefon, zavolá rodičům, první pomoc,... - Napíše správně adresu na obálku a na pohlednici (svou adresu, adresu někoho blízkého). - Sestaví a napíše přání, pozdrav. - Vyhledá příklad popisu pracovního postupu, pokusí se sestavit jednoduchý pracovní postup.	Vyprávění Jednoduchý popis Osnova Adresa Přání Jednoduchý popis pracovního postupu Komunikace s dospělými	OSV – komunikace, kreativita VV – kresba popisovaného předmětu

Literární výchova		
▪ Zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení. ▪ Čte potichu s porozuměním. ▪ Orientuje se v textu a podle otázek konkrétně odpovídá. ▪ Reprodukuje přečtený text a využívá poznatků z četby. ▪ Vyjmenuje postavy příběhu a stručně je charakterizuje. ▪ Podle přiměřeně dlouhé ukázky rozliší pohádku, povídku, pověst. ▪ Seznamuje se v různých vydáních knih s dětskými ilustrátory (např. A. Born, M. Aleš, M. Hanák, K. Svobinský, J. Čapek). ▪ Při četbě básní určí počet slok a počet veršů. ▪ Osvojí si z paměti vybrané básně, snaží se recitací vyjádřit obsah myšlenku básně).	Seznámení s autory dětských knih Ilustrátoři dětských knih Pohádka Pověst Povídka Báseň – sloka, verš, rým Hlasité i tiché čtení	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá EV – vztah člověka k prostředí
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 4.
		PŘESAHY
Jazyková výchova		
• Porovnává významy slov, zvláště slova stejného a podobného významu, slova mnohovýznamová. • Ve slovech určí kořen, předponu, příponovou část, uvědomuje a zdůvodňuje pravopis související se stavbou slova. • Rozliší v textu předponu a předložku, správně je píše. • Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	Slovní zásoba a tvoření slov Stavba slova – kořen (slova příbuzná), předpona, přípona, koncovka Předpony, předložky	
• V textu najde podstatná jména a slovesa. • Používá gramaticky správné tvary podstatných jmen a sloves v písemném a mluveném projevu. • U podstatných jmen určuje mluvnické kategorie (pád, číslo, rod, vzor). • Znalosti vzorů podstatných jmen využívá při psaní a doplňuje správné koncovky. • Najde ve větě infinitiv. • Určí správně osobu, číslo a čas (u oznamovacího způsobu). • Vybraná slovesa časuje v přítomném, minulém a budoucím čase, správné spisovné tvary používá v mluvené podobě.	Tvarosloví Slovní druhy - Podstatná jména, mluvnické kategorie (pád, číslo, rod) - Vzory podstatných jmen - Slovesa (infinitiv, osoba, číslo, čas)	
• Píše správně skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě - mně.	Pravopis	

Píše bez chyby <i>i/y</i> po obojetných souhláskách.	Souhláskové skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně. Vyjmenovaná slova	
- Rozliší větu jednoduchou a souvětí. - Využívá pravidla shody přísudku s podmětem při psaní bez pravopisných chyb.	Skladba Věta jednoduchá a souvětí Základní skladební dvojice Shoda podmětu s přísudkem	
Komunikační a slohová výchova		
- Ústně i písemně popíše viděný předmět s využitím výstižných přídavných a podstatných jmen. - Všímá si osnovy pracovního postupu. - Při jednoduchém popisu pracovního postupu dodržuje přesný sled činností.	Popis předmětu Popis pracovního postupu	PČ – vlastní výrobek OSV - kreativita
- Napíše správně adresu na pohlednici, dopis, korespondenční lístek. - Sám sestaví dopis, mail, SMS a uvědomí si rozdíly ve způsobech a využití těchto forem sdělení. - Napíše a esteticky upraví blahopřání. - Přinese ukázky reklam z novin a časopisů, všímá si jejich zpracování. - Na základě vlastní zkušenosti hovoří o reklamě v televizi, uvědomuje si její vliv a působení, škodlivost.	Formy společenského styku - adresa - dopis, SMS, e-mail - blahopřání - reklama	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Najde v novinách příklady zpráv. - Pojmenuje hlavní rozdíly mezi zprávou a oznámením. - Zpracuje oznámení vybrané akce třídy a zprávu o těžké akci. - Uvědomuje si důležitost estetického zpracování.	Zpráva, oznámení	MV – stavba mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení.
- Ústně vypravuje slyšený příběh. - Uvědomuje si časovou posloupnost ve vypravování. - Připraví si krátké vypravování vlastního příběhu a zpracuje ho ústně i písemně. - U písemného vypravování se snaží dodržet spisovné vyjadřování.	Vypravování	
Literární výchova		
- Žák vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. - Volně reprodukuje přečtený text podle svých schopností. - Tvoří vlastní literární text na dané téma. - Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. - Při jednoduchém rozboru literárních textů, používá elementární literární pojmy.	Poslech literárních textů Zážitek čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem (přednes, volná reprodukce přečteného, slyšeného textu, dramatizace, vlastní ilustrace) Základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka,	

	spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení	
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 5.
		PŘESAHY
Jazyková výchova		
- Rozlišuje a vyznačuje u slov kořen, část předponovou a příponovou. - Na základě znalosti stavby slova píše pravopisně správně souhláskové skupiny. - Píše správně <i>i/y</i> po obojetných souhláskách	Stavba slova - Slovotvorný základ - Předpony, příponové části (pravopis) - Slova příbuzná - Zdvojené souhlásky, pravopis skupin bě – bje, vě – vje - Dělení slov - Pravopis <i>i/y</i>	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace
- Porovnává významy slov (slova jednoznačná, mnohoznačná). - U vícevýznamových slov určuje správně slovní druhy a používá je v mluveném jazyce. - Rozlišuje slova spisovná a nespisovná.	Význam slov - Jednoznačná, mnohoznačná, - Spisovná a nespisovná - Citově zabarvená slova - Protikladná, souřadná, souznačná, podřazená, nadřazená	
- Užívá gramaticky správné tvary ohebných slov v mluveném i písemném projevu. - Na základě znalosti vzorů podstatných jmen píše správně koncovky podstatných jmen. - Procvičuje a snaží se psát bez chyb koncovky přídavných jmen měkkých a tvrdých.	Tvarosloví - Druhy slov - Podstatná jména (mluvnické kategorie, vzory, skloňování, koncovky) - Přídavná jména (druhy, pravopis měkkých a tvrdých) - Slovesa – osoba, číslo, čas, způsob - Zájmena, číslovky, příslovce	
- Vyhledá základní skladební dvojici a shody přísudku s podmětem využívá ke správnému pravopisu <i>i/y</i> v přičestí minulém. - Podle počtu určitých sloves odliší větu jednoduchou a souvětí a vyhledá spojovací výrazy. - Větu jednoduchou změní na souvětí a použije správný spojovací výraz.	Skladba - Základní větné členy - Shoda přísudku s podmětem - Věta jednoduchá, souvětí, spojovací výrazy, interpunkce	
Komunikační a slohová výchova		
- Sestaví osnovu vypravování a podle osnovy vypravuje příběh (ústně i písemně). - Při vypravování dodržuje časovou posloupnost.	Vypravování – členění textu na odstavce, zpracování osnovy, vypravování podle osnovy	OSV - komunikace
Sestaví jednoduchý popis předmětu, zpracuje ho i písemně.	Popis - předmětu - děje	PČ – popis náradí, nástrojů, pomůcek, jednoduchý výrobek

- Popíše pravidelně se opakující děj, dbá na časovou posloupnost a volbu sloves. - Připraví si jednoduchý popis pracovního postupu, všímá si hlavních znaků.	- pracovního postupu	
- Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty (potichu i nahlas). - Rozliší v textu podstatné a nepodstatné informace, podstatné zaznamená. - Reprodukuje obsah přiměřeně dlouhého sdělení a zapamatuje si podstatná fakta. - Posoudí úplnost a neúplnost sdělení.	Jak se učíme	Přv, VI – vybraná témata a jejich zpracování OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, rozvoj schopnosti poznávání
- Vyplní jednoduchý dotazník. - Zpracuje i esteticky zprávu a pozvánku. - Napiše text SMS, mailu, odešle. - Vede správně rozhovor (i telefonický), zanechá vzkaz na záznamníku. - Uvede příklady reklamy, rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě. - Rozliší spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá v komunikaci.	Formy společenského styku: - vyplňování tiskopisů, dotazníky - zpráva, pozvánka - SMS, e-mail, dopis - mluvený projev (rozhovor, proslov ...) - článek pro dětský časopis	OSV – komunikace, kooperace, kompetice MV – práce v realizačním týmu, tvorba mediálního sdělení If – základní způsoby komunikace
Literární výchova		
- Seznamuje se s žánry lidové slovesnosti. - Hledá příklady přísloví, pranostik, lidových rčení a snaží se je vysvětlit vlastními slovy.	Přísloví, pranostika	HV – lidové písně VV – ilustrace k pranostikám
- Navštíví alespoň 1 divadelní představení ve skutečném divadle. - V textu rozliší zápis divadelní hry od poezie a prózy. - Vysvětlí některé pojmy z oblasti dramatu, členění divadelní hry. - Seznámí se a charakterizuje i jiné divadelní žánry (blat, opera, muzikál).	Divadelní tvorba - Členění divadelní hry - Drama, dramatizace - Balet, opera	OSV – kreativita, mezilidské vztahy, poznávání lidí HV - dramatizace se zpěvem, vlastní tvorba
- Uvede sám na základě vlastní zkušenosti příklady televizní tvorby. - Charakterizuje televizní tvorbu pro děti. Snaží se odlišit nevhodné pořady.	Televizní tvorba	VV – ilustrace k oblíbenému televiznímu pořadu MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Práce se čtenářským deníkem	
- Seznamuje se s různými druhy naučné literatury. - Učí se pracovat se slovníky, encyklopediemi).	Naučná literatura Internet	Přv, VI – hledání informací k vybranému tématu

▪ Hledá potřebné informace na Internetu.		
▪ Volně reprodukuje přečtený text, pokouší se o vlastní tvorbu na dané téma. ▪ Při četbě ukázek rozlišuje různé typy uměleckých textů, podle možností je zařadí k určitému žánru. ▪ Při rozboru básně používá známé literární pojmy (sloka, verš, rým ...). ▪ Naučí se zpaměti báseň a snaží se recitací vyjádřit její obsah a hlavní myšlenku.	Vybrané ukázky dětské literatury - dobrodružná literatura - dívčí literatura - poezie	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika

5.1.2 Anglický jazyk

Anglický jazyk je na naší škole vyučován již v 1. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Ve 2. ročníku je časová dotace 2 hodiny týdně a od 3. ročníku vždy 3 hodiny týdně v každém ročníku. Vycházíme z toho, že některé mateřské školy již začínají s výukou anglického jazyka a rodiče sami poskytují dětem možnost se anglicky učit ještě před vstupem do základní školy.

Na 1. stupni je kladen důraz na probuzení zájmu o anglický jazyk. Hlavním cílem je tedy vytvořit pozitivní vztah k předmětu. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků a schopnost porozumět se v běžných situacích. Rozvíjíme zejména dovednosti poslechu a mluvení, k čemuž se užívá zejména audioorálních a TPR metod. K osvojování receptivních dovedností dochází rychleji než k osvojování dovedností produktivních. Žák nejdříve porozumí sdělení v cizím jazyce, než začne reagovat a odpovídat na otázky.

Cizojazyčné vzdělávání na 1. stupni vede k dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a lze jej shrnout následovně:

Žák:

- se velmi jednoduše zapojuje do rozhovoru v rámci probíraných a jemu blízkých témat;
- klade otázky a reaguje na otázky, které se týkají jeho samotného, rodiny, bydliště, školy, volného času;
- rozumí jednoduchým a krátkým textům s obrazovým doprovodem;
- reaguje na jednoduché pokyny učitele;
- rozumí jednoduchým pokynům v učebnici a správně na ně reaguje;
- napíše jednoduchý vzkaz, pozdrav, vyplní jednoduchý formulář se svým jménem a adresou;
- vyslovuje hlásky se správnou výslovností.

Výuka angličtiny je provázána s ostatními předměty: český jazyk a literatura, výtvarná výchova, hudební výchova, matematika, informatika ...

Do předmětu jsou integrována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Volíme takové metody, aby učení bylo efektivní.
- Klademe důraz na mluvené slovo, poslech.
- Poskytujeme žákům možnost samostatné práce s texty, obrázky..., přinášet si vlastní texty a pracovat s nimi a organizovat si vlastní učení tak, aby bylo co nejefektivnější; motivujeme je tím k celoživotnímu učení.
- Poslechem anglických textů (pohádek, rozhovorů ...) umožňujeme žákům poznat smysl učení se cizímu jazyku, posuzovat vlastní pokrok.
- Podporujeme je ve sledování pořadů v angličtině, aby měli motivaci se neustále učit a zdokonalovat.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme děti pracovat s cizojazyčným slovníkem, orientovat se v anglické učebnici a pracovním sešitě a vedeme je tím k řešení různých úloh a využívání různých zdrojů informací.
- Dáváme dětem pokyny v angličtině a podněcujeme je k využívání získaných znalostí.
- Vytvářením cizojazyčného prostředí je směřujeme k hledání ve slovníku, jiných zdrojích a řešit situace, i když přímo nerozumí cizí řeči (textu).
- Učíme je nenechat se odradit případným nezdarem (pokud hned neporozumí anglicky mluvenému slovu).

Kompetence komunikativní

- Umožňujeme dětem poslech různých typů anglických textů, jejich porozumění.
- Seznamujeme je s možnostmi využití informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem (anglická korespondence se žáky v zahraničí).

Kompetence sociální a interpersonální

- Formou her a soutěží učíme děti spolupracovat ve skupině a respektovat pravidla práce v týmu.
- Vštěpujeme jim ohleduplnost a úctu k druhým lidem, aby přispívaly k upevňování dobrých mezilidských vztahů.
- Pomáháme jim, aby si vytvářely pozitivní představu o sobě samém a sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Učíme děti, aby se uměly vcítit do situace svých spolužáků a braly na ně ohled.
- Seznamujeme děti s cizími kulturními zvyky a tradicemi a vedeme je k uvědomění si našich tradicemi a vštěpujeme jim, aby si vážily našeho kulturního i historického dědictví.
- Při procvičování anglické konverzace navozujeme situace, v nichž se žáci učí poskytnout pomoc, chovat se v krizových situacích, odmítnout hrubé násilí a postavit se proti hrubému zacházení.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k tomu, aby znalosti angličtiny používali v běžných životních situacích, při práci s počítačem, ovládali výukové programy v angličtině.
- Neustále zdokonalujeme používání cizojazyčného slovníku, jazykových příruček apod.

Kompetence digitální

- Motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti.
- Vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat.
- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Cílem výuky angličtiny na I. stupni je především odstranění ostychu z mluvení v angličtině, proto umožňujeme dětem vlastní přiměřené tempo. Při hodnocení klademe důraz na mluvené slovo a řešení běžných životních situací v angličtině. Nadanější děti mají možnost zpracovávat vlastní konverzační témata a obtížnější gramatické úkoly. U dětí se specifickými vzdělávacími potřebami se soustředíme především na správné vzory (předlohy) v mluvení a základní dorozumívací dovednosti.

Výuka je doplňována výukovými programy v angličtině v učebně informatiky, poslechem cizojazyčných textů, pohádek, písniček.

Anglický jazyk		Ročník: 1.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
- Recituje říkanky a zpívá písničky, jimiž si upevňuje získané znalosti - Rozumí jednoduchým textům a slovíčkům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu.	Tematické okruhy a slovní zásoba: škola, hračky, zvířata, ovoce a zelenina, svátky, školní pomůcky, číslovky 1 – 5, barvy, přídavná jména BIG, SMALL, LONG, SHORT	OSV - rozvoj schopnosti poznávání Prv - viz. tematické okruhy ČJ – recitace
Ústně sestaví nejběžnější typy sdělení.	Základní gramatické struktury a typy vět: - sloveso „be“ - sloveso „have“ - This is, Is this ...?	OSV - rozvoj schopnosti poznávání ČJ – věta
- Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného. - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. - Reaguje na ně verbálně i neverbálně.	Pravidla komunikace: pozdrav, poděkování, představování, příkazy a povely používané ve třídě	OSV - poznávání lidí, komunikace Prv - pravidla chování
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 2.
		PŘESAHY
- Recituje říkanky a zpívá písničky. - Rozumí jednoduchým pokynům, krátkým větám a slovům z probraných témat a je na ně schopen reagovat verbálně i neverbálně.	Tematické okruhy a slovní zásoba: pozdravy, zvířata, škola, rodina, Vánoce, Velikonoce, záliby, hračky, číslovky 1 -12, jídlo, barvy, tvary, části těla	M – číslice; hodiny Prv – svátky, roční období; rodina
Ústně odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojených témat.	Základní gramatické struktury a typy vět: - přivlastňovací zájmena - přítomný čas prostý	ČJ – věta, slovesa
- Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. - Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny a dalších osvojovaných témat.	Pravidla komunikace: pozdrav, poděkování, představování, příkazy a povely používané ve třídě	OSV - poznávání lidí, komunikace
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 3.
		PŘESAHY
- Zvládá základní techniku čtení a pravopisu produktivně osvojené slovní zásoby. - Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. - Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu. - Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	Slovní zásoba a tvoření slov : číslovky 1 – 20, barvy, zvuková a grafická podoba jazyka, fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, práce se slovníkem	ČJ – slovní druhy VV – barvy
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se rodiny, školy, oblékání, volného času a dalších osvojovaných témat.	Tematické okruhy: škola, rodina, oblékání	OSV - rozvoj schopnosti poznávání Prv – rodina

▪ Odpovídá na jednoduché otázky týkající se rodiny, školy, volného času, oblíbení a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá sám.		
▪ Ústně sestaví nejběžnější typy sdělení s respektováním základních pravopisných pravidel.	Základní gramatické struktury a typy vět: - sloveso „be“ - sloveso „have“ - sloveso „can“ - přivlastňovací zájmena - používání členů - pořádek slov ve větě	ČJ – slovní druhy; pořádek slov ve větě
▪ Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální podporu. ▪ Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je sdělován pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální podporu.	Pravidla komunikace: pozdrav, poděkování, představování	OSV – poznávání lidí, komunikace MKV – multikulturalita
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 4.
		PŘESAHY
▪ Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu. ▪ Vyplní osobní údaje do formuláře.	Jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, žádost	ČJ – dopis, adresa
▪ Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.	Slovní zásoba a tvoření slov – potraviny, číslovky 11 – 100	M – počítání do 100 PČ – jídelníček
▪ Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu. ▪ Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální podporu.	Tematické okruhy – domov, volný čas, zájmové činnosti, nákupy, příroda a počasí, tradice a svátky, důležité zeměpisné údaje	VI – mapa, tradice, svátky ČJ – hlasité čtení PČ – změny v přírodě, počasí MKV – multikulturalita OSV – seberegulace a sebeorganizace
▪ Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	Základní gramatické struktury a typy vět: - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - přítomný čas průběhový - přítomný čas prostý - osobní zájmena v předmětu	ČJ – slovní druhy, slovesa (čas)
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 5.
		PŘESAHY
▪ Představí anglicky sebe i své příbuzné a přátele. ▪ Vyplní anglicky své osobní údaje do formulářů. ▪ Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělými i kamarádem.	Pravidla komunikace – představování, pozdrav, rozloučení	ČJ – vyplňování jednoduchých tiskopisů, rozhovor OSV – komunikace

▪ Rozumí jednoduchým pokynům a větám v angličtině a reaguje na ně (správně anglicky). ▪ Rozlišuje gramatickou a mluvenou podobu slov.	Slovní zásoba – předložky místa a směru, příslovce, rozkazovací způsob	ČJ – slovesa (rozkazovací způsob), předložky, příslovce
▪ Nahlas, plynule a foneticky správně čte jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu. ▪ Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku. ▪ Používá dvojjazyčný slovník. ▪ Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.	Tematické okruhy – volný čas, Londýn, důležité zeměpisné údaje	VI – mapa Evropy ČJ – práce se slovníky VMEGS – Objevujeme Evropu a svět
▪ Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění. ▪ Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	Základní gramatické struktury a typy vět - minulý čas slovesa „be“ - minulý čas pravidelných sloves - minulý čas nepravidelných sloves - budoucí čas pomocí „gong to“	ČJ – slovesa (způsob a čas)

5.1.1 Matematika

Předmět **matematika** je povinným předmětem v 1. - 9. ročníku. Na I. stupni je v každém ročníku pětihodinová týdenní dotace.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- **Čísla a početní operace** (osvojení aritmetických operací ve třech složkách – dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění, významové porozumění, získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná)
- **Závislosti, vztahy a práce s daty** (rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů)
- **Geometrie v rovině a prostoru** (určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru);
- **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** (uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života)

Výuka matematiky probíhá převážně v kmenové učebně, podle možností je využívána počítačová učebna a výukové programy k procvičení učiva a učebna s interaktivní tabulí. Výuka matematiky na prvním stupni je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Důraz je kladen na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Předmět je svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků. Z toho vyplývají i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, sebekontrolu, didaktické hry s důrazem na činnostní charakter učení.

V rámci předmětu jsou realizována tato průřezová témata: Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova. Učivo matematiky je úzce spojeno s některými dalšími předměty: prvouka, vlastivěda, přírodověda, výtvarná výchova, pracovní činnosti, hudební výchova, informatika.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování používáním matematického jazyka včetně symboliky.
- V geometrii a zápisem slovních úloh a některých matematických operací učíme žáky zdokonalovat grafický projev.
- Rozvíjíme u žáků abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení.
- Vedeme žáky k věcné a srozumitelné argumentaci při obhajování a zdůvodňování postupu řešení.
- Umožňujeme žákům, aby prováděli kontrolu svých výpočtů, prováděli a zapisovali zkoušku a tím zároveň hodnotili svou práci a pokrok v učení.
- Vedeme žáky k ověřování výsledků pomocí porovnávání výsledků ve skupině, využíváním tabulky násobků, popřípadě využitím kalkulatoru.

Kompetence k řešení problémů:

- Rozvíjíme u žáků důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti.
- Vedeme je k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků.
- Zajímáme se o náměty, názory a zkušenosti žáků při řešení slovních úloh.
- Klademe otevřené otázky a vybízíme žáky k pojmenování cíle činnosti.
- Vedeme žáky k plánování úkolů a postupů, promýšlení způsobu řešení problémů, objevování různých variant řešení problémů.
- Podle potřeby žákům pomáháme (individuální přístup, práce ve skupině, demonstrační pomůcky).
- Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení a tím posilujeme jeho sebedůvěru.

Kompetence komunikativní:

- Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, diskusi nad různými způsoby řešení, vzájemnou spolupráci.
- Vedeme žáky k užívání správné matematické terminologie a symboliky, užívání matematických vzorců, značek, jednotek a způsobů zápisů a záznamů.
- Vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu, věcnému a jasnému vyjadřování.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci.
- Učíme je pracovat v týmu.
- Umožňujeme žákům zažít úspěch posuzováním kratších zvládnutých celků a zadáváním příkladů přiměřené obtížnosti.
- Při zdůvodňování postupu řešení matematických úloh podněcujeme žáky k argumentaci.
- Hodnotíme způsobem, který umožňuje sledovat vlastní pokrok.

Kompetence občanská:

- Při zpracování informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení.
- Učíme žáky dodržovat úpravu a neplýtvat používanými pomůckami a materiálem, šetřit školní pomůcky (matematické sady na geometrii, modely těles apod.).
- Vedeme při řešení úloh žáky k respektování přesvědčení druhých.
- Učíme žáky chápat základní principy práv a povinností ve škole a mimo školu.

Kompetence pracovní

- Seznamujeme a následně vedeme žáky ke správnému a bezpečnému používání pomůcek a nástrojů (pravítka, kružítko, tužky, apod.).
- Vysvětlujeme a vymezujeme žákům pravidla a postupy početních operací a vyžadujeme jejich plnění.
- Vedeme žáky ke správnému využívání znalostí a zkušeností získaných ve fázi seznamování se s matematickými pojmy.
- Učíme žáky chápat podstatu problémových úloh a početních operací.

- Nabízíme žákům projekty, další činnosti, modelování těles, výrobu těles, práci s různým materiálem.

Kompetence digitální

- Učíme žáky ve výuce ovládat digitální zařízení (interaktivní tabula, dotykový displej...).
- Prostřednictvím multimediálních interaktivních učebnic a výukových programů učíme žáka samostatně používat jednotlivé nástroje, aplikace (kalkulačka) a využívat je pro zkvalitnění výsledků svojí práce.
- Učíme žáky využívat digitální technologie pro zefektivnění pracovního postupu (tabulka, graf apod.)
- Vedeme žáky k bezpečnému využívání platforem při učení.

Umožňujeme žákům vlastní postup a jeho prezentaci. Žáci mají možnost reprezentovat školu v matematických soutěžích (Pythagoriáda, Matematický klokan). Úroveň dosažených výstupů je rovněž v matematice ověřována testy SCIO a CERMAT v 5. ročníku a srovnávacími prověrkami v jednotlivých ročnících.

Matematika		Ročník: 1.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
- Počítá prvky daného souboru, vytvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků (korálky, knoflíky). - Čte čísla 1 – 5, rozlišuje pojmy: hned před – hned za. - Porovnává čísla a soubory prvků s počtem do 5. - Píše číslice 1 – 5. - Přečte číslo „0“. - Spočítá prvky v daném souboru do 10. - Vytvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků. - Přečte a zapíše čísla 6 – 10. - Porovná čísla a soubory prvků s počtem do 10. - Spočítá prvky daného souboru v oboru čísel do 20. - Vytvoří daný soubor s konkrétním počtem prvků. - Přečte a napíše čísla 0 – 20. - Sčítá a odčítá bez přechodu desítky v oboru do 20. - Rozloží číslo v oboru 10 – 20 na jednotky a desítky.	Číslo a početní operace Čísla 1 – 5 (uspořádání v číselné řadě, počítání s čísly 1 – 5, pojmy $>$ $=$ $<$, nácvik psaní číslic 1 až 5) Zavedení pojmu „0“, seznámení s pojmy $+$ a $-$ Porovnávání číslic 6 – 10 Psaní číslic 6 – 10 Rozklad čísel a dočítání v oboru do 10 Porovnávání čísel v oboru do 10, sčítání, odečítání do 10 Číselná řada 0 – 20 (sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku v oboru čísel do 20, rozklad čísel na jednotky a desítky, porovnávání čísel)	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Rozlišuje pojmy hned před, hned za, větší, menší rovná se. - Porovnává čísla a soubory prvků. - Rozloží číslo v oboru 10 – 20 na jednotky a desítky.	Závislosti, vztahy, práce s daty Práce s čísly 0 – 20 Pojmy $>$ $=$ $<$ Porovnávání čísel Rozklad čísel na jednotky a desítky Vztahy 0 x méně, 0 x více Uspořádání v číselné řadě Jednoduché slovní úlohy s čísly 0 – 5	PČ – třídění, modelování ČJ – tvoření vět, psaní číslic
- Pojmenuje geometrické tvary: čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník. - Orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, před, za). - Žák rozezná geometrické útvary, krychle, kvádr, válec, koule.	Geometrie v rovině a prostoru Geometrické tvary Rozlišení geometrických tvarů a jejich přesné pojmenování Orientace v prostoru (vpravo, vlevo, před, za) Tělesa (krychle, kvádr, válec, koule) – rozlišování	VV – využití geometrických tvarů při kresbě
- Řeší slovní úlohy v oboru 0 – 20 v praktických situacích. - Při řešení slovních úloh ze života se snaží najít vlastní netradiční řešení.	Nestandardní aplikační úlohy a problémy Slovní úlohy v oboru 0 – 20	
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 2.
		PŘESAHY
Poznává čísla 0 – 20, čte je a zapisuje.	Číslo a početní operace Numerace do 20 Numerace do 100	OSV – kooperace a kompetice

- Řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku. - Vytváří si představu o daném souboru prvků do 100. - Sčítá a odčítá čísla do 100. - Používá závorky a počítá příklady s nimi. - Seznamuje se na názorných příkladech s principem násobilky. - Automatizuje řady násobků daného čísla. - Užívá násobení a dělení v praktických situacích.	Násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobilky do 100	
- Píše, čte čísla do 100; zakresluje čísla do 100 na číselnou osu, porovnává čísla do 100, řadí je vzestupně i sestupně. - Srovnává a vyvozuje závěry a ověřuje fakta.	Závislosti, vztahy a práce s daty	
- Čte jednoduchý text a aplikuje jej při řešení slovních úloh. - Provádí z textu zápis slovních úloh. - Řeší slovní úlohy a vytváří slovní úlohy s výpočty do 100. - Řeší slovní úlohy na vztahy n-krát více, n-krát méně. - Rozliší jednotlivé mince a bankovky do 100, poradí si v praktických situacích, jaké má použít bankovky (mince).	Nestandardní aplikační úlohy a problémy Řešení slovních úloh Praktické využití počítání do 100; rozlišování a používání peněz	ČJ – tvoření slovních úloh a odpovědí VV, PČ – výroba papírových mincí a bankovek
- Používá jednoduché geometrické pomůcky. - Rozliší pojem bod, přímka, čára, úsečka. - Rýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky. - Porovná úsečky podle délky (pomocí proužku papíru). - Odhaduje na centimetr, decimetr. - Poznává a modeluje tělesa - krychle, kvádr.	Geometrie v rovině a v prostoru Rýsování úseček, jejich měření, odhadování Geometrická tělesa	VV, PČ – znázorňování, modelování geometrických tvarů a těles ČJ – čtení slovních úloh, tvoření odpovědí slovních úloh
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 3.
		PŘESAHY
- Užívá symbolů pro násobení a dělení. - Počítá předměty v daném souboru do 1000. - Odhaduje a provádí kontrolu výsledků. - Tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v praktických situacích. - Zaokrouhluje na desítky a stovky. - Provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací.	Číslo a početní operace Násobení a dělení v oboru násobílek a mimo obor násobílek v číselném oboru do 100 Počítání v oboru čísel do 1000 Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Sčítání a odčítání bez přechodu a s přechodem do 100 Písemné sčítání a odečítání dvojčíferných čísel, písemné algoritmy početních operací	

	Slovní úlohy Vztahy krát méně, krát více	
▪ Zobrazí a zapíše číslo na číselné ose. ▪ Porovnává pomocí číselné osy. ▪ Odhaduje a provádí kontrolu výsledků. ▪ Pamětně dělí se zbytkem v oboru malé násobky ▪ Měří a odhaduje délku v praktických situacích.	Závislosti, vztahy a práce s daty Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Vztahy xkrát více, xkrát méně Jednotky délky	
▪ Rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinné útvary a tělesa. ▪ Učí se používat kružítko. Narýsuje dle svých možností pomocí kružítko trojúhelník a kružnici. ▪ Rozezná a pojmenuje rovnoběžky, různoběžky, kolmice a pravý úhel.	Geometrie v rovině a v prostoru Základní rovinné útvary – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník Kvadr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec – obvod Vzájemná poloha přímek	Prv – měření PČ, VV – znázorňování, modelování, sestavování maket; ČJ – komunikace – čtení slovních úloh, tvoření slovních úloh, sestavování odpovědi
▪ Tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v praktických situacích. ▪ Vymýšlí úlohy z praktického života, hledá netradiční řešení, využívá početní operace v oboru do 1000 včetně násobky.	Nestandardní aplikační úlohy a problémy Slovní úlohy	
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 4. PŘESAHY
▪ Využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení ▪ Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. ▪ Násobí jednociferným a dvojciferným činitelem. ▪ Dělí jednociferná čísla. ▪ Řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. ▪ Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. ▪ Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života. ▪ Využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku. ▪ Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny ▪ Porovná, sčítá a odečítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.	Číslo a početní operace Numerace nad 10 000 Násobení a dělení Přirozená čísla Celá čísla Zlomky – celek, část, zlomek Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina. Řešení a tvorba slovních úloh k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ Čítatel, jmenovatel, zlomková čára	OSV – komunikace VDO – občanská společnost a škola

- Používá a převádí, porovnává jednotky veličin, vyhledává, sbírá a třídí data, doplňuje tabulky. - Pracuje s nimi v diagramu a tabulkách.	Závislosti, vztahy a práce s daty Závislosti a jejich vlastnosti Diagramy, grafy, tabulky Jednotky hmotnosti, délky, času, objemu	Přv – vytváření tabulek a diagramů na přírodovědné pokusy
- Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici - Sčítá a odčítá graficky úsečky. - Určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. - Užívá jednoduché konstrukce. - Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	Geometrie v rovině a v prostoru Základní útvary v rovině: Lomená čára, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh	
- Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary. - Určí osu souměrnosti útvaru překládaného papíru.	Osově souměrné útvary	
- Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě. - Užívá základní jednotky obsahu, obvodu. - Určuje obvod sčítáním stran čtverce a obdélníku.	Obvod a obsah obrazce	
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Nestandardní aplikační úlohy a problémy Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Prostorová představivost	
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 5.
		PŘESAHY
- Orientuje se na číselné ose do 1 miliónu. - Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady. - Kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. - Využívá při pamětním i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání, násobení. - Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. - Sčítá a odečítá zlomky se stejným jmenovatelem (polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina) pomocí názorných obrázků. - Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života. - Přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádku desetin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo kruhovém diagramu.	Číslo a početní operace Numerace nad milión Sčítání a odčítání z paměti i písemné v oboru nad milión Zaokrouhlování na tisíce, desetitisíce a statisíce Písemné násobení trojčiferným číslem, písemné dělení dvojčiferným číslem Zlomky Desetinná čísla Zápis čísla v desítkové soustavě, jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) Číselná osa (kladná a záporná část) Měření teploty, vyjádření dlužné částky	EV – vztah člověka k prostředí

▪ Znázorní na číselné ose, přečte, запиše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100 ▪ Nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě.		
▪ Čte časové údaje na různých typech hodin. ▪ Převádí jednotky času. ▪ Vyhledá časové údaje v jízdním řádu, ceníku, katalogu. ▪ Řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené poznatky.	Závislosti, vztahy, práce s daty Jednotky času, objemu Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	OSV – rozvoj schopnosti poznávání PŘ – vytváření tabulek a diagramů na přírodovědné pokusy a praktická cvičení
▪ Přečte, запиše číslo, letopočet.	Římské číslice	VI – letopočty
▪ Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici, užívá jednoduché konstrukce. ▪ Sestrojí kolmice a rovnoběžky ▪ Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. ▪ Určí obvod obrazce	Geometrie v rovině a v prostoru Základní rovinné útvary – lomená čára, přímka, úsečka, polopřímka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník Obvod a obsah obrazce Vzájemná poloha dvou přímek v rovině	
▪ Užívá a převádí jednotky délky	Jednotky délky a jejich převody Základní jednotky obsahu	
▪ Rozliší a modeluje prostorové útvary.	Základní útvary v prostoru: kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec	PČ – modelování a sestavování prostorových staveb - maket
▪ Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Nestandardní aplikační úlohy a problémy Slovní úlohy	

5.1.3 Informatika

Výuka samostatného předmětu **informatika** probíhá na naší škole ve 4. a 5. ročníku. Zaměřujeme se na porozumění základním principům digitálních technologií. Zaměřujeme se na aktivní činnosti, při nichž žáci využívají informatické postupy a pojmy. Na prvním stupni si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmičké postupy. Součástí je bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Do předmětu jsou začleněna tato průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova.

Předmět informatika je zaměřen především na praktické dovednosti, které žáci využívají i pro potřeby dalších předmětů, a především při účasti na různých projektech, kde je informatika jejich neoddělitelnou součástí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Seznamujeme žáky s termíny, znaky a symboly z oblasti informační a komunikační technologie.
- Vedeme žáky k dovednosti propojit informatiku se všemi oblastmi života a motivujeme je k celoživotnímu učení.
- Učíme žáky vyhledávat informace na Internetu a vedeme je k samostatnému zpracování a využití těchto informací.
- Procvičováním učiva prostřednictvím výukových programů ukazujeme žákům možnosti procvičení učiva zábavnější formou.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky porovnávat různé zdroje informací a vybírat vhodné způsoby řešení zadaných úkolů.
- Snažíme se neustále propojovat vědomosti z různých předmětů a při informatice umožňujeme využívat těchto znalostí a dovedností k řešení problému a k nacházení co nejlepšího řešení.
- Vedeme žáky k řešení některých problémů pomocí výukových programů, plnění úkolů pomocí těchto programů.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky rozumět různým typům textů a záznamů; vyhledávat a běžně užívat různé typy sdělení i obrazový materiál.
- Vedeme žáky k využívání moderních způsobů komunikace v běžném životě i při plnění různých úkolů ve škole.
- Učíme je propojovat různé způsoby komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Při plnění různých úkolů a řešení projektů umožňujeme žákům účinně spolupracovat ve skupině, efektivně si rozdělit úkoly, posuzovat práci ostatních a vyjadřovat se k ní.
- Zároveň umožňujeme každému pracovat samostatně a hledat vlastní řešení, tím podporujeme sebedůvěru a samostatný rozvoj.
- Umožňujeme každému při práci s výukovým programem pracovat vlastním tempem, samostatnou kontrolu vlastní práce, práci s chybou.

Kompetence občanské

- Od prvních ročníků vedeme žáky k důslednému dodržování řádu počítačové učebny a pravidel práce s počítačem.
- Umožňujeme žákům účast na projektech a soutěžích a zapojení se do různých aktivit, kde mohou využít dovednosti z informatiky.
- Učíme žáky šetřit školní majetek a poradit si v případě jakékoliv závady na počítači (vždy je nutné obrátit se na vyučujícího).
- Při práci s e-mailovou poštou učíme žáky zodpovědnému chování při odesílání jakékoliv zprávy; zodpovědné chování a nebezpečí zneužití tohoto způsobu komunikace; správné zacházení s nevyžádanou poštou (SPAM).

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k správnému využívání počítačové techniky, ovládání moderních zařízení informační a komunikační technologie.
- Vedeme žáky k uvědomění si nutnosti propojení dovedností z oblasti informatiky s praxí a jejich využití v budoucím životě (povolání).
- Vzhledem ke stále se měnícím a rychle zastarávajícím technologiím směřujeme žáky k celoživotnímu získávání nových informací a dovedností z oblasti informatiky.

Kompetence digitální

- Učíme žáky prostřednictvím her, experimentů a dalších aktivit vytvářet představy, jakými se dají informace a data zaznamenávat.
- Rozvíjíme schopnost žáků popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení.
- Učíme žáky ve vhodném programovacím prostředí ověřovat algoritmické postupy.
- Vedeme žáky k využití technologií v týmové práci tak, aby dosáhli lepších výsledků.
- Učíme žáky standardizovat pracovní postupy v situacích, kdy jim to usnadní práci.
- Učíme žáky bezpečně zacházet s technologiemi a vedeme je k osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Výuka informatiky probíhá v odborných učebnách, které jsou uspořádány tak, aby každý žák měl k dispozici svůj vlastní počítač. Navíc je každá učebna vybavena dataprojektorem. Žáci v hodinách informatiky, ale i v jiných předmětech využívají tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát a kameru. Všechny počítače v učebnách mají přístup k Internetu. Žáci mohou využívat počítače i v odpoledních hodinách po

vyučování. Žáci své znalosti a dovednosti z informatiky využívají a prakticky uplatňují nejen ve škole, při realizaci projektů, ale i v běžném životě.

Informatika		Ročník: 4. a 5. roč.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
- Seznamuje se s řádem počítačové učebny. - Dodržuje řád učebny. - Šetří veškeré zařízení v počítačové učebně. - Chová se zodpovědně při práci v počítačové učebně.	Řád počítačové učebny a jeho dodržování	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
- Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje. Vysvětlí, k čemu slouží. - Seznamuje se se zaznamenáním, zobrazením, uložením a přenesením dat. - Rozpozná nestandardní chování digitálních zařízení a požádá o pomoc. - Dodržuje pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi; respektuje bezpečnostní nastavení digitálních zařízení, se kterými pracuje; rozpozná podezřelé situace a informace na internetu a požádá o pomoc dospělou osobu.	Počítač a jeho ovládání	ČJ – abeceda M – matematické znaky pro sčítání, odčítání...
- Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout. - Vyslovuje odpovědi na základě dat. - Popíše konkrétní situaci, určí, co již o ní ví, a znázorní ji. - Vyčte informace z daného modelu.	Data, informace a modelování Sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; Hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů; Kódování a přenos dat (využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochrana informace; Využití obrazových modelů ke zkoumání (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy)	
- Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. - Sestavuje a textuje symbolické zápisy postupů. - Upraví připravený postup pro obdobný problém; ověří správnost navrženého postupu, najde a opraví případnou chybu. - Rozpozná různé algoritmy, které vedou ke stejným výsledkům. - V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, který otestuje a opraví v něm chyby.	Algoritmizace a programování - řešení problému krokováním; - programování (experimentování a objevování v blokově orientovaném programovém prostředí - sestavení programu;	M – geometrické tvary

Rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy; používá události ke spouštění podprogramů.	kontrola řešení	
- V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi. - Třídí a řadí objekty podle různých kritérií. - Pro vymezený problém zaznamenává do existující evidence číselná i nečíselná data;	Informační systémy - Systémy; - Práce se strukturovanými daty;	Přv, VI – vyhledávání informací k probíranému tématu
- Zapojuje se do života školy i prostřednictvím digitálních technologií - Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu. - Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí. - Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	Digitální technologie - hardware a software; - počítačové sítě; - bezpečnost	Přv, VI – vyhledávání informací k probíranému tématu MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.1.4 Prvouka

Vyučovací předmět **prvouka** navazuje na poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané v rodině a předškolním vzdělávání. Žáci pozorují a pojmenovávají jevy a děje, vzájemné vztahy a souvislosti týkající se jich samotných a jejich nejbližšího okolí, ve druhém a třetím ročníku i vzdálenějších osob a dějů, jejich vztahů a souvislostí. Utváří si tak prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všítat si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů, přírodních jevů, přemýšlet o nich a chránit je. Vyjadřují své myšlenky a dojmy, reagují na názory a podněty jiných.

Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních i regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků, na upevňování základů vhodného chování a jednání, poznávání proměnlivosti živé a neživé přírody, uplatňování zdravého životního stylu a prevenci nemocí a úrazů, poznávání sebe sama.

Obsah tohoto předmětu je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé a čas
- Lidé kolem nás
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Do předmětu prvouka jsou integrována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

Časová dotace je v 1. a ve 3. ročníku 2 hodiny týdně, ve 2. ročníku 1 hodina týdně. K realizaci výuky využíváme rovněž počítačovou učebnu (procvičování výukových programů), vycházky do okolí školy, do historické části Jirkova, návštěvy Zooparku v Chomutově. Dle výběru vyučujícího budou některá témata včleněna do menších projektů.

V prvouce je kladen důraz na praktické poznávání a ověřování, získávání zkušeností, poznatků. Děti čerpají ze své zkušenosti a zkušenosti ze svého okolí (rodina...). Mají možnost pracovat svým tempem. Důraz je kladen především na pochopení vztahů a souvislostí.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by mohli v budoucnu uspět.
- Napomáháme k orientaci ve světě.
- Umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie.
- Vedeme žáky k třídění informací podle zvolených kritérií.
- Motivujeme žáky k celoživotnímu učení.

Kompetence k řešení problémů

- Zařazujeme do výuky metody, při kterých žáci dochází k objevům, řešením a závěrům sami (3. roč.).
- Zadáváme úkoly, při kterých se musí správně rozhodovat v různých situacích.
- Upevňujeme v žácích správné chování v situacích zdraví a života nebezpečných.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k bezkonfliktní komunikaci.
- Vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech.
- Vedeme žáky k používání správné terminologie.

Kompetence sociální a personální

- Umožňujeme žákům práci ve skupině, kde si osvojují schopnost spolupracovat, respektovat názory druhých, věcně argumentovat, oceňovat práci jiných (od 2. roč.).

Kompetence občanské

- Budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě i lidským výtvorům.
- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.
- Umožňujeme žákům zažít úspěch.

Kompetence pracovní

- Vytváříme u žáků pracovní návyky.
- Zohledňujeme soudobý stav poznání a technického rozvoje.
- Vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti.

Kompetence digitální

- Prostřednictvím výukových programů učíme žáky samostatně používat jednotlivé nástroje a využívat je při učení.
- Učíme děti vyhledávat informace a třídit a upravovat digitální obsah, propojovat tyto informace s konkrétním učivem.
- Vedeme žáky k bezpečnému chování na internetu a k ochraně osobních údajů. Zdůrazňujeme nebezpečí sdělování citlivých údajů třetí osobě.

Prvouka		Ročník: 1.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
- Dojde bezpečně do školy a zpět. - Pozná riziková místa a situace. - Na dotaz dospělého řekne správný název školy, jméno třídní učitelky a ředitele školy. - Chová se ukázněně ve škole i mimo školu. - Pozná nežádoucí formy chování.	Domov Škola Osobní bezpečí	VDO – občanská společnost a škola
- Sám si připraví pomůcky do školy. - Uspořádá si pracovní místo. - Rozlišuje čas k práci a k odpočinku.	Chování lidí Právo a spravedlnost	OSV – psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace
- Dodržuje základní hygienické návyky. - Učí se základům správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim ... - Dodržuje zásady správného chování u lékaře.	Péče o zdraví, zdravá výživa	MKV – kulturní difference, etnický původ OSV – sebepoznání a sebepojetí
- Pojmenuje části lidského těla. - Pojmenuje běžná onemocnění.	Lidské tělo Osobní bezpečí	OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy
- Na konkrétních příkladech cvičí orientaci v čase (rok, měsíc, týden, den, hodina). - Vyjmenuje dny v týdnu. - Správně se orientuje v rozvrhu hodin. - Rozliší čtvoro ročních období a charakterizuje je z hlediska počasí a proměny přírody (vyjmenuje měsíce). - Časově zařadí Vánoce, Velikonoce, prázdniny. - Popíše některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice.	Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Kultura	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Rozliší vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra, teta apod.). - Vypráví o svém domově, bydlišti a okolí (les, pole, potok apod.). - Pojmenuje a ukáže na obrázku domácí zvířata.	Rodina Soužití lidí Domov Obec, místní krajina Živočichové	MKV – kulturní difference VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 2.
		PŘESAHY
- Popíše svou cestu do školy; dojde sám bezpečně do školy a ze školy. - Vysvětlí význam důležitých dopravních značek v okolí školy a domova. - Rozlišuje dopravní prostředky patřící k MHD. - Vypráví o zásadách slušného chování v dopravních prostředcích. - Vyjmenuje hlavní rozdíly mezi městem a venkovem. - Uvede název své obce, svou přesnou adresu. - Najde cestu k významným budovám obce (MÚ, poliklinika, policie).	Místo, kde žijeme Domov Škola – bezpečná cesta do školy Obec – dopravní síť Obec – význačné budovy Okolní krajina – působení lidí na životní prostředí	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
- Sestaví svůj jednoduchý rodokmen. - Vypráví o rolích jednotlivých členů rodiny, jejich právech a povinnostech. - Uvede přesné datum svého narození. - Uvádí příklady různých povolání a přiřadí k nim výsledky jejich práce. - Vypráví o povolání svých rodičů.	Lidé kolem nás Rodina Příbuzenské vztahy Soužití lidí Chování lidí Práce dospělých	OSV – mezilidské vztahy OSV – hodnoty, postoje, praktická etika

- Seřadí měsíce v roce a přiřadí je k ročnímu období. - Orientuje se v kalendářním a školním roce, konkrétní události, zážitky správně zařadí. - Uřídí čas podle mechanických a digitálních hodin.	Lidé a čas Rok, měsíce, týden, hodiny Roční období Určování času Denní režim	
- Reprodukuje vyprávění rodičů o svém raném dětství. - Vypráví o představách svého budoucího života. - Seřadí členy své rodiny podle věku od nejmladšího. - Vypráví o zvycích a časově je zařadí.	Průběh lidského života Významné dny a svátky	MKV – lidské vztahy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá ČJ – jednoduché vypravování
- Roztřídí zeleninu podle části, pro kterou se pěstuje. - Podle obrázků správně pojmenuje ovocné stromy, přiřazuje plody těchto stromů. - Na konkrétním příkladu popíše a ukáže stavbu rostliny či stromu. - Třídí stromy na ovocné, listnaté a jehličnaté. Rozlišuje jejich listy, plody, šišky... - Pozná na obrázcích a pojmenuje domácí zvířata, roztřídí je na savce a ptáky. - Popíše hlavní rozdíly ve stavbě těla savce a ptáka. - Vysvětlí význam některých hospodářských zvířat pro člověka. - Vypráví o péči o domácí zvířata. - Pozoruje a popíše viditelné změny v přírodních lokalitách během roku, uvede příklady rostlin a živočichů, kteří zde žijí. - Volně žijící zvířata odliší od hospodářských.	Rozmanitost přírody Zelenina Ovoce Ovocné stromy Stromy jehličnaté, listnaté Hospodářská zvířata a jejich význam Jaro, léto, podzim, zima v přírodě Louka les, pole, rybník Volně žijící zvířata, les	EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí
- Dodržuje základní hygienické návyky. - Vypráví o péči o čistotu svého těla. - Co nejpřesněji popíše příznaky své nemoci. - Přivolá pomoc v případě úrazu. - Vysvětlí význam telefonních čísel 150, 155, 158, na modelové situaci ukáže, kdy by jich použil; uvědomuje si důsledky zneužití. - Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - Ze seznamu potravin vybere potraviny odpovídající zásadám zdravé výživy. - Rozliší vhodné a nevhodné místo pro hraní. - Při přecházení vozovky dodrží pravidla silničního provozu. - Seznámí se s tím, jak postupovat v případě ohrožení a rozliší význam jednotlivých varovných signálů.	Člověk a jeho zdraví Čistota Nemoc, úraz První pomoc Zdravá strava Pravidla silničního provozu	
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 3.
		PŘESAHY
- Orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině. - Popíše některé lidové a místní zvyky a tradice. - Na plánu obce ukáže své bydliště školu, náměstí, radnici, kostel... - Sám dojde k radnici apod.	Domov Škola Obec, místní krajina Kultura, současnost a minulost; Báje, mýty, pověsti	VDO – občanská společnost a škola HV – lidové písně EV – vztah člověka k prostředí

	Obec, místní a okolní krajina Regionální památky	VDO – občan, občanská společnost a stát
- Pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek – barvu, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. - Zvolí vhodný způsob a změří délku, čas, hmotnost, objem, teplotu. - Rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny.	Vlastnosti a změny látek Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda Vážení a měření Živá a neživá příroda Životní podmínky	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí M – zápis a měření jednotek EV – základní podmínky života
- Podle obrázků pojmenuje živočichy a správně je zařadí mezi savce, ptáky, obojživelníky, ryby a hmyz. - Na obrázku uvede hlavní rozlišovací znaky mezi jednotlivými skupinami živočichů a popíše stavbu těla. - Popíše rozdíly v rozmnožování jednotlivých skupin. - Rozlišuje domácí a hospodářská zvířata. - Pojmenuje vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les apod.) a správně je zařadí do společenství.	Živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování v přírodě Ochrana přírody	HV – písničky o zvířatech
- Pojmenuje části rostlin, vybrané druhy plodů a semen (jejich význam). - Popíše projevy života rostlin. - Podle obrázku a na školní zahradě pojmenuje vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny (na zahrádkách, loukách, v lese). - Ukáže na obrázku a pojmenuje vybrané hospodářské a léčivé rostliny. - Pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je pojmenovat.	Rostliny Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování v přírodě Ochrana přírody	EV – Ekosystémy HV – písničky o rostlinách
Uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a silnici (chodec, cyklista).	Člověk, rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečí	MKV – princip sociálního smíru a solidarity

5.1.5 Vlastivěda

Předmět **vlastivěda** je vyučován ve 4. ročníku 1,5 hodiny týdně a v 5. ročníku 1,5 hodiny týdně. Obsah navazuje na učivo prvouky v 1 – 3. ročníku.

Obsah vyučovacího předmětu je rozdělen do 5 tematických celků:

- **Místo, kde žijeme** (praktické poznávání místních, regionálních tradic a skutečností; rozvíjení vztahu k domovu, národní cítění, utváření přímých zkušeností žáků např. v dopravní výchově)
- **Naše vlast** (seznámení s organizací života v obci a státoprávním uspořádáním; tvářnost území ČR; orientace na mapě)
- **Česká republika** (vytváření ucelené představy o ČR)
- **Evropa** (charakteristika jednotlivých států Evropy na základě topografických znalostí, utváření pozitivních občanských postojů, včetně kolektivní obrany)
- **České dějiny** (utváření základní představy o způsobu života našich předků v různých historických obdobích a přiblížení významných událostí v českých dějinách).

Pro výuku vlastivědy využíváme rovněž počítačovou učebnu a dostupné výukové programy, vycházky do okolí školy, historického centra Jirkova, školní výlety, exkurze a audiovizuální techniku. Žáci často sami vyhledávají a zpracovávají různé informace k probíranému tématu. Při hodině často pracují ve dvojicích nebo ve skupinách. Během školního roku zpracovávají několik monoprojektů.

Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata: Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Učíme žáky orientovat se v jednoduchém plánu obce a vyznačit v něm místo svého bydliště, školy, cestu na určené místo.
- Vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky a využít ji v některých předmětech na 2. stupni a v běžném životě.
- Učíme žáky využívat získaných znalostí pro praktický život a uvádět je do souvislostí s ostatními znalostmi.

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům samostatně pracovat s plánek a mapami a zadáváme úkoly, kde mohou objevovat různé varianty řešení.
- Vedeme žáky k prezentování svých řešení a obhajování názorů.
- Vedeme žáky k tomu, aby využívali různé zdroje informací (Internet, odbornou literaturu, encyklopedie, časopisy, kroniky, výpovědi pamětníků ...) a posuzovali je a kriticky hodnotili.

Kompetence komunikativní

- Zadáváme žákům úkoly, projekty, kdy mohou využívat informační a komunikační prostředky, různé typy textů, záznamů, obrazových materiálů.
- Vzájemným posuzováním zpracování jednotlivých úkolů vedeme žáky k ověřování výsledků.

- Umožňujeme žákům, aby k jednotlivým probíraným tématům přinášeli vlastní sebrané materiály a prezentovali je.
- Podněcujeme žáky k argumentaci.

Kompetence sociální a personální

- Umožňujeme žákům často pracovat ve dvojicích a skupinách a motivujeme je tím ke spolupráci.
- Vedeme žáky, aby se podíleli na vytváření pravidel práce ve skupině.
- Při zpracovávání projektů vedeme žáky k odpovědnosti za odvedenou práci a tím za výsledek celé skupiny.
- Umožňujeme žákům vzájemně si pomáhat.
- Vedeme žáky k rozdělení si rolí ve skupině.

Kompetence občanské

- Seznamováním s historií obce, kraje, s kulturními památkami vedeme žáky k respektování tradic a kulturního dědictví.
- Učíme žáky chránit přírodu, zkrášlovat své okolí.
- Vysvětlujeme žákům důležité historické souvislosti v dějinách národů a tím je učíme toleranci k jiným národům a rasám.

Kompetence pracovní

- Uplatňujeme elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí.
- Umožňujeme na základě těchto poznatků porovnávat minulost a současnost.
- Učíme žáky plánovat postupy a plnění jednotlivých úkolů.
- Zadáváme úkoly, při kterých umožňujeme spolupráci (např. dlouhodobější projekty).

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k ovládnutí běžně užívaných digitálních zařízení, jejich využití při učení.
- Učíme žáky získávat, kriticky posuzovat a sdílet data, informace a digitální obsah především při tvorbě referátů.
- Předcházíme situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat.
- Učíme žáky eticky správně prezentovat a sdílet vlastní digitální tvorbu.
- Vedeme žáky k uvědomění si rizika jejich používání.

Vlastivěda		Ročník: 4.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
- Orientuje se v místě svého bydliště a jeho blízkém okolí (při vycházkách, poradí, jak dojde na náměstí, k poliklinice apod.). - Začlení obec do kraje. - Jmenuje některé historické památky, najde k nim správnou cestu. - Vypráví o některých historických událostech, které se k městu vážou. - Vypráví o současném životě ve městě, uvede, co je součástí občanské vybavenosti, jaký je ve městě průmysl.	Místo, kde žijeme: Obec (město) Místní krajina Jirkov	ČJ – jirkovské pověsti TV – turistika, poznávání okolí
- S použitím kompasu určí světové strany v přírodě i na mapě. Řídí se podle zásad bezpečného pobytu a pohybu v přírodě. - Seznámí se s měřítkem mapy a učí se s ním pracovat při orientaci na různých druzích map. - Na mapě určí nadmořskou výšku konkrétních míst. - Při práci s mapou vysvětlí význam barev, nejčastěji používaných značek a symbolů.	Naše vlast: Práce s mapou ČR	ČJ – vypravování (vlastní zážitky z cest po ČR)
- Vyhledá a ukáže ČR na mapě Evropy. - Vysvětlí pojmy parlament, právo, ústava, vláda a na konkrétních příkladech ukáže některé příklady. - Uvede celé jméno prezidenta republiky, ukáže na obrázku státní symboly. - Uvede příklady významných státních svátků ČR, najde je v kalendáři. - Orientuje se v problematice peněz a cen.	Naše vlast: Domov, národ Státní zřízení a politický systém	VV – historické památky
- Na mapě ČR ukáže Čechy, Moravu, Slezsko. - Vyhledá na mapě ČR významná města, řeky, pohoří. - V jednotlivých oblastech ČR uvede příklad významného průmyslového odvětví, typické zemědělské plodiny. - Ukáže Prahu na mapě ČR a vypráví pověst o založení Prahy. - Uvede některá důležitá fakta o Praze (průmyslové podniky a vzdělávací instituce).	Česká republika: Povrch, vodstvo Průmysl, zemědělství Praha	ČJ – pravopis vlastních jmen, zeměpisných názvů, pražské pověsti VV – ilustrace k pověstem
- Podle obrázku a na základě znalosti pověstí vypráví o životě starých Slovanů. - Některé historické postavy zařadí k událostem a určí některá památná místa (především z období vlády Přemyslovců). - Uvede některé významné historické postavy z období vlády Karla IV. a husitství. - Na obrázku (při výletě do Prahy) se seznámí a pozná významné stavby z doby vlády Karla IV., uvede některé postavy a události z období husitství. - Z období vlády Jagellonců a prvních Habsburků uvede a pozná na obrázku v učebnici významné osobnosti (politické i kulturní). - Stručně charakterizuje (popíše) období po r. 1620, stručně vypráví o některých osobnostech českých dějin z tohoto období (Marie Terezie, Komenský, Kozina, Josef II. ...).	České dějiny Významné události a osobnosti od pravěku do konce 18. stol.	VDO – občanská společnost a škola, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy a způsobu rozhodování

VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 5.
		PŘESAHY
▪ Na glóbusu i na mapě ukáže a pojmenuje jednotlivé světadíly. ▪ Ukáže rovnoběžky oddělující podnebné pásy a pásy pojmenuje. ▪ Na mapě Evropy najde vybrané státy. ▪ Popíše jejich polohu vzhledem ke světovým stranám a k ČR. ▪ Najde významná města, největší pohoří v jednotlivých státech. ▪ Posoudí jednoduchým způsobem význam z hlediska přírodního, historického a politického. ▪ Vyjmenuje státy EU a charakterizuje je. ▪ Orientuje se v aktuálním dění v ČR.	Evropa a svět Základní orientace na mapě světa (světadíly, podnebné pásy) Evropské státy EU	VV – značka na mapě, státní vlajky
▪ Na mapě vyhledá a pojmenuje kraje ČR. ▪ Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury	Česká republika Regionální uspořádání, kraje ČR Orientace na mapě	
▪ Zařadí na časové ose vládu Habsburků. ▪ Uvede základní historická fakta týkající se vzniku Československa. ▪ Zařadí časově obě světové války a rozliší je. ▪ Uvede jako příklad některé použité zbraně, osobnosti, válčící státy. ▪ Podle obrázků a některých dobových dokumentů popíše rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes. ▪ Charakterizuje rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes, srovnává.	České dějiny: Minulost a současnost v našem životě Orientace v čase Dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace Hlavní události od poč. 19. stol. po současnost	M – číselná osa (časová osa)

5.1.6 Přírodověda

Předmět **přírodověda** je vyučován ve 4. a 5. ročníku. Navazuje na učivo prvouky. Zároveň poskytuje základní přehled o některých tématech, která pak budou celistvě a podrobněji probírána na 2. stupni v jednotlivých předmětech (fyzika, zeměpis, přírodopis, chemie).

Během dvou let se žáci seznámí s těmito tematickými okruhy:

1. Místo, kde žijeme – okolní krajina, zemský povrch
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Na prvním stupni je kladen důraz především na modelové situace, vlastní prožitek žáků, propojení poznatků s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků. Součástí výuky jsou vycházky do přírody, výuka na školní zahradě, výlety do Zooparku v Chomutově. Z metod využíváme především práci ve skupinách, praktická cvičení, kde si žáci na pokusech mohou ověřit některé poznatky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Chodíme s žáky do přírody, kde mají možnost pozorovat, zaznamenávat a hodnotit probírané přírodní jevy.
- Zařazujeme metody, při kterých žáci sami objevují některé jednoduché přírodní děje.
- Umožňujeme žákům pracovat s různými zdroji informací (encyklopedie, odborná literatura, časopisy, Internet) a podněcujeme tak snahu o celoživotní učení.
- Zadáváme úkoly, při nichž se žáci učí sami vyhledávat informace a rozhodovat se o jejich výběru a řešit problémy.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k používání správné terminologie z různých oborů.
- Umožňujeme žákům vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, obhajovat své názory.
- Umožňujeme žákům pracovat ve dvojicích a skupinách, kde prakticky získávají dovednost komunikovat, argumentovat, respektovat druhého, volit vhodné jazykové prostředky.

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům pracovat s různými modely a pomůckami tak, aby si sami mohli pokusem ověřit některé poznatky.
- Předkládáním různých zdrojů informací a jejich tříděním vedeme žáky k samostatnému řešení problémů.

Kompetence sociální a personální

- Zadáváme úkoly, při nichž mohou žáci pracovat ve skupinách.
- Vedeme je k respektování názoru druhého a zároveň k obhajobě vlastního názoru, k vhodné a slušné argumentaci.

Kompetence občanské

- Budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě.
- Vyžadujeme uvědomělé dodržování pravidel slušného chování.
- Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.
- Podporujeme tolerantní chování a bezproblémovou komunikaci.

Kompetence pracovní

- Předvádíme žákům správné používání učebních pomůcek, modelů, techniky a vedeme je k osvojení si těchto dovedností.
- Dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti.
- Podporujeme utváření pracovních návyků u jednoduché samostatné i týmové činnosti.
- Vyžadujeme dodržování týmových pravidel.

Kompetence digitální

- Učíme žáky vyhledávat, kriticky posuzovat a sdílet data, informace a digitální obsah.
- Vedeme žáky ke kritickému posuzování digitálního obsahu, jeho porovnávání s vlastní zkušeností a osobním prožitkem.
- Vedeme žáky k využívání digitální technologie k usnadnění vlastní práce, zjednodušení pracovních postupů.

Výuka Přírodovědy je úzce propojena s ostatními předměty: český jazyk, matematika, pracovní činnosti, výtvarná výchova, tělesná výchova. Předmětem se prolínají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova.

Přírodověda		Ročník: 4.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
• Vybrané druhy rostlin (na obrázku) roztřídí na kvetoucí a nekvetoucí, dřeviny (listnaté a jehličnaté; stromy a keře), byliny, kapradiny, mechy a lišejníky a houby. • Podle osnovy pro popis rostlin popíše vybrané druhy dřevin a bylin. • Pozoruje a výsledky svých pozorování jednoduše zapíše či zakreslí některé části rostlin.	Rozmanitost přírody: Rostliny, houby Životní podmínky	EV – ekosystémy, základní podmínky života VV – kresba rostlin PČ – modelování částí rostlin
▪ Roztřídí vybrané druhy živočichů na obratlovce (savce, ptáky, plazi, obojživelníky a ryby) a bezobratlé (hmyz). ▪ Podle osnovy pro popis živočichů popíše vybrané druhy živočichů. ▪ Podle možnosti pozoruje v přírodě vývoj mláďat. ▪ Vypráví o životě některých domácích zvířat.	Rozmanitost přírody: Živočichové Životní podmínky živočichů	EV – ekosystémy
• Charakterizuje přírodní společenstva (les, louka, pole, rybník) – výskyt rostlin a živočichů. • Zhodnotí přírodní podmínky, které neživá příroda vytváří pro rostliny a živočichy v různých ročních obdobích. • Jmenuje činnosti člověka, které životní prostředí poškozují, či podporují. • Uvede příklad potravního řetězce.	Přírodní společenstva Les, louka, rybník, pole Lidská obydlí	EV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí VV – modelování živočichů podle obrázků ČJ – příběhy o zvířatech (chování zvířat)
• Vyjmenuje 5 základních podmínek života a jejich význam pro živé organismy (vysvětlí na konkrétních příkladech). • Svými slovy zapíše výsledky pozorování při pokusech (změna objemu vzduchu při ochlazení a zahřívání, působení tlaku vzduchu, slané vody, změna skupenství vody).	Neživá příroda: Vzduch Vody Půda, horniny a nerosty Slunce Vlastnosti Běžná rizika	
• Jmenuje hlavní zásady osobní hygieny a odívání a snaží se je dodržovat. • Vhodným chováním projevuje kladný vztah ke svému zdraví. • Podle označení rozezná nebezpečné látky. • Sestaví režim dne odpovídající zásadám zdravého životního stylu. • Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, na modelové situaci předvede odmítnutí v situacích ohrožujících osobní bezpečí. • Rozpozná vhodná místa pro hru. • Na konkrétních příkladech ze života (video, zprávy apod.) vysvětlí chybné jednání s nebezpečnými, podezřelými osobami. • Rozpozná život ohrožující zranění. • Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	Člověk a jeho zdraví: Výchova ke zdraví Osobní bezpečnost Prevence osobního ohrožení a zneužívání návykových látek Základy rodinné výchovy	OSV – psychohygiena, sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, mezilidské vztahy
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 5.
		PŘESAHY
• Pojmenuje a rozliší nejznámější druhy nerostů a hornin ve školní sbírce.	Rozmanitost přírody: Nerosty	EV – základní podmínky života

- Na hlavních znacích vysvětlí rozdíl mezi nerostem a horninou a uvede příklady jejich využití. - Na konkrétní situaci vysvětlí pojem zvětrávání. - Vypráví o vzniku půdy a způsobu využití a ochranu půdy.	Horniny Půdy	
- Rozliší pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost - Vysvětlí střídání dne a noci a ročních období.	Vesmír Země	EV – základní podmínky života, vztah člověka k prostředí
- Jmenuje hlavní znečišťovatele životního prostředí a uvádí důsledky změny rovnováhy v přírodě. - Vypráví o chování člověka v CHKO a přírodě.	Rovnováha v přírodě: Životní podmínky Ohleduplné chování v přírodě	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
- Seřadí a charakterizuje hlavní etapy vývoje jedince. - Na školním modelu ukáže části těla, důležité orgány a smyslová ústrojí člověka. - Na příkladech různých příběhů, ze zkušenosti ze svého okolí si uvědomuje škodlivost kouření a zneužívání návykových látek, nebezpečí závislosti na hracích automatech a počítačích (kyberšikana). - Na modelových situacích předvede způsob odmítání návykových látek. - Seznámí se s pojmy: nemoci přenosné a nepřenositelné (HIV, AIDS, HEPATITIDA). - Ví, jak se chránit před infekčními nemocemi. - Vypráví o svém postavení v rodině, o svých právech a povinnostech. - Sestaví fiktivní rozpočet rodiny s ohledem na měnící se životní situace. - Předvede ošetření zlomeniny, popáleniny.	Člověk a jeho zdraví Lidské tělo, vývoj jedince Návykové látky a zdraví	OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, poznávání lidí, hodnoty, postoje, praktická etika, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Jmenuje jednoduché stroje (kladka, páka, nakloněná rovina, kolo, parní stroj, motor spalovací) a uvádí jejich využití v praktickém životě. - Sestaví jednoduchý elektrický obvod (na školním modelu), jmenuje zdroje elektrické energie. - Dodržuje pravidla bezpečné manipulace s elektrickými přístroji.	Lidé kolem nás: Člověk a technika Osobní bezpečí	
- Zdramatizuje telefonní hovor na linku bezpečí a krizová centra. - Využije znalost pravidel telefonování na tyto linky, bude-li to potřebovat. - Pamatuje si číslo Linky bezpečí. - Seznámí se s pojmy rasismus a terorismus. - Dodržuje kázeň a pokyny v případech obecního ohrožení. - Chová se bezpečně v různém prostředí – škola, domov, silnice.	Lidé kolem nás Situace hromadného ohrožení Osobní bezpečí Právo a spravedlnost	OSV – řešení problému a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika VDO – občan, občanská společnost a stát

5.1.7 Výtvarná výchova

Vyučovací předmět **výtvarná výchova** se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku s časovou dotací v 1. – 3. ročníku vždy jednu hodinu týdně, ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně v každém ročníku.

Výuka probíhá jak v učebně, tak v okolí školy (zahrada, prostor před školou, louka...). Navštěvujeme s žáky výstavy v jirkovské galerii, tematicky zaměřené výstavy v Chomutově. Žáci se svými výtvarnými činnostmi zapojují do projektů a podílejí se na výzdobě třídy a chodeb školy. Příležitostně se zapojují do výtvarných soutěží.

Předmět výtvarná výchova vede k osvojování potřebných výtvarných dovedností a technik, seznamuje žáky se základními návyky a postupy používanými při výtvarných činnostech. Snaží se podchycovat a rozvíjet zájem o výtvarné umění a kulturu. Jedním z hlavních cílů tohoto předmětu je seznámit žáky s teoretickými a hlavně praktickými poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k samostatnému pozorování a podporujeme vlastní výtvarné vyjádření.
- Podněcujeme u žáků zájem o výtvarnou práci.
- Vedeme žáky k využití teoretických poznatků z oblasti umění k řešení výtvarných problémů a aktivní výtvarné práci.
- Učíme žáky zaujímat a vyjádřit svůj vlastní postoj k vizuálně obraznému vyjádření.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů.
- Umožňujeme žákům samostatně přemýšlet nad výtvarnými technikami a kombinovat vizuálně obrazné prvky k celkovému výtvarnému vyjádření pozorované skutečnosti.

Kompetence komunikativní

- Umožňujeme žákům spolupracovat na menších projektech a vytvářet společné výtvarné práce.
- Vedeme žáky k používání základních pojmů z oblasti výtvarného umění.
- Umožňujeme žákům se aktivně zapojovat do diskuse o výtvarných technikách a prostředcích.

- Vyžadujeme, aby žáci slovně hodnotili, srovnávali a oceňovali vizuálně obrazné prvky v celkovém výtvarném vyjádření pozorované skutečnosti.
- Učíme žáky vyslechnout názory druhých a respektovat je.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k tvořivé práci ve skupině.
- Podporujeme u žáků vzájemnou pomoc při výtvarných činnostech.
- Učíme respektovat různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření.
- Posilujeme sebevědomí žáků při různorodém vizuálně obrazném vyjádření.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky ovládat základy některých výtvarných technik.
- Podporujeme u žáků zájem o umění a jeho využití pro smysluplné trávení volného času.
- Učíme žáky zacházet s různými nástroji a pomůckami při výtvarných činnostech.
- Vedeme žáky k osvojování a následnému využívání základních návyků a postupů při různých výtvarných činnostech a technikách.
- Vedeme žáky k dodržování základních hygienických a bezpečnostních pravidel.
- Umožňujeme žákům se samostatně rozhodovat při výběru vizuálně obrazných technik a následně tyto techniky samostatně a tvořivě užívat.

Kompetence občanské

- Učíme žáky chápat a respektovat estetické požadavky na životní prostředí.
- Vedeme žáky k vytvoření vlastních názorů a postojů k výtvarným dílům.
- Směřujeme žáky k šetření materiálem používaným při výtvarných činnostech, k udržování pořádku a čistoty na svém pracovním místě.
- Učíme žáky v rámci výtvarných činností šetřit životní prostředí a zkrášlovat své okolí a svůj životní prostor.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci.
- Seznamujeme žáky s novými technologiemi a možnosti jejich využití ve výtvarném projevu.
- Učíme žáky samostatně využívat modul malování a vytvořit vlastní digitální výtvarné dílo.
- Učíme žáky orientovat se ve virtuální galerii.
- Seznamujeme žáky s autorskými právy a ochranou vlastní tvorby a nebezpečím jejího zneužití.

Výtvarná výchova		Ročník: 1.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
- Uvědoměle zachází se základními prostředky a materiály. - Zvládne základní techniku malby (vodové barvy, tempery). - Používá různé druhy štětců.	Technika malby vodovými a temperovými barvami	VDO – občanská společnost a škola
Rozlišuje barvy, experimentuje se základními barvami, míchá je, pojmenuje základní a doplňkové barvy, rozliší teplé a studené odstíny.	Teorie barvy – barvy základní doplňkové, teplé a studené, výrazové vlastnosti barev, míchání barev	
- Rozpozná prvky vizuálně obrazného vyjádření barva, objekty, tvary). - Zobrazuje prostřednictvím základních barev jednoduché vjemy a prožitky.	Malba – rozvíjení smyslové citlivosti Výtvarné vyjadřování skutečnosti	OSV – sebepoznání a sebepojetí, kreativita
- Kreslí měkkým materiálem (barevný pastel, voskovky, měkká tužka, rudka, černý uhl). - Pozoruje, napodobuje a znázorňuje jednoduché linie, tvary a objekty. - Zvládne základní techniku kresby – samostatně tvoří jednoduché lineární kresby.	Kresba – rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru a jejich kombinace na ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti Technika kresby, technika vedení linie – přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení Technika práce s jednoduchými výtvarnými prostředky – uhl křída, tužka, rudka	EV – ekosystémy
- Modeluje z plastelíny a moduritu, tvaruje papír a karton. - Tvoří jednoduché prostorové dekorativní práce – chápe vzájemné souvislosti zobrazených předmětů. Uplatňuje při práci představivost a fantazii.	Prostorová tvorba – rozvíjení citu pro prostor, modelování podle skutečnosti i podle fantazie Technika práce s modelovací hmotou – vytváření objemu modelováním, reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly (hmat, pohyb...)	OSV- mezilidské vztahy
- Rozezná různorodé přírodní a umělé materiály. - Uvědoměle s těmito materiály zachází. - Dotváří je na základě vlastních představ. - Zvládne základní techniku koláže a frotáže. - Samostatně kombinuje dvě jednoduché techniky výtvarného vyjadřování.	Další výtvarné techniky: Pozorování přírodnin a dotváření přírodních materiálů a jejich kombinování Pozorování užitkových předmětů netradičních materiálů a jejich výtvarné vyjadřování	
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 2.
		PŘESAHY
- Samostatně uplatňuje techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami. - Uplatňuje osobitost a samostatnost ve výtvarném projevu. - Organizuje vlastní práci. - Zobrazuje vlastní prožitky a představy. - Znázorňuje děj pohádek a příběhů.	Malba Technika malby Rozvoj techniky výtvarného vyjádření malbou Rozvoj představivosti a fantazie ve výtvarném vyjádření	ČJ – literární výchova – malba pohádkových bytostí HV – malba hlavní myšlenky písně OSV – seberegulace a sebeorganizace
Rozliší a pojmenuje barvy (základní i doplňkové).	Teorie barvy Prohlubování znalostí o barvách	HV – malba pocitů z poslechu

- Míchá barvy, ředí a roztírá po ploše. - Rozfoukává barvy po ploše a samostatně experimentuje se základními i doplňkovými barvami. - Rozvíjí svůj cit pro barvu a harmonii. - Vnímá souvislosti a kontrasty mezi barevnými odstíny, tím prohlubuje cit pro výtvarný rytmus a využívá znalosti o barvách.	Barvy základní, doplňkové, teplé, studené, řídké, husté Technika ředění a míchání barev Rozvoj smyslové citlivosti ve vztahu k barvám	OSV – psychohygiena,
- Pomocí hry uplatňuje osvojené dovednosti práce s linií. - Kreslí měkkým materiálem. - Využívá přítlak a odlehčení. - K výtvarnému vyjádření samostatně vybere jednoduchý výtvarný nástroj podle své potřeby (dřívko, špachtle, špejle, štětec), uvědoměle s ním zachází. - Samostatně zvolí způsob výtvarného vyjádření a znázornění lineární kresby.	Kresba Technika kresby Různé způsoby vedení linie (přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení) Rozvoj techniky výtvarného vyjádření kresbou	PČ – práce a zacházení s nástroji (špachtle) OSV – sebezpoznání a sebezpojetí
- Samostatně uplatňuje osvojené dovednosti techniky modelování. - Modeluje z plastelíny a moduritu podle skutečnosti i podle svých představ. - Při práci využívá různé způsoby práce s modelovací hmotou (hnětení, válení, stlačování). - Tvaruje papír, karton. - Využívá různé techniky: ohýbání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování.	Prostorová tvorba Technika modelování Rozvoj prostorového vnímání Technika práce s papírem a kartonem	OSV – seberegulace a sebeorganizace, kreativita, poznávání lidí
- Samostatně kombinuje několik jednoduchých technik výtvarného vyjadřování. - Tvaruje různorodé přírodní a umělé materiály, při práci využívá různé způsoby – lepení, slepování, dotváření.	Výtvarné vyjádření kombinací několika výtvarných technik Rozvoj pozorovacích schopností – pozorování přírody	EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí
- Porovnává ilustrace v dětských knihách, hodnotí je, vyjádří svůj názor na ně. - Vnímá obrázky, popisuje a výtvarně znázorňuje. - Rozumí pojmům – hračka, loutka, maňásek. - Citlivě vnímá výtvarná díla, podle svých možností rozvíjí svůj osobitý smysl pro výtvarné umění.	Práce s ilustrací Seznamování se s výtvarným uměním	ČJ – literární výchova MKV – multikulturalita
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 3. PŘESAHY
- Samostatně a vědomě volí a zachází s různými druhy štětců. - Samostatně uplatňuje a kombinuje různé techniky malby vodovými barvami, temperami, suchým barevným pastelem, voskovkami. - Zobrazuje samostatně své prožitky a fantazijní představy, porovnává svůj	Malba Techniky malby Výtvarné vyjádření skutečnosti malbou Kombinace technik malby Rozvoj představivosti ve výtvarném vyjádření	OSV – kreativita

způsob výtvarného vyjádření malbou s tvorbou ostatních.		
- Vhodně a samostatně používá základní i doplňkové barvy – ředí je, míchá, rozfoukává, roztírá. - Využívá svoje znalosti o barvách a uplatňuje je v rozvoji svého citu pro výtvarný barevný rytmus, kontrast a harmonii.	Teorie barvy Práce s barevnými odstíny Ředění a míchání barev Rozvoj citu pro barevný rytmus a harmonii	
- Samostatně modeluje z plastelíny, moduritu. - Seznamuje se s dalšími materiály prostorové tvorby (hrnčířská hlína). - Poznává základní vlastnosti plastických materiálů, vytváří objem. - Samostatně tvaruje různými způsoby papír a karton. - Organizuje vlastní práci.	Prostorová tvorba Technika modelování a práce s plastickou hmotou Orientace v prostoru Vlastnosti plastických materiálů Technika práce s papírem a kartonem	M – prostorová orientace – ukázky prostorových modelů OSV - rozvoj schopností poznávání
- Tvoří jednoduchými postupy různé výrobky z drobného přírodního i umělého materiálu (špejle, dřívka, kůra, zemina, písek, plasty, látky, kovy, kůže, přírodniny – plody, listy jehličí). - Samostatně a vědomě volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní.	Práce s drobným materiálem Práce s přírodninou Práce s netradičními materiály	Prv – přírodniny EV – ekosystémy, vztah člověka a prostředí
- Seznamuje se s funkcí ilustrací a s jejich výrazovými prostředky. - Aktivně pracuje s ilustrací v dětských knihách. - Poznává rozdíly ve výtvarném vyjádření různých ilustrátorů. - Seznamuje se s různými druhy výtvarného umění – malířství, sochařství, grafika.	Výtvarné umění a vztah k výtvarnému umění Práce s ilustrací Druhy výtvarného umění – malířství, sochařství, grafika	ČJ – práce s ilustracemi v dětských knihách OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
- Samostatně a vědomě volí různé výtvarné nástroje a prostředky pro kresbu. - Ve vlastním výtvarném vyjádření samostatně uplatňuje osvojené dovednosti práce s linií. - Volně experimentuje s různými druhy lineární kresby – linka, tvar, obrys. - Rozezná a výtvarně znázorňuje základní geometrické plošné tvary. - Kreslí jednoduchým způsobem lidskou hlavu, seznamuje se s proporcemi lidské postavy. - Dotváří kresby podle své fantazie.	Kresba Technika kresby Výtvarné vyjádření skutečnosti kresbou Práce s linií, druhy lineárního znázornění Lineární znázornění geometrických tvarů Rozvoj pozorovacích schopností ve výtvarném vyjádření Rozvoj představivosti ve výtvarném vyjádření	OSV – rozvoj schopností poznávání M – ukázky geometrických rovinných útvarů Prv – lidské tělo
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 4.
		PŘESAHY
Kombinuje různé techniky, maluje stěrkou, rozlévá barvy.	Malba Míchání barev Emocionální malba	If - PC programy – názor, vyhledávání, porovnávání barev

• Zdokonaluje techniky malby, se kterými se seznámil v nižších ročnících. • Nachází barevné vyjádření svých pocitů a nálad a kombinuje techniky malby – temperové barvy, suchý barevný pastel, voskovky, vodové barvy.	Hra s barvou (rozvoj fantazijní techniky) Kombinace techniky malby	
• Orientuje se v barevných kontrastech a proporčních vztazích. • Rozlévá barvy, kombinuje různé techniky, maluje stěrkou. • Rozvíjí cit pro výtvarný barevný rytmus a harmonii, uplatňuje znalosti o barvách. • Vhodně ředí a míchá barvy.	Teorie barvy Ředění, míchání barva Práce s odstíny Rozvoj citu a napodobení harmonie a barevného rytmu	
• Sleduje a znázorňuje různý charakter lineární kresby a zároveň se snaží kresbu napodobovat. • Ověřuje a kultivuje vedení linií (přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení, plošné tvary. • Kreslí proporce postavy, vypracovává základní proporce. • Zdokonaluje se v kresbě lidského portrétu. • Zobrazuje svou fantazii, kresbou odhaduje strukturu, materiál, tvar. • Vysvětluje obsah svých děl.	Kresba Technika kresby Vyjádření kresbou (skutečnost – fantazie) Práce s liniemi Geometrické tvary, -lineární znázornění Rozvoj pozorování smyslových schopností ve výtvarném vyjadřování Rozvoj představivosti, soudnosti	M – geometrické tvary – konstrukce čtverce, trojúhelníku... Prv – člověk a příroda, zdraví, člověk a technika
• Rozvíjí práce s materiály prostorové tvorby – hlína, těsto. • Zdokonaluje výrobky z různých modelovacích hmot. • Získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získaných pohybem a hmatem. • Tvaruje papír, karton. • Organizuje svou práci, čas. • Uspořádá si účelně své pracovní místo.	Prostorová tvorba Technika práce s plastickou hmotou Orientace v prostoru Technika plastického vyjadřování (sádra, dráty, dřívka) Další techniky – koláž, frotáž	OSV – seberegulace a sebeorganizace M – jednotky délky, času
• Zdokonaluje práci s přírodním i umělým materiálem (kůra, kůže, látky, plasty).	Práce s drobným materiálem - s přírodninou, s netradičním materiálem	EV – vztah člověka k prostředí Prv – třídění odpadů
• Rozlišuje grafické techniky. • Zobrazuje svoji fantazii. • Uvědoměle pracuje s ilustrací. • Poznává rozdíly ve výtvarném ztvárnění umělců. • Odhaluje a zpracovává jiné druhy výtvarného umění.	Grafické techniky Tisk koláže ze šablon Otisk, vosková technika, práce s ilustrací Druhy výtvarného umění Sochařství, návrhářství	
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 5. PŘESAHY
• Barevně vyjádří své pocity. • Porovnává světelné kontrasty. • Komunikuje o obsahu svých děl, ověřuje komunikativní účinky.	Malba Emocionální malba Rozvoj představivosti ve výtvarném vyjadřování	EV – ekosystémy; základní podmínky života

Sleduje záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl.	Kombinace různých technik	MKV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ
- Respektuje kontrasty a zdokonaluje techniku míchání, rozlévání barev. - Rozvíjí práci s barevným rytmem a harmonií, ovládá ředění barev.	Teorie barvy Míchání a rozpouštění barev Jemné barevné odstíny Napodobení barevného rytmu výtvarníků, Dotváření vlastního obrazu	
- Kresbou vystihuje tvar, strukturu materiálu. - Pracuje s linií v prostoru a uspořádává a jednotlivé prvky. - Zobrazuje své představy a cíleně rozlišuje materiál, tvar, původ. - Objektivně sleduje svůj způsob výtvarného vyjádření s tvorbou ostatních.	Kresby Výtvarné vyjádření skutečnosti Výrazové vlastnosti linie Kompozice linií v ploše – tělesa Rozvoj představivosti ve výtvarném sdělení	MV – stavba mediálních sdělení M – objemy těles, obvody Prv - přírodní materiály, látky
- Pracuje na zdokonalování prostorové tvorby – preciznost. - Podrobněji proniká ke ztvárnění materiálu na základě hlubších zkušeností získaných hmatem a pohybem.	Prostorová tvorba Techniky prací s plastickými hmotami (prohloubení, zdokonalování) Technika plastického vyjadřování	PČ – výroba figurek, loutek, strojů
- Hledá a nalézá vhodné prostředky pro své vyjádření na základě smyslového vnímání. - Uplatňuje je pro vyjádření nových prožitků. - Vybírá si sobě vyhovující materiály.	Grafika Tisk ze šablony Náročnější vosková technika Otisk Frotáž Koláž	Přv – základní podmínky života (lidské smysly)
- Orientuje se v různých výtvarných uměních. - Třídí ilustrace nejznámějších autorů dětské literatury.	Druhy výtvarného umění Malířství Grafika Práce s ilustrací	ČJ – próza, poezie

5.1.8 Hudební výchova

Předmět **hudební výchova** má časovou dotaci vždy 1 hodinu týdně v každém ročníku.

Výuka probíhá ve třídě s interaktivní tabulí, kde mohou učitelé využít program pro výuku hudební výchovy včetně ukázek hudebních nástrojů, hudebních děl, teorie a prověřovacích testů. Zároveň mohou využít učebny vybavené klavírem, nebo síťovou klavír, kde je rovněž klavír a koberec. Zde žáci nacvičují tanec a jiné pohybové aktivity doprovázené zpěvem a hudbou. Maximálně využíváme dostupných pomůcek (např. Orffův instrumentář, klasické nástroje – klavír, housle, flétny apod.). Vyučující využívají dovedností a znalostí z hudební výchovy v různých projektech (především zaměřených k různým svátkům). Žáci podle možností a nabídky navštěvují koncerty, hudební vystoupení a divadelní představení žáků ZUŠ v Jirkově i Chomutově a jiné hudební pořady.

V předmětu hudební výchova vedeme žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě. Učíme aktivně vnímat a využívat hudební činnosti – zpěv, rytmus, intonaci, instrumentální dovednosti, poslechové dovednosti, pohyb s hudbou. Prostřednictvím těchto činností ovlivňujeme a doplňujeme celkový rozvoj osobnosti žáka, především jeho rozvoj hudebnosti.

Činnosti v Hudební výchově jsou rozděleny do 4 oblastí:

- vokálních činností
- instrumentální činností
- hudebně pohybové činností
- poslechové činností

Do předmětu jsou integrována tato průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova. Předmět je provázán s jinými vyučovacími předměty: tělesnou výchovou, výtvarnou výchovou, českým jazykem, matematikou.

U méně nadaných žáků není kritériem intonačně čistý zpěv, ale radost a příjemný prožitek ze zpěvu, poslechu, pohybu a hry na nástroje. Žáci s vadami řeči si posilují sebevědomí (při zpěvu vada zaniká). Nadaní žáci se mohou zapojit do kroužků na škole (např. Pěvecko-instrumentální, Hra na kytaru, Pěvecký sbor), reprezentují školu v pěveckých soutěžích (např. Skřivánek), jsou doporučováni do ZUŠ.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k užívání správné hudební terminologie, symboliky (zápis not).
- Nadaným žákům umožňujeme prohlubovat své znalosti a dovednosti, každému žákovi zažít úspěch (např. při hře na nástroje, při sborovém zpěvu).
- Vedeme žáky, aby využívali poznatky a dovednosti z Hudební výchovy v praktickém životě a propojovali je s ostatními obory a předměty ve škole.
- Umožňujeme žákům samostatně experimentovat, pozorovat vlastní pokrok.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k rozlišování jednotlivých kvalit tónů, rozpoznání výrazných tempových a dynamických změn v proudu znějící hudby.

- Učíme žáky podle jejich možností odlišit v proudu znějící hudby odlišit některé hudební nástroje, hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.
- Sledujeme individuální pokrok každého jednotlivce.
- Vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a kritickému zhodnocení vlastního výkonu.
- Učíme žáky nenechat se odradit nezdarem a zpívat pro radost.

Kompetence komunikativní

- Zajímáme se o náměty a názory žáků, jejich zkušenosti.
- Učíme žáky porozumět notovým záznamům a dalším gestům, zvukům a jiným komunikačním prostředkům používaným při interpretaci hudebního díla.
- Učíme žáky využívat počítač jako způsob přenosu hudby.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke kritickému usuzování a posuzování různých žánrů a stylů hudby.
- Zpěvem ve sboru vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, ovlivnění kvality společné práce.
- Vedeme žáky k vzájemnému naslouchání, aby brali ohledy na druhé.

Kompetence občanská

- Vedeme žáky ke kritickému zamýšlení nad hudebními díly.
- Seznamováním se s hudebními díly i lidovou tvorbou vedeme žáky k pochopení našich kulturních tradic.
- Umožňujeme žákům vystupovat na veřejnosti u příležitosti různých kulturních akcí (vítání občanů, školní akademie, pěvecké soutěže atd.) a tím se aktivně zapojovat do kulturního dění.
- Umožňujeme žákům vlastní interpretaci některých písní, vlastní tvorbu (texty písní).
- Pěstujeme v žácích pozitivní vztah k uměleckým dílům.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky, aby podle svých možností využívali jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.
- Vedeme žáky ke správnému zacházení s hudebními nástroji.
- Učíme žáky využívat dovednosti a znalosti z jiných oborů, spojovat pohybové a hudební aktivity, využívat je pro svou radost, potěšení a zdravý životní styl i v osobním životě.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k používání digitálních zařízení při učení.
- Učíme je vyhledávat informace při zpracovávání referátů.
- Využíváme různé platformy při poslechu ukázek hudebních žánrů.
- Využíváme program, který mapuje všechna témata z hudební výchovy a učíme žáky s tímto programem pracovat a využívat informace v něm získané.
- Seznamujeme žáky s novými technologiemi.
- Předcházíme situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat; vedeme žáky k dodržování autorských práv.

Hudební výchova		Ročník: 1.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
- Zpívá jednohlasně. - Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.	Vokální činnosti Pěvecký a mluvený projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), rozšiřování hlasového rozsahu (c1 – a1) Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu Intonace – hudební hry (ozvěna apod.)	Prv – zvyky, tradice ČJ – deklamace slov, frázování
- Podle pokynů a podle svých možností používá jako doprovod jednoduché hudební nástroje. - Reprodukuje motivy pomocí jednoduchých nástrojů OI. - Poslechem i na obrázku pozná a pojmenuje nástroje OI.	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orfeova instrumentáře nebo zobcových fléten apod. Rytmizace – hudební doprovod (ostinato), hudební hry (ozvěna)	
Reaguje pohybem na znějící hudbu.	Hudebně pohybové činnosti Pohybový doprovod znějící hudby – taneční hry se zpěvem	TV – rytmická cvičení s hudbou
- Rozlišuje podle svých možností jednotlivé kvality tónů. - Odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Poslechové činnosti Kvalita tónů – délka, síla, barva, výška hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	VV – rozvíjení smyslové citlivosti
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 2.
		PŘESAHY
- Zkouší měkce nasadit tón. - Podle svých možností nacvičuje zpěv v rozsahu c1 – h1. - Pokouší se intonovat diatonické postupy v dur.	Vokální činnosti Měkké nasazení tónu Rozšiřování hlasového rozsahu Intonace diatonických postupů v durových tóninách, volný nástup 1. stupně, kvintakord dur, obraty.	Prv – zvyky a tradice, písně k různým příležitostem (tématům), ČJ – deklamace slov, frázování
- Poslechem rozliší zpomalování nebo zrychlování melodie. - Graficky znázorní pohyb melodie. - Rozezná poslechem ukolébavku.	Poslechové činnosti Zrychlování – zpomalování, Hudební výrazové prostředky – rytmus a pohyb melodie (melodie vzestupná, sestupná) Hudební styly a žánry – ukolébavka	
Pohybem vyjadřuje metrum.	Hudebně pohybové činnosti Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima	TV – rytmická cvičení s hudbou
Zkouší hrát na jednoduché nástroje OI.	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje, reprodukce témat pomocí hudebních nástrojů OI	
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 3.
		PŘESAHY
- Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. - Zkouší vytleskat a taktovat dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt. - Seznámí se s hymnou ČR. - Naučí se zpívat vybrané písně. - Při zpěvu dbá na hospodárné dýchání.	Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) Hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) Dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon)	VV – ilustrace, Vánoce TV – pochod, taneční krok PČ – vánoční výzdoba ČJ -vypravování;

		Prv – lidové zvyky a tradice VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
- Rozlišuje poslechem i na obrázku podle svých možností nástroje dechové, smyčcové, žestové, uveď příklad konkrétního nástroje z každé skupiny. - Doprovází zpěv na jednoduché rytmické nástroje.	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten) Rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace	
- Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje dynamiku, směr melodie. - Zatančí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá). - Vyjádří hudbu pohybem.	Hudebně pohybové činnosti Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)	OSV - mezilidské vztahy
- Při poslechu rozliší a pojmenuje jednotlivé kvality tónů, výrazné dynamické změny v proudu znějící hudby. - Poslechem se pokouší rozeznat hudební nástroje. - Při hodině poslouchá a seznamuje se s vážnou hudbou, zábavnou, slavnostní.	Poslechové činnosti Kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) Hudební výrazové prostředky; hudební prvky (pohyb melodie, rytmus). Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj Hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka,...)	
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 4.
		PŘESAHY
- Při zpěvu dbá na správné dýchání. - Správně napíše houslový klíč do notové osnovy. - Rozlišuje délky not a správně je zapíše. - Rozliší znaménka p, mf, f a použije je v písni. - Správně pojmenuje noty ve stupnici C dur. - Zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) Hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu) Dvojhlas a vícehlas (kánon, lidový dvojhlas) Hudební rytmus (realizace písni ve ¾ a 4/4 taktu) Dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně) Intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) Grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písni, orientace v notovém záznamu)	VV – ilustrace TV – pochod, taneční krok VV – Vánoce PČ – vánoční výzdoba ČJ – vypravování Prv – lidové písně
- Rozlišuje poslechem nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí. - Využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni. - Správně rytmitizuje říkadla.	Instrumentální činnosti Hra na jednoduché nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten) Rytmizace, melodizace a hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) Grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)	MKV – kulturní difference
- Pohybově vyjádří hudbu podle vlastní fantazie. - Zatančí valčíkový krok.	Hudebně pohybové činnosti Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet)	

	Pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) Orientace v prostoru	
- Rozliší písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu a určí opakující se téma v poslouchané skladbě. - Pojmenuje notovou osnovu. - Rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční, rozlišuje a napíše notu celou, půlovou, čtvrtovou. - Podle zápisu not rozliší melodii stoupavou a klesavou.	Poslechové činnosti Kvality tónů Vztahy mezi tóny Hudební výrazové prvky Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj Hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka,...) Hudební formy (malá písňová forma, rondo, variace) Interpretace hudby (slovní vyjádření)	
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 5. PŘESAHY
- Rozliší poslechem jednotlivé hudební nástroje - smyčcové – housle, violoncello, kontrabas; dechové – trubka, pozoun, lesní roh. - Seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru. - Zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) Hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) Dvojhlas a vícehlas (kánón a lidový dvojhlas) Hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu) Dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasné písně) Intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) Grafický záznam vokální hudby (orientace v notovém záznamu)	TV – taneční pochod, taneční krok
- Učí se číst rytmický zápis písně. - Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	Grafický záznam vokální hudby Čtení rytmického schématu písně	
- Definuje pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení. - V notovém zápisu rozliší basový klíč. - Čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči. - Provede rozbor zapsané písně (druh písně, notový zápis, takt, melodie). - Seznámí se s krajovými lidovými tanci. - Taktuje podle svých možností čtyřčtvrteční takt. - Vypráví o původu státní hymny.	Instrumentální činnosti Hra na jednoduché nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů Orffova instrumentáře, zobcových fléten) Rytmizace, melodizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) Grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; vnímání autora mediálních sdělení
- Pohybově vyjádří náladu. - Seznamuje se se způsoby využití hudby k relaxaci.	Hudebně pohybové činnosti Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) Pantomima a pohybová improvizace Orientace v prostoru (paměťové uchování tanečních pohybů)	MKV – mezilidské vztahy, etnický původ

▪ Poslouchá vybrané skladby. ▪ Poslechem rozliší vybrané smyčcové a dechové nástroje. ▪ Poslechem rozliší varhanní hudbu, vánoční hudbu, vánoční koledy, tramské písně.	Poslechové činnosti Kvality tónů; vztahy mezi tóny Hudební výrazové prostředky a hudební prvky Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální Hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka...) Hudební formy (malá písňová forma rondo, variace) Interpretace hudby (slovní vyjádření)	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
---	--	--

5.1.9 Tělesná výchova

Předmět **tělesná výchova** je samostatný předmět s 2 hodinovou dotací týdně v každém ročníku. Výuka směřuje k poznávání vlastních pohybových možností a k poznávání účinků pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Smyslem je vést žáky k tomu, aby zařazovali pohybové činnosti do svého denního režimu, aby jejich pohybová aktivita postupovala od spontánní činnosti k činnosti řízené a výběrové. Hlavním cílem je žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu (sportu).

Naše škola je vybavena bazénem a tomu je přizpůsobena i výuka tělesné výchovy po celou dobu školní docházky. Školní bazén je v provozu od října do května. V tomto období probíhá vždy jedna hodina týdně v tělocvičně a 1 hodina týdně je výuka plavání v bazénu. Je-li příznivé počasí, jsou využívána i venkovní sportoviště v okolí školy (louka, hřiště, dráha kolem přivaděče, školní zahrada).

Učivo je rozděleno do těchto okruhů:

1. Atletika (běh, hod, skok)
2. Gymnastika (kotoul, přeskok, hrazda, kladina)
3. Průpravná, kondiční, relaxační a tvořivá cvičení – tvořivé hry
4. Rytmická a kondiční cvičení s hudbou
5. Pohybové a netradiční pohybové činnosti
6. Míčové a jiné sportovní hry
7. Plavání (ve 2 ročnících po sobě probíhá plavecký kurz vedený odbornými instruktorkami z plavecké školy, vždy 20 lekcí v každém ročníku).

Tělesná výchova je zaměřena na pohybové vzdělávání. Snažíme se rozpoznat pohybové nadání tím, že diferencujeme činnosti. Talentovaní žáci, kteří svými výkony vynikají mají možnost reprezentovat školu v různých soutěžích, z nichž upřednostňujeme plavecké závody v rámci jirkovských škol i v rámci okresu a kraje, turnaje ve vybíjené mezi školami a atletické závody v rámci chomutovského okresu.

Zároveň je pro nás důležité odhalovat zdravotní oslabení žáků, kterým upravujeme pohybové aktivity tak, aby měli možnost dosáhnout prožitek z pohybu a zažít pocit ze zvládnutí dovedností. Nedílnou součástí hodin tělesné výchovy jsou speciální vyrovnávací cvičení, která jsou preventivně využívána pro všechny žáky, nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které nejsou schopni zvládnout.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, k vnímání pohybových aktivit jako důležitých součástí denního režimu člověka.
- Poskytujeme žákům prožitek z pohybových aktivit a prožitek ze zvládnutí dovedností, které jsou pro ně motivací k celoživotnímu zařazení sportu a pohybu do svého života.
- V souvislosti se získáváním pohybových dovedností a jejich zdokonalováním učíme žáky používat správné termíny a symboly z oblasti sportu.

Kompetence k řešení problémů

- Při kolektivních hrách učíme žáky řešit problémové situace.
- Vedeme je ke hledání způsobu řešení (taktika družstva při hře, rozdělení rolí v týmu).

- Učíme je vyrovnat se s prohrou a hledat její příčiny, nacházet cesty ke zlepšení výsledků, společně se domlouvat.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k vhodné komunikaci v kolektivu, domlouvání taktiky družstva v kolektivních sportech.
- Učíme žáky využívat ve sportu různá gesta, zvuky, porozumění různým signálům a verbálním a neverbálním pokynům.
- Snažíme se, aby se zapojovali do činnosti kolektivu (družstva), vědomě se podíleli na výsledcích při soutěžích a reprezentaci školy (v rámci svých možností).
- Vedeme žáky k ocenění výkonu každého jednotlivce, odhadu vlastních možností a přiměřenosti požadavků vzhledem k fyzickým předpokladům jednotlivce.

Kompetence sociální a interpersonální

- Vedeme žáky k dodržování pravidel jednotlivých druhů sportu.
- Učíme žáky vědomé spolupráci v rámci kolektivu, utváření příjemné atmosféry, dodržování pravidel fair play.
- Vedeme žáky k přijímání následků za nedodržení pravidel.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k respektování rozhodnutí rozhodčího, kapitána družstva.
- Učíme je bezpečnému chování při všech druzích sportu, odmítání fyzického násilí, dosahování vítězství v kolektivních sportech pomocí fyzického násilí.
- Učíme žáky poskytovat první pomoc při běžných drobných poraněních, správně se chovat v situacích ohrožujících zdraví.
- Vedeme žáky ke správnému chování v přírodě i na umělých sportovištích, ochraně majetku školy a životního prostředí.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky správnému a bezpečnému používání sportovního náčiní a manipulaci s ním.
- Vedeme žáky k uvědomělému vztahu ke sportu.
- Učíme je zapojovat pohybové aktivity do běžného života podle svých fyzických dispozic tak, aby je využívali po celý život.
- Umožňujeme jim radost z pohybu a hledání vhodného způsobu pohybu a vhodného druhu sportu.

Kompetence digitální

- Učíme žáky využívat digitální zařízení při shromažďování informací o pravidlech jednotlivých sportů, o sportovních osobnostech a příkladech fair play.
- Vedeme žáky k využívání různých digitálních zařízení při sledování významných sportovních kláních.
- Učíme žáky zpracovávat sportovní výsledky své vlastní i kolektivu v digitální podobě s využitím grafů a tabulek.

Tělesná výchova je propojena i s ostatními předměty a s každodenním životem žáků i s jejich mimoškolními aktivitami. Žáci mohou využívat ve svém volném čase nabídku sportovních kroužků, které vedou kvalifikovaní pedagogové naší školy (např. vybíjená, plavání, volejbal, košíková...). V rámci školních výletů, vycházek a během činnosti školní družiny uplatňují své fyzické a turistické dovednosti a schopnosti. Během přestávek

využívají děti na 1. stupni stolní tenis, stolní fotbal umístěný na chodbách pavilonu 1. stupně; k relaxaci a uvolnění jim slouží žíněnky v 1. patře pavilonu U1. Součástí běžných vyučovacích hodin jsou krátké ohybové chvíle.

Do hodin tělesné výchovy jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova a mezipředmětové vztahy s těmito předměty: hudební výchova, prvouka, vlastivěda, přírodověda.

Tělesná výchova				Ročník: 1. - 5.	
Výstupy	Roč.	Učivo		Přesahy	
- Startuje na signál. - Prakticky rozliší a předvede běh, skok, hod.	1.	A t l e t i k a	B ě h	Signály, povely, zjednodušený start Průpravná cvičení pro rozvoj běžecké techniky formou hry Polovysoký start Motivovaný běh (hry), běh v terénu prokládaný chůzí (do 5 minut), rychlý běh	HV – správné dýchání, koordinace dechu a pohybu, rytmus
- Seznamuje se s technikou rychlého a vytrvalostního běhu v terénu. - Zlepšuje úroveň dýchání (hluboký nádech nosem, výdech ústy).	2.			Pojmenování jednotlivých atletických činností Rychlý a vytrvalostní běh (návík techniky) Běh v terénu proložený chůzí (do 5 minut) Rychlý běh (20 – 50 m)	
- Podle svých možností nacvičuje techniku rychlého a vytrvalého běhu a běhu v terénu. - Rozliší a vyhledá vhodné a bezpečné prostředí pro běh.	3.			Nízký start Průpravná cvičení na návík rychlého a vytrvalého běhu Běžecká abeceda Běh proložený chůzí (do 10 minut) Rychlý běh (60 m) Startovací povely	
Zlepšuje úroveň svých běžeckých dovedností (techniku rychlého a vytrvalého běhu a běhu v terénu).	4.			Motivovaný běh a běh v terénu proložený chůzí (10 min.) Běh na dráze (1000 m) Rychlý běh (60 m)	
Zlepšuje úroveň svých výkonů na dráze i v terénu.	5.			Běh v terénu proložený chůzí (15 min.) Vytrvalý běh (1000 m)	
- Seznamuje se s technikou skoku do dálky. - Podle svých možností zkouší skákat do dálky z odrazové nohy a krátkého rozběhu.	1.	S k o k d o d á l k y		Průpravná cvičení pro skok do dálky Návík zastavení a odrazu z odrazové nohy	
Podle svých možností provádí a zdokonaluje návík skoku do dálky z odrazové nohy (z místa i z krátkého rozběhu).	2.			Návík doskoku Návík skoku z krátkého rozběhu (2 – 4 dvojkroky) odrazem z pásma 50 cm	
- Zvládá průpravná cvičení pro skok do dálky. - Uvědomuje si dodržování pravidel	3.			Průpravná cvičení k návíku skoku (5 – 7 dvojkroků, krátký rozběh)	

bezpečnosti a dodržuje je.				Vhodná obuv, bezpečnost	
Při každém doskoku správně upraví doskočiště				Skok do dálky do doskočiště (úprava doskočiště)	
Správně změří pásmem skok do dálky.	4			Měření výsledků pásmem, zápis výsledků do tabulky.	
- Zlepšuje úroveň svých dovedností ve skoku dalekém. - Zapisuje a hodnotí výsledky.	5.			Fázový nácvik skoku do dálky Zdokonalování techniky skoku do dálky	
- Zvládá podle svých možností formou hry přeskok nízkých překážek. - Dodržuje pravidla bezpečnosti a chrání své zdraví i zdraví ostatních při průpravných hrách.	1.		Skok do výšky	Pohybové hry Přeskok nízkých překážek	
	2.			Průpravná cvičení Přeskok přes švihadlo	
Seznamuje se s technikou nízkého skoku do výšky.	3.			Průpravná cvičení: odrazová noha, přeskok malých překážek, doskoky	
- Zdokonaluje nácvik techniky skoku do výšky. - Nacvičuje přeskok z krátkého rozběhu. - Dbá na správný dopad.	4. a 5.			Průpravná cvičení k odrazu do výšky (výskoky) Nácvik skoku do výšky z krátkého rozběhu Nácvik správného dopadu	
Podle svých možností hází míčkem odpovídající velikosti z místa vrchem jednoruč, z chůze.	1.			Průpravná cvičení k hodů jednoruč (hry) Hod vrchem jednoruč z místa, z rozběhu, zastavení	
	2.		Hod	Bezpečný prostor pro odhození	
- Podle svých možností zvládá techniku hodů míčkem odpovídající velikosti. - Dodržuje bezpečnost při hodů.	3.	Hod vrchem jednoruč Nácvik hodů z chůze, z rozběhu			
	4.	Odhození míčku a silové působení paže Zastavení po odhozu			
- Podle svých možností zvládá techniku hodů a rozběhu. - Snaží se o silové odhození a správné zastavení po odhozu. - Dbá na bezpečnost, odhazuje do bezpečně	5.	Nácvik koordinace rozběhu, zastavení a hodů do prostoru Hod na cíl Měření výsledků Využití hodů při míčových hrách			

vymezeného prostoru.					
- Nacvičuje kotoul vpřed. - Zdokonaluje se v průpravných cvičeních k nácviku správné techniky kotoulu vpřed.	1.	Gymnastika	Akrobacie	Průpravná cvičení ke kotoulu (kolébka) Nácvik koordinace pohybů Nácvik z nakloněné roviny Nácvik z lavičky na žíněnku	
- Zvládá podle svých možností kotoul vpřed. - Nacvičuje průpravná cvičení ke kotoulu vzad.	2.			Kotoul vpřed Průpravná cvičení ke kotoulu vzad	
- Nacvičuje a podle možností zvládá kotoul vzad a jeho modifikace. - S dopomocí nacvičuje stoj na ruce.	3.			Kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace Průpravná cvičení ke stoju na ruce s dopomocí	
Zvládá s dopomocí stoj na ruce.	4.			Stoj na ruce s dopomocí Akrobatické kombinace	
Pokouší se ze známých prvků sestavit jednoduchou akrobatickou sestavu.	5.			Akrobatické sestavy (kotoul vpřed, vzad, stoj na ruce)	
Nacvičuje odraz z trampolíny snožmo s dopomocí.	1.		Přeskok	Průpravná cvičení pro nácvik odrazu z trampolíny s dopomocí	
Nacvičuje a podle svých možností provádí skoky a výskoky odrazem snožmo do vzporu dřepmo (z trampolíny se záchranou).	2.			Nácvik gymnastického odrazu z trampolíny Skoky prosté s odrazem snožmo a výskoky do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu (se záchranou)	
- Nacvičuje přeskok s dopomocí. - Podle vlastních možností vyskočí na švédskou bednu do vzporu dřepmo.	3.			Průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu snožmo z můstku Nácvik přeskočení 2 – 3 dílů švédské bedny odrazem snožmo z trampolíny (se záchranou) Výskok na švédskou bednu do vzporu dřepmo (z trampolíny se záchranou)	
- Provádí průpravná cvičení k přeskočení kozy našíř a švédské bedny (se záchranou). - Podle svých možností skočí roznožku přes	4.			Roznožka přes kozu našíř odrazem z můstku (se záchranou) Nácvik skrčky přes švédskou bednu	

kozu našíř odrazem z můstku se záchranou.				odrazem z trampolíny (fázově se záchranou)	
- Skáče roznožku přes kozu našíř (se záchranou). - Podle svých možností skáče skrčku přes 2 – 4 díly švédské bedny odrazem snožmo z trampolíny.	5.			Průpravná cvičení k nácvičení skrčky přes švédskou bednu odrazem z trampolíny (se záchranou) Roznožka přes kozu našíř odrazem snožmo z můstku (se záchranou)	
Nacvičuje ručkování na hrazdě.	2.			Ručkování ve visu na hrazdě se záchranou	
- Seznámí se s ukázkami cvičení na hrazdě. - Provádí visy, ručkování se záchranou.	3.			Průpravná cvičení pro přešvihy ze shybu stojmo s dopomocí a záchranou	
- Zvládá visy a ručkování na hrazdě. - Provádí průpravná cvičení k výmyku a přešvihy na hrazdě se záchranou.	4.		Hrazda	Průpravná cvičení – visy na hrazdě Výmyk Přešvih do visu střemhlav, do visu v podkolení a zpět do stoje	
Zvládá výmyk a přešvih na hrazdě se záchranou.	5.			Výmyk na hrazdě Nácvik sešinu ze vzporu stojmo (s dopomocí a záchranou)	
Zvládá chůzi po kladině (otočené lavičky) s dopomocí.	1.			Nácvik udržení rovnováhy (chůze po provaze) Chůze po kladině (otočené lavičky)	
Udrží rovnováhu při chůzi po kladině.	2.		Kladina	Chůze po provaze Chůze po kladině	
Zvládá chůzi po kladině bez dopomoci.	3.			Chůze po kladině s upažením bez dopomoci	
Nacvičuje plynulé pohyby celého těla, vnímá rytmus, tempo, melodii.	1.			Tanečky založené na chůzi a běhu Základní postoj při tanci, kroky, pohyby Vyjádření melodie pohybem	
Rozliší 2/4 a 3/4 rytmus a nacvičuje tance v tomto rytmu.	2.			Napodobení 2/4 a 3/4 rytmu pohybem Nácvik chůze, běhu, poskoku, obratu, pohybu paží Nácvik polkového rytmu	HV – rytmus, tempo
- Rozliší polkový a valčíkový rytmus. - Vnímá taneční pohyb jako relaxaci.	3.			Krok přísunný, poskočný Polka, valčík (ukázky, názvy lidových tanců)	
Vyjádří tempo, rytmus, melodii pohybem celého těla.	4.			Držení partnerů v páru Změny pozic, tempa, rytmu 2/4 a 3/4 taneční krok	OSV – mezilidské vztahy

- Snaží se o plynulost a estetiku tanečního pohybu. - Vyjádří melodii tancem. - Rozliší lidové a moderní tance.	5.			Nácvik plynulosti tanečních pohybů, vědomé estetické držení těla, nácvik plynulosti tanečních pohybů Vyjádření rytmu, tempa, změny rytmu Polka, valčík	
Dodržuje pravidla her, chová se bezpečně a snaží se spolupracovat.	1.		Netradiční pohybové hry	Nácvik her pro radost, uvolnění Pravidla hry a jejich dodržování Bezpečnost při hře a její dodržování	OSV – kooperace a seberegulace
- Nacvičuje spolupráci při hře. - Tvoří vlastní pravidla hry.	2.			Nácvik pravidel hry Spolupráce při hře Pravidla bezpečnosti	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
Osvojí si pravidla 10 her.	3.			Pravidla a nácvik 10 her a jejich variant	Prv – moje tělo
Využívá bezpečné náčiní a nářadí ke hře, dodržuje pravidla 10 her.	4.		Pohybové hry	Pravidla 10 her a jejich variant	
- Využívá pohybové hry k relaxaci. - Zdokonaluje své pohybové dovednosti.	5.			10 – 20 pohybových her (soutěživé, motivační, bojové, s netradičním náčiním) Dodržování bezpečnosti a volba vhodného prostředí	
- Využívá hry pro uvolnění po zátěži (sezení). - Zjišťuje své pohybové přednosti a nedostatky.	1.	Hry	Relaxační a tvořivé hry	Nácvik správného sedu, stoje při práci ve škole Správné dýchání při chůzi Rozlišení pohybových předností a nedostatků	
- Provádí uvolňovací cvičení po zátěži. - Rozvíjí své pohybové přednosti.	2.			Náprava pohybových nedostatků Zdokonalování správného sezení, chůze, dýchání	
- Využívá pohybové hry k relaxaci. - Věnuje denně určitý čas pohybu.	3.			Relaxační cvičení Vlastní bezpečné hry	
- Posiluje svou vůli a úsilí zvládnout cviky uvědoměle. - Ovládá vlastní bezpečné hry.	4.			Vytrvalostní cvičení (10 – 15 minut) cvičení dechová a kompenzační (vsedě, ve stoje, po jednostranné zátěži) Motivační a tvořivé hry s různým náčiním a nářadím	
- Rozvíjí své pohybové předpoklady. - Využívá cvičení ke správnému, vědomému pohybu.	5.			Protahovací a napínací cvičení (strečink) Rychlá silová cvičení s mírnou intenzitou Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové	

Rozliší nebezpečí při hře.				zdatnosti; cvičení vyrovnávací, motivační, tvořivá, psychosomatická	
- Nacvičuje hod a chytání míče odpovídající velikosti. - Dodržuje pravidla bezpečnosti při hře, volí vhodný cvičební úbor a dodržuje hygienu při převlékání.	1.		Sportovní hry	Nácvik držení míče, hodu vrchem jednoruč i obouruč, nácvik přihrávek a chytání míče Pravidla jednoduchých míčových her Rozvoj spolupráce při hře Nácvik rychlého převlékání	
- Podle svých možností hodí jednoruč i obouruč míčem odpovídající velikosti. - Dodržuje pravidla bezpečnosti a hygienu při hře.	2.			Průpravné hry k chytání a házení míčem	
	3.			Hod vrchem jednoruč, obouruč, driblování, střelba na cíl Nácvik herních situací, pohybu s míčem i bez něj Rozvoj herní tvořivosti a spolupráce	
- Uvědomuje si nutnost hry fair play. - Správně plní svou roli při hře. - Nacvičuje základy dovedností pro některé míčové hry (přihrávku nártem po zemi, obloukem...). - Nacvičuje střelbu nohou i rukou na branku, rukou na koš.	4. a 5.			Role hráče, spoluhráče, protihráče Minifotbal, miniházená, minikošíková Rozvoj obratnosti při hře s míčem (přihrávky, střelba) Přihrávky nohou nártem po zemi, obloukem Pohyb s míčem po hřišti, zastavení Střelba na branku a na koš	
Při pěších vycházkách chrání a pozorují přírodu.	1.		Turistika	Vycházky do okolí, pozorování a ochrana přírody	
- Dodržuje pravidla bezpečnosti při táboření, chrání přírodu. - Seznamuje se s mapou okolí a turistickými značkami. - Poznává dopravní značky a chová se bezpečně při cestě do školy.	2.			Ochrana přírody Bezpečné táboření Aktivní pohyb v přírodě, nácvik vytrvalostní chůze s malou zátěží Turistická mapa, turistické značky, dopravní značky	
- Snaží se orientovat podle mapy a turistických značek. - Dodržuje dopravní předpisy při cestě do školy a akcích školy. - Zlepšuje svou pěší a turistickou vytrvalost,	3.			Vytrvalostní chůze se zátěží Turistické značky, mapy, kompas Dopravní značky a předpisy Turistická obuv, oblečení První pomoc Pěší výlety do 10 km	

• volí vhodnou obuv a oděv. • Seznamuje se základy 1. pomoci.				
• Chrání přírodu při turistických akcích, při táboření. • Poskytne první pomoc při drobných poraněních (odřeniny). • Orientuje se podle mapy a turistických značek.	4.		Vytrvalostní chůze se zátěží i bez ní, chůze podle mapy, turistických značek, kompasu, buzoly Poskytnutí první pomoci Zásady bezpečnosti a ochrany přírody	Přv – první pomoc, ochrana přírody, ekosystémy VI – mapa, značky
• Nakreslí vlastní pochodovou mapu.	5.		Sestavení zakreslení pochodové mapy	VI – plánec města
• Dodržuje základní hygienické návyky před vstupem do bazénu i době plaveckého výcviku. • Chová se bezpečně v prostoru bazénu i v šatnách. • Překonává strach, seznamuje při získávání plaveckých dovedností.	1.	Plavání	Pravidla bezpečnosti a hygieny Hry ve vodě, dýchání do vody, splývání s deskou Potápění, nácvik znaku, skoků do vody z nízkých poloh na mělčině	OSV – psychohygiena
• Zdokonaluje plavecké dovednosti (dýchání do vody, splývání, potápění). • Snaží se překonat strach.	2.		Hry a soutěže k odbourání strachu Hry ve vodě Dýchání do vody, potápění, základy plaveckých stylů Plavecký výcvik (20 lekcí pod vedením plavecké školy)	
• Podle svých možností zvládá základy plaveckých stylů. • Učí se bezpečně skákat do vody.	3.		Individuální nácvik koordinace plaveckých stylů Plavecká vytrvalost (10 – 50 – 100m) Bezpečné pády a skoky do vody Plavecký výcvik (20 lekcí pod vedením plavecké školy)	
• Rozvíjí své plavecké dovednosti. • Uplave jedním stylem alespoň 10 m (100 – 200m individuálně). • Rozliší v přírodě nebezpečí volné vody. • Nacvičuje záchranu tonoucího.	4.		Signály, bezpečnost, hygiena Nebezpečí volné vody, nácvik záchrany tonoucího Průpravná cvičení k plaveckým stylům Orientace pod vodou i ve vodě Skoky do vody z nízkých poloh Plavecké styly (prsa, znak, kraul), obrátka	
• Uplave jedním stylem 50 – 200 m podle svých možností. • Rozliší nebezpečí volné vody v přírodě,	5.		Záchrana tonoucího (nácvik) Skoky do vody, orientace ve vodě i pod vodou Plavecké styly, vytrvalost, nácvik obrátky	

poskytne první pomoc.				
• Zkouší správný úchop na žebřinách. • Pokouší se šplhat s pomocí.	1.	Úpoly	Visy na žebřinách Ručkování po žebřinách, nácvik úchopu	
• Provádí nácvik úchopu na tyči. • Podle svých možností se pokouší šplhat, dbá na správný posun a postavení nohou.	2.		Dechová cvičení Nácvik úchopu rukou na tyči Nácvik posunu nohou na tyči	
• Podle svých možností zdokonaluje úchopy a šplhá do poloviny tyče.	3.-5.		Nácvik koordinace pohybů při šplhu na tyči Posilovací cvičení paží a nohou	

5.1.10 Pracovní činnosti

Předmět **pracovní činnosti** je vyučován na 1. stupni jako samostatný předmět s časovou dotací 1 hodinu týdně v každém ročníku. Žáci se v něm seznamují s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i ve skupině. Žáci se seznamují s různými lidskými činnostmi, v praxi si mohou vyzkoušet a ověřit pracovní postupy, práci s různými materiály, se způsoby zpracování.

Učivo je na 1. stupni rozděleno do čtyř tematických okruhů:

1) **Práce s drobným materiálem:**

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů (papír, dřevo, textil)
- práce s přírodním materiálem
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2) **Konstrukční činnosti:**

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem, vytváření vlastního jednoduchého návodu a postupu

3) **Pěstivalské práce:**

- základní podmínky pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny (i pokojové)
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4) **Příprava pokrmů:**

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

K výuce je využíván školní pozemek, zahrada, okolí školy a školní kuchyňka. Důraz je kladen především na vytrvalost, jemnou i hrubou motoriku. V hodnocení bereme v úvahu snahu a motorické schopnosti dítěte, estetické zpracování a výsledný výrobek. Nedílnou součástí je zvládnutí důsledného dodržování bezpečnosti práce.

Předmět pracovní činnosti je úzce spjat s ostatními předměty: výtvarnou výchovou, českým jazykem a literaturou (sloh), prvoukou, matematikou. Předmětem prolínají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana (zodpovědnost každého jedince za své zdraví, spolupráce a pomoc při práci), Environmentální výchova (podmínky života, vztah k životnímu prostředí).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, seznamujeme s používáním vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě.
- Umožňujeme žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí.

- Hodnotíme pokroky a chceme, aby se žáci snažili zhodnotit svou práci.
- Vedeme žáky, aby při používání náradí a při různých činnostech používali správné termíny, symboly, propojovali poznatky z různých oborů.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých (vlastních) postupů.
- Umožňujeme žákům promýšlet pracovní postupy při plnění zadaných úkolů.
- Při konkrétní práci na jednoduchých výrobcích, činnostech, skupinové práci se snažíme rozvíjet u žáků tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů.

Kompetence komunikativní

- Používáním odborné terminologie rozšiřujeme žákům slovní zásobu.
- Vedeme je ke správnému popisu pracovního postupu.
- Umožňujeme žákům některé úkoly zpracovávat ve skupinách, kde se učí vzájemně se domlouvat na společném postupu, rozdělit si jednotlivé činnosti.
- Učíme žáky rozumět různým typům návodů, nákresů, plánek, schémat při práci konstrukčních činnostech, při práci s drobným materiálem.
- Používáme různé typy pracovních návodů (ústní, vizuální, písemný).

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci.
- Žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.
- Vedeme žáky, aby vytvářeli pravidla práce ve skupině.

Kompetence občanské

- Vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.
- Umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.
- Vedeme je ke kritickému hodnocení své práce i práce ostatních.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků.
- Vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů, k šetření materiálem.
- Učíme žáky udržovat si v pořádku své pracovní místo, neohrožovat svou bezpečnost, ani bezpečnost ostatních, zodpovědně zacházet s pracovními pomůckami.
- Vedeme žáky k uplatňování získaných dovedností v běžném životě, v ostatních vzdělávacích oblastech.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k využívání digitálních zařízení při získávání pracovních postupů, nákresů a obrázků výrobků.
- Vedeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu a kombinování různých formátů.
- Učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění práce a zkvalitnění výsledků své práce.

Pracovní činnosti		Ročník: 1.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
▪ Stříhá podle přímky. ▪ Složí, utrhne a slepí papír. ▪ Bezpečně používá nůžky. ▪ Zpracuje modelovací hmotu hnětením, válením. ▪ Navléká přírodniny a vyrábí jednoduché dekorace. ▪ Udrží pořádek na svém místě.	Práce s drobným materiálem Práce s papírem, modelovací hmotou a přírodninami	ČJ – jemná motorika, práce podle pokynu M – počítání, určování tvarů OSV – kreativita, kooperace a kompetice
▪ Sestaví a demontuje model ze stavebnice. ▪ Udrží pořádek na pracovním místě.	Konstrukční činnosti Práce se stavebnicí	Prv, M – prostorová orientace, prostorová představivost
▪ Pojmenuje správně zahradnické nářadí. ▪ Zalije, zkypří a rosí květiny ve třídě.	Pěstitelské práce Ošetření pokojových rostlin	Prv – pozorování přírodnin ČJ – popis předmětu
▪ Sedí správně u stolu a používá příbor. ▪ Dodržuje základní hygienické zásady při jídle.	Příprava pokrmů Stolování- základní pravidla chování při jídle	Prv – hygienické návyky, slušné chování OSV – kooperace a kompetice
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 2.
		PŘESAHY
• Stříhá přesně podle přímky i křivé čáry. • Skládá, trhá lepí různé druhy papíru. • Bezpečně používá nůžky; uvědomuje si nebezpečí úrazu při neopatrném zacházení. • Odměří a ustříhne nit, navlékne nit do jehly, zakončí uzlíkem. • Na vhodném podkladu vyšije přední a zadní steh. • Vytvoří prostorový výrobek z modelovací hmoty, používá různé způsoby zpracování – hnětení, válení, vykrajování. • Udržuje čistotu na pracovišti.	Práce s drobným materiálem Práce s papírem, textiliemi, modelovací hmotou	VV, Prv, M - výrobky z papíru EV – vztah člověka k prostředí - šetření papírem (Den země)
• Sestaví a demontuje model s použitím stavebnice. • Navrhne způsob sestavení modelu při práci se stavebnicí. • Používá vhodný spojovací materiál a součástky. • Udržuje pořádek na pracovišti. • Při demontáži roztřídí zpět jednotlivé díly stavebnice.	Konstrukční činnosti Práce se stavebnicí	ČJ – sestavení pracovního postupu Prv, M (geometrie) OSV – kooperace a kompetice
• Používá správně příbor a ostatní nádobí při stolování; chová se vhodně u stolu.	Příprava pokrmů Stolování – základní pravidla chování u stolu, používání příboru...	Prv – zdravá výživa, denní režim M – orientace v prostoru, odhad OSV -psychohygiena
• Vybírá správné nářadí pro kypření a zalévání venkovních květin. • Pečuje o nenáročné rostliny. • Pozoruje děje v přírodě, popíše je.	Pěstitelské práce Ošetření rostlin, práce na školním pozemku, kypření, zalévání;	ČJ – popis, zápis, pozorování Prv – rychlení rostlin, vliv vody a světla, klíčení semen, kalendář

Rozliší venkovní a pokojové rostliny, zalévá a oplachuje prach z pokojových květin; odstraní odumřelé části rostlin	Ošetřování pokojových květin	EV – základní podmínky života
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 3. PŘESAHY
- Stříhá přesně podle čáry. - Skládá, trhá, lepí různé druhy papíru. - Bezpečně používá nůžky; uvědomuje si nebezpečí úrazu při neopatrném zacházení. - Zvládne přední a zadní steh na jakémkoliv textilu. - Vytvoří plošný výrobek z papírové hmoty. - Udržuje čistotu na pracovišti.	Práce s drobným materiálem Práce s papírem, textiliemi, keramickou hlinou (samotuhnoucí)	VV- estetické zpracování Prv - vlastnosti látek M- geometrie EV – vztah člověka k prostředí -šetření papírem (Den země)
- Sestaví a demontuje model s použitím stavebnice. - Sestaví jednoduchý model z konstrukční stavebnice se spojovacími díly podle návodu. - Rozpozná vlastnosti materiálů.	Konstrukční činnosti Práce se stavebnicí	ČJ – sestavení pracovního postupu Prv - vlastnosti látek OSV – kooperace a kompetice
- Osvojí si základy společenského chování u stolu. - Prostře stůl k různým příležitostem.	Příprava pokrmů Stolování – základní pravidla chování u stolu, příprava rodinného stolu pro oslavu (např. narozeniny, vánoce)	Prv – tradice (regionální) M – orientace v prostoru, odhad OSV -psychohygiena
- Postará se o nenáročnou rostlinu. - Seznamuje se způsoby množení rostlin řízkováním, semeny. - Vysvětlí některé děje v přírodě týkající se růstu rostlin. - Pojmenuje některé venkovní a pokojové rostliny a o některé se dokáže správně postarat.	Pěstitelské práce Ošetření rostlin, práce na školním pozemku, množení Ošetřování pokojových a venkovních rostlin	ČJ – popis, zápis, pozorování Prv – rozlišování přírodnin, přírodní společenstva EV – základní podmínky života
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 4. PŘESAHY
- Překládáním papíru vytvoří žádaný formát a složí jednoduchou skládku podle návodu. - Ušije jednoduchý látkový výrobek, přišije dvoudírkový knoflík. - Vytvoří plošný výrobek z různých materiálů (i odpadových). - Podle své fantazie vytvoří z přírodních materiálů výrobek.	Práce s drobným materiálem Práce s papírem, textiliemi, keramickou hlinou (samotuhnoucí), přírodninami	VV – koláž M- rozlišování tvarů a formátů papíru EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Sestaví a demontuje model s použitím stavebnice. - Sestaví pohyblivý model podle předlohy. - Rozpozná vlastnosti materiálů a vhodné použití. - Opravit jednoduché závady (např. utažení šroubu).	Konstrukční činnosti Práce se stavebnicí a dalšími materiály (dle možností)	ČJ – popis pracovního postupu Prv- fyzikální vlastnosti látek OSV – kooperace a kompetice OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

• Prostře stůl k různým příležitostem. • Sestaví jednoduchý jídelníček. • Připraví podle receptu jednoduché pečivo (i nepečené).	Příprava pokrmů Stolování – příprava rodinného stolu pro oslavu (např. narozeniny, vánoce) Výroba pečiva	Přv – tradice (regionální), zdraví, správná výživa M – jednotky hmotnosti, objemu OSV -psychohygiena
• Postará se o většinu pokojových rostlin (hnojení, zalévání). • Pozná venkovní a pokojové rostliny, o některé se dokáže správně postarat. • Rozpozná léčivé byliny a zná jejich využití.	Pěstitelské práce Ošetření rostlin, práce na školním pozemku, hnojení Ošetřování pokojových a venkovních rostlin	ČJ – zápis do protokolu o pozorování Př – význam hnojení, půda, rostliny EV – základní podmínky života
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 5.
		PŘESAHY
• Složí skládanku z papíru podle návodu. • Precizně zpracuje vystřihovánku (využití osově souměrnosti). • Bezpečně uřízne karton nožem. • Zhotoví jednoduchý stříh z textilu a z něj ušije jednoduchý výrobek. • Přišije čtyřdírkový knoflík. • Vytvoří prostorový výrobek z různých materiálů (i odpadových). • Účinně spolupracuje ve skupině. • Vytvoří výrobek z přírodních materiálů.	Práce s drobným materiálem Práce s papírem a kartonem, textiliemi (vlna, vata, koudel), sádrou, přírodninami	VV – prostorové vytváření, Přv – výroba a zpracování papíru, vlastnosti a využití papíru M – měření a odhad OSV - kreativita
• Sestaví vlastní prostorovou kompozici z libovolného materiálu. • Rozliší vlastnosti různých materiálů a vhodně je využívá k výrobě různých výrobků.	Konstrukční činnosti Práce s volným materiálem	ČJ – vyhledávání klíčových informací z textu OSV – kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• Připraví jednoduchý studený pokrm.	Příprava pokrmů Výroba pokrmu studené kuchyně (např. pomazánky, salátu)	ČJ - dodržení dějové posloupnosti pracovního postupu M - jednotky hmotnosti Př – zdravá výživa EV - základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
• Průběžně ošetřuje rostliny. • Vylisuje nebo usuší rostliny, listy, léčivé byliny a založí malý herbář ze známých rostlin.	Pěstitelské práce Ošetření rostlin ve třídě, práce na školním pozemku, sušení rostlin	ČJ – štítky do herbáře Přv – rostliny EV – základní podmínky života

5.2 Druhý stupeň

5.2.1 Český jazyk

Předmět **český jazyk a literatura** představují základ českého vzdělávacího systému. Této skutečnosti odpovídá i jeho postavení mezi ostatními předměty na naší škole. Je mu věnována velká pozornost, a tudíž i vysoká hodinová dotace ve všech ročnících, k níž byla využita disponibilní časová dotace.

Výuka předmětu **český jazyk a literatura** staví na výuce českého jazyka na I. stupni a navazuje na dovednosti a znalosti, které žáci v tomto období získali. K bezproblémovému přechodu žáků z 1. na 2. stupeň přispívají každoroční konzultační schůzky učitelů českého jazyka na 2. stupni s učiteli 1. stupně.

Samotný předmět je zaměřen na vytváření kladného vztahu k mateřskému jazyku a využití teoretických poznatků z oblasti jazykové výchovy v každodenní praxi. Žáci si rovněž různými formami osvojují umění „učit se“, které spočívá především v různých formách zpracování textu. Důležitou součástí předmětu představují aktivity zaměřené na rozvoj tvůrčí činnosti žáků a na rozvíjení jejich fantazie. V 6. a 7. ročníku pravidelně realizujeme dílny čtení. V 8. a 9. roč. jsou tyto dílny realizovány dle časových možností. Vybudovali jsme bohatou školní knihovnu, kterou doplňujeme. Žáci si mohou nosit vlastní knihy z domova, nebo využít školní žakovské knihovny.

Český jazyk a literatura nepředstavuje na naší škole zcela samostatný celek, propojujeme jeho výuku s jinými předměty (dějepis, občanská výchova, zeměpis, výtvarná a hudební výchova). Zapojujeme se do krátkodobých projektů spolu s ostatními předměty, nebo zařazujeme menší projekty v rámci předmětu.

Časové vymezení: 6. roč. – 5 hod. týdně, 7. roč. – 4,5 hod. týdně, 8. a 9. roč. vždy 4 hodiny týdně v každém ročníku. V 7. ročníku byla navýšena hodinová dotace o půl hodiny týdně. Organizace výuky probíhá tak, že je třída rozdělena na 2 skupiny. Polovina třídy má český jazyk a polovina matematiku. V dalším týdnu se vystřídají. Slabší žáci procvičují a upevňují základní učivo. Ostatní rozvíjejí především čtenářské dovednosti, práci s textem, čtení s porozuměním a řešení náročnějších testových úloh.

Organizační vymezení: výuka **českého jazyka a literatury** probíhá v kmenových třídách; využíváme výukové programy v učebně informatiky. Výuka je doplněna návštěvami divadelních a filmových představení a besedami a tematickými návštěvami knihovny.

Předmět je tvořen třemi hlavními složkami:

- **Jazyková výchova** – směřuje především k osvojení a praktickému využití gramatických pravidel, seznamování se s bohatostí forem vyjadřování, k osvojení si práce s jazykovými příručkami a jejich další využití pro své další vzdělávání.
- **Komunikační a slohová výchova** – slouží především ke zdokonalování komunikačních dovedností, využití a propojení znalostí a dovedností nejen ostatních složek českého jazyka, ale i dalších předmětů a oblastí života. Nedílnou součástí je i zvládnutí administrativního stylu, který žáci využijí v běžném životě. Komunikační a slohová výchova zároveň vede k rozvoji a zdokonalování vlastní tvorby.
- **Literární výchova** – hlavním cílem je seznámit se s rozmanitostí a vývojem literatury, naučit se prožívat literární dílo a vcítit se do situací. Tím se

snažíme žáky podporovat ve vlastním výběru z děl krásné literatury. Zároveň se žáci v rámci literární výchovy učí orientovat v literárních dílech a kriticky vyjádřit svůj vlastní názor.

V rámci týdenní dotace jsou jednotlivé složky vyučovány v samostatné vyučovací hodině, i když mezi nimi není ostrá hranice a učivo se často prolíná. Především v 9. ročníku jsou jednotlivé složky často propojovány v jedné vyučovací hodině. Počet hodin věnovaných jednotlivým složkám je v kompetenci jednotlivých vyučujících.

Součástí předmětu je kromě vlastního vzdělávacího obsahu i realizace některých **průřezových témat**: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů, jejich výběru a posouzení (Internet, různé typy slovníků, jazykové příručky, vyhledávání informací v knihovně). Pracujeme s různými zdroji informací.
- Učíme žáky vlastními slovy vyjádřit své myšlenky a názory, zdokonalovat své vyjadřovací schopnosti, využívat různé styly podle příležitosti.
- Vedeme žáky k využití komunikačních a stylistických dovedností, znalostí gramatických pravidel a dalších znalostí a dovedností z českého jazyka pro své další vzdělávání i v běžném životě.
- Pomáháme vybírat vhodné metody a strategie učení. Učíme žáky kriticky posuzovat a hodnotit výsledky svého učení a snažíme se je motivovat k celoživotnímu učení.

Kompetence k řešení problémů

- Seznamujeme žáky s možnostmi získávání informací, které jim pomohou řešit zadané úkoly (referáty, domácí úkoly, projekty).
- Kritickým posouzením jednotlivých zdrojů informací učíme žáky informace třídit.
- Zadáváme takové úkoly, které umožňují žákům pracovat samostatně a uplatnit své nápady, názory a vlastní varianty řešení.
- Při zdokonalování mluveného projevu a při práci ve skupinách učíme žáky správně argumentovat, oponovat cizímu názoru, vyslovit názor ve vhodnou dobu a vhodným způsobem s využitím bohatosti výrazových prostředků českého jazyka.
- Při zpracování referátů učíme žáky kriticky myslet a hodnotit svůj vlastní výkon.
- Při hodnocení každého výstupu klademe důraz na sebehodnocení.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky vhodně interpretovat myšlenku, odlišit podstatné od nepodstatného, uspořádat informace do systému.
- Učíme zaznamenávat myšlenky písemnou formou, myšlenky seřadit, logicky uspořádat a prezentovat.

- Rozvíjíme slovní zásobu dětí.
- Vedeme děti ke správné výslovnosti slov, ke kultuře řeči, k tomu, aby se dokázaly vyjádřit svými slovy.
- Učíme žáky naslouchat.
- Učíme je čtenářským dovednostem, seznamujeme je s různými typy textů.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s lidmi různých společenství, náboženství a kultur, vyzdvihujeme tradice a hodnoty.
- Pomáháme žákům pochopit kulturní kořeny a tradice.
- Seznamujeme žáky s různými uměleckými směry a díly významných umělců.

Kompetence sociální a personální

- Umožňujeme žákům práci ve dvojicích a skupinách, práci na projektech a tím je vedeme ke vzájemné spolupráci a zodpovědnosti za svou práci.
- Učíme pravidlům diskuse – naslouchání, vyslovení vlastního názoru, respektování a vyslovení různých názorů.
- Rozvíjíme základní společenské návyky a mezilidské vztahy.
- Vedeme žáky k okamžitému hodnocení své práce, sledování vlastního pokroku, poskytujeme jim rady ke zlepšení výsledků a podporujeme tím v žácích sebedůvěru.

Kompetence pracovní:

- Vedeme je ke správnému používání slovníků, jazykových příruček, seznamujeme je se způsoby práce v knihovně a studovně.
- Zdokonalujeme u žáků dovednosti při ovládání výukových programů, učíme žáky správně nakládat s informacemi a hodnotit je.
- Zadáváním samostatných úkolů vedeme žáky k zodpovědnosti a samostatnosti při plnění povinností.
- Ukazujeme žákům důležitost využití znalostí a dovedností z českého jazyka v běžném životě a v budoucím studiu.
- Neustále učíme žáky propojovat znalosti z českého jazyka s ostatními obory.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k tomu, aby se orientovali v digitálním prostředí, byli schopni vyhledávat informace a kriticky je hodnotit.
- Učíme žáky vyhledávat informace v různých digitálních zdrojích (v katalogích knihoven, v elektronických verzích slovníků).
- Rozvíjíme schopnost žáků posuzovat důvěryhodnost informací elektronických zdrojů, ověřovat pravdivost tvrzení uvedených v komunikaci na sociálních sítích.
- Učíme žáky odlišovat emotivní texty, argumentační fauly od ověřitelných faktů.
- Využíváme při práci digitální šablony (např. pro strukturovaný životopis). Žáci si osvojují dovednost psát e-mail oficiálního charakteru.
- Zapojujeme pravidelně do výuky práci v textových editorech, kde žáci vytvářejí digitální obsah, sdílí ho s ostatními ve společném úložišti.
- Vedeme žáky k tomu, aby odkazovali na zdroje informací (při práci s textem i vkládání obrázků), s nimiž pracují.

Český jazyk a literatura		Ročník: 6.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
Jazyková výchova		
V písemných ukázkách i mluvené podobě rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití.	Útvary národního jazyka	D – poddanství, nevolnictví OV – život v regionech MKV - multikulturalita
- Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími jazykovými příručkami a slovníky. - Dokáže vyhledat potřebné informace a použít je v praxi.	Práce s jazykovými příručkami	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
- Zvládá spisovnou výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, vyhledá dvojhlásky. - Rozlišuje podobu znělosti a využívá těchto dovedností v pravopise. - Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, mluví přiměřeně hlasitě a adekvátně komunikační situaci.	Zvuková stránka jazyka	MKV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Správně třídí slovní druhy. - Tvoří spisovné tvary slov a vhodně je užívá v psané i mluvené podobě. - Určuje některé mluvnické kategorie podle zadání. - Upozorňuje na chybné tvary v českých slovech a běžně užívaných cizích slovech. - Snaží se správně užívat spisovné tvary ohebných slovních druhů.	Tvarosloví: - <u>podstatná jména</u> abstraktní, konkrétní, pomnožná, hromadná, látková, - <u>přídavná jména</u> – skloňování, pravopis, stupňování, - <u>zájmena</u>, - <u>číslovky</u> - druhy, skloňování, - <u>slovesa</u>, rozkazovací a podmiňovací způsob	
- Znalost stavby slova využívá při psaní českých slov, souhláskových skupin, zdvojených souhlásek. - Píše pravopisně správně podle pravopisných pravidel, procvičuje základy českého pravopisu.	Stavba slova a pravopis	OSV – seberegulace a sebeorganizace
- Rozliší větu jednoduchou a souvětí podle počtu určitých sloves. - Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché. - Píše správně koncovky přičestí minulého ve shodě přísudku s podmětem. - Pravopisně správně zapíše přímou řeč, využívá tuto dovednost ve svých písemných projevech a ve své vlastní tvorbě.	Skladba - věta a souvětí, - větné členy základní a rozvíjející (mimo doplněk)	OSV – rozvoj schopnosti poznání, kreativita

Komunikační a slohová výchova		
• Dodržuje kompozici vypravování, sled časových složek. • Používá vhodnou slovesnou osobu. • Volí výstižná dějová slovesa. • Zapiše správně přímou řeč, využívá tuto dovednost ve svých písemných projevech, v krátkém příběhu.	Vypravování - přímá a nepřímá řeč	OSV – komunikace
• Rozlišuje podstatné a méně podstatné části u popisovaného předmětu. • Při popisu postupuje systematicky. • Volí vhodná podstatná a přídavná jména. • Sestaví jednoduchý popis pracovního postupu. • Vhodnou volbou podstatných a přídavných jmen popíše postavu.	Popis	OSV – rozvoj schopnosti poznávání OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• Pojmenuje rozdílné znaky zprávy a oznámení. • Samostatně sestaví zprávu a oznámení. • Vytvoří správně spisovně a esteticky pozvánku a zpracuje ji na PC.	Jednoduché komunikační útvary (zpráva, oznámení, inzerát, pozvánka)	MV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, stavba mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení
• Vybírá ve čteném textu fakta, klíčová slova. • Barevně odliší podstatnou část obsahu textu. • Formuluje hlavní myšlenky odstavců a uspořádá informace s ohledem na jeho účel. • Samostatně vytvoří výpisky.	Práce s odborným textem	OSV – řešení problému a rozhodovací dovednosti
• Na ukázkách rozliší subjektivní a objektivní sdělení. • Rozliší úřední a osobní dopis. • Sestaví jednoduchý úřední dopis. • Napíše svůj osobní dopis s ohledem na jeho účel.	Dopis	MKV – lidské vztahy
• Využívá potenciálu médií jako zdroje informací. • Vytváří si představu o roli médií v každodenním životě. • Uvědomuje si odpovědnost za vlastní prezentace a vyjadřování postojů na sociálních sítích.	Média, sociální sítě a chování na internetu	MV – stavba mediálního sdělení
Literární výchova		
• Reprodukuje text podle svých schopností. • Rozliší jednotlivé útvary lidové slovesnosti.	Drobné literární útvary: říkadla, hádanky, rozpočítadla, přísloví, pranostika	VMEGS jsme Evropané HV – lidové písně VV – ilustrátoři různých knih říkadel
• Čte a recituje vybraný text. • V básni rozliší sloku, verš, rým.	Poezie	

- Formuluje ústně dojmy ze své četby. - Uceleně reprodukuje přečtený text. - Porovnává a aktualizuje staré příběhy v kontextu dnešní doby. - Seznámí se s mýty různých národů a na základě jejich znalosti toleruje kulturní, náboženské a sociální rozdíly.	Mýty a báje	OSV – rozvoj schopnosti poznávání MKV – kulturní diference, etnický původ D – Řecko, Egypt, Mezopotámie VV – ilustrace vlastní tvorby
- Vysvětlí na konkrétních příkladech a podle vlastní četby základní znaky pohádky. - Ústně i písemně reprodukuje vybraný pohádkový text. - Přinese některou pohádkovou knihu a seznámí spolužáky s ilustracemi pohádek.	Pohádky - Znaky - Klasická a moderní pohádka - čeští a světoví pohádkáři	VV – ilustrace pohádky HV – hudební pohádka
- Seznámí se s některými regionálními pověstmi a ústně je reprodukuje. - Vybere si libovolnou pověst jiných národů a přečte si ji.	Pověst - hlavní znaky, rozdělení, - regionální pověsti, - pověsti jiných národů.	D – starověké Řecko Př – zoologie (živočišná říše) MKV – etnický původ
- Seznámí se se jmény některých bajkařů a přečte si několik bajek různých autorů. - Na základě četby vyvodí hlavní znaky bajky.	Bajka	Př – zoologie, živočišná říše
- Přečte si libovolnou dobrodružnou knihu pro děti. - Seznamuje se výraznými představiteli různých žánrů probíraných v daném ročníku. - Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	Dobrodružná literatura pro děti	MKV – etnický původ
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 7.
PŘESAHY		
Jazyková výchova		
- Správně třídí slovní druhy v textu. - Tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci. - Rozlišuje neohebné slovní druhy. - Užívá ve větách předložky ve spojení se správným pádem, uvědomuje si významový rozdíl.	Tvarosloví - slovní druhy ohebné - mluvnické významy a tvary slov - stupňování příslovcí - rod činný a trpný u sloves - neohebné slovní druhy	Cizí jazyky – srovnání slovních druhů OSV – komunikace, kooperace a kompetice
- Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, SSČ, Stručnou mluvnicí českou a dalšími jazykovými příručkami. - Hledá pravopisné jevy, se kterými si není jistý.	Práce s jazykovými příručkami	If – Internet, vyhledávání OSV – rozvoj schopnosti poznávání
- Najde synonyma, homonyma, antonyma. - Vysvětlí významové rozdíly.	Význam slova - věcný význam slov - sousloví	D – historické pojmy (knižní slova)

Najde v textu sousloví, odliší slovo jednoznačné od mnohoznačného, uvede příklady.	- slova jednoznačná, mnohoznačná - synonyma, antonyma, homonyma slova citově zabarvená, rčení - odborné názvy	
- Rozlišuje a na příkladech dokáže rozpoznat, o který způsob obohacování slovní zásoby se jedná. - Seznamuje se s používáním cizích slov, používá samostatně Slovník cizích slov.	Slovní zásoba a její obohacování - odvozování - skládání - zkracování - přejímání z cizích jazyků	MKV – multikulturalita
- Prohlubuje si své dovednosti a znalosti českého pravopisu. - Procvičuje si psaní velkých písmen ve vlastních názvech.	Procvičování pravopisu psaní velkých písmen ve vlastních názvech	
- Ve vybraných větách najde podmět a přísudek a odliší větu jednočlennou a větný ekvivalent. - Při větném rozboru si uvědomuje logické vztahy ve větě a využívá je při sestavování vlastních sdělení. - Při odlišování vět hlavních a vedlejších zdokonaluje psaní interpunkce, píše ji správně i v soukromých sděleních. - Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.	Skladba - věty podle postoje mluvčího - věty jednočlenné a dvočlenné - základní větné členy - rozvíjející větné členy - druhy vedlejších vět, seznámení se souvětím podřadným	
Komunikační a slohová výchova		
Odlišuje spisovný a nespisovný jazyk a přiměřeně situaci volí spisovné jazykové prostředky v mluveném i písemném projevu.	Vyprávění	OSV – poznávání lidí
- Podá celkový obraz popisovaného předmětu nebo jevu. - Logicky řadí popisované části podle souvislosti, volí vhodná pojmenování. - Popíše vhodnými jazykovými prostředky své city, pocity, nálady. - Výstižně vyjádří spisovným jazykem charakteristické rysy osoby, kterou zná.	Popis Popis uměleckých děl Osobní charakteristika	EV – vztah člověka a prostředí VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
- Napíše svůj vlastní životopis dvojím způsobem, strukturovaný životopis odešle na zadanou mailovou adresu. - Najde příklady některých životopisů slavných osobností (spisovatelů...). - Srovná strukturovaný životopis s životopisem slavné osoby (životopisnou knihou, filmem).	Životopis	If – využití e-mailu
- Sepíše krátkou žádost na zvolené téma. - Rozliší, které osobní údaje je a není nutné uvádět v úředním dopise.	Žádost	VDO – občanská odpovědnost
- Formuluje hlavní myšlenky z odstavce (celého textu). - Zpracuje osnovu z vybraného textu.	Práce s odborným textem	

Uvede rozdíly mezi osnovou a výpisky, zpracuje výpisky z tématu vybraného předmětu.		
Literární výchova		
- Na konkrétních ukázkách najde hlavní rozdíly mezi lyrikou, epikou a dramatem. - Seznámí se s některými ukázkami starověké literatury. - Uvědomí si vliv některých mýtů a dá je do souvislosti s dnešními rčeními, pověrami ...	Lyrika – epika – drama	OSV - mezilidské vztahy MKV – etnický původ
- Rozlišuje žánry – legenda, kronika, životopis, cestopis; seznamuje se s nimi v ukázkách. - Porovnává tyto ukázky s literaturou faktu, uvědomuje si jejich význam z hlediska historického.	Legenda Kronika Životopis Pověst	HV – melodram D – nejstarší památky české historie, kroniky
- Prostřednictvím ukázek se seznamuje s literaturou fantasy; přečte některou knihu z tohoto žánru - Charakterizuje fantasy literaturu	Literatura fantasy	
- Jednoduše popisuje jazyk literárního díla. - Snaží se přednesem vystihnout obsah básně. - Hledá nespisovné výrazy, zastaralé, básnické, vyhledává básnické prostředky (metafora, personifikace, zvukomalba...) - Rozliší v textu ironii, dokáže ji vysvětlit - Na základě literárních ukázek vysvětlí nadsázku a parodii, zkusí vymyslet jednoduché příklady	Poezie Obsah básně Sloka, verš, rým Lidová slovesnost	Př, HV – hlasová hygiena
- Charakterizuje baladu - Na vybraných ukázkách balad najde části lyrické a epické	Epická báseň Lyricko-epická poezie Umělá balada	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – poznávání lidí
- Seznamuje se s ukázkami cestopisů a deníkové literatury. - Porovnává tyto ukázky s literaturou faktu.	Deníková literatura Cestopis	MV – vnímání autora mediálních sdělení; kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Seznamuje se výraznými představiteli různých žánrů probíraných v daném ročníku. - Všimá si osobností autorů při vedeních svých kulturních záznamů. - Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	Nadsázka, parodie, humor v literárním díle Zvířata v literatuře	
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 8.
		PŘESAHY
Jazyková výchova		
Rozlišuje v textech i mluvené řeči spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu, slang, argot.	Útvary českého jazyka a jazyková kultura	Z – státy Evropy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

- Využívat těchto znalostí při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. - Seznamuje se s jazykovými skupinami v Evropě.	Skupiny jazyků – jazyky slovanské (jejich rozdělení), germánské, románské	
- Seznamuje se s výslovností a pravopisem běžně užívaných cizích slov. - Používá tvary obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen, dokáže nahradit cizí slova slovem domácím, procvičuje práci se Slovníkem cizích slov.	Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis	Cizí jazyky – výslovnost cizích slov Z – státy Evropy MKV – multikulturalita
Procvičuje si různé způsoby obohacování slovní zásoby, známá slova spojuje, vytváří nové významy, je schopen objasnit přenesené významy.	Obohacování slovní zásoby	
Je schopen vyhledat potřebné učivo, dokáže opravovat chyby podle jazykových příruček, vyhledá si význam cizího slova.	Samostatná práce s jazykovými příručkami	OSV – seberegulace a sebeorganizace
- Seznamuje se s nepravidelnostmi ve skloňování ohebných slovních druhů, procvičuje spisovné tvary. - Seznamuje se se systémem slovesných tvarů. - Chápe oprávněné využívání nespisovných tvarů v komunikačních situacích. - Užívá ve větách předložky ve spojení se správným pádem. - Rozlišuje spojky podřadící a souřadící. - Větu vedlejší nahradí předložkovým spojením se stejným významem a naopak	Obtížné tvary ohebných slovních druhů, jejich využití při komunikaci Tvoření a využití slovesných tvarů, slovesný vid, pravopis koncovek jmen a sloves	
- Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí. - Využívá rozmanitých spojovacích výrazů v jazykových promluvách. - Je schopen znázornit stavbu věty jednoduché a kratšího souvětí.	Skladba - vztahy mezi větami hlavními, větou hlavní a vedlejší, druhy vět vedlejších	OSV – kreativita
Chápe principy a zásady pravopisu, ovládá nejen základy, ale i obtížnější tvary, ovládá interpunkci v souvětí.	Pravopis - interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí, - psaní velkých písmen ve vlastních názvech, - opakování pravopisu	
Komunikační a slohová výchova		
- Na vybraných literárních ukázkách rozliší znaky charakteristiky přímé a nepřímé. - Podle osnovy sestaví přímou charakteristiku literární postavy.	Charakteristika literární postavy	OSV – poznávání lidí
- Formuluje hlavní myšlenky textu, uspořádá informace s ohledem na jeho účel. - Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje	Práce s odborným textem	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

- fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. - Vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. - Ze složitějšího textu vybraného předmětu vytvoří výtah.		
- Ve zvoleném textu z některého předmětu vybere fakta, pojmy, názory a hodnocení. - Připraví si krátký výklad na zvolené téma se všemi náležitostmi, které má výklad obsahovat. - Používá vhodné spisovné jazykové prostředky.	Výklad	Odborné texty z různých předmětů
- Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení ve vybraných ukázkách. - Popíše své city, pocity, nálady a vytvoří líčení na dané téma.	Líčení	EV – ekosystémy
- Seznámí se s hlavními prvky úvahy a nacvičuje krátké ústní úvahy na aktuální témata. - Formuluje své názory a osobní postoj a napíše krátkou úvahu na vybrané téma.	Úvaha	OSV – sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí MV – vnímání autora mediálních sdělení VDO – občanská společnost a stát
- Žák se seznamuje s ukázkami referátů a recenzí. - Vyhledá na internetu nebo v tisku ukázkou recenzí. - Pokusí se o vlastní referát a recenzi. - Srovná recenzi na vybranou knihu, film apod. s vlastním názorem.	Referát Recenze	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; vnímání autora mediálních sdělení; fungování a vliv médií ve společnosti
- Seznamuje se různými formami reklam, rozpozná jejich funkci a manipulativní působení. - Pozná klamavou reklamu a uvede příklady konkrétní příklady, se kterými se setkal(a). - Vytvoří reklamu na libovolný výrobek, který používá.	Reklama Inzerát	MV – fungování a vliv médií ve společnosti
Literární výchova		
- Žák uceleně reprodukuje přečtený text. - Žák interpretuje text – dle svých schopností. - Najde v textu prvky humoru, nadsázky. - Na základě četby pojmenuje prvky kompozice povídky. - Seznamuje se prostřednictvím ukázek s různými cestopisy. - Porovná význam středověkého a novodobého cestopisu.	Povídka Cestopis	OSV – kreativita
Hledá v básni básnické prostředky, správně je pojmenuje.	Verš – sloka – rým Jazyk básně Satira, epigram	VV – ilustrace vlastní tvorby MV – vnímání autora mediálních sdělení

Vysvětlí hlavní myšlenku epigramu (pointu).		
- Rozlišuje literární druhy a porovnává je. - Na konkrétních ukázkách najde zásadní rozdíly mezi lyrikou a epikou, různé druhy lyriky. - Připomene si hlavní znaky balady. - Srovná lidovou a sociální baladu.	Lyrika milostná, vlastenecká, politická, přírodní Sociální balada	D – národní obrození VV – porovnávání výtvarných děl
- Formuluje dojmy a zážitky z četby. - Vlastními slovy interpretuje smysl díla. - Porovnává některá historická fakta s ukázkami historické prózy.	Historický román a jeho filmové zpracování	D – národní obrození VV – porovnávání výtvarných děl
- Na základě četby ukázek a vlastní četby charakterizuje hlavní znaky vědecko-fantastické literatury. - Pojmenuje rozdíl mezi fantasy a sci-fi. - Seznámí se s filmovým zpracováním a porovná s literární ukázkou.	Vědecko-fantastická literatura Fantasy a horor v literatuře a filmu	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
- Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. - Snaží se rozlišit hodnotnou a konzumní literaturu. - Seznamuje se výraznými představiteli různých žánrů probíraných v daném ročníku. - Všímá si osobností autorů při vedeních svých kulturních záznamů.	Drama – monolog – dialog Film, vývoj kinematografie od grotesky po současnost Pohádka pro dospělé	OV - chování jedince v různých situacích MV – fungování a vliv médií ve společnosti
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 9.
PŘESAHY		
Jazyková výchova		
- Samostatně pracuje s PČP a SSČ a dalšími jazykovými příručkami a slovníky, používá je při řešení samostatných úkolů. - Rozlišuje a správně používá spisovné a nespisovné jazykové prostředky. - Rozlišuje a vhodně volí správné jazykové prostředky v různých typech komunikačních situací.	Práce se slovníky a jazykovými příručkami Obecné poučení o jazyce: - útvary českého jazyka - vývoj jazyka – stručný historický přehled - skupiny jazyků v Evropě	Z – mapa Evropy Cizí jazyky – srovnání slovní zásoby, slovosled, stejné výrazy OSV – rozvoj schopnosti poznávání VMEGS – jsme Evropané OSV – komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Spisovně vyslovuje a správně užívá česká a běžně užívaná cizí slova. - V mluveném projevu využívá prakticky znalostí o melodii věty.	Zvuková stránka slova: Zvuková stránka věty: melodie, důraz, tempo, pauza	
- Na příkladech v textu doloží nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby. - Vyjmenuje a doloží na příkladech zásady tvoření českých slov. - Rozezná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh, vysvětlí je.	Stavba slova Tvoření slov Přenesená pojmenování – význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, metafora, metonymie,	

V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný.	homonyma, synonyma, antonyma	
- Najde v textu a rozliší příklady, kdy jedno slovo může být různým slovním druhem. - Uvědomuje si tuto vlastnost při určování větných členů a jiných rozborech textu. - Tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci, zvládá pravopis morfologický.	Slovní druhy: - skloňování obecných jmen přejatých - skloňování cizích jmen vlastních Slovesa a jejich tvary Pravopis koncovek jmen a sloves Psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech	
- Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí. - Správně používá v písemném projevu syntaktický pravopis. - Provede rozbor věty jednoduché a komplexní rozbor souvětí – ústně i písemně. - Rozbor znázorní graficky.	Skladba: - Věta jednoduchá a souvětí - interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí - nepravidelnosti větné stavby - složitě souvětí	
Komunikační a slohová výchova		
- Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. - Rozliší adresáta a účel sdělení a přizpůsobí tomu volbu jazykových a stylistických prostředků.	Slohotvorní činitele a funkční styly	
Samostatně si vybere literární ukázkou (knihu, film) a charakterizuje literární postavu.	Charakteristika literární postavy	OSV – poznávání lidí
- Vhodnými jazykovými prostředky popíše své dojmy, pocity, nálady. - V ukázkách subjektivně zabarveného popisu vyhledá metaforu, personifikaci a další prostředky typické pro líčení.	Líčení	
- Seznámí se s různými projevy známých osobností, snaží se najít nedostatky v mluveném projevu. - Uvědomí si cíl projevu, vhodnost, použití jazykových prostředků. - Připraví si vlastní projev na zvolené téma a přednese jej před třídou	Projev	OSV – poznávání lidí, sebepoznání a sebepojetí
- Formuluje své názory a postoje při tvorbě úvahy, využívá další zdroje pro obhajobu svých názorů. - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Úvaha	VDO – občan, občanská společnost a stát MV – stavba mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení

• Zpracuje písemně úvahu na zadané téma.		
• Žák se seznamuje s některými publicistickými útvary (reportáž, komentář, rozhovor, fejeton) • Na příkladech ukáže znaky těchto publicistických útvarů. • Hledá v publicistických útvarech znaky slohových útvarů např. popis, vyprávění, úvaha apod. • Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	Publicistické útvary	MV – stavba mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení
Literární výchova		
• Uceleně reprodukuje přečtený text • Jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla. • Vlastními slovy interpretuje smysl díla. • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního představení.	Epika – pohádka, povídka, novela, román	OSV – seberegulace a sebeorganizace
• Využívá znalostí pojmů lyrika, epika, strofa, rým, rytmus, metrum, píseň, sonet, pásmo. • Seznamuje se se jmény některých písničkářů, s texty jejich písní, doplňuje je poslechem. • Texty některých písní dokáže dát do historických souvislostí.	Poezie Písňové texty	D – 60. Léta, okupace ČSSR v roce 1968
• Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní. • Svůj názor doloží argumenty. • Rozeznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. • Seznamuje se výraznými představiteli různých žánrů probíraných v daném ročníku. • Všímá si osobností autorů při vedení svých kulturních záznamů. • Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele.	Adaptace literárních děl Literatura hodnotná a konzumní, věcná a faktu Autobiografie	MV – stavba mediálních sdělení OSV – kreativita
• Žák se seznamuje s pojmy samizdat, underground a s některými autory samizdatové literatury.	Samizdatová literatura	
• Orientuje se ve vývoji českého dramatu Postihuje významné osobnosti českého divadelnictví.	Drama : - autorské divadlo - hudebně divadelní žánry - absurdní drama	HV – písňové divadla malých forem (poslech skladeb)

5.2.2 Anglický jazyk

Vyučovací předmět **anglický jazyk** je vyučován od 6. do 9. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:

- dorozumět se s cizincem v běžných situacích a mluvit s ním o jednoduchých tématech
- porozumět čtenému textu s ohledem na slovní zásobu, která odpovídá jejich jazykové úrovni
- písemně se vyjádřit v souladu s gramatickými požadavky

Na hodinách anglického jazyka se žáci seznamují s reáliemi zemí, v nichž se mluví anglicky, a tak se učí toleranci vůči odlišným kulturám. Výuka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou seznamováni i s odlišnostmi angličtiny americké.

Do výuky anglického jazyka zasahují průřezová témata: osobnostní a sociální výchova; multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, vybírali a využívali pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánovali, organizovali a řídili vlastní učení.
- Navozujeme situace, ve kterých si žáci uvědomují důležitost znalosti cizího jazyka, a motivujeme je tím k celoživotnímu učení.
- Vedeme žáky k neustálému obohacování slovní zásoby, propojování znalosti cizího jazyka se znalostmi z jiných oborů.
- Umožňujeme žákům porovnávat svoji úroveň znalosti cizího jazyka v různých situacích a posuzovat tak vlastní pokrok, překážky či problémy bránící učení.
- Vedeme je k plánování si, jakým způsobem mohou své učení zdokonalit, aby kriticky zhodnotili výsledky svého učení a diskutoval o nich.

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům využívat různé zdroje informací, porovnávat je a kriticky hodnotit.
- Umožňujeme žákům přinášet si vlastní anglické texty, poskytujeme poslech v angličtině, procvičujeme různé výukové programy, aby měli co nejširší možnost seznámení se s cizím jazykem z různých pohledů, v různých situacích.
- Zadáváme žákům takové typy úkolů, které jim umožňují zvolit vlastní způsob řešení.
- Navozujeme modelové situace a při procvičování anglické konverzace umožňujeme volit vlastní postupy, sledovat vlastní pokrok a ověřovat si správnost.
- Při prezentaci různých konverzačních témat dáváme žákům prostor, aby se vyjádřili a kriticky posoudili svůj výkon i výkon ostatních.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k tomu, aby se dokázali vyjádřit v cizím jazyce souvisle a kultivovaně.
- Vedeme je k ovládnutí anglického jazyka v ústním i písemném projevu.
- Neustále procvičujeme různá konverzační témata a učíme žáky v angličtině vhodně reagovat, argumentovat, zapojovat se do diskuse, obhájit svůj názor tak, aby cizí jazyk uplatnili ve svém budoucím životě.
- Umožňujeme žákům sbírat a přinášet různé typy anglických textů tak, aby se s cizím jazykem seznámili v co největší šíři, aby rozuměli různým typům textů, aby co nejvíce znalost cizího jazyka spojovali s běžným životem (texty písní, výstřižky z časopisů, Internet).
- Využíváme práci ve dvojicích a skupinách, aby žáci využívali cizí jazyk i ke spolupráci.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáka k účinné spolupráci ve skupině, umožňujeme podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu.
- Při procvičování konverzačních témat umožňujeme žákům nácvik rozhovorů v angličtině, vytváření modelových situací, řešení společných úkolů při projektech.
- Poskytujeme možnost, aby nadanější žáci pomáhali slabším, procvičovali s nimi konverzaci, pomáhali odstranit chyby a nedostatky v mluveném projevu.

Kompetence občanské

- Umožňujeme žákům srovnání našich kulturních tradic s tradicemi v anglicky mluvících zemích.
- Navozujeme situace, kde si žáci mohou nacvičit chování v cizojazyčném prostředí, aby si uměli poradit v krizových situacích a dorozumět se v cizině především anglicky, aby se nebáli poskytnout pomoc, chovali se zodpovědně.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k využití znalosti angličtiny při adaptaci na nové nebo změněné pracovní podmínky.
- Vedeme je k využití cizího jazyka při uplatnění se na trhu práce v celé EU.
- Učíme je prakticky uplatňovat cizí jazyk, pracovat s cizojazyčnými slovníky, s výukovými programy, hledat informace na Internetu, vyplnit dotazník v angličtině, zpracovat strukturovaný životopis v angličtině.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k používání digitálních zařízení v angličtině. Učíme žáky využívat angličtinu při ovládání digitálních zařízení.
- Učíme žáky vyhledávat data a informace (online slovníky), využívat digitální technologie k usnadnění práce (vyhledávání slovíček, překlad jednoduchých vět a textů).
- Vedeme žáky ke kritickému posuzování informací a dat, vytváření digitálního obsahu a kombinování různých formátů. Učíme zpracovávat referáty v angličtině a kriticky posuzovat různé zdroje informací.

- Pomocí výukových programů a digitálních zařízení seznamujeme žáky s angličtinou rodilých mluvčích, využíváme ukázky filmů a písní k překladům.

Anglický jazyk		Ročník: 6.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
Poslech s porozuměním		
- Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat (rodiny, bydlení a módy) - Snaží se porozumět jednoduchým poslechovým textům. - V poslechovém textu zachytí a porozumí známá anglická slovíčka a snaží se vyvodit obsah.	Tematické okruhy: Domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a příroda, město, realie V. Británie nákupy a móda, počasí	OSV - kreativita, rozvoj schopnosti poznávání
Mluvení		
- Vypráví jednoduchý příběh či událost. - Popíše osoby, místa, věci ze svého každodenního života. - Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. - Vede se spolužákem jednoduchý rozhovor na zadané téma. - Používá fráze pro setkání a rozloučení. - Zeptá se na základní informace týkající se domova, rodiny, bydlení a sestaví jednoduchá sdělení (oslovení, pozdrav, prosba, žádost...). - V jednoduchých větách sdělí některé základní informace o V. Británii.	Tematické okruhy: Domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a příroda, město, realie V. Británie nákupy a móda, počasí Jednoduchá sdělení: Oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, poděkování a reakce na poděkování, prosba, žádost	OSV - rozvoj schopnosti poznávání MKV - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ VMEGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Z – významné památky a turistické zajímavosti v ČR, světadíly, evropské země
Čtení s porozuměním		
- Vyhledá požadované informace v textech v učebnici, časopise a jiných autentických materiálech. - Využívá již osвоенou slovní zásobu a orientuje se v psaném textu.	Tematické okruhy: Domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a příroda, město, realie V. Británie nákupy a móda, počasí	OSV - kreativita, rozvoj schopnosti poznávání
Psaní		
- Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (jméno, věk, adresu) - Sestaví nejběžnější typy sdělení v přítomném čase s respektováním základních pravopisných pravidel. - Při psaní se dopouští pouze elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení.	Slovní zásoba a tvoření slov: Frekvenční příslovce, ukazovací zájmena, množné číslo podstatných jmen, synonyma, antonyma Gramatické struktury a typy vět: - sloveso <i>to be, to have got</i> - vazba <i>there is/ there are</i> - přivlastňovací pád - rozkazovací způsob - minulý čas prostý - přítomné časy (prostý a průběhový) - způsobové sloveso <i>can</i>	OSV - poznávání lidí, komunikace MKV - multikulturalita ČJ – slovní druhy, větné členy
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 7.

PŘESAHY		
Poslech s porozuměním		
- Rozumí obsahu jednoduché konverzace, která se týká péče o zdraví. - Rozumí obsahu jednoduché promluvy na téma moderní technologie. - Při poslechu anglického textu se snaží pochopit smysl sdělení, i když nezná všechna slovíčka. - Při pochopení zapojuje znalost gramatických pravidel.	Tematické okruhy: Společnost a její problémy, sport, kultura, životní prostředí, moderní technologie, péče o zdraví, realie V. Británie Slovní zásoba a tvoření slov: tvoření příslovcí synonyma, antonyma stupňování přídavných jmen	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, kreativita MKV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Z – významné památky V. Británie a USA, světadíly, evropské země
Mluvení		
- Mluví o sportu a péči o zdraví, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. - Vypráví jednoduchý příběh či událost. - Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. - Vede plynulý rozhovor s kamarádem, používá známé fráze a využívá osvojená gramatická pravidla.	Tematické okruhy: Společnost a její problémy, sport, kultura, životní prostředí, moderní technologie, péče o zdraví, realie V. Británie Jednoduchá sdělení: Oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, žádost	OSV - rozvoj schopnosti poznávání MKV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět Z – významné památky V. Británie a USA, světadíly, evropské země OSV - poznávání lidí, komunikace MKV - multikulturalita
Čtení s porozuměním		
- Orientuje se v textu o několika větech a vyhledá v něm požadované informace. - Rozumí krátkým jednoduchým textům o sportu, kultuře a realitách V. Británie.	Tematické okruhy: Společnost a její problémy, sport, kultura, životní prostředí, moderní technologie, péče o zdraví, realie V. Británie	OSV - kreativita, rozvoj schopnosti poznávání ČJ – slovní druhy a větné členy
Psaní		
- Při písemném projevu respektuje gramatická pravidla. Uvědomuje si a respektuje rozdíl mezi mluvenou a psanou podobou slova. - Napíše jednoduché texty týkající se sportu a péče o zdraví. - Porozumí jednoduchému písemnému sdělení, které se týká probíraného tématu, a zformuluje odpověď podle gramatických pravidel. - Sestaví nejběžnější typy sdělení v různých časech (minulém, předpřítomném, budoucím) s respektováním základních pravopisných pravidel. - Dopouští se pouze elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.	Slovní zásoba a tvoření slov: Tvoření příslovcí, synonyma, antonyma, stupňování přídavných jmen Gramatické struktury a typy vět: - modální slovesa <i>must, have to could</i> - souvětí podřadné a souřadné - předpřítomný čas - budoucí čas <i>will</i> - minulý čas průběhový	OSV - poznávání lidí, komunikace MKV - multikulturalita

VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 8.
		PŘESAHY
Poslech s porozuměním		
- Rozumí obsahu delší zřetelně vyslovované promluvy. - K lepšímu porozumění sdělení využívá slovník. - Uvědomuje si rozdíl mezi mluvenou a psanou podobou slova. - Pochopí smysl krátkého příběhu. Využívá již osvojená slovíčka a fráze.	Slovní zásoba a tvoření slov : frázová slovesa, synonyma, antonyma	OSV – kreativita, rozvoj schopnosti poznávání ČJ – stupňování přídavných jmen
Mluvení		
- Při mluvení dbá na správnou výslovnost. Respektuje pravidla výslovnosti a snaží se napodobovat roditelé mluvčí z poslechových CD - Sestaví nejběžnější typy sdělení v 1. a 2. kondicionálu s respektováním základních pravopisných pravidel. - Dopouští se pouze elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. - Mluví o osvojovaných tématech, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života, mluví o svých pocitech a volném čase, cestování. - Vede rozhovor na různá témata z oblasti cestování (letišť, vlak, autobus, v restauraci, hotelu...), využívá tázacích dovětek.	Tematické okruhy: cestování, pocity a nálady, volný čas, sport, moderní technologie a média, realie V. Británie a USA, kultura.	OSV - rozvoj schopnosti poznávání MKV - kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ VMEGS/ - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Z – významné památky a turistické zajímavosti v ČR, světadíly, evropské země
Čtení s porozuměním		
- Čte z hlediska výslovnosti co nejlépe normě – rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní přízvuk a intonaci. - Při čtení si uvědomuje větnou skladbu anglické věty. - Vyhledá v textech probírané gramatické jevy.	Gramatické struktury a typy vět: - zástupné zájmeno <i>one</i> - podmínkové věty - modální slovesa <i>may, might, be allowed to</i> - tázací dovětky - vztažné věty - zvrtná slovesa - gerundium	OSV - kreativita, rozvoj schopnosti poznávání ČJ – slovní druhy a větné členy
Psaní		
- Písemně formuluje nejběžnější typy sdělení s respektováním základních pravopisných pravidel osvojené slovní zásoby. - Pracuje se slovníkem a využívá jej při čtení anglických textů i při sestavování vlastních vět. - Při psaní a sestavování vlastních anglických vět, odpovědí respektuje osvojená gramatická pravidla.	Jednoduchá sdělení: oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, žádost, tázací dovětky	OSV - poznávání lidí, komunikace MKV - multikulturalita MV - tvorba mediálních sdělení; práce v realizačním týmu

Uvědomuje si a respektuje rozdíl mezi mluvenou a psanou podobou slova.		
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 9. PŘESAHY
Poslech s porozuměním		
- Rozumí obsahu kratší promluvy. - Při porozumění využívá osvojenou slovní zásobu a známé fráze. - Respektuje základní pravopisná pravidla osvojené slovní zásoby. - Pracuje se slovníkem. - Odpoví na jednoduché otázky, které se týkají poslechu anglického textu.	Slovní zásoba a tvoření slov: frázová slovesa synonyma, antonyma tvoření a stupňování příslovčí	OSV – kreativita, rozvoj, schopnosti poznávání
Mluvení		
- Mluví souvisle o osvojovaných tématech. - Při sestavení sdělení dbá gramatických pravidel a stavby anglické věty. - Vypráví jednoduchý příběh či událost. - Odpovídá plynule na otázky vztahující se k probíranému tématu. - Vede rozhovor a souvisle hovoří v rámci běžných situací každodenního života (rada, reakce na radu).	Tematické okruhy: realie anglicky mluvících zemí (New York a USA, Austrálie, V. Británie), volba povolání, média, společnost a její problémy, stravovací návyky	OSV – rozvoj schopnosti poznávání MKV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ČJ – životopis
Čtení s porozuměním		
- Čte z hlediska výslovnosti co nejbližší normě. Rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní přízvuk a intonaci. - Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. - Sestaví nejběžnější typy sdělení s respektováním základních pravopisných pravidel (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	Gramatické struktury a typy vět: předminulý čas nepřímá otázka podmínkové věty určitý člen trpný rod	ČJ – trpný rod
Psaní		
- Sestaví nejběžnější typy sdělení v trpném rodě s respektováním základních pravopisných pravidel. - Dopouští se pouze elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. - Při psaní si uvědomuje rozdíly mezi psanou a mluvenou formou slova	Jednoduchá sdělení oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, žádost, rada a reakce na radu, tázací dovětky	OSV – poznávání lidí, komunikace MKV - multikulturalita MV – tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu

5.2.3 Německý jazyk

Německý jazyk je na naší škole vyučován jako druhý povinný cizí jazyk od 7. ročníku s časovou dotací 2 hodina týdně v 7., v 8. a 9. ročníku. Hlavním cílem výuky německého jazyka je především, aby žáci dosáhli úroveň A1. Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám. Tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Je-li počet žáků ve třídě vyšší než 24, dělí se třída na 2 vyvážené skupiny.

Výuka angličtiny je provázána s ostatními předměty: český jazyk a literatura, anglický jazyk, výtvarná výchova, informatika ...

Do předmětu jsou integrována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Volíme takové metody, aby učení bylo efektivní.
- Klademe důraz na mluvené slovo, poslech.
- Poskytujeme žákům možnost samostatné práce s texty, obrázky..., přinášet si vlastní texty a pracovat s nimi a organizovat si vlastní učení tak, aby bylo co nejefektivnější.
- Vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- Poslechem německých textů (pohádek, rozhovorů ...) umožňujeme žákům poznat smysl učení se cizímu jazyku, posuzovat vlastní pokrok.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme děti pracovat s cizojazyčným slovníkem, orientovat se v německé učebnici a pracovním sešitě a vedeme je tím k řešení různých úloh a využívání různých zdrojů informací.
- Dáváme žákům pokyny v němčině a podněcujeme je k využívání získaných znalostí.

Kompetence komunikativní

- Umožňujeme dětem poslech různých typů německých textů, jejich porozumění.
- Učíme žáky zvládat pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace.

Kompetence sociální a interpersonální

- Formou her a soutěží učíme děti spolupracovat ve skupině a respektovat pravidla práce v týmu.
- Vedeme žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.
- Pomáháme jim, aby si vytvářely pozitivní představu o sobě samém a sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Učíme děti, aby se uměly vcítit do situace svých spolužáků a braly na ně ohled.
- Seznamujeme děti s cizími kulturními zvyky a tradicemi a vedeme je k uvědomění si našich tradicemi a vštěpujeme jim, aby si vážily našeho kulturního i historického dědictví.
- Při procvičování německé konverzace navozujeme situace, v nichž se žáci učí poskytnout pomoc, chovat se v krizových situacích, odmítnout hrubé násilí a postavit se proti hrubému zacházení.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k tomu, aby znalosti angličtiny používali v běžných životních situacích, při práci s počítačem, ovládali výukové programy v angličtině.
- Neustále zdokonalujeme používání cizojazyčného slovníku, jazykových příruček apod.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje.
- Vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií).
- Vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů.
- Vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků.

Výuka němčiny přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy. Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice.

Při hodnocení klademe důraz na mluvené slovo a řešení běžných životních situací v němčině. Nadanější děti mají možnost zpracovávat vlastní konverzační témata a obtížnější gramatické úkoly.

Německý jazyk		Ročník: 7.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.	Poslech s porozuměním fonetické znaky (pasivně) základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	OSV - komunikace
- Zapojí se do jednoduchých hovorů. - Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny.	Mluvení představení se, rodina, škola, volný čas slovosled ve větě oznamovací, tázací, rozkazovací spojky und, aber, oder časování sloves v přítomném čase rozkazovací způsob pravidelných sloves zápor nein, nicht číslovky 1-100 osobní zájmena přivlastňovací zájmena člen určitý, neurčitý	OSV – komunikace MKV - multikulturalita
- Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. - Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	Čtení s porozuměním jednoduché básně, říkadla, písně, formuláře, texty k daným tématům	OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Psaní formulář email dopis	OSV – rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VÝSTUPY		Ročník: 8.
		PŘESAHY
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu.	Poslech s porozuměním Překladové slovníky	OSV - komunikace
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času.	Mluvení hodiny volný čas zvířata obydlí počítač cestování roční období Zákl. mat. úkony modální slovesa Slovesa s odlučitelnou předponou časování některých nepr. sloves vazby „ich möchte“, „es gibt“ předložky 3., 4. pád zápor kein množné číslo vybraných pod. jmen skloňování pod. jmen	OSV – komunikace MKV - multikulturalita

Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	Čtení s porozuměním Reálie o Německu, Rakousku a Švýcarsku	OSV- rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny.	Psaní Dopis příteli, dopis o sobě, pozdrav z dovolené	OSV- rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 9. PŘESAHY
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech	Poslech s porozuměním Překladačové slovníky	OSV - komunikace
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Mluvení Můj den, týden, nakupování, oblékání Lidské tělo a zdraví Město x vesnice, dopravní prostředky, počasí a příroda, Svátky Préteritum sloves sein a haben, perfektum některých slabých a silných sloves Skloňování osobních zájmen, neosobní zájmeno „es“, číslovky >1000 Rozkazovací způsob některých nepravidelných sloves, spojka „darum“	OSV – komunikace MKV - multikulturalita
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální podporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci.	Čtení s porozuměním čtení textů k daným tématům	OSV- rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika
- Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, volného času a dalších osvojovaných témat. - Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Psaní email, krátké texty k daným tématům	OSV- rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.2.4 Matematika

Vyučovací předmět **matematika** je realizován ve všech ročnících 2. stupně základního vzdělávání. V 6. ročníku 5 hodin týdně, v 7. ročníku 5,5 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 4 hodiny týdně.

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni ZŠ navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni ZŠ. Při výuce je kladen důraz na procvičování učiva a jeho aplikaci na konkrétních příkladech z praxe. Do výuky je zařazována práce ve skupinách, metoda kladení otázek a hledání odpovědí, řešení problémů, domácí úkoly. V 7. ročníku byla navýšena hodinová dotace o půl hodiny týdně. Organizace výuky probíhá tak, že je třída rozdělena na 2 skupiny. Polovina třídy má český jazyk a polovina matematiku. V dalším týdnu se vystřídají. Slabší žáci procvičují a upevňují základní učivo. Ostatní řeší náročnější úlohy, netradiční testové úlohy.

Zapojujeme se do školních projektů a matematických soutěží – matematický Klokán, Pythagoriáda, matematická olympiáda. S využitím testů společností SCIO a CERMAT ověřujeme získanou úroveň kompetencí našich žáků ve srovnání s republikovými výsledky.

Matematika poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné nejen k dalšímu studiu, ale především v praktickém životě. Tento předmět úzce souvisí a prolíná se s dalšími vyučovacími předměty (F, CH, Z, PŘ, D)

Učivo na 2. stupni je rozděleno do 4 tematických okruhů:

1. Číslo a proměnná
2. Závislost, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Tematické okruhy se spirálovitě opakují v každém ročníku, přičemž stoupá náročnost učiva.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Zařazujeme metody, při kterých dochází k řešení a závěrům žáci sami.
- Při řešení slovních úloh vedeme žáky k plánování postupů a úkolů.
- Zadáváme úkoly a projekty umožňující různé postupy.
- Učíme žáky užívat správné a přesné matematické znaky a symboly.
- Učíme žáky použít znalosti matematiky při řešení problémů souvisejících s běžným životem a motivujeme je k celoživotnímu učení.

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváním praktických slovních úloh vedeme žáky k samostatnému a praktickému řešení problémů.
- Učíme žáky vždy ověřovat správnost řešení.
- Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k používání správné terminologie a symboliky.

- Při řešení úloh a projektů vedeme žáky, aby okomentovali své myšlenky a názory.
- Učíme žáky zapojovat se do diskuse, vyjádřit se ke správnosti řešení, nebát se navrhnout vlastní (i netradiční) řešení.
- Zadáváme úkoly, kde mohou žáci využít informační techniku.

Kompetence sociální a personální

- Opakování a procvičování učiva probíhá někdy formou skupinové práce, tím umožňujeme žákům zapojit se účinně do práce skupiny, učit se od ostatních, pomáhat ostatním.
- Vedeme žáky k dodržování pravidel práce ve skupinách, podílet se na tvorbě pravidel pro práci skupiny.
- Navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků pomocí drobných úspěchů.

Kompetence občanské

- Zajímáme se, zda vyhovuje žákům způsob výuky.
- Smysluplným rozdělením úkolů ve skupině vedeme žáky k účinné spolupráci.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky používat účelně rýsovací potřeby, modely těles, kalkulátory, tabulky.
- Vedeme žáky k využití znalostí z jiných předmětů a propojení matematiky s ostatními dovednostmi a především zapojení matematiky do potřeb běžného denního života.
- Požadujeme dodržování kvality, dbáme na přesnost a správnost řešení.

Kompetence digitální

- Vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému.
- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků.

Do vzdělávacího obsahu jsme v matematice zařadili tato průřezová témata: Mediální výchova, Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova.

Matematika		Ročník: 6.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
▪ Zaokrouhluje a provádí odhady, provádí početní operace v oboru desetinných čísel. ▪ Využívá desetinných čísel k převodům jednotek. ▪ Rozumí pojmům prvočíslo, číslo složené, soudělná a nesoudělná čísla. ▪ Používá znaky dělitelnosti, určí společný násobek a dělitel čísel. ▪ Rozloží přirozené číslo na součin prvočísel. ▪ Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	1. Číslo a proměnná Desetinná čísla: – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, zaokrouhlování desetinných čísel – porovnávání a odčítání desetinných čísel – násobení desetinných čísel 10, 100, 1000, násobení a dělení desetinných čísel (i z paměti) Dělitelnost – znaky dělitelnosti, prvočíslo, číslo složené, čísla soudělná a nesoudělná, násobek, dělitel, NSN, NSD	F – převody jednotek délky, obsahu, objemu a hmotnosti, násobení a dělení desetinných čísel OSV - komunikace
▪ Učí se pracovat s matematickými tabulkami.	2. Závislost, vztahy a práce s daty V 6. roč. je tento okruh rozpuštěn do ostatních tematických okruhů.	
▪ Při rýsování úhlů používá správně úhloměr. ▪ Určí velikost úhlu měřením a výpočtem. ▪ Narýsuje úhly dané velikosti, sestrojí osu úhlu. ▪ Určuje velikost vedlejších a vrcholových úhlů. ▪ Pozná ostrý, tupý, pravý a přímý úhel. ▪ Převádí úhly na stupně a minuty. ▪ Určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné, sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti. ▪ Používá správně kružítko, rýsuje rovnoběžky a kolmice. ▪ Třídí trojúhelníky podle délek stran a velikosti vnitřních úhlů. ▪ Popíše vlastnosti trojúhelníků, vypočítá třetí úhel v trojúhelníku. ▪ Sestrojí výšky, těžnice, kružnici opsanou i vepsanou, sestrojí trojúhelník ze 3 stran a pravoúhlý trojúhelník. ▪ Objasní a využívá vlastností čtverce a obdélníku, sestrojí síť kváдру a krychle. ▪ Sestrojí kvádr a krychle ve volném rovnoběžném promítání. ▪ Vypočítá povrch a objem kváдру a krychle, převádí jednotky obsahu a objemu.	3. Geometrie v rovině i prostoru Úhly – osa úhlu, velikost úhlu, – převod úhlu na stupně a minuty – přímý, pravý, ostrý a tupý úhel – konstrukce úhlu pomocí úhloměru – vedlejší a vrcholové úhly – násobení a dělení úhlu dvěma, sčítání a odčítání úhlů Osová souměrnost – shodnost geometrických útvarů v rovině – osa souměrnosti, osová souměrnost, osově souměrné obrazce Trojúhelník – třídění trojúhelníků podle délek stran a velikosti úhlů – součet úhlů v trojúhelníku, – trojúhelníková nerovnost, – kružnice opsaná, vepsaná, výšky a těžnice v trojúhelníku – konstrukce trojúhelníku. (sss) Povrch a objem kváдру a krychle – krychlová síť, – jednotky povrchu a objemu – síť kváдру a krychle – volné rovnoběžné promítání – povrch a objem kváдру a krychle – stěnová a tělesová úhlopříčka	VV – osově souměrné obrazce F – převody jednotek objemu a obsahu, výpočet povrchu a objemu – návaznost na hustotu VV – modely těles Př – listy rostlin, stavba květů, křídla motýlů

▪ Řeší slovní úlohy z praxe s využitím NSN, NSD. ▪ Sestrojí bez úhloměru úhly 90°, 60°, 45°, 30°, 15°, ... ▪ Využívá souhlasných, střídavých, vedlejších a vrcholových úhlů k výpočtům velikosti úhlů z obrázků. ▪ Řeší slovní úlohy na výpočty obvodu a obsahu čtverce, obdélníku a na výpočty povrchu a objemu kvádra a krychle. ▪ Provádí zápis postupu konstrukce trojúhelníku. ▪ Ovládá matematické symboly. ▪ Vysvětluje a popisuje postupy, které používá. ▪ Užívá logickou úvahu při řešení úloh, nalézá různá řešení.	4. Nestandardní aplikační úkoly a problémy Slovní úlohy z praxe k užití NSN, NSD Konstrukce úhlů pomocí kružítka Souhlasné a střídavé úhly Slovní úlohy z praxe vedoucí k užití obvodu a obsahu čtverce a obdélníku a povrchu a objemu kvádra a krychle Postup konstrukce (sss) Práce s Tabulkami – zvláště geometrické útvary v rovině a tělesa Číselné a obrázkové analogie, magické čtverce	F – slovní úlohy (výpočet hustoty, objemu, výměry opd.) OSV – kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 7. PŘESAHY
▪ Porovnává zlomky podle velikosti, rozpozná zlomek v základním tvaru, znázorní zlomek na číselné ose, najde společný jmenovatel zlomků. ▪ Provádí početní operace se zlomky, používá zlomky při řešení slovních úloh, užívá je při řešení praktických situací. ▪ Převádí zlomky na desetinná a smíšená čísla a obráceně. ▪ Zapiše správně kladné a záporné číslo a zobrazí jej na číselné ose. ▪ Porovnává celá a racionální čísla podle velikosti, určí absolutní hodnotu čísla, vypočítá výrazy s celými a racionálními čísly. ▪ Užívá početní výkony s celými a racionálními čísly v praxi, řeší s jejich využitím slovní úlohy.	1. Číslo a proměnná Zlomky – porovnávání, rozšiřování a krácení zlomků, převod zlomku na desetinné číslo a obráceně, početní operace se zlomky (+, -, *, /), slovní úlohy Celá a racionální čísla – čísla opačná, absolutní hodnota, uspořádání celých a racionálních čísel Početní operace (+, -, *, /), slovní úlohy	F – rychlost, dráha, čas, tlak apod. Skládání sil D – časová přímka (před n. l. - n .l.) OSV - komunikace
▪ Porovnává dvě veličiny v poměru; zjednoduší poměr krácením; rozdělí celek na části v daném poměru; řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru. ▪ Objasní pojem měřítko a používá ho při čtení plánů a map. ▪ Určí danou závislost jako přímou a nepřímou úměrnost, řeší slovní úlohy s využitím trojčlenky. ▪ Určí, kolik % je daná část z celku, jak velkou část celku tvoří daný počet %.	2. Závislost, vztahy a práce s daty Poměr, přímá a nepřímá úměrnost – Poměr a převrácený poměr, postupný poměr; měřítko plánu a mapy Změna v daném poměru; Přímá a nepřímá úměrnost – trojčlenka, slovní úlohy Procenta, úroky - pojem procenta, výpočet počtu procent, procentové části a základu; jednoduché úrokování; procenta na diagramech	F – rychlost, dráha, čas, konstrukce grafů, tlak, tlaková síla, plocha Z – měřítko plánu a mapy Slovní úlohy z různých oborů: Př – povrch těla, antropometrické výpočty, stanovení tuku v těle, vitální kapacita plic

- Řeší slovní úlohy s výpočtem %, procentové části a celku, využívá procenta k řešení úloh z praxe. - Řeší jednoduché příklady na výpočet úroků.	slovní úlohy na procenta	
- Používá věty sss, sus, usu ke konstrukci trojúhelníků. - Sestrojí obraz útvaru v osově a středové souměrnosti. - Znázorní osu a střed osově či středově souměrného obrazce. - Rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků a popíše jejich vlastnosti. - Sestrojí rovnoběžníky a lichoběžníky s využitím vět o shodnosti trojúhelníků. - Vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, lichoběžníku, trojúhelníku. - Sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou a trojúhelníkovou podstavou a vypočítá jejich objem a povrch.	3. Geometrie v rovině a v prostoru Shodnost, středová souměrnost - věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu) Shodnost rovinných útvarů Osová a středová souměrnost Útvary souměrné podle osy a středu Čtyřúhelníky – třídění čtyřúhelníků (rovnoběžníky, lichoběžníky a obecné čtyřúhelníky) Konstrukce rovnoběžníků a lichoběžníků Obvod a obsah rovnoběžníků, lichoběžníků a trojúhelníků Hranoly - síť povrch, objem	VZ – dopravní značky (souměrnost) VV – modely hranolů, osově souměrné obrazce F – skládání sil
- Aplikuje poznatky o %, PÚ a NÚ při řešení slovních úloh z praxe. - Třídí, vyhledává informace v literatuře, používá Tabulky k výpočtům obvodů a obsahů, povrchů a objemů. - Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k užití o a S čtyřúhelníků. - Ovládá matematické symboly. - Vysvětluje a popisuje slovně postupy, které využívá.	4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy - slovní úlohy z praxe vedoucí k využití trojčlenky a procent; - práce s Tabulkami – o, S čtyřúhelníků, S a V hranolů; - slovní úlohy z praxe vedoucí k užití o a S čtyřúhelníků Zápis konstrukčních úloh	OSV – kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 8. PŘESAHY
- Najde druhou mocninu a odmocninu v tabulkách, zapíše součin pomocí mocniny. - Provádí základní početní operace s mocninami. - Určí hodnotu číselného výrazu, vyjádří slovní text matematickým výrazem, sčítá, odčítá, násobí výraz jednočlenem, mnohočlen mnohočlenem, dělí jednočlen jednočlenem. - Rozkládá výraz na součin vytýkáním a podle vzorců, užívá vzorce ke zjednodušení výrazů. - Řeší jednoduché rovnice pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku, vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení číselných hodnot.	1. Číslo a proměnná Mocniny a odmocniny – určování druhých mocnin a odmocnin pomocí tabulek Mocniny s přirozeným mocnitelem – početní operace, mocnina součinu, zlomku, mocniny Výrazy – určování hodnot číselných výrazů, výrazy s proměnnou, dosazování do výrazů, sčítání a odčítání mnohočlenů, násobení mnohočlenů jednočlenem a mnohočlenem, dělení jednočlenu jednočlenem, vytýkání před závorku, rozklad mnohočlenu na součin, užití vzorců Rovnice – řešení jednoduchých lineárních rovnic pomocí	F – rozšířený zápis čísla v desítkové soustavě, předpony – mili, centi deci, kilo, mega F – vyjádření neznámé veličiny ze vzorce, úlohy o pohybu OSV - komunikace

Řeší jednoduché slovní úlohy pomocí rovnic.	ekvivalentních úprav, provádění zkoušky správnosti řešení, výpočet neznámých ze vzorce, řešení slovních úloh s využitím rovnic	
Provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje je do tabulky nebo diagramu i s údaji uvedenými v procentech.	2. Závislost, vztahy a práce s daty Základy statistiky – data, aritmetický průměr, druhy diagramů	F, Ch, PŘ, Z – statistické údaje MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení
- Popíše a znázorní Pythagorovu větu, využívá ji v pravoúhlém trojúhelníku, rovinných obrazcích, řeší slovní úlohy z praxe s využitím P. věty. - Sestrojí kružnici s daným středem a poloměrem, určí vzájemnou polohu přímky a kružnice a dvou kružnic, vypočítá obvod a obsah kruhu, sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice a z daného bodu mimo kružnici. - Sestrojí síť válce, vypočítá povrch objemu, řeší slovní úlohy na válec. - Používá základní pravidla přesného rýsování, sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky s využitím množin bodů dané vlastnosti.	3. Geometrie v rovině a v prostoru Pythagorova věta – znění, využití v pravoúhlém trojúhelníku, rovinných útvech a tělesech, řešení úloh z praxe Kruh, kružnice – konstrukce, vzájemná poloha přímky a kružnice, vzájemná poloha dvou kružnic, Ludolfovo číslo, obvod a obsah kruhu, slovní úlohy, Thaletova věta Válec – základní pojmy, síť, povrch, objem, slovní úlohy Konstrukční úlohy – množiny bodů dané vlastnosti, základní konstrukční úlohy, konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků	F – skládání sil
- Řeší úlohy z praxe s využitím Pythagorovy věty. - Sestaví rovnici ze zadání slovní úlohy. - Využívá obvodu, obsahu kruhu a povrchu a objemu válce k řešení slovních úloh z praxe. - Vyhledává potřebné údaje v matematických tabulkách. - Využívá potřebnou matematickou symboliku	4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy Řešení úloh z praxe na využití Pythagorovy věty Řešení slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic Slovní úlohy z praxe na obvod, obsah kruhu, povrch a objem válce Zápis postupů u konstrukčních úloh pomocí symboliky Využití matematických tabulek	Ch – řešení rovnic OSV – kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 9.
		PŘESAHY
- Řeší soustavu dvou lineárních rovnic s výběrem metody (sčítací, dosazovací, kombinovaná). - Řeší jednoduché slovní úlohy na rovnice s neznámou ve jmenovateli a na soustavy dvou rovnic.	1. Číslo a proměnná Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, slovní úlohy Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými s výběrem metod řešení, slovní úlohy o pohybu, společné práci, směsi	Ch – úlohy na směsi F – úlohy o pohybu OSV – komunikace
- Určí definiční obor funkce. - Sestrojí graf lineární funkce, nepřímé úměrnosti. - Řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic.	2. Závislost, vztahy a práce s daty Funkce – definiční obor, obor hodnot, lineární funkce, nepřímá úměrnost, jejich grafy, grafické řešení soustav dvou rovnic	F – funkční závislost ve vzorcích MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

▪ Určí podobné tvary v rovině, určí a použije poměr podobnosti, rozdělí úsečku v daném poměru. ▪ Určí hodnoty goniometrických funkcí pomocí tabulek a s využitím kalkulačky ▪ Využije goniometrické funkce k výpočtu délky neznámé strany v pravoúhlém trojúhelníku. ▪ Sestrojí síť jehlanu. ▪ Vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele, koule.	3. Geometrie v rovině a v prostoru Podobnost – podobnost trojúhelníků, dělení úseček v daném poměru Goniometrické funkce – definice, použití v pravoúhlém trojúhelníku, grafy, práce s tabulkami Jehlan, kužel, koule – síť a modely, povrch a objem, práce s tabulkami	VV – kreslení podle předlohy Z – měřítko na mapách F – sinusoida, střídavý proud VV – kreslení těles D – jehlan – pyramidy
▪ Řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli a k soustavám dvou rovnic. ▪ Užívá poměr podobnosti při práci s plány, mapami a s technickými výkresy. ▪ Využívá goniometrické funkce k řešení jednoduchých úloh z praxe. ▪ Řeší úlohy z praxe vedoucí k využití povrchu a objemu těles. ▪ Řeší konkrétní jednoduché úlohy z oboru finanční matematiky.	4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy Slovní úlohy s využitím lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli, s využitím soustavy dvou rovnic Využití podobnosti v technických výkresech, plánech a mapách Slovní úlohy s využitím goniometrických funkcí Slovní úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů jehlanu, kužele, koule Aplikace finanční matematiky – výpočet mzdy, výše úroku, daně	PČ – čtení technických výkresů Z – práce s mapou OSV – kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.2.5 Informatika

Výuka předmětu **informatika** na 2. stupni navazuje na znalosti a dovednosti získané na 1. stupni. Časová dotace je 1 hodina týdně v každém ročníku. Žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy. Objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení. Diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Žáci poznávají to, jak digitální technologie fungují, chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací na internetu, k jejich propojení a využití v různých předmětech.
- Seznamujeme žáky s termíny, znaky a symboly z oblasti informační a komunikační technologie.
- Vedeme žáky k dovednosti propojit informatiku se všemi oblastmi života a motivujeme je k celoživotnímu učení.
- Moderním vybavením našich učeben a dostatečným množstvím PC umožňujeme žákům samostatně hledat a zpracovávat informace, vedeme je ke kritickému posouzení informací získaných na internetu, jejich porovnání s jinými zdroji informací, využití těchto informací.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, objevování různých variant řešení.
- Umožňujeme samostatně řešit problémy a zároveň porovnávat jejich řešení s ostatními.
- Snažíme se neustále propojovat vědomosti z různých předmětů a při výuce umožňujeme využívat těchto znalostí a dovedností k řešení problému a k nacházení co nejlepšího řešení.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky rozumět různým typům textů a záznamů, vyhledávat a běžně užívat různé typy sdělení i obrazový materiál.
- Umožňujeme využívat moderní způsoby komunikace a informační zdroje tím, že žáci mají přístup i počítačům a Internetu nejen v době vyučování, ale i během přestávek a odpoledne po vyučování.
- Vedeme žáky k využívání moderních způsobů komunikace v běžném životě i při plnění různých úkolů ve škole.
- Učíme je propojovat různé způsoby komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Při plnění různých úkolů a řešení projektů umožňujeme žákům účinně spolupracovat ve skupině, efektivně si rozdělit úkoly, posuzovat práci ostatních a vyjadřovat se k ní.
- Zároveň umožňujeme každému pracovat samostatně a hledat vlastní řešení, tím podporujeme sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k důslednému dodržování řádu počítačové učebny a pravidel práce s počítačem a ostatními částmi PC.
- Umožňujeme žákům účast na projektech a soutěžích a zapojení se do různých aktivit, kde mohou využít dovednosti z informační a komunikační technologie.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky ke správnému využívání počítačové techniky, ovládání moderních zařízení informační a komunikační technologie.
- Vedeme žáky k uvědomění si nutnosti propojení dovedností z oblasti informatiky s praxí a jejich využití v budoucím životě (povolání).
- Vzhledem ke stále se měnícím a rychle zastarávajícím technologiím směřujeme žáky k celoživotnímu získávání nových informací a dovedností z oblasti informatiky.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k systémovému přístupu při analýze situací a jevů kolem něj.
- Učíme nacházet různá řešení a výběr toho nejvhodnějšího pro danou situaci.
- Směřujeme žáky ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce.
- Vedeme žáky k porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace.
- Vedeme žáky ke komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje.
- Vedeme žáky k nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnutí nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem.
- Učíme žáky otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaže postupně se zlepšovat.

Výuka Informatiky probíhá v odborných učebnách, které jsou uspořádány tak, aby každý žák měl k dispozici svůj vlastní počítač. Navíc je každá učebna vybavena dataprojektorem. Žáci v hodinách informatiky, ale i v jiných předmětech využívají tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát a kameru. Všechny počítače v učebnách mají přístup k Internetu. Žáci mohou využívat počítače i během přestávek a v odpoledních hodinách po vyučování.

Počítačové učebny jsou využívány i ostatními učiteli k výuce ostatních předmětů a jsou tak podporovány mezipředmětové vztahy. Žáci své znalosti a dovednosti z informatiky využívají a prakticky uplatňují nejen ve škole, při realizaci projektů, ale i v běžném životě.

Do předmětu jsou začleněna tato průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova.

Informatika		Ročník: 6. - 9. roč.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
- Seznamuje se s řádem počítačové učebny. - Dodržuje řád učebny. - Šetří veškeré zařízení v počítačové učebně. - Chová se zodpovědně při práci v počítačové učebně.	Řád počítačové učebny	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
- Určí charakteristické parametry typických částí počítačových soustav. - Využívá paměti, běžná vstupní a výstupní zařízení počítačových soustav. - Orientuje se ve vývoji digitálních technologií a popíše, jak změny ovlivnily postupy v běžném životě; u předpokládaných trendů zhodnotí přínos a rizika změn.	Počítač a jeho ovládání	AJ – anglické pojmy používané při práci s počítačem
- Získá z dat informace, interpretuje dat, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat. - Navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu. - Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jejich řešení. - Modeluje situaci pomocí grafů, případně obdobných schémat. - Porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní. - Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji.	Data, informace a modelování Data, informace, získávání, vyhledávání a ukládání dat; časté chyby při interpretaci dat; Kódování a přenos dat, různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastností; standardizované kódy; bit, bajt, násobné jednotky, jednoduché šifry a jejich limity; Modelování, schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf, základní grafové úlohy;	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. - Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. - Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní. - Upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. - V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně. - Vyzkouší program a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. - Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	Algoritmizace a programování Algoritmizace, tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu; Programování, nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné; Kontrola; Tvorba digitálního obsahu;	
Vysvětlí účel informačních systémů, které používá, a identifikuje jejich jednotlivé systémové prvky a vztahy mezi nimi.	Informační systémy Informační systémy, informační systém ve škole, uživatelé,	

▪ Zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů. ▪ Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku. ▪ Využívá funkce pro automatizaci zpracování dat. ▪ Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat. ▪ Na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat. ▪ Evidenci sám vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu.	činnosti, práva, struktura dat, ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti; Návrh a tvorba evidence dat; Hromadné zpracování dat;	
▪ Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému. ▪ Diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě. ▪ Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos. ▪ Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení pro počítačové sítě. ▪ Uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky. ▪ Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače. ▪ Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat. ▪ Popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení.	Digitální technologie Hardware a software; Počítačové sítě; Řešení technických problémů; Bezpečnost, cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy, zabezpečení digitálních zařízení a dat; Digitální identita	MV - tvorba mediálního sdělení, práce v organizačním týmu OSV – mezilidské vztahy, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika VDO – občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

5.2.6 Dějepis

Vyučovací předmět **dějepis** se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku vždy 2 hodiny týdně. Vzdělávání v dějepisu směřuje k:

- Rozvíjení vlastního historického vědomí
- Vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- Získávání orientace v historickém čase
- Pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- Chápání kulturní rozmanitosti světa
- Utváření pozitivního hodnotového systému

Učivo dějepisu je řazeno chronologicky a je rozděleno do jednotlivých ročníků :

- 6. roč. – pravěk, starověk (do zániku říše Západořímské)
- 7. roč. – raný středověk – do r. 1648
- 8. roč. – od konce 17. stol. do 1918 (konec 1. světové války)
- 9. roč. – od r. 1918 do současnosti

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty: zeměpis, matematika, fyzika, přírodopis, chemie, výtvarná výchova, hudební výchova, cizí jazyky, český jazyk a literatura, občanská výchova. Výuka je doplňována možností realizovat vyučovací hodinu v počítačové učebně, kde žáci využívají především Internet a výukové programy, a v učebně vybavené interaktivní tabulí. Využíváme Městskou knihovnu v Jirkově k tematickým besedám (historie Jirkova, jirkovské pověsti, cirkus Kludský,), využíváme i možnost návštěva Muzea v Chomutově, zámku Červený Hrádek, návštěvě jirkovského podzemí a dalších historických a kulturních památek. Do vyučování zařazujeme menší projekty a zapojujeme se do větších celoškolních projektů. Nedílnou součástí je i účast na soutěžích, z nichž se pravidelně účastníme dějepisné olympiády (žáci 8. a 9. ročníků)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů.
- Vedeme žáky k užívání termínů, znaků a symbolů, uvádění věcí do souvislostí.
- Zadáváme úkoly, při kterých využívají poznatky z různých předmětů.
- Neustálým kladením otázek a podněcováním k utváření vlastního názoru na některé události vedeme žáky k pochopení, že historie není jen uzavřenou minulostí.
- Směřujeme žáky, aby si na základě zkoumání minulosti uvědomovali přítomnost a možnosti své budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů:

- Zařazujeme rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika).
- Zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešení.
- Vedeme žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování.
- Snažíme se žáky přesvědčit, že historie není jen shluk faktů, ale vedeme je k hledání paralel mezi minulostí a současností, hledání kořenů některých současných problémů v okolí v minulosti.

- Tematickými besedami v místní knihovně, návštěvou muzea a historických míst v Jirkově a Chomutově podněcujeme zájem o historii města a kraje.

Kompetence komunikativní

- Zadáváním referátů, samostatným zpracováním některých témat, prezentacemi skupinové práce, monoprojekty vedeme žáky k obhajování vlastního názoru, k logickému a výstižnému vyjadřování, ke kultivovanému projevu.
- Při práci ve skupinách žákům umožňujeme posuzovat různé zdroje informací, diskutovat o těchto informacích, posuzovat je.
- Vedeme žáky k věcnému argumentování, k samostatné práci s různými typy textů.
- Vedeme je, aby ke zpracování samostatných úkolů využívali různé informační a komunikační prostředky.

Kompetence sociální a personální

- Zadáváme často úkoly pro práci ve dvojicích a ve skupinách.
- Umožňujeme žákům vytvořit si vlastní pravidla pro skupinovou práci.
- Vedeme je k uvědomění si nutnosti kvalitního plnění úkolů ve skupině.
- Umožňujeme, aby si samostatně rozdělili úkoly ve skupině podle obtížnosti a schopností jednotlivých členů; zároveň tím zažít pocit úspěchu a dobře splněného úkolu.
- Při práci ve skupině je vedeme zároveň k respektování názorů druhých, oceňování zkušeností jiných; hledání paralel a zkušeností v historii.

Kompetence občanské

- Na příkladech útlatku, bezpráví a násilí v historii umožňujeme pochopit a vcítit se do situace ostatních lidí, vedeme je odmítání útlatku a hrubého zacházení.
- Pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému kulturnímu dědictví.
- Seznamujeme je s historií města, kulturními tradicemi, vedeme žáky k udržení těchto tradic, uvědomění si jejich důležitosti.
- Vedeme žáky k uvědomění si sounáležitosti k evropské kultuře.

Kompetence pracovní

- Požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce.
- Umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat.
- Vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi.

Kompetence digitální

- Využívá digitální technologie při získávání informací.
- Získává, vyhledává a kriticky posuzuje získané informace při zpracovávání referátů, skupinových činností a dalších dějepisných úkolech.
- Vytváří a upravuje digitální obsah, přizpůsobuje jej tak, aby byl srozumitelný a přehledný.
- Chová se eticky při sdílení informací v digitálním prostředí, kriticky posuzuje a vybírá informace, reflektuje rizika jejich využívání.

Vyučovacím předmětem se prolínají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Výchova v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova.

Dějepis		Ročník: 6.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
○ Vysvětlí na konkrétních příkladech, proč je důležité znát historii.	Význam zkoumání dějin	VDO – občan, občanská společnost a stát
○ Objasní pojmy archeologie, archeolog, nálezy, muzeum, archiv. ○ Uvede příklady pramen písemné a hmotné. ○ Orientuje se ve svém okolí a najde nejbližší muzeum a archiv.	Získávání informací o dějinách, historické prameny	ČJ – výslovnost a význam cizích slov, práce se slovníkem VI – naše město
○ Orientuje se na časové ose (př. n.l.-n.l.). ○ Zařadí letopočet do správného století. ○ Určí přesně, kdy začíná nové století.	Historický čas a prostor	M – číselná osa
○ Zařadí časově nejstarší období lidské společnosti. ○ Popíše podle obrázku život pravěkých lidí. ○ Porovná různé názory na původ člověka. ○ Vysvětlí na konkrétních příkladech pojmy: zemědělství, řemesla, dělba práce, majetková nerovnost. ○ Vysvětlí význam používání kovů pro vývoj lidské společnosti. ○ Srovná vývoj a osídlení na našem území s ostatními oblastmi.	Člověk a lidská společnost v pravěku: Starší doba kamenná a) Nejstarší předkové člověka b) Jiné pohledy na původ člověka na Zemi c) Počátky náboženství Mladší doba kamenná a) Počátky zemědělství b) Život na našem území Doba kovů a) Doba bronzová b) Doba železná c) Keltové na našem území	PČ – nástroje, nářadí, materiál VI – mapa ČR ČJ – mýty a báje VMEGS – jsme Evropané EV – základní podmínky života, vztah člověka k prostředí MKV – etnický původ OSV – komunikace, kooperace a kompetice
○ Charakterizuje přírodní podmínky nejstarších států, najde tyto státy na mapě. ○ Uvede příklady odkazu a přínosu těchto civilizací. ○ Pojmenuje některé starověké památky, které se dochovaly a pozná je na obrázku (videu) – např. pyramidy, Velkou čínskou zeď ○ Vysvětlí historii a obsah Bible, srovná ji s jinými mýty.	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz 1. Podmínky vzniku nejstarších států 2. Starověký Egypt 3. Starověká Mezopotámie 4. Kultura východního Středomoří 5. Starověká Indie a Čína	Z – podnebné pásy, krajinné sféry ČJ – Bible, mýty, báje MKV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ VMEGS – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
○ Najde na mapě Řecko a Řím, srovná přírodní podmínky s ostatními starověkými státy. ○ Na konkrétních příkladech uvede přínos řecké kultury. ○ Vysvětlí přínos některých starověkých řeckých osobností. ○ Srovná řecký a římský model otrokářské společnosti; popíše život a postavení otroků v Římě, vztah Římanů k práci, srovnání s Řeckem. ○ Objasní různé formy vlády v Římě.	Starověké Řecko 1. Osídlení, přírodní podmínky, hospodářství 2. Řecké náboženství 3. Městské státy – Sparta, Athény, kolonizace, války 4. Makedonie 5. Umění a vzdělanost, helénistická kultura Starověký Řím 1. Počátky římských dějin (různé formy vlády) 2. Ovládnutí Středomoří	VI – 5. roč. mapa Evropy OV – formy vlády, demokracie, náboženství VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV – kulturní difference, etnický původ

○ Orientuje se na mapě Evropy, ukáže a pojmenuje státy, které jsou na území bývalých římských provincií. ○ Zhodnotí odkaz římské vzdělanosti a umění pro Evropu, zařadí nejznámější dochované památky ○ Popíše zrod křesťanství. ○ Vyvodí příčiny zániku římské společnosti a otrokářského řádu.	3. Otrokářský řád (postavení otroků, povstání) 4. Římské císařství 5. Rozdělení a zánik římské říše 6. Náboženství, vznik křesťanství 7. Umění a vzdělanost	
○ Objasní vývoj osídlení našeho území. ○ Srovná způsob života v prvobytně pospolné společnosti s otrokářskou společností.	<i>Střední Evropa a její styk s antickým Středomořím</i> 1. Naše země - osídlení, způsob života 2. Vztahy a styky s antickým světem	MKV – etnický původ; VMEGS – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 7. PŘESAHY
○ Ukáže na mapě průběh stěhování národů, vysvětlí jeho důsledky. ○ Popíše etnické změny v Evropě (ve vztahu k současnosti). ○ Vysvětlí a ukáže na mapě vznik nových států po zániku Západořímské říše, srovná s dnešní podobou Evropy.	<i>Stěhování národů</i> - nové uspořádání Evropy - specifický vývoj v Z a V Evropě (Franská říše, Byzantská říše)	Z – mapa Evropy ČJ – rozdělení jazyků, románské jazyky, germánské jazyky; VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
○ Vysvětlí historii islámu a jeho podstatu (dnešní svět, islám, terorismus).	<i>Arabská říše</i> , islám, jeho šíření	MKV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ OV - náboženství
○ Vysvětlí podstatu feudálních vztahů. ○ Rozliší světskou a církevní moc. ○ Najde na mapě ČR místa, kde jsou románské rotundy.	<i>Pokřesťanstění Evropy</i> Feudalismus – vztahy, složení obyvatelstva <i>Románská kultura</i> (vzdělanost, stavitelství)	VV – románská kultura VMEGS – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
○ Uvede příklady kulturního přínosu Velké Moravy, ukáže na mapě místa, kde můžeme navštívit archeologická naleziště. ○ Vysvětlí vznik a vývoj českého státu, uvědomí si souvislosti obou státních útvarů s vývojem okolní Evropy.	<i>Velká Morava</i> – vznik, vývoj, hlavní osobnosti, kulturní přínos <i>Český stát</i> – vznik a vývoj do poč. 14. stol., hlavní osobnosti, jejich přínos, vztah českého státu k ostatním zemím v Evropě.	ČJ – legendy, životopisy, kroniky, Karel IV. ČJ – Slované, rozdělení Slovanů, slovanské jazyky, písmo (azbuka, latinka) OV - stát
○ Uvede konkrétní příklady vlivu křesťanství na život středověkého člověka. ○ Vysvětlí příčiny konfliktů mezi světskou a církevní mocí. ○ Vysvětlí strukturu středověké společnosti, podle obrázku popíše středověké město a vysvětlí život v něm. ○ Rozliší gotickou stavbu od románské, pojmenuje nejznámější gotické památky v Čechách, v nejbližším okolí.	<i>Křesťanství, život ve středověku</i> Úloha křesťanství, vztah mezi světskou a církevní mocí (papežství, císařství) Křížové výpravy Struktura středověké společnosti, feudální vztahy Středověké město, řemesla, složení obyvatelstva Gotická vzdělanost, kultura, stavitelství	OV – náboženství VV – gotika MKV – multikulturalita, etnický původ EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí

○ Vysvětlí a uvědomí si kulturní a politický přínos Karla IV. pro český stát, pozná na obrázku nejznámější stavební památky z doby Karla IV., ukáže na nich hlavní znaky gotického stavitelství. ○ Vysvětlí příčiny a důsledky husitského hnutí. ○ Srovná úsilí Jiřího z Poděbrad o uspořádání Evropy se současným vývojem v Evropě. ○ Srovná hlavní myšlenky humanismu s antikou a s dnešními ideály a snahami.	Český stát ve 14. – 16. stol. - Lucemburkové - Husitství - Jiří z Poděbrad - Jagellonci Humanismus a renesance Hlavní znaky, vývoj v Evropě, šíření, vývoj u nás	OV – Evropská unie VMEGS – jsme Evropané
○ Vysvětlí a ukáže na mapě příčiny, průběh zámořských objevů. ○ Na vývoji jednotlivých států v Evropě zhodnotí konkrétní důsledky zámořských objevů na rozdělení Evropy na Z a V.	Zámořské objevy Průběh, příčiny, důsledky, vliv na pozdější vývoj v Evropě Nový kontinent – život indiánských kmenů, jejich kultura, zásahy Evropanů do života těchto kultur	Z – orientace na mapě světa, světadíly, oceány MKV – etnický původ EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka a prostředí
○ Objasní situaci v Evropě rozdělené náboženskou reformací. ○ Vysvětlí postavení českého státu a jeho místo v Evropě a uvnitř habsburské monarchie. ○ Srovná situaci v jednotlivých zemích z hlediska hospodářství, náboženství a politické situace. ○ Vyvodí příčiny 30leté války a posoudí její důsledky z pohledu Čech a z pohledu Evropy.	Vývoj v Evropě do poč. 17. stol. - Vývoj českého státu na poč. 16. stol., nástup Habsburků na český trůn - Reformace, luteráni, kalvinisté – soupeření velmocí - Nizozemská revoluce - České stavovské povstání, třicetiletá válka – příčiny průběh, důsledky	Z – Evropa, srovnání hospodářství a státního zřízení jednotlivých evropských zemí, souvislost s historickým vývojem
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 8. PŘESAHY
○ Zhodnotí vliv 30leté války na vývoj jednotlivých evropských zemí, posoudí rozdílný vývoj v různých částech Evropy. ○ Na konkrétních stavbách ukáže a popíše hlavní znaky barokního stavitelství, uvede příklady barokních památek (v okolí, v Praze, jinde). ○ Porovná život v jiných částech světa s evropským vývojem, uvede příklady z literatury, z filmů o chování Evropanů v Americe a jiných koloniích.	Situace po 30leté válce - Habsburská monarchie a ostatní evropské země po 30leté válce - Postavení Čech v habsburské monarchii - Barokní kultura, české baroko - Revoluce v Anglii - Absolutismus ve Francii a v Rusku - Dobývání Ameriky Evropany, mimoevropské civilizace	VV – baroko HV – barokní hudba ČJ – Komenský, literatura 17. a 18. století MKV – etnický původ
○ Popíše vznik USA, zhodnotí význam první americké ústavy. ○ Uvede příklady důležitých vynálezů z období 1. průmyslové revoluce, zhodnotí jejich vliv na změny v průmyslu, zemědělství a dopravě,	Věk páry a nové ideály občanství Vznik USA, demokratická ústava Situace v koloniích v Africe a Asii První průmyslová revoluce, proměny v průmyslu, zemědělství a dopravě	F – parní stroj (fungování) Z – doprava v Evropě EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí;

na příkladech některých evropských zemí vysvětlí změny ekonomické, sociální, politické a kulturní. ○ Vysvětlí osvícenské myšlenky, srovná je s myšlenkami humanismu a antiky, jaký měly tyto myšlenky vliv na pozdější změny v Evropě a u nás.	Osvícenství Evropa a české země na konci 18. století Umění klasicismu a romantismu	
○ Vysvětlí hlavní události francouzské revoluce a zasadí je do souvislostí s událostmi v Evropě. ○ Změny na mapě Evropy, rozbití pozůstatků středověkých struktur objasní v souvislosti s francouzskou revolucí, napoleonskými válkami a Vídeňským kongresem. ○ Objasní počátky ČNO, porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa, dá je do souvislosti s vývojem v Evropě; porovná vývoj v Čechách s ostatními národními hnutími v evropských zemích.	Velká francouzská revoluce a situace v Evropě na poč. 19. stol. Revoluce ve Francii, republika, jakobínská diktatura Napoleonské výboje, Vídeňský kongres Situace v Čechách a habsburské monarchii na přelomu 18. a 19. století Národní obrození v Čechách	Z – Francie ČJ – česká literatura na poč. 19. stol. MKV – lidské vztahy
○ Vysvětlí národnostní a sociální problémy a snahu o jejich řešení, příčiny některých neúspěchů	Revoluce v Evropě 1848 Revoluce 1848 ve Francii, Itálii, Rakousku, Praze Nové státy na mapě Evropy Postavení českých zemí v Rakousku-Uhersku	Z – dnešní mapa Evropy, poloha a hranice jednotlivých států
○ Uvede příklady vědeckých objevů a technických vynálezů konce 19. stol.; ○ Vysvětlí rozdílné tempo modernizace v Evropě, prohloubení této nerovnoměrnosti, dá do souvislosti s minulým vývojem, uvědomí si důsledky pro další vývoj evropských států. ○ Vysvětlí počátky dělnického hnutí, dá do souvislosti s modernizací společnosti, charakterizuje některé hlavní politické proudy. ○ Charakterizuje vývoj v ostatních částech světa (koloniích), význam kolonií pro vývoj velmocí. ○ Uvědomí si vzestup některých mimoevropských států (USA, Japonsko).	Technicko-vědecká revoluce - Objevy v oblasti přírodních věd - Využití vynálezů a objevů v průmyslu, zemědělství, dopravě - Nové myšlenkové proudy, teorie, hnutí - Vznik politických stran, počátky dělnického hnutí, feminismus, pacifismus - Situace v Evropě - USA – nová světová velmoc - Vzestup Japonska, proměny států v Asii	F – elektřina, vynálezy (telefon, telegraf, jména vynálezců, užití) EV – základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí
○ Na základě předchozích událostí vysvětlí příčiny 1. světové války; rozliší příčinu a záminku. ○ Orientuje se na mapě Evropy a ukáže hlavní bojiště 1. sv. války. ○ Uvede příklady užití techniky a ostatní vynálezy užití k válečným účelům.	1. světová válka - příčiny - průběh - důsledky - technika	EV – vztah člověka k prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 9.
		PŘESAHY
○ Zhodnotí situaci po 1. sv. válce v Evropě a ve světě. ○ Uvede příklady změn politického uspořádání Evropy. ○ Zhodnotí postavení USA (ve světě, vztah k evropským zemím).	Situace po 1. světové válce - USA – světová velmoc - Evropa – nové uspořádání, versailleský systém, vznik společnosti národů - Věda a technika na počátku 20. století	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS – jsme Evropané MKV – principy sociálního smíru a solidarity
○ Začlenění vznik Československa do událostí v Evropě po válce. ○ Vysvětlí situaci v nově vzniklém státě z hlediska hospodářství, sociálních poměrů, národnostního složení (dědictví minulosti).	Vznik ČSR Politické uspořádání, hospodářská situace Národnostní složení, problémy Vývoj ve 20. a 30. letech	MKV – kulturní difference, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity
○ Na příkladech některých států v Evropě a ve světě vysvětlí podstatu totalitních systémů (SSSR, Německo, Španělsko, Itálie). ○ Srovná je s ostatními evropskými zeměmi (Československo, Francie, VB, USA). ○ Vysvětlí pojmy komunismus, fašismus, nacismus. ○ V dostupných zdrojích vyhledá příklady projevů těchto ismů, uvede konkrétní historické události, o kterých se již učil(a).	Mezinárodní politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech - Situace po válce v Německu, ostatních evropských zemích, USA - Velká hospodářská krize - Situace ve vybraných evropských zemích ve 30. letech 20. stol.	MKV – etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity VMEGS – jsme Evropané VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
○ Vysvětlí příčiny 2. sv. války. ○ Na časové ose uvede hlavní etapy a události 2. sv. války. ○ Na základě ukázek vypráví o koncentračních táborech a životě v okupovaných zemích. ○ Uvede konkrétní příklady bezpráví, vysvětlí pojem holocaust. ○ Uvede konkrétní příklady boje proti fašismu. ○ Na historické mapě ukáže osvobození Evropy.	2. světová válka Příčiny Etapy, bojiště, válečné strany Holocaust Život v okupovaných zemích Průběh války Osvobození Evropy Konec války	M – číselná osa OV – Listina práv a svobod Z – mapa Evropy, poloha jednotlivých států ČJ – literatura (vybrané ukázky)
○ Ukáže na obrázcích a pojmenuje zbraně poprvé použité ve válce. ○ Uvede příklady technických vynálezů, které byly použity ve 2. světové válce. ○ Na základě samostudia a získaných poznatků zhodnotí zneužití techniky ve válce (srovná s 1. sv. v.).	Výsledky 2. světové války Důsledky politické, hospodářské, sociální Technika použitá ve válce	F – technické vynálezy, vědci
○ Na základě výsledků války vysvětlí rozdělení světa na 2 tábory. ○ Odvodí vznik vojenských bloků a hospodářských seskupení. ○ Vysvětlí vznik EU, NATO.	Situace po 2. světové válce Studená válka Vznik vojenských paktů a hospodářských seskupení Soupeření velmocí	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika Z – hospodářství evropských států, hospodářství ČR

o Na základě přinesených aktualit charakterizuje podle svých možností dnešní situaci a vztah k České republice.		
- o Vysvětlí vývoj v zemích východního bloku, SSSR. - o Srovná tuto situaci s některými zeměmi Z Evropy.	Země východního bloku - vnitřní situace v některých zemích - SSSR – srovnání	
- o Vyjmenuje hlavní mezníky vývoje Československa od r. 1945 do současnosti. - o Charakterizuje významné události a osobnosti našich dějin 20. stol. - o Zařadí je časově a určí podle obrázků či vlastních materiálů. - o Stručně charakterizuje jednotlivá desetiletí. - o Srovná situaci a změny u nás se situací se změnami v SSR a ostatních zemích východního bloku.	Československo - situace po 2. světové válce a 50. léta - 60. léta - 70. a 80. léta - 90. léta, vznik Československa (do současnosti)	Z – mapa ČR, změny hranic, kraje
- o Vysvětlí situaci v oblastech bývalých kolonií (Afrika, Asie, Latinská Amerika). - o Objasní příčiny rozpadu koloniální soustavy. - o Zjistí, jaká je situace v některých oblastech dnes.	Rozpad koloniální soustavy - Afrika - Asie - Latinská Amerika	Z – orientace na mapě světa MKV – kulturní difference, etnický původ
- o Časově vymezí konec studené války a charakterizuje situaci ve vybraných zemích. - o Vysvětlí krizi a pád komunistických režimů, časově je zařadí a uvede konkrétní události tohoto období. - o Získá informace z různých zdrojů o různých problémech současnosti. - o Pojmenuje tyto problémy, objasní problém globalizace.	Situace po skončení studené války Pád komunistických režimů Některé problémy současnosti, globalizace Životní prostředí	Z – změny v krajině, doprava, průmysl Př – ochrana životního prostředí OV – formy vlády EV – vztah člověka k prostředí MKV – kulturní difference, princip sociálního smíru a solidarity
- o Na základě vlastních znalostí a získaných znalostí příklady technických vynálezů, úspěchů ve sportu, kultuře. - o Seznámí se s pokroky ve vědě a vzdělání. - o Na obrazových ukázkách pozná některá umělecká díla, nejznámější osobnosti vědy, techniky, sportu...	Věda a technika Umění a kultura na přelomu tisíciletí	VV – umělecká díla, moderní umění, malíři 20. stol. HV – hudební díla, skladatelé, vývoj hudby na konci 20. stol. F – technické vynálezy

5.2.7 Občanská výchova

Tento předmět je zařazen v 6. -9. ročníku jako samostatný předmět s časovou dotací 1 hodinu týdně v každém ročníku.

Vědomosti, které žák získá v rámci tohoto předmětu, mají především posloužit k přímému vztahu k reálnému životu. Vyučovací činnosti mají podněcovat a směřovat žáka k další činnosti a prohlubování vědomostí. Učení v tématech, která spolu souvisejí, napomáhají lepšímu chápání světa a stává se přirozenou cestou k celoživotnímu vzdělávání se. Hlavním úkolem předmětu **občanská výchova** je poznávání podstaty existence člověka na Zemi. Tento předmět přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a v širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Zaměření předmětu na orientaci žáků v sociální realitě, orientaci v různých společenských vztazích a vazbách umožňuje využívat především zkušeností žáků. Klademe důraz především na jejich pochopení, na vlastní způsob interpretace textů a názorů. Jsou uplatňovány alternativní metody a speciální pedagogické postupy: tolerance, individuální přístup, poskytování specifických materiálů. Při hodnocení žáků je kladen důraz na ústní projev, pochopení problému a vztahu a jeho interpretaci.

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Učíme žáky vnímat informace z politického života i problémové situace z běžného života.
- Zadáváním úkolů k samostatnému zpracování vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů.

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům samostatně vyhledávat informace, kriticky je hodnotit, prezentovat své názory.
- Navozováním konkrétních problémů ze života vedeme žáky k jejich hodnocení a prezentování vlastních názorů.
- Vedeme žáky k uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáka k využívání komunikativních dovedností při vyhledávání a reprodukování aktuálních situací dějících se ve světě nebo v okolí svého bydliště.
- Vedeme žáka k pochopení potřeby vyslechnout jiný názor a uvažovat nad ním; zapojit se do diskuze na dané téma, přispět svým názorem, nebo prezentovat jiné názory, které vyhledá v různých zdrojích (médiu, Internet, ústní zdroje atd...).
- Vedeme žáka k umění formulovat své názory na společenské dění, na politickou situaci apod.

Kompetence sociální a personální

- Umožňujeme žákům pracovat ve dvojicích a ve skupinách a pochopit význam týmové spolupráce a role ve skupině (např. zadáváním společných úkolů, monoprojektů apod.).
- V modelových situacích vedeme žáka k uvědomění si faktu, že člověk v životě neustále žije v kolektivu a přijímá role v různých skupinách (rodina, školní třída, parta, sportovní oddíl apod...).
- Vedeme žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci.
- Vedeme žáka ke zdokonalování umění diskutovat na dané téma, k neporušování řečových kanálů.

Kompetence občanské

- Na modelových situacích a na příkladech z praxe vedeme žáky k uvědomění si nutnosti bránit kulturní tradice země (kraje, oblasti ...).
- Neustále cvičíme při práci ve skupinách a dvojicích nenásilné cesty k řešení problémů.
- Na modelových situacích a dramatických cvičení vedeme žáky k uvědomění principů, na kterých stojí zákony a společenské normy.

Kompetence pracovní

- Nacházíme způsoby, jak žák využije znalostí získaných ve škole v praktickém životě a v práci.
- Snažíme se motivovat žáka k rozvoji myšlení a nacházet nová řešení.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií.
- Vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě.
- Podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí.

K výuce využíváme počítačovou učebnu především při vyhledávání a zpracovávání informací. Žáci běžně využívají denní tisk, Internet a jiné sdělovací prostředky i lepší informovanosti o aktuálním dění. Podle možností zařazujeme exkurzi na MěÚ Jirkov, návštěvu knihovny, muzea, rozhovory s pamětníky a rodinnými příslušníky jako obyvateli Jirkova. Zařazujeme tematické besedy, videoprojekci apod. Žáci velmi často pracují ve skupinách jednak při řešení problémových úkolů, jednak při zpracovávání projektů a dlouhodobějších úkolů. Často zapojujeme do hodin diskusi, prezentaci apod.

Do předmětu **občanská výchova** jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Občanská výchova		Ročník: 6.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
- Orientuje se v systému času - Popíše a zdůvodní pravidla školního života a školního řádu. - Rozpozná rodinné a společenské svátky.	Co je svátek Svátky v průběhu kalendářního roku	OSV – seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO – občanská společnost a škola AJ – školy ve Velké Británii
- Vyhledá a seznámí se s životem v rodině - Objasní funkci rodiny v našem státě. - Rozlišuje širší a užší rodinu. - Vymezí podmínky k uzavření manželství, registrovaného partnerství.	Rodina Konflikty a možná řešení konfliktů v rodině Manželství Registrované partnerství	VDO – občan, občanská společnost a stát
- Seznámí se s pojmem sociální skupina. - Popíše pravidla společenského života (psaná i nepsaná), základy kamarádství. - Objasní základní lidská práva. - Rozliší negativní jevy společenského života (šikana, násilí na dětech, týrání, sexuální zneužívání).	Život ve společnosti Pravidla společenského chování Ochrana lidských a dětských práv	EV – vztah člověka k prostředí Př – uspořádání živého světa
- Popíše život ve městě a ve společnosti. - Seznámí se s pojmy obecní a krajská samospráva. - Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby používání. - Seznámí se s historií vzniku státu a strukturou státní moci. - Seznámí se s našimi prezidenty. - Rozlišuje nejčastější formy a typy států. - Vyhledá informace o zajímavých osobnostech našeho státu.	Právní základy státu Ústava ČR Složky státní moci, jejich orgány a instituce Obrana státu Státní symboly Významné osobnosti	VDO – občanská společnost a stát MKV – multikulturalita ČJ, D – významné osobnosti
- Objasní smysl sdružení EU. - Vyhledá a seznámí se s historií vzniku EU, vyhledá členské státy. - Pozná symboly EU.	Život v Evropě a ve světě	MKV – multikulturalita VDO – vztah člověka a státu k ostatním zemím EU
- Vyhledá a uvede příklady globálních, lokálních a individuálních problémů, pokusí se najít řešení. - Objasní konzumní způsob života. - Uvede příklady ekologického způsobu života.	Globalizace – projevy, klady, zápory Významné globální problémy	EV – základní podmínky života na Zemi, problémy životního prostředí Př – základní podmínky života
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 7.
		PŘESAHY
- Rozpozná různá období lidského života. - Vymezí dospívání jako období tělesných a duševních změn. - Na několika příkladech uvede úskalí dospívání. - Vymezí a charakterizuje pojmy osobnost, puberta, adolescence, charakter.	Člověk jako osobnost Životní cíle a plány, životní perspektiva Adaptace na životní změny Osobní kázeň při seberozvoji	OSV – mezilidské vztahy, sebepoznání, rozvoj schopností ČJ – kultivovaný projev, monolog, dialog
- Vysvětlí smysl společenského chování. - Objasní pojem sociální skupina a rozliší typy a druhy skupin.	Život ve společnosti Vztahy mezi lidmi – osobní i neosobní	OSV – hodnoty, postoje, sebepoznání, mezilidské vztahy;

• Posoudí a na příkladech doloží význam rodiny, školní třídy, sociální skupiny.		MV – interpretace vztahu a mediální sdělení
• Orientuje se v systému vzdělání. • Vysvětlí vzdělání jako celoživotní proces.	Vklad vzdělání pro život	VDO – občanská společnost a škola
• Seznamuje se s historií vzniku českého státu, strukturou státní moci. • Seznámí se s životopisy našich prezidentů. • Rozlišuje nejčastější formy a typy států, na příkladech porovná jejich znaky. • Vymezí pojem vlastenectví. • Vyhledá informace o zajímavých osobnostech	Právní základy státu Ústava ČR Složky státní moci Obrana státu Státní symboly Významné osobnosti	VDO – občanská společnost a stát ČJ, D – významné osobnosti českých dějin
• Uplatňuje vhodné způsoby chování, řešení konfliktů s druhými lidmi. • Seznámí se se způsoby komunikace. • Vysvětlí pojem asertivita a agresivita. • Posoudí, zda mají pravidla ve společnosti smysl. • Posoudí důsledky porušování pravidel a norem. • Vymezí fáze konfliktu a konfliktních situací. • Navrhne, jak konfliktu předcházet, řešit ho.	Mezilidská komunikace, konflikty, problémy lidské nesnášenlivosti. Zásady lidského soužití, morálka, mravnost, svoboda, pravidla chování, výhody lidské spolupráce. Konflikt	OSV – mezilidské vztahy, komunikace; hodnoty, postoje ČJ – monolog, dialog
• Uvede mimořádné události, které mohou ohrozit životy lidí. • Popíše jednotky integrovaného záchranného systému.	Ochrana obyvatel za mimořádných situací	EV – vztah člověka k prostředí
• Rozlišuje nejčastější typy států. • Popíše systém demokratického státu. • Připomene si symboly našeho státu a způsoby jejich používání.	Společenský systém Ústava ČR Složky státní moci Obrana státu Státní symboly Významné osobnosti	VDO – občanská společnost a stát ČJ, D – významné osobnosti českých dějin
• Objasní základní lidská práva. • Rozliší negativní jevy společenského života. • Důsledky porušování lidských práv. • Seznámí se s Všeobecnou deklarací lidských práv.	Život ve společnosti Pravidla společenského chování Ochrana lidských a dětských práv. Etnické a rasové odlišnosti	VDO – občanská společnost, vztah člověka k ostatním lidem OSV – řešení problémů MKV - multikulturalita
• Objasní globální problémy Země. • Rozliší ekologické a společenské problémy, navrhne cesty k nápravě.	Problémy modré planety	EV – vztah člověka k prostředí
• Uvede různé formy vlastnictví, porovná je, popíše způsoby zacházení s penězi a svěřeným majetkem. • Rozlišuje a porovná různé formy vlastnictví včetně duševního. • Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti. • Objasní princip vyrovnaného, schodkového, přebytkového rozpočtu.	Majetek a jeho ochrana Peníze – funkce peněz Formy placení Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	OSV – hodnoty, postoje a praktická etika
• Objasní kulturní rozmanitost světa. • Seznámí se se základy etikety.	Hmotné a duchovní hodnoty	VV – kýč, design

• Objasní vliv kultury a umění na život a vývoj jedince. • Ukáže příklady kýčovitých a módních objektů. • Rozliší hmotné a duchovní hodnoty a kulturní bohatství.		VZ – pravidla společenského chování, pravidla stolování a chování u stolu
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 8.
		PŘESAHY
• Vyjmenuje nejdůležitější okamžiky svého života. • Charakterizuje pojmy osobnost, puberta, adolescence. • Vymezí typy temperamentu a doloží jeho vliv na jednání člověka. • Posoudí význam schopností, vloh a nadání pro rozvoj člověka. • Charakterizuje pojem inteligence, charakter, vůle. • Uvede různé formy potřeb, zájmů, hodnot. • Vymezí možnosti sebereflexe.	Člověk jako osobnost Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva Adaptace na životní změny Význam motivace Aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji Poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetence Mezilidské vztahy	OSV – sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetice, mezilidské vztahy, kreativita, rozvoj schopnosti poznávání ČJ – formulace názoru VV – výtvarné vyjádření představ, prožitků
• Posoudí význam emocí • Vymezí jednotlivé druhy emocí a rozpozná druhy fobií. • Rozdělí city z hlediska intenzity a délky trvání. • Navrhne řešení, jak ovládat své city v náročných životních situacích.	City, životní styl osobnosti Konflikt, problémy lidské nesnášenlivosti Zásady lidského soužití Spolupráce lidí	OSV – mezilidské vztahy, komunikace MV – interpretace vztahu a mediálních sdělení a reality ČJ – formulace názoru VV – výtvarné vyjádření emocí
• Rozliší jednotlivé smysly. • Popíše vjemy prostřednictvím smyslů. • Vymezí pojem paměť a její význam pro ukládání, uchování a vybavení si informací.	Smysly a paměť – poznávání okolního světa	Př – anatomie lidského těla, mozek, smysly
• Vysvětlí hlavní rozdíly v životním stylu v minulosti a dnes. • Rozliší druhy závislostí jako negativního vlivu moderního života.	Životní styl Úskalí moderního života	OSV – hodnoty, postoje EV – vztah člověka k prostředí D – život v minulosti Př, Ch – návykové látky
• Vysvětlí představu pojmu láska. • Vysvětlí rozdíly mezi zamilovaností a láskou. • Objasní podmínky pro založení rodiny. • Vymezí pojem heterosexuality, homosexualita, sexuální identita. • Vysvětlí vznik lidského života s narozením dítěte. • Popíše druhy náhradní rodinné péče. • Vyjmenuje druhy antikoncepce a zhodnotí její význam. • Posoudí úskalí a nebezpečí v souvislosti se sexem.	Láska, zamilovanost Založení rodiny Vznik lidského života Antikoncepce	Př – rozmnožování, vznik života OSV – mezilidské vztahy, sebepojetí, hodnoty, postoje
• Popíše funkci Ústavy. • Seznámí se s právním řádem ČR. • Vysvětlí právní a protiprávní jednání.	Právní základy státu Ústava ČR Složky státní moci	VDO – občanská společnost a stát D – historie státu

Vysvětlí pojem přestupek, trestný čin, korupce		
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 9.
		PŘESAHY
- Popíše a objasní podstatu a smysl náboženství. - Zhodnotí význam náboženské tolerance. - Vysvětlí hlavní znaky pěti největších světových náboženství, vyjmenuje další náboženství a náboženská hnutí. - Vyhledá a vysvětlí příčiny vzniku extremismu a fanatismu.	Pravěcí lidé a přírodní náboženství Mapa světových náboženství, polyteismus, monoteismus Symbolika, představitelé, modlitby, svátky, modlitebny	VDO – náboženská společnost, formy náboženství VMEGS – k jakému náboženství se hlásí Evropané D – historie největších světových náboženství
- Charakterizuje osobnost. - Vymezí její dušení a tělesné vlastnosti a schopnosti. - Zopakuje si typologii temperamentu.	Životní cíle Poznávání lidí a sebe sama	OSV – sebepoznání a sebepojetí
- Posoudí význam finanční gramotnosti. - Uvede různé příklady platidel z historie. - Popíše funkci peněz. - Zjistí, jakou měnu používají různé země světa. - Na příkladech uvede různé možnosti plateb. - Vymezí pojem inkaso, inkasní limit. - Zhodnotí význam domácí ekonomiky a hospodaření s penězi v domácnosti. - Rozlišuje typy daní. - Objasní princip trhu a služeb. - Rozliší pojmy úspory, úvěr, úrok, lichva. - Charakterizuje podstatu bankovních domů a produktů, které banky nabízejí.	Hotovost, depozita Valuty, devizy Bankovní výpis Platební karta – debetní, kreditní Příkaz k úhradě Rodinný rozpočet, osobní rozpočet Výdaje nezbytné a nutné Hrubý příjem, čistý příjem Nabídka, poptávka, cena, konkurence Běžný účet, spořicí účet Úroková sazba Vklady, úvěry, pojištění, připojištění Hypotéka leasing	VDO – občan, občanská společnost a stát OSV – hodnoty, postoje D – národní a osobní vlastnictví Z – hospodářství
- Vymezí základní druhy hospodářství – tržní a centrálně plánované, rozliší výhody a nevýhody. - Seznámí se se strukturou národního hospodářství podle odvětví, podle sektorů, podle způsobu financování, podle vlastnictví. - Posoudí ukazatele národního hospodářství, hrubý domácí produkt, nezaměstnanost, inflace, obchodní bilance. - Sestaví graf hospodářské politiky státu. - Vysvětlí, co zahrnuje státní rozpočet, uvede základní dělení daní.	Stát a hospodaření Výroba, obchod, služby – jejich funkce, návaznost Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace Podstata fungování národního hospodářství	Z – hospodářství ČR Ch – chemický průmysl
- Vymezí pojem mezinárodní smlouva, mezinárodní organizace. - Uvede názvy, zkratky a cíle nejznámějších mezinárodních organizací	Mezinárodní spolupráce OSN, NATO, OECD, WTO	MKV – lidské vztahy D – vznik OSN, NATO

▪ Objasní smysl EU. ▪ Vyhledá, co je Rada Evropy, ESUO, EHS, ES. ▪ Seznámí se se společným trhem, pravomocemi, institucemi a měnou EU. ▪ Poznává symboly EU ▪ Seznámí se s rozpočtem a významem EU.	Evropská rada Evropský parlament Evropská komise Soudní dvůr EU Evropský účetní dvůr Evropská centrální a investiční banka Evropský veřejný ochránce práv	VDO – vztah člověka a státu k ostatním zemím EU; občanská společnost; D – vznik EU
---	---	--

5.2.8 Fyzika

Předmět **fyzika** obsahově navazuje na učivo přírodovědy na 1. stupni ZŠ. Časová dotace předmětu je v 6. – 9. roč. vždy 2 hodiny týdně v každém ročníku. Důraz je kladen na praktické a komunikační dovednosti žáků. Předmět směřuje k pochopení přírodních jevů, které žáci v průběhu výuky poznají a jejich využití v běžném životě.

Výuka vede žáka ke zkoumání jevů a jejich souvislostí s využitím různých metod pozorování (převážně pozorování a měření) i různých metod uvažování (převážně analogie a dedukce). Žák se naučí klást otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů, ale také způsoby myšlení, které vyžaduje hledání odpovědi na tyto otázky. Dále se naučí posuzovat správnost a spolehlivost svého tvrzení a měření při získávání fyzikálních dat.

Obsah tohoto předmětu je členěn do okruhů:

6. ročník:	Látky a tělesa Fyzikální veličiny Elektrický obvod
7. ročník:	Pohyb tělesa Síly Mechanické vlastnosti tekutin Světelné děje
8. ročník	Práce a energie Tepelné jevy Zvukové jevy Elektrický proud
9. ročník:	Elektrodynamika Elektrický proud v polovodičích Atomy a záření Astronomie

Ve výuce se využívají demonstrační a žákovské pokusy, laboratorní práce a domácí pozorování. Příležitostně jsou zařazovány soutěže, fyzikální a astronomické olympiády a projekty (Světový kosmický týden, pozorování přírodních úkazů – např. zatmění Slunce). V rámci výuky jsou pořádány exkurze (planetárium, hvězdárna, Národní technické muzeum, Národní muzeum).

Do vzdělávacího obsahu jsou zařazena tato průřezová témata: Environmentální výchova (ekosystémy, základní podmínky života).

Při výuce jsou maximálně využívány didaktické pomůcky (odborná literatura, encyklopedie, demonstrační obrazy, zpětný projektor, demonstrační a žákovské soupravy na mechaniku, optiku a elektřinu, demonstrační souprava na molekulovou fyziku, souprava Gamabeta, názorné praktické pomůcky) a informační technologie (video, DVD, výukové programy a Internet).

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací k používání odborné terminologie.

- Zejména při laboratorních pracích a při práci ve skupinách umožňujeme samostatné měření, experimentování a porovnávání získaných informací a nalézání souvislostí mezi získanými daty.

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci využívat základní postupy badatelské práce.
- Zadáváme často samostatné práce a úkoly, kde umožňujeme hledat různá řešení problému, zvolit si správný postup a řešení.
- Učíme žáky vyhodnocovat získaná data a správně je zapisovat.

Kompetence komunikativní

- Umožňujeme žákům práci ve skupinách, která je založena na komunikaci, diskusi a vzájemném respektování názorů druhých.
- Při prezentaci samostatných úkolů a zpracování a prezentaci projektů vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě.

Kompetence sociální a personální

- Umožňujeme žákům práci ve skupinách a spolupráci při řešení problémů.
- Umožňujeme žákům vrátit se ke špatně vyřešenému úkolu, opakovat pokus, porovnat výsledky a dojít ke správnému řešení a tím posilujeme jejich sebedůvěru a zároveň pocit zodpovědnosti za odvedenou práci.
- Umožňujeme žákům při některých úkolech si vzájemně pomáhat.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů.
- Poznáním podstaty fyzikálních jevů podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb).
- Učíme žáky šetřit při pokusech materiálem a svěřenými pomůckami a laboratorní technikou.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.
- Učíme žáky zacházet s elektropřístroji a další technikou a přístroji, které potřebují při fyzikálních pokusech, a své dovednosti uplatnit i v běžném životě.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů.
- Podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat.
- Vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů.
- Učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů.
- Vedeme žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání).

- Vedeme žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání.

Fyzika		Ročník: 6.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
- Rozliší na příkladech, zda se jedná o látku nebo těleso. - Určí dané skupenství. - Charakterizuje hlavní rozdíly mezi částicovým složením látek, nakreslí schéma stavby atomu. - Vysvětlí vzájemné působení elektricky nabitých těles. - Předpoví ze znalosti počtu protonů v jádře a počtu elektronů v obalu, zda jde o kladný či záporný iont nebo neutrální atom. - Vysvětlí pojem molekula jako částici tvořenou ze dvou či více atomů. - Objasní pojmy prvek, směs, sloučenina. - Vysvětlí neustálý a neuspořádaný pohyb částic a uvede jevy, které jej potvrzují (difúze).	Látka a těleso Skupenství látek Stavba látek	Přv (5. roč.) – skupenství, tělesa
- Vyjadřuje výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou, vypočítá aritmetický průměr naměřených hodnot. - Uvede jednotky délky, změří danou délku, zapíše výsledek s odchylkou. - Uvede hlavní jednotku obsahu, některé její díly a násobky. - Uvede jednotky objemu, změří objem a zapíše výsledek s odchylkou. - Vyjádří objem při dané jednotce jinou objemovou jednotkou. - Uvede jednotky hmotnosti a změří hmotnost na rovnoramenných vahách.	Fyzikální veličiny	Přv (5. roč.) – fyzikální veličiny M – obsah obrazců a objem těles
- Uvede jednotky hustoty a experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu. - Využívá vztah hmotnosti a objemu pro výpočet hustoty. - Používá vzorec pro výpočet hustoty při řešení problémů a úloh. - Vyhledává hustoty látek v tabulkách. - Závislost velikosti (délky, objemu) na teplotě využívá při řešení problémů a úloh.	Hustota látky	
- Usoudí, zda se délka nebo objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší a využívá této znalosti při řešení problémů a úloh. - Uvede jednotku teploty, změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem, zapíše výsledek a zakreslí do grafu.	Teplota	Přv – měřidla Z – teplota na Zemi
- Změří danou sílu siloměrem a zapíše výsledek. - Znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru a působišti a určí z orientované úsečky velikosti působící síly.	Měření síly	Přv - měřidla
- Charakterizuje gravitační sílu. - Používá vztah mezi gravitační silou a hmotností při řešení úloh a problémů. - Určí pomocí olovnice svislý směr.	Gravitační síla	Z – sluneční soustava, vliv Měsíce, slapové jevy
Charakterizuje elektrickou a magnetickou sílu.	Elektrická síla Magnetická síla	Z – práce s buzolou, orientace na mapě

Uvede jednotky času a vyjádří čas i jinou časovou jednotkou, změří čas a výsledek zapíše s odchylkou.	Fyzikální veličiny – čas	M – dělení desetinným číslem Z – časová pásma
- Rozliší pokusně vodič od izolantu. - Sestaví podle schématu jednoduchý i rozvětvený elektrický obvod. - Nakreslí schéma daného reálného elektrického obvodu. - Vyjmenuje hlavní části elektrického obvodu.	Elektrický obvod Schéma elektrického obvodu	
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 7. PŘESAHY
- Objasní klid a pohyb tělesa a z konkrétního příkladu pozná, zda těleso je v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu. - Změří dráhu uraženou tělesem. - Rozezná rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb. - Experimentálně určí rychlost rovnoměrného pohybu ze změřené dráhy a doby. - Používá vzorec $v = s/t$ při řešení problémů a úloh. - Vyjádří rychlost při dané jednotce jinou jednotkou rychlosti, změřené hodnoty zanesou do grafu (závislost dráhy na čase).	Trajektorie a dráha Druhy pohybů Rychlost rovnoměrného pohybu	Z – pohyby Země Př – pohyby živočichů TV – pohyby člověka Př – rychlost pohybu živočichů OV – rychlost na vozovce M – souřadnicový systém If – Excel - graf
- Posoudí v konkrétní situaci, které dva objekty na sebe působí. - Uvede jednotky síly.	Síla	
Určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil působících na těleso ve stejných či opačných směrech.	Skládání sil	M – grafické sčítání a odčítání úseček If – grafické programy
- Využívá poznatky o třecí síle a vysvětlí na praktických příkladech. - Uvede do souvislosti třecí sílu, materiál a drsnost třecích ploch.	Třecí síla	OV – bezpečnost silničního provozu
Experimentálně určí těžiště tělesa.	Těžiště tělesa	
- Charakterizuje tlakovou sílu. - Uvede hlavní jednotku tlaku, některé její násobky a vyjádří tlak při dané jednotce jinou jednotkou tlaku a používá vztah pro tlak při řešení problémů a úloh.	Tlak, tlaková síla	
Objasní podstatu Pascalova zákona a používá ho při řešení problémů a úloh.	Pascalův zákon	
Charakterizuje hydrostatický tlak a používá vztah pro hydrostatický tlak při řešení problémů a úloh.	Hydrostatický tlak	
- Charakterizuje atmosférický tlak a objasní podstatu jeho určení pomocí Torricelliho pokusu. - Řeší úlohy, které souvisí s velikostí tlaku v nádobě a atmosférickým tlakem. - Změří tlak v uzavřeném prostoru manometrem.	Atmosférický tlak	
- Objasní chemickou podstatu vody, určí základní vlastnosti vody (hustota, pH, tvrdost vody). - Popíše zjednodušeně koloběh vody. - Objasní filtraci jako jeden ze základních způsobů čištění vody.	Chemické a fyzikální vlastnosti vody	EV – základní podmínky života, ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Objasní chemickou strukturu atmosféry Země. - Popíše základní využití vzduchu.	Chemické a fyzikální vlastnosti vzduchu	Z – atmosféra Země

• Aplikuje získané poznatky při ochraně životního prostředí. • Popíše základní meteorologické úkazy a jevy.		Př – dýchání živočichů, fotosyntéza EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka a prostředí
• Objasní vznik vztlačové síly při ponoření tělesa do kapaliny či plynu, určí její velikost a směr. • Objasní podstatu Archimédova zákona, používá tento zákon při řešení problémů a úloh. • Z porovnání velikostí gravitační síly a vztlačové síly působící na těleso v tekutině určí pohyb tělesa v tekutině.	Archimédův zákon, plování těles	Z – doprava – lodě, letadla
• Charakterizuje zdroj světla. • Definuje optické prostředí čiré, průhledné, průsvitné, neprůhledné, stejnorodé a nesterorodé.	Zdroj světla Optické prostředí	
• Načrtne a vysvětlí vznik rozbíhavého a rovnoběžného svazku paprsků, objasní vznik stínu. • Na základě pohybů ve sluneční soustavě vysvětlí zatmění Slunce a Měsíce. • Definuje rychlost světla a její závislost na optické hustotě prostředí.	Stín	Z – zatmění Slunce a Měsíce
• Vysvětlí zákon odrazu světla a použije ho při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem. • Charakterizuje pojem ohniska a ohniskové vzdálenosti kulového zrcadla.	Odraz světla Zrcadla	
• Zobrazí a vysvětlí lom světla, průchod světla čočkami. • Zobrazí předmět viděný tenkou čočkou (spojkou a rozptylkou), vysvětlí ohnisko a ohniskovou vzdálenost tenké čočky. • Ohniskovou vzdálenost změří. • Objasní princip zobrazení lupou a oční čočkou. • Vysvětlí a popíše oční vady. • Objasní lom světla na optickém hranolu a objasní rozklad bílého světla hranolem.	Lom světla Čočky Rozklad světla	Př – smyslové orgány
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 8. PŘESAHY
▪ Vypočítá podle vzorečku velikost práce a výkonu a uvede správné jednotky. ▪ Vysvětlí vztah mezi konáním práce a pohybovou nebo polohovou energií, využívá těchto znalostí při řešení problémů a úloh. ▪ Charakterizuje vnitřní energii, možnosti její změny a uvede příklady z praxe.	Práce, výkon a energie	TV – výkony ve sportu
▪ Využívá při řešení praktických problémů a úloh vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. ▪ Správně používá při výpočtech vzorec $W = F \cdot s$ $P = W/t$.	Výpočet práce a výkonu	

▪ Charakterizuje teplo, formy tepelné výměny a uvede příklady z praxe. ▪ Uvede základní skupenské přeměny a charakterizuje je. Vyhledá teploty skupenských přeměn v tabulkách.	Teplo Přeměny skupenství	EV – základní podmínky života Ch – skupenství látek
• Charakterizuje zdroj zvuku a jeho šíření v různém prostředí, vysvětlí závislost rychlosti zvuku na teplotě a druhu prostředí.	Zvuk – šíření zvuku, zdroj zvuku	HV – hudební nástroje
• Charakterizuje tón, jeho výšku (kmitočet). • Na příkladech vysvětlí, na čem závisí hlasitost zvuku. • Vysvětlí vztah hlasitosti zvuku a citlivosti našeho sluchového ústrojí.	Tón, výška tónu, hlasitost zvuku	Př – sluchové ústrojí
• Uvede možnosti potlačování nadměrného hluku s ohledem na životní prostředí. • Objasní vznik ozvěny.	Hluk, odraz zvuku na překážce Zvuková ozvěna	
• Ověří existenci elektrického pole a charakterizuje elektrickou sílu. • Uvede hlavní jednotku elektrického náboje (C) a převede na menší díly, uvede i jinou jednotku náboje.	Elektrostatika	
• Uvede hlavní jednotku napětí (V), některé její díly a násobky, vyjádří napětí při dané jednotce jinou jednotkou napětí a provede její měření. • Uvede hlavní jednotku proudu (A), některé její díly a násobky, vyjádří proud při dané jednotce jinou jednotkou proudu; provede její měření. • Charakterizuje elektrický proud a objasní jeho podstatu u kovů, kapalin, plynů, polovodičů.	Stejnoseměrný proud	
• Vysvětlí periodu střídavého elektrického proudu či napětí, kmitočet střídavého proudu a napětí a uvede jeho jednotku. • Určí kmitočet ze znalostí periody a naopak. • V uvedeném časovém průběhu vyznačí periodu a okamžitou hodnotu. • Definuje efektivní proud (napětí) a provede jeho měření.	Střídavý proud	
• Objasní velikost odporu na materiálových vlastnostech vodiče. • Uvede hlavní jednotku elektrického odporu a správně převádí na její násobky.	Elektrický odpor	
• Objasní podstatu reostatu a potenciometru. • Popíše vlastnosti sériového a paralelního zapojení.	Reostat, potenciometr, sériové a paralelní zapojení	
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 9.
		PŘESAHY
• Ověří existenci magnetického pole v daném místě a charakterizuje magnetickou sílu, druhy magnetických pólů magnetu a cívky s proudem. • Charakterizuje magnetické pole Země. • Popíše a načrtne průběh indukčních čar u daného magnetu či cívky s proudem a popíše stejnorodé a nestejnorodé magnetické pole.	Magnetická síla Magnetické pole Země	

• Objasní podstatu a složení elektromotoru, elektromagnetické indukce, funkci a složení transformátoru. • Užije vztah mezi počtem závitů na jeho cívkách a napětí na nich. • Objasní podstatu a funkci alternátoru. • Stanoví pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními.	Elektromotor Elektromagnetická indukce Transformátor Alternátor	
• Definuje rozdíl mezi vodičem, izolantem a polovodičem z hlediska materiálových vlastností. • Objasní podstatu PN přechodu, podstatu stavby a funkce polovodičové diody.	Polovodiče	
▪ Objasní výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů a její vliv na životní prostředí. ▪ Uvede hlavní složky soustavy výroby a přenosu energie, objasní výhody a nevýhody výroby elektrické energie na základě znalostí principů jaderné fyziky.	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Výroba a přenos elektrické energie Jaderná fyzika	Ch – atom
▪ Vysvětlí složení sluneční soustavy. ▪ Popíše kvalitativně mechaniku pohybu těles ve sluneční soustavě na základě znalostí gravitační síly. ▪ Vyhledá základní charakteristiky o Slunci a planetách v tabulkách.	Sluneční soustava	Z – sluneční soustava PŘ – vznik vesmíru
▪ Objasní rozdíl mezi hvězdou a planetou. ▪ Orientuje se na mapě hvězdné oblohy v atlase a využívá ji k orientaci na obloze.	Hvězdy a planety Hvězdná mapa	

5.2.9 Chemie

Předmět **chemie** je vyučován v 8. ročníku 2,5 hodiny týdně a 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v odborné učebně. Učivo navazuje částečně na učivo prvouky a přírodovědy na 1. stupni.

Výuka je cíleně řízena tak, aby žáci postupně získávali základní poznatky z různých oborů chemie, osvojovali si dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím. Učivo chemie směřuje k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném a účelném zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. V 8. ročníku jsme navýšili časovou dotaci o půl hodiny týdně. Třída je rozdělena na 2 poloviny. Jedna skupina má přírodopis a druhá skupina chemii. Další týden se vystřídají. Cílem bylo vytvořit prostor a podmínky pro laboratorní práce a praktické procvičování a ověřování znalostí z těchto přírodovědných oborů. Nejčastějšími metodami a formami je výuka založená na experimentální činnosti. Žáci zpracovávají referáty a sami si vyhledávají informace, kterými je učivo obohacováno. Velmi často jsou v hodinách využívány demonstrační pokusy.

Do výuky jsou zařazeny projekty, které žáci zpracovávají samostatně doma na základě zadaných témat.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k vyhledávání třídění a propojování informací.
- Učíme žáky používat správnou terminologii a odborné chemické názvosloví.
- Umožňujeme samostatné objevování různých variant řešení.
- Vedeme žáky k ověřování správnosti a porovnávání získaných informací, k nalézání souvislostí mezi získanými daty.
- Užíváme chemické značky a symboly.
- K zápisu chemického děje používáme chemické rovnice.

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme žákům takové úkoly, při kterých se učí využívat postupy badatelské práce (nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat).
- Učíme je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem.

Kompetence komunikativní

- Prací ve skupinách umožňujeme žákům komunikovat mezi sebou, řešit společně problémy.
- Vychováváme je k respektování názoru druhých, formulování a obhajování vlastních myšlenek.
- Při laboratorních pracích a pokusech je učíme správně a přesně formulovat závěry a výsledky pozorování (pokusu) a ústně i písemně je vyjádřit.
- Dbáme na užívání správně terminologie a symboliky.

Kompetence sociální a personální

- Zejména při laboratorních pokusech učíme žáky spolupracovat ve skupině a správně si rozdělit role ve skupině.
- Vedeme je k efektivní spolupráci.
- Umožňujeme, aby v rámci možnosti vlastními experimenty ověřovali některé teoretické poznatky.
- Posilujeme jejich sebedůvěru a pocit zodpovědnosti za výsledek pokusu.
- Učíme je v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k šetrnému využívání a používání chemických látek v každodenním životě, k posuzování efektivnosti těchto látek.
- Směřujeme žáky k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí.
- Učíme žáky, že ne každá látka je bezpečná.
- Získáváním odborných znalostí z oboru chemie vedeme žáky k uvědomění si ochrany životního prostředí a uvědomění si faktorů, které životní prostředí ohrožují.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k soustavnému dodržování pravidel bezpečnosti při práci s chemikáliemi.
- Dbáme na správné zacházení s nástroji a vybavením chemické laboratoře, se správným a šetrným zacházením s chemikáliemi.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí.
- Učíme žáky sestavovat a provádět chemický experiment pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií.
- Seznamujeme žáky s videozáznamy obtížně realizovatelných chemických pokusů.
- Učíme žáky zapisovat vzorce a názvy jednoduchých anorganických sloučenin a rovnice chemických reakcí v grafickém programu či aplikaci.
- Vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi.
- Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním.
- Seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

Učivo chemie souvisí i s ostatními předměty: Fyzika, Matematika, Výchova ke zdraví, Přírodopis, Zeměpis. Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata: Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova, Multikulturní výchova.

Chemie		Ročník: 8.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
- Rozliší jednotlivá skupenství a popíše jejich přeměny (včetně sublimace). - Odliší od sebe fyzikální a chemický děj (proces).	Látky – jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost Chemické děje	F – 6. ročník skupenství látek
- Dodržuje zásady bezpečné práce při chemických pokusech. Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost. Posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými má pracovat. - Na základě piktogramů posoudí nebezpečnost látky, H-věty, P-věty. - Poskytne první pomoc při běžných poraněních.	Bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech	PŘ – člověk a zdraví (8. roč.– I. pomoc) OSV – sebepoznání a sebepečení
- Rozliší a pojmenuje druhy směsí. - Při chemickém pokusu vědomě používá pojmy rozpustnost látek, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený). - Uvědomuje si vliv teploty, plošného obsahu, povrchu na rychlost rozpuštění látek. - Vyjmenuje z praxe některé příklady směsí, roztoků..., vysvětlí na nich pojmy - Vypočítá hmotnostní zlomek složek směsí a % koncentraci.	Směsi různorodé a stejnorodé Roztoky Složení roztoků	M – procenta (7. roč.), slovní úlohy na směsi (8. a 9. roč.), soustavy dvou rovnic
- Užije v praxi metody oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace). - Provede filtraci a destilaci ve školních podmínkách. - Při laboratorní práci zvolí vhodný postup k oddělení složek směsí.	Směsi – oddělování složek směsí	EV – vztah člověka k prostředí
- Vyjmenuje druhy význam vod podle užití a znečištění. - Vyjmenuje (popíše) hygienické požadavky na pitnou vodu.	Voda	F – skupenství vody (9. roč.) Z – koloběh vody v přírodě EV – vztah člověka k prostředí; ekosystémy základní podmínky života MV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení VMEGS – jsme Evropané
- Vyjmenuje hlavní složky vzduchu a vyčíslí v procentech jejich podíl ve vzduchu. - Vysvětlí význam vzduchu jako průmyslové suroviny.	Vzduch	
- Vysvětlí protonové číslo. - Nakreslí schéma atomu, vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou, odvodí vznik kationů a anionů.	Atom, molekula, ionty	F – stavba látek (6. roč.)
Pojmenuje českými názvy a správně používá značky chemických prvků.	Chemické prvky	F – stavba látek (6. roč.)
- Pomocí periodické soustavy prvků přiřadí protonové číslo prvku a naopak. - Vysvětlí princip uspořádání prvků v PSP, znění a význam periodického zákona. - Zařadí prvek do skupiny a periody.	Periodická soustava prvků (PSP)	
Vysvětlí rozdíl mezi prvkem a sloučeninou, určí počet atomů ve vzorci.	Chemické sloučeniny	

Vysvětlí pojem elektronegativita, určí podle ní charakter chemické vazby.	Chemická vazba	
- Vysvětlí význam symbolů v chemické rovnici a slovně popsaný chemický děj zapíše chemickou rovnici. - Zformuluje a vysvětlí zákon zachování hmoty. - Opraví špatně vyčíslenou rovnici, zapíše a vyčíslí jednoduchou rovnici.	Chemické reakce Zákon zachování hmoty	
- Vysvětlí pojem halogenid a pravidla názvosloví halogenidů, vytvoří vzorec z názvu a naopak. - Uvede příklady využití NaCl.	Jednoduché anorganické sloučeniny Halogenidy	
- Uvede příklady využití nejznámějších oxidů, pravidla názvosloví oxidů, vytvoří vzorec z názvu a naopak. - Podle elektronegativity určí kyselinotvorný a zásadotvorný oxid, orientuje se ve stupnici pH.	Oxidy Kyselost a zásaditost roztoků pH	
- Vysvětlí pojem kyselina a pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých. - Napíše vzorec a vysvětlí vlastnosti, význam a užití některých kyselin. - Seznámí se s pravidly bezpečnosti při práci s kyselinami, chápe nutnost jejich dodržování. - Poskytne první pomoc při poleptání.	Kyseliny	
- Vysvětlí pojem hydroxid (zásada), pravidla jejich názvosloví, napíše vzorec a uvede vlastnosti, význam a užití některých hydroxidů. - Seznámí se zásadami bezpečné práce s hydroxidy. - Vysvětlí pojem neutralizace a uvede příklady neutralizace v praxi.	Hydroxidy Neutralizace	
- Vysvětlí pravidla názvosloví solí a vybrané metody jejich přípravy. - Uvede příklady použití některých solí v praxi. - Vysvětlí některé chemické procesy využívané ve stavebnictví (výroba páleného vápna, hašení vápna, tvrdnutí malty).	Soli	
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 9.
		PŘESAHY
- Vysvětlí pojmy oxidace, redukce, redox reakce, uvede české významy a konkrétní příklady. - Určí oxidační číslo prvku ve sloučenině. - Popíše princip výroby surového železa a oceli, vznik koroze a způsob ochrany kovů před korozi. - Vysvětlí při školním pokusu děje na elektrodách při elektrolýze NaCl, popíše (vysvětlí) princip galvanického článku (kapesní svítilny), uvede příklady užití elektrolýzy v praxi a užití galvanického článku v praxi.	Redox reakce	Z – světová naleziště rud, ocelářský průmysl EV – ekosystémy; lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Seznámí se s typy a použitím hasicích přístrojů a způsoby hašení požáru. - Uvede význam ropy, zemního plynu a uhlí, vyjmenuje hlavní produkty zpracování ropy, uhlí.	Energie	Z – těžba ropy, uhlí, plynu Př – ochrana přírody OSV – sebezpoznaní a sebezpojetí

		EV – ekosystémy; lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV – princip sociálního smíru a solidarity
- Na základě znalosti čtyřvaznosti uhlíku sestaví řetězec uhlovodíku. - Na školním modelu sestaví model uhlovodíků $C_2 - C_6$ a zařadí je do skupin podle vazeb a uvede jejich vlastnosti. - Uvede a dodrží v případě potřeby pravidla bezpečnosti s organickými rozpouštědly.	Uhlovodíky	
Odvodí obecný vzorec derivátů uhlovodíků a zařadí je podle charakteristické skupiny.	Deriváty uhlovodíků	
- Vysvětlí působení freonů a uvede konkrétní příklady ekologického dopadu působení freonů. - Popíše vlastnosti teflonu a uvede konkrétní příklady jeho užití v praxi.	Halogenderiváty uhlovodíků	
- Sestaví vzorec a vysvětlí význam a užití metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu. - Vysvětlí podstatu vícesytného alkoholu, alkoholového kvašení (podle rovnice). - Popíše princip výroby destilátů, důsledky jejich působení na člověka.	Alkoholy, fenoly	
- Napíše vzorec některých karbonylových sloučenin, vysvětlí jejich význam a užití, karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu. - Seznámí se s pravidly bezpečné práce s karbonylovými sloučeninami. - Vysvětlí význam a užití některých karboxylových kyselin (kyselina mravenčí, octová). - Vysvětlí vznik vyšších kyselin, aminokyselin v lidském těle. - Vysvětlí schéma esterifikace, uvede příklad z praxe (mýdlo).	Karbonylové sloučeniny Karboxylové kyseliny	
Zapíše vzorce a vysvětlí pojmy monomer, polymer, makromolekula.	Makromolekulární chemie Přírodní sloučeniny	
- Rozdělí cukry do skupin a vysvětlí jejich obecné vlastnosti. - Vysvětlí podstatu diabetes. - Při laboratorní práci provede důkaz přítomnosti glukózy a škrobu.	Sacharidy	VZ – zdravý životní styl
- Rozdělí tuky podle původu, uvede příklady z praxe, správně zapíše vznik tuků v rovnici. - Uvede zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu.	Tuky	VZ – zdravý životní styl
- Popíše zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam, princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu. - Uvede příklady významu enzymů, hormonů, vitamínů.	Bílkoviny	VZ – zdravý životní styl

• Vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí. • Rozdělí plasty podle vlastností, rozliší běžně užívané zkratky plastů, jejich vlastnosti a užití.	Plasty; Umělá textilní vlákna	
• Ukáže na mapě ČR významné chemické závody. • Vysvětlí některé pojmy objevující se na obalech léčiv. • Uvede, jak s léčivy zacházet, dodržování pravidel bezpečnosti. • Uvede příklady zneužití léků návykových látek. • Na základě získaných znalostí z chemie i z jiných oborů vysvětlí využití chemie v různých odvětvích průmyslu.	Chemie v životě člověka	VZ – návykové látky

5.2.10 Přírodopis

Vyučovací předmět je realizován ve všech ročnících 2. stupně základního vzdělávání. Časová dotace v 6., 7. a 9. ročníku je 2 hodiny v každém ročníku, v 8. ročníku je časová dotace 2,5 hodiny týdně

Předmět je zaměřen na upevňování pozitivního vztahu k přírodě. Směřuje k pozorování a poznávání živé i neživé přírody i ve vzájemných vztazích a k objevování jejího významu a nezbytnosti pro člověka. Umožňuje získávání orientace v ekologických problémech a osvojování znalostí a dovedností, které vedou k jejich řešení.

Tematické okruhy jsou rozčleněny do ročníků takto:

- 6. ročník – Vznik Země; Uspořádání živého světa; Buňka; Jednoduché organismy; Živočichové (prvoci – členovci)
- 7. ročník – Živočichové (strunatci); Rostlinstvo
- 8. ročník – Člověk
- 9. ročník – Vesmír a Země; Mineralogie; Petrologie; Životní prostředí

Výuka je směřována k osvojování aktivizujících metod pro řešení problémů v praktickém životě, především v oblasti péče o přírodu, jejího šetrného využívání člověkem a v oblasti ochrany svého zdraví. Jsou uplatňovány metody dialogu, diskuse, řešení problémů a praktická cvičení za použití demonstračních didaktických pomůcek a audiovizuální techniky.

V 8. ročníku jsme navýšili časovou dotaci o půl hodiny týdně. Třída je rozdělena na 2 poloviny. Jedna skupina má přírodopis a druhá skupina chemii. Další týden se vystřídají. Cílem bylo vytvořit prostor a podmínky pro laboratorní práce a praktické procvičování a ověřování znalostí z těchto přírodovědných oborů. Do výuky jsou příležitostně zařazovány soutěže, pravidelně biologická olympiáda, žáci se zapojují do ekologických aktivit (třídění odpadu, sběr víček a odpadových surovin) a příležitostně do některých soutěží s ekologickou tematikou.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: chemie (ochrana životního prostředí, chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy), fyzika (fotosyntéza, světelná energie, šíření zvuku, optika), zeměpis (rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, chráněné krajinné oblasti, národní parky...).

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k využívání znalostí z přímého pozorování okolních dějů a jevů v přírodě.
- Umožňujeme samostatné vyhledávání a získávání informací z různých informačních zdrojů a jejich využívání a propojování.
- Rozvíjíme u žáků zájem o přírodu a propojování dřívějších znalostí a dovedností s novými poznatky, třídění těchto poznatků.

Kompetence k řešení problémů

- Zvyšujeme nároky na množství a kvalitu informací, požadujeme posuzování informací a oddělování vědeckých a ověřených poznatků od hypotéz a domněnek.
- Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů.
- Přímým pozorováním přírodních dějů a praktickou zkušeností poskytujeme možnost srovnání, konfrontace s názory a zkušenostmi jiných.
- Při laboratorních pracích umožňujeme ověření teoretických poznatků praktickým pokusem a ověření pravdivosti tvrzení.

Kompetence komunikativní

- Motivujeme žáky k zapojování do diskuse, k vyjadřování vlastních názorů, respektování názorů druhých.
- Klademe otázky, které vedou ke zhodnocení jevu, procesu, přírodního děje (neomezují se na jednoslovnou odpověď, nebo ano – ne).
- Umožňujeme práci ve skupinách jednak při běžné vyučovací hodině, jednak při laboratorních pracích. Dáváme tím prostor ke spolupráci, vzájemnému rozdělení rolí a práce ve skupině, kritickému posouzení práce své i druhých.

Kompetence sociální a personální

- Umožňujeme práci ve skupinách (při běžné vyučovací hodině, při laboratorních pracích).
- Dáváme žákům prostor na vytvoření pravidel pro skupinovou práci, rozdělení si rolí ve skupině.
- Při společné realizaci projektů a při řadě pokusů a pozorování vedeme žáky k ohleduplnosti, vzájemné pomoci a efektivní spolupráci tak, aby výsledek splňoval kritéria.
- Umožňujeme žákům podílet se na diskusích a debatách, zajímat se o přírodu a snažit se utvářet citlivý postoj k přírodě na základě znalostí o přírodních zákonech.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k tomu, aby přemýšleli v souvislostech, uvědomovali si ohrožování základních podmínek života a snažili se ji chránit, chovat se zodpovědně v krizových situacích.
- Seznamováním s přírodními ději vedeme žáky k uvědomění nutnosti ochrany životního prostředí.
- V souvislosti se znalostí anatomie učíme žáky poskytovat první pomoc, chovat se zodpovědně v situacích ohrožujících života a zdraví člověka.
- Posuzováním informací o přírodě z různých zdrojů učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy.
- Prohlubováním znalostí o stavbě lidského těla vedeme žáky k ochraně vlastního zdraví, respektování zdravého životního stylu.

Kompetence pracovní

- Při laboratorních pracích a praktických pokusech používá bezpečně mikroskop a další nástroje, vybavení a materiály.
- Zachází šetrně s exponáty a ukázkovými modely.

- Propojuje vědomosti a znalosti z přírodopisu s ostatními obory a oblastmi života.
- Znalosti o přírodě a člověku vědomě využívá ve svůj prospěch k ochraně zdraví, životní prostředí a ochraně práv zvířat.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k vyhledávání doplňujících informací k učivu na internetu.
- Učíme žáky ověřovat si fakta a kriticky je hodnotit.
- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií při tvorbě prezentací, referátů a projektů a ke spolupráci ve sdíleném prostředí.
- Vedeme žáky ke tvorbě vlastního digitálního obsahu, k usnadnění práce.
- Učíme žáky vyhledávat informace a porovnávat se svými výsledky.
- Učíme je spravovat fotografie, vytvářet digitální herbář rostlin, minerálů a hornin, karty živočichů, které není možné jinak pozorovat.
- Vedeme žáky ke správnému výběru aplikací vhodných k zadanému úkolu a učíme je efektivně je kombinovat.
- Učíme žáky, aby se při komunikaci chovali eticky a vždy citovali použité zdroje.

Do vzdělávacího obsahu tohoto předmětu jsou zařazena průřezová témata: Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova.

Přírodopis		Ročník: 6.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
- Objasní způsoby vzniku Země, na modelu (obrázku) popíše stavbu Země. - Na příkladu vysvětlí vztah mezi vznikem atmosféry, hydrosféry a vývojem života.	Vznik Země Vývoj Země	Z - postavení Země ve vesmíru F – změna skupenství látek (vznik hydrosféry) EV – základní podmínky života
- Vyjmenuje organické a anorganické látky nezbytné pro život a vysvětlí jejich význam pro organismy. - Vysvětlí průběh fotosyntézy a její vliv na složení atmosféry.	Organické a anorganické látky Vznik a vývoj atmosféry	
- Na konkrétních příkladech charakterizuje přirozený a umělý ekosystém. - Na základě vztahů uvnitř ekosystému vysvětlí potravní řetězec a potravní pyramidu, sestaví konkrétní příklad. - Vysvětlí pojmy producent, konzument, destruent, parazit, predátor.	Vzájemné vztahy organismů v přírodě	Z- přírodní krajiny a jejich fauna a flóra EV – ekosystémy
- Na konkrétním mikroskopu ukáže a správně pojmenuje jeho části. - Připraví mikroskopický preparát a pozoruje pomocí mikroskopu, pozoruje určený objekt lupou.	Uspořádání živého světa	M – zvětšení, měřítko (F – optika, čočky – 8.r.)
- Rozliší jednobuněčné, koloniální a mnohobuněčné organismy, pletivo, tkáň, orgán, orgánovou soustavu a organismus. - Podle obrázku popíše vnitřní stavbu a funkci buňky a význam organel, podle obrázku porovná stavbu různých buněk (rostlinné, živočišné, hub, bakterií). - Uvede způsoby výživy organismů s konkrétními příklady. - Na konkrétních příkladech vysvětlí pohlavní a nepohlavní rozmnožování organismů.	Jednobuněčnost a mnohobuněčnost uvnitř buňky Výživa buňky Rozmnožování	
- Vysvětlí výskyt a význam bakterií, příklady jejich využití, příklady nemocí způsobených bakteriemi. - Charakterizuje sinice, jejich význam pro obsah kyslíku v atmosféře a vliv na kvalitu vody, hygienické zásady pro koupání. - Charakterizuje viry, uvede příklady virových nemocí. - Pomocí atlasu rozlišuje a pojmenovává plodnice jedlých, nejedlých a jedovatých hub, vysvětlí pravidla bezpečného sbírání hub v přírodě. - Charakterizuje lišejníky jako indikátory čistoty prostředí a jako průkopnické organismy při vzniku půd.	Bakterie, sinice Kvasinky Houby (jednobuněčné a mnohobuněčné) Lišejníky Řasy (jednobuněčné)	PČ - úrodnost půd, význam některých bakterií VZ – nemoci způsobené bakteriemi a viry, hygiena VMEGS – jsme Evropané PČ – úprava jedlých hub Z – krajinné sféry (tundra) EV - ekosystémy
Charakterizuje jednobuněčné organismy a uvede konkrétní příklady prvoků.	Prvoci – jednobuněční živočichové	

- Podle obrázků popíše stavbu těla žahavce, způsob jejich rozmnožování, uvede některé zástupce. - Vysvětlí vznik korálových útesů.	Žahavci	Z – výskyt korálových ostrovů
- Podle obrázku popíše stavbu těla ploštěnky, - Vysvětlí pojem parazit a uvede některé zástupce, vysvětlí a zdůvodní důležité hygienické zásady a dodržování preventivních opatření proti nákaze (např. tasemnice). - Vysvětlí zásadní pravidla a ochranu před nákazou hlísty.	Ploštěnci Hlísti	VZ – hygienická pravidla, ploštěnci a hlísti jako původci nemocí OSV - psychohygiena
- Podle obrázku popíše stavbu těla hlemýžďe. - Jmenuje zástupce plžů, mlžů, hlavonožců a popíše jejich způsob života.	Měkkýši	
Popíše stavbu těla žížaly, její význam z hlediska úrodnosti půd, postavení v potravním řetězci, jmenuje některé další zástupce.	Kroužkovci	PČ – úrodnost půd
- Uvede zástupce různých skupin členovců, popíše jejich stavbu těla, proměnu dokonalou a nedokonalou. - Vysvětlí a uvede příklady sociálně žijícího hmyzu. - Vysvětlí význam planktonu. - Uvede výskyt bezobratlých živočichů v jednotlivých ekosystémech (půda, pole, rybník, les...)	Členovci	PČ – škůdci rostlin VZ – přenašeči nemocí, alergie (roztoci)
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 7.
		PŘESAHY
Část zoologická		
Porovná rozdíl mezi vnitřní a vnější oporou těla na obrázku popíše znaky strunatců.	Strunatci	
Vyjmenuje základní systematické skupiny obratlovců a u každé uvede zástupce.	Obratlovci	
- Popíše základní znaky vnější stavby těla ryb. - Uvede příklady vlivu člověka na vodní prostředí. - Vlastními slovy vysvětlí, proč je nebezpečné koupání ve znečištěné vodě.	Ryby Čistota vod	D – rybníkářství v Čechách Z – státy a oblasti s rozvinutým rybolovem, F – Archimédův zákon
Charakterizuje obojživelníky, jejich třídění, vývin a způsob získávání potravy, rozmnožování.	Obojživelníci	
- Charakterizuje způsob života plazů a stavbu jejich těla. - Na obrázku odliší užovku od zmije, popíše zásady první pomoci při uštknutí. - Pozná vybrané zástupce plazů. - Seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích.	Plazi	
Na školním modelu (obrázku) popíše vnější stavbu těla ptáků.	Ptáci	Z – cesty ptáků EV - ekosystémy

- Roztřídí ptáky do nejznámějších řádů podle typických znaků a uvede příklady zástupců. - Vyjmenuje některé zástupce tažných a přezimujících ptáků u nás.		
- Na konkrétních příkladech vysvětlí rozdíl mezi vejcorodými a živorodými savci. - Popíše stavbu těla savců a charakterizuje je. - Podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztřídí vybrané zástupce. - Objasní význam některých savců v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému, přizpůsobení prostředí, způsob života. - Na konkrétních příkladech vysvětlí rozdíl mezi vrozeným a získaným chováním.	Savci Vejcorodí a živorodí savci Vačnatci a placentálové Domestikace Etologie	VMEGS – objevujeme Evropu a svět EV – základní podmínky života
Část botanická		
Vysvětlí vývoj rostlin a jejich přechod na souš.	Zeleň na Zemi	EV – základní podmínky života
- Uvede místa a podmínky výskytu mechů, kapradin, jejich význam. - Vysvětlí jejich způsob rozmnožování. - Vysvětlí vznik uhlí.	Mechorosty Kapradiny, přesličky, plavuně	Z – výskyt mechorostů v přírodních krajinách (tundry) Ch – vznik uhlí
- Na modelu nebo živé rostlině pojmenuje části rostliny a jejich význam pro pohyb látek v rostlinném těle. - Na základě vlastní zkušenosti objasní příklady změn v rostlinném těle při nedostatku vody.	Stavba rostlin	
- Vysvětlí význam jednotlivých částí rostliny. - Popíše jejich tvar (kořen), stavbu (stonek), druhy (lodyha, stvol, stéblo, oddenek). - Vysvětlí způsob přijímání vody a minerálních látek kořeny. - Na konkrétních ukázkách rozliší listy jednoduché a složené.	Kořen Stonek List	PČ – názorné ukázky částí rostlin VV – nákresy různých druhů listů podle vzorů přírody
- Na školním modelu (živé květině) popíše jednotlivé části květu. - Na obrázcích pojmenuje různé druhy květenství a uvede příklady. - Na konkrétních příkladech z praxe vysvětlí význam květů pro člověka.	Květ, květenství	
- Vysvětlí význam semen a plodů pro člověka. - Na obrázku (modelech) rozliší různé druhy plodů a pojmenuje je. - Vysvětlí rozdíl mezi opylením a oplozením. - Porovná pohlavní a nepohlavní rozmnožování rostlin, vysvětlí vegetativní rozmnožování.	Semena, plody Rozmnožování rostlin	Z – potravinářský průmysl, zemědělství PČ - vegetativní množení rostlin
- Vysvětlí název nahosemenné rostliny. - Rozliší a pojmenuje alespoň rodovým jménem několik jehličnanů a popíše jejich odlišné znaky.	Nahosemenné rostliny	PČ – dílny (práce se dřevem) Z – výskyt jehličnanů v souvislosti s nadmořskou výškou

- Rozliší lesy podle převládajícího zastoupení dřevin na listnaté, smíšené a jehličnaté. - Posoudí význam lesů a ekosystému lesa pro člověka.	Lesní společenstvo	EV – ekosystémy D, Z – význam lesů v průběhu historie a vlivy člověka na les
- Rozliší na obrázku i ve skutečnosti byliny a dřeviny, keře a stromy. - Vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady. - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin, jmenuje významné zástupce jednotlivých čeledí, roztrídí je podle typických znaků a uvede jejich praktický význam.	Krytosemenné rostliny	PČ – hospodářsky významné rostliny
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 8. PŘESAHY
- Uvede příklady biologické příbuznosti a společenské odlišnosti člověka od ostatních živočichů. - Uvede přehled orgánových soustav zajišťujících základní životní děje a vysvětlí propojenost všech dějů, které probíhají v lidském těle. - Vysvětlí propojenost všech dějů, které probíhají v lidském těle, zhodnotí složitost a uspořádanost lidského těla.	Člověk – růst a vývoj jedince Stavba a funkce lidského těla	EV – základní podmínky života
- Zhodnotí a z hlediska genetiky vysvětlí proces oplození, vyjmenuje některé dědičné choroby a jejich příčinu. - Vysvětlí uspořádání genu, počet chromozómů, DNA - Uvede příklady dědičnosti. - Zhodnotí význam genetické poradny.	Genetika Dědičnost	Ch – aminokyseliny (9. roč.), nukleové kyseliny
- Vysvětlí vztahy mezi buňkou, tkání, orgánem, orgánovou soustavou a organismem. - Vyjmenuje a na obrázku popíše základní orgánové soustavy a jejich funkce ve vztahu k vnějšímu prostředí a k zajišťování dějů uvnitř organismu.	Stavba a funkce lidského těla Buňky, tkáně, orgány	
- Popíše hlavní části lidské kostry, význam a spojení kostí, porovná kostru člověka s kostrami jiných vybraných savců. - Předvede a popíše správné držení těla, zhodnotí význam zdravé výživy, bezpečného chování a předcházení úrazů kostí, seznámí se s možnými následky úrazu páteře.	Soustava opěrná	TV – význam posilování, udržování kondice
- Popíše a ukáže různé druhy svalů na lidském těle. - Vysvětlí význam svalů a důležitost cvičení a celoživotního pohybu pro člověka.	Soustava pohybová	
- Vysvětlí důležitost potravy pro získání energie, nebezpečí přísunu škodlivin v potravě. - Vysvětlí nebezpečí vzniku poruch příjmu potravy, jejich příčiny a nutnost léčení.	Energie	F – zákon zachování energie, přeměna energie
Podle schématu (obrázku, modelu) popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy.	Trávicí soustava	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

• Zdůvodní význam péče o chrup. • Vysvětlí význam enzymů, správné výživy pro zdraví člověka. Uvede příklady některých nemocí souvisejících s poruchami trávení a vysvětlí jejich příčinu. • Uvede přehled látek potřebných pro výživu a sestaví příklad zdravého jídelníčku včetně správného pitného režimu a nároků na kvalitu pitné vody.		Ch – cukry, tuky, bílkoviny (9. roč.)
• Popíše na modelu (obrázku) stavbu a funkci dýchací soustavy. • vysvětlí činnost dýchací soustavy při práci a při zátěži • Vysvětlí příčiny některých nemocí dýchací soustavy, prevenci, zásady první pomoci, význam čistoty vzduchu, objasní škodlivost kouření.	Dýchací soustava	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Ch – vzduch, oxidy
• Popíše složení krve a její funkce, význam jednotlivých složek krve, uvede hlavní krevní skupiny a jejich objevení. • Popíše oběhovou soustavu, srdce a jeho činnost podle obrázku, měří sobě i spolužákovi tep. • Uvede některé nemoci oběhové soustavy a vliv obezity, alkoholu a kouření na cévní soustavu.	Oběhová soustava	
• Popíše vylučovací soustavu a funkci ledvin, uvede některé nemoci vylučovací soustavy a prevenci.	Vylučovací soustava	EV – základní podmínky života
• Vysvětlí význam kůže a její stavbu a příklady poškození a ochrany, zásady hygieny a péči o kůži. • Vysvětlí význam daktyloskopie. • Popíše odlišnosti barvy kůže lidských ras.	Kožní soustava	MKV – etnický původ, lidské vztahy
• Popíše stavbu a činnost nervové soustavy, podmíněné a nepodmíněné reflexy. • Vysvětlí vliv prostředí a mezilidských vztahů na vyšší nervovou činnost. • Uvede příklady ohrožení nervové soustavy, význam spánku, odpočinku a pravidelného denního režimu.	Nervová soustava	OSV – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena
• Vyjmenuje lidské smysly, jejich význam a popíše odpovídající smyslová ústrojí. • Uvede možnosti poškození smyslových ústrojí, vady oka a význam brýlí, chování k lidem zrakově a sluchově postiženým.	Smyslové orgány	OSV – mezilidské vztahy, komunikace, poznávání lidí
• Vyjmenuje nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu.	Soustava žláz s vnitřní sekrecí	Ch – hormony (9. roč.)
• Popíše mužské a ženské pohlavní orgány a jejich funkci. • Vysvětlí vliv vývinu pohlavních orgánů v pubertě na celkové chování chlapců a dívek. • Vysvětlí příčiny vzniku AIDS a některých pohlavních chorob a způsoby a důležitost prevence.	Rozmnožování, pohlavní soustava Vznik nového života Průběh lidského života	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá OSV – sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, hodnoty, postoje, praktická etika, psychohygiena MVK – mezilidské vztahy

- Na konkrétních příkladech uvede rizika předčasného pohlavního styku, nebezpečí pro další života jedince. - Popíše průběh nitroděložního vývoje. - Popíše průběh porodu, poporodní doba (šestinedělí). - Uvede zásady zdravého životního stylu těhotné ženy. - Charakterizuje jednotlivé etapy lidského života. - Objasní vztahy v rodině a vzájemné povinnosti dětí k rodičům.		
- Uvede příklady vlivu vnějšího prostředí na zdraví člověka, jmenuje některé návykové látky a z kvalitních zdrojů se seznamuje s jejich nebezpečím. - Rozlišuje příčiny, případné příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby. - Objasní význam zdravého způsobu života - Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla.	Člověk a zdraví Epidemie Životní styl a prostředí Prevence úrazů První pomoc	VZ -nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismu
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 9.
		PŘESAHY
Charakterizuje postavení Země ve sluneční soustavě a význam vytvoření základních podmínek pro život.	Země ve vesmíru	Z – planeta Země, stavba
- Popíše stavbu zemského tělesa. - Vyjmenuje základní zemské sféry.	Stavba Země	
- Vyjmenuje jednotlivé geologické éry a popíše vývoj života v nich. - Uvede příklady vědních oborů, které se zabývají studiem Země; uvede příklady různých teorií o vzniku a vývoji života na Zemi.	Vznik a vývoj života na Zemi	
- Vyjmenuje předchůdce člověka. - Popíše, jak daný typ hominidů žil a uvede jejich odlišnosti	Vývoj člověka	D – (6. roč.) – pravěk, počátky lidských dějin
- Uvede příklady vnitřních a vnějších geologických dějů. - Vysvětlí sopečnou činnost, vysvětlí proces zvětřování, vlivy erozí, pohyby kontinentů a zemětřesení.	Geologické děje Mimořádné události způsobené přírodními vlivy, příčiny vzniku mimořádných událostí Přírodní světové katastrofy Mimořádné přírodní události (povodně, větrné bouře, laviny, náledí, světové kalamity) Ochrana před kalamitami	Z – (6. roč.) krajinná sféra Země, pedosféra
- Vysvětlí vznik minerálů. - Třídí minerály, určuje chemické vzorce a dokáže je použít. - Určuje fyzikální vlastnosti minerálů (tvrdost, krystalovou soustavu, hustotu, barvu, vryp).	Mineralogie	F, CH – terminologie, rozpustnost (8. roč.), chemické vzorce, značky prvků Z – orientace na mapě ČR

• Vyjmenuje a ukáže na mapě naleziště minerálů v ČR a uvede jejich význam pro průmysl.		
• Vysvětlí vznik a stavbu hornin. • Třídí je na vyvřelé, usazené, přeměněné a poznává, objasňuje jejich význam a použití • Rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a objasní jejich vznik. • Objasní význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice).	Petrologie Horniny Vnitřní geologické děje a vznik hornin	Z – vznik pohoří v ČR a ve světě MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
• Vyjádří význam vody pro život na Zemi. • Vysvětlí vznik a význam minerálních vod a zásady pro jejich používání.	Sféry Země Hydrosféra Význam vody a teploty prostředí pro život	EV – ochrana vody
• Objasní vlivy organismů (fotosyntézy a dýchání) na složení atmosféry, skleníkový efekt. • Objasní příčinu a důsledky inverze a uvede zásady chování při smogové situaci.	Atmosféra Význam jednotlivých vrstev pro život Vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	EV – ochrana ozónové vrstvy
• Porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy. • Vysvětlí rozkladné řetězce probíhající v půdě.	Pedosféra	Z – 6.r. krajinná sféra Země EV – ochrana půd
• Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů. • Shromáždí informace o aktuálním stavu životního prostředí. • Rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, způsoby ochrany organismů i celých ekosystémů.	Člověk a životní prostředí Ochrana a využití přírodních zdrojů	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka a prostředí

5.2.11 Zeměpis

Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících 2. stupně s časovou dotací v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně. Většina hodin je vyučována v učebně zeměpisu, která je vybavena videopřehrávačem, televizí. Kabinet zeměpisu, umístěný vedle učebny, je vybaven mapami a globusy a dalšími pomůckami, které jsou využívány podle potřeby. K výuce jsou využívány i počítačové výukové programy.

Učivo je takto rozvrženo do jednotlivých ročníků:

- **6. ročník** – postavení Země ve vesmíru, sluneční soustava, glóbus, mapy, plány a práce s nimi, zeměpisná síť, krajinná sféra
- **7. ročník** – zeměpis světadílů – Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie
- **8. ročník** – zeměpis Evropy
- **9. ročník** – Česká republika.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k :

- Získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- Získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- Respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- Rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- Rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- Aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- práce ve skupinách a ve dvojicích (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, Internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním, praktická cvičení v přírodě s mapou
- projekty (příležitostně zapojení do větších projektů, mimořádné k významným událostem, monoprodukty v rámci zpracování jednotlivých témat).

Předmět zeměpis úzce souvisí s **ostatními předměty**:

- chemie: znečišťování atmosféry, hydrosféry, biosféry...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír ...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky ...
- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy ...
- informatika: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států ...

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací.

- Učíme žáky používat zeměpisné odborné názvy, znaky a symboly.
- Soustavnou práci s mapou, atlasem a praktickými cvičeními umožňujeme nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi.
- Zejména při cvičeních v přírodě a v rámci projektů umožňujeme využívat vlastní zkušenosti a poznatky z jiných předmětů.

Kompetence komunikativní

- Při řešení úkolů vedeme žáky k vzájemné komunikaci mezi sebou a mezi žáky a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace.
- Zdokonalujeme při práci ve skupinách naslouchání a respektování názorů druhých.
- Umožňujeme interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů, obohacování zeměpisných poznatků o aktuální změny a novinky.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k vyhledávání a kombinování z různých informačních zdrojů (encyklopedie, časopisy, Internet), umožňujeme jim učivo doplňovat a aktualizovat.
- Zadáváme úkoly tak, aby měli možnost porovnávat informace v učebnici a posuzovat jejich aktuálnost a vyřazovat zastaralé informace.
- Vedeme žáky ke zpracovávání tabulek, grafů a schémat, která porovnávají a argumentují jimi při obhajování svých názorů.
- Umožňujeme kriticky hodnotit svá tvrzení a opravit svůj názor a tím zdokonalujeme práci s chybou.
- Klademe otevřené otázky a vedeme žáky ke správnému řešení a odpovědím na tyto otázky.

Kompetence sociální a personální

- Využíváme práce ve skupinách, kde umožňujeme utvářet pocit zodpovědnosti za svá jednání.
- Umožňujeme žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení a vlastní kritické hodnocení svých výsledků.
- Vedeme žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů.

Kompetence občanské

- Pomáháme utvářet osobní představy o geografickém a životním prostředí.
- Poznáváním cizích kultur a díky poznatkům o cizích zemích vedeme k respektování a ochraně kulturních tradic i historického dědictví naší země, kraje, obce.
- Díky hlubším poznatkům ze Zeměpisu umožňujeme chápání ekologických souvislostí a environmentálních problémů.
- Při cvičeních v přírodě upevňujeme v žácích správné návyky ve vztahu k přírodě, ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu (při topografických cvičeních v přírodě).
- Učíme správně zacházet s mapou a buzolou.

- Umožňujeme získávání informací z různých zdrojů a jejich propojení a využití v ostatních oborech a oblastech života.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy.
- Seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi.
- Klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě.

Zeměpis		Ročník: 6.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
- Charakterizuje polohu, povrch a pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce. - Aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso.	Postavení Země ve vesmíru	F – skupenství látek ČJ – pravopis vlastních názvů PŘ – život ve vesmíru, vznik života na Zemi D – stáří kosmu, historie Země, lidstva M – jednotky délky, kosmické vzdálenosti, porovnání velikostí planet
- Jmenuje některé příklady z praxe, které dokazují kulatost Země. - Orientuje se v přírodě podle Slunce - Hodnotí důsledky otáčení Země pro praktický život na Zemi, vysvětlí délku některých časových úseků (den, měsíc, rok, roční období...). - Vysvětlí podstatu polárního dne a noci.	Tvar a pohyby planety Země	F – gravitační síla D – vývoj poznání o tvaru Země OV – kalendář PŘ – roční období – změny v přírodě
Používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu.	Glóbus	M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr
- Orientuje se v různých druzích plánů a map, přepočte různé vzdálenosti podle měřítka na mapě. - Seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách. - Prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky, hlubnic. - Vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících.	Plány, mapy Obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky Práce s atlasem a mapou	M – měřítko, převody jednotek, poměr D – orientace v historické mapě VV – estetická stránka mapy
- Používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na globusu i na mapě absolutní (matematickou) geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi. - Pochopí a vysvětlí úlohu časových pásem a vysvětlí na konkrétních příkladech, správně stanoví místní čas. - Vysvětlí pojem zeměpisná síť a ukáže důležité poledníky a rovnoběžky v zeměpisné síti.	Zeměpisná síť, Určování absolutní (matematické) geografické polohy Určování časových pásem	VMEGS – objevujeme Evropu a svět M – polokružnice, určování času OV – režim dne, časová pásma
- Vysvětlí a uvede konkrétní příklady krajinné sféry. - Orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry. - Rozpozná souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry.	Krajinná sféra země a její složky Pevninské a oceánské tvary zemského povrchu Význam jednotlivých přírodních složek na Zemi	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí PŘ – vznik krajinných sfér, horniny, nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, živá složka půdy, člověk v různých

- Objasní a na obrázku ukáže stavbu zemského tělesa, dna oceánů. - Posuzuje zemský povrch jako výsledek složitě působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností.		životních podmínkách, ekosystémy, fotosyntéza If – Internet – zdroj informací
- S porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře. - Vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je. - Pozoruje, zaznamená a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště.	Atmosféra Podnebí, počasí	F – teplota, tlak, hustota, změny skupenství
- Seznámí se s rozložením vody na Zemi. - Vyhledá na mapě podle pokynů známé oceány, moře, vodní toky, jezera. - Vysvětlí pohyb mořské vody, ledovce, podpovrchová vody, bezodtokové oblasti, bažiny, umělé vodní nádrže.	Hydrosféra	OV – šetření vodou, čistota ovzduší
- Popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy. - Vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě.	Pedosféra	
- Objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce. - Vymezí geografická pásma na Zemi. - Seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí.	Biosféra	
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 7.
		PŘESAHY
- Určí a porovná geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásích. - Popíše a srovná při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů, světadílů. - Charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů.	Geografická poloha (absolutní a relativní) Rozloha, členitost a přírodní poměry oceánů, světadílů	D – zámořské objevy Př – ekologické katastrofy, využití oceánů EV – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti. - Shromáždí co nejvíce informací a vysvětlí význam Arktidy a Antarktidy, globální problémy týkající se těchto oblastí. - Posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využití polárních oblastí.	Zeměpis světadílů - polární oblasti	Př – fauna, flóra
- Ukáže na mapě důležité geografické pojmy z Afriky, Austrálie a Oceánie podle zadání. - Provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů.	Zeměpis světadílů – Afrika, Austrálie, Oceánie Poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí,	D – nejstarší osídlené oblasti, historie jednotlivých území, kolonizace – otroctví OV – lidská práva MKV - etnický původ, multikulturalita

Vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí.	vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství	OSV – mezilidské vztahy, poznávání lidí
- Provede regionalizaci v Asii a Americe, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů. - Vyhledá a pojmenuje vybrané státy, hlavní a významná města. - Vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, regionech a modelových státech. - Popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry. - Seznámí se s mezinárodními organizacemi. - Vyhledá na mapě nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech. - Lokalizuje na mapě významné geografické pojmy, se kterými se seznámí.	Zeměpis světadílů – Amerika, Asie Amerika – fyzickogeografická sféra Amerika – socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států Asie – fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika Asie – regionalizace, státy	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO – principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování VMEGS – objevujeme Evropu a svět MKV – multikulturalita PŘ – lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, výživa obyvatelstva, hlad, HIV D – nejstarší osídlené oblasti, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce, významné technické vynálezy, význam objevných plaveb OV – lidská práva, šetření surovinami, význam vzdělání pro člověka M – výpočet hustoty zalidnění F – typy elektráren, rychlost dopravních prostředků PČ – suroviny pro přípravu pokrmů
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 8.
		PŘESAHY
- Provede regionalizaci Evropy, vytyčí společné znaky daného regionu. - Vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých regionech Evropy a vybraných státech Evropy. - Popíše a porovná jejich odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry. - Seznámí se s hlavními mezinárodními organizacemi v Evropě. - Vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech.	Zeměpis Evropy Evropa – fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika	VMEGS – jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá MKV – etnický původ, multikulturalita PŘ – lidská populace, lidské rasy Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, katalyzátory PČ – suroviny pro přípravu pokrmů
- Provede porovnání jednotlivých regionů v Evropě. - Vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města. - U vybraných států charakterizuje přírodní poměry, odvětvovou a územní strukturu, osídlení a hospodářskou činnost. - Orientuje se na mapě Evropy a ukáže podle zadání významná města, státy a další důležité geografické pojmy.	Evropa – regionalizace, státy Střední Evropa Západní Evropa Severní Evropa Jižní Evropa Jihovýchodní Evropa Východní Evropa	

• Z map, tabulek a grafů vyhledá informace k vývoji obyvatelstva. • Provede porovnání jednotlivých populací, společných a rozdílných znaků. • Charakterizuje jednotlivá náboženství. • Na mapě vyhledá významná místa z hlediska osídlení.	Společenské složky krajiny Vývoj obyvatelstva Náboženství Osídlení	MKV – etnický původ D – vývoj lidstva OV – druhy náboženství M – čtení grafů
• Vyhledá na mapě světa státy s různým politickým a státoprávním uspořádáním, vybere jejich společné nebo rozdílné znaky. • Přiřadí k jednotlivým státům formy vlády (i opačně). • Uspořádá státy podle polohy, rozlohy, počtu obyvatel, podle životní, ekonomické úrovně. • Charakterizuje významné mezinárodní organizace a jejich význam.	Politická mapa světa Politický systém Státoprávní uspořádání, formy vlády Dělení států Mezinárodní organizace	VDO – principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování OV – stát, znaky, systémy
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 9.
		PŘESAHY
• Určí absolutní geografickou polohu ČR, vyhodnotí ji podle různých kritérií. • Porovná rozlohu ČR s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států. • Popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo. • Zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost.	Česká republika Zeměpisná poloha (absolutní, relativní), rozloha, členitost povrchu, přírodní poměry	EV – vztah člověka k prostředí VMEGS – jsme Evropané Př – geologická stavba, ochrana přírody M – porovnání rozlohy F – atmosférické prvky
• Vyhledá na mapě a zhodnotí hustotu osídlení ČR. • Vyhledá na mapě největší a nejvýznamnější sídla v ČR a určí jejich lokalizační faktory. • Srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva ČR se sousedními státy. • Vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnotí a pokusí se o prognózu dalšího vývoje.	Rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry ČR	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS – jsme Evropané MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MKV – etnický původ ČJ – nářečí Př – vliv osídlení na krajinu D – historie osídlení střední Evropy
• Rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v ČR. • Hospodářství ČR charakterizuje podle jednotlivých oblastí. • Popíše a zhodnotí průmysl, zemědělství, dopravu a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod (uvede konkrétní příklady průmyslových podniků, zemědělských oblastí včetně plodin). • Zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé ČR.	Hospodářství ČR	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti Ch – chemický průmysl, využití nerostných surovin D – historie průmyslu Př – výživa obyvatelstva, produkty zemědělské výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl F – typy elektráren

• Lokalizuje na mapě jednotlivé regiony a administrativní celky v ČR. • Charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost.	Regiony České republiky	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí D – historie regionů Ch – průmysl regionů M – práce s daty Př – krajina, stav přírody
• Zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci. • Popíše, posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy. • Pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu.	Místní region ČR	EV – vztah člověka a prostředí VDO – formy participace občanů v politickém životě MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality D – historie regionu Ch – průmysl regionu ČJ – osobnosti regionu M – práce s daty

5.2.12 Výtvarná výchova

Předmět **výtvarná výchova** je vyučován v 6. ročníku 2 hodiny týdně a v 7. - 9. ročníku vždy 1 hodinu týdně. Svým zaměřením a tématy navazuje na učivo a dovednosti, které žáci získali na 1. stupni. Z forem a metod práce uplatňovaných při výtvarné výchově převažuje samostatná práce, práce ve skupinách a účast na krátkodobých projektech.

Hodiny výtvarné výchovy jsou realizovány podle počasí i na školní zahradě a v okolí školy, žáci navštěvují příležitostně různé výstavy v Jirkově i v Chomutově, seznamují se s díly regionálních umělců. Nedílnou součástí je i výzdoba tříd a chodeb školy pracemi žáků, které jsou pravidelně obměňovány a aktualizovány.

V hodnocení převládá především tvůrčí přístup a chuť podílet se na realizaci zadaného námětu, spolupráce ve skupině při realizaci projektů a především kreativita a vlastní náměty na zpracování. Nadaní žáci mají možnost se zapojit do různých výtvarných soutěží, podílejí se na výzdobě školy.

Obsahové vymezení předmětu

- Práce s vizuálně obrazovými znakovými systémy
- Rozvoj tvůrčí činnosti, smyslové citlivosti a uplatňování subjektivity
- Přístup k uměleckému procesu v jeho celistvosti, který je chápán jako způsob poznání a komunikace
- Užití různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií

Předmětem se prolínají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Zadáváme úkoly tak, aby si žáci mohli sami organizovat vlastní činnost.
- Využíváme slovního hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost.
- Vedeme žáky k tomu, aby mohli pozorovat své vlastní pokroky.

Kompetence k řešení problémů

- Předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů, pomůcek.
- Umožňujeme žákům hledat nejvhodnější způsob řešení a zároveň uplatňovat vlastní nápad a fantazii.
- Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.

Kompetence komunikativní

- Prací ve skupinách umožňujeme žákům vyjádřit vlastní názor, nápad, vhodnou formou ho obhájit a zároveň tolerovat názor druhých.
- Klademe dostatek prostoru pro komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarných prostředků).
- Směřujeme žáky k dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů).

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou činností kladně ovlivňovat kvalitu práce.
- Dodáváme žákům sebedůvěru a podle potřeby žáky v činnostech vedeme.
- Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.
- Zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků.

Kompetence občanské

- Umožňujeme žákům prezentovat školu, propagovat různé školní akce vytvářením plakátů a upoutávek.
- Umožňujeme žákům zapojovat se do výtvarných soutěží, jak jednotlivcům, tak skupinám.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k soustředění na pracovní výkon, k dokončení práce a dodržování vymezených pravidel.
- Vytváříme u žáků pozitivní vztah k manuálním činnostem.
- Vedeme žáky, aby při práci s výtvarným materiálem dodržovali hygienická pravidla a pravidla bezpečnosti práce.
- Vedeme žáky k ekonomickému využití výtvarného materiálu, k užití materiálu, nástrojů a vybavení správným způsobem.
- Požadujeme dodržování dohodnuté kvality postupů.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení.
- Vedeme žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace.
- Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Učivo a činnosti ve výtvarné výchově se prolínají s tématy v ostatních předmětech: dějepis, pracovní činnosti, matematika (rýsování, písmo), český jazyk a literatura (ilustrace knih ...), hudební výchova.

Výtvarná výchova		Ročník: 6.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
- Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. - Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. - Variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků.	Kresebné studie Linie, tvar, objem, jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru Jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů: Spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka	HV – rytmus, melodie OSV – kreativita
- Zaznamenává vizuální zkušenost a zkušenosti získané ostatními smysly. - Zaznamenává podněty z představ a fantazie.	Rozvíjení smyslové citlivosti Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů Hmat – reliéfní autoportrét Sluch – výtvarné zpracování hudebních motivů tvary ze zmačkaného papíru Plastická tvorba Papír, hlína, drát, sádra	HV – poslech hudebních ukázek OSV – rozvoj schopností poznávání
Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.	Malba Teorie barev – Goethův barevný kruh, teplé a studené barvy, barvy příbuzné	D – pravěk (pravěké umění, tvorba v přírodě, pravěké nádoby)
- Vytváří společné kompozice v prostoru – instalace. - Své představy převede do objemových rozměrů.	Plastická a prostorová tvorba Společná práce na 1 objektu – koordinace, komunikace	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
Využívá perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření.	Perspektiva Paralelní a šikmá, umístění postav na plochu, velikost objektů	ČJ – báje a pověsti D – Egypt, (hieroglyfy, pyramidy, řecké báje) VMEGS – jsme Evropané
- Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích. - K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace. - Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy.	Třetí prostor budovaný liniemi Práce s www stránkami	MV – tvorba mediálního sdělení
Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření.	Subjektivní vyjádření fantastických představ - využití různorodých materiálů a výtvarných postupů Kombinované techniky – kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků (uplatnění při vlastní tvorbě)	
Využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové) Člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události Zvětšování (makrokosmos)	EV – ekosystémy

	Zmenšování (mikrokosmos) Detail, polodetail, celek	
- Osobitě stylizuje vizuální skutečnost. - Zvládá kompozici. - Rozvrhne vhodně hlavní motivy na ploše.	Lidská figura : tvarová stylizace Řecko, Řím tvarová a barevná kompozice Mezopotámie (Babylonská věž)	VMEGS – jsme Evropané D – Řecko, Řím, Mezopotámie
- Využívá dekorativních postupů. - Rozvíjí estetické cítění.	Dekorativní práce - využití tvaru, linie, - kombinace barev, - pravidelné střídání lineárních symbolů Písmo a užitá grafika - plakát, reklama, obal na CD, knihu časopis	MV – fungování a vliv médií ve společnosti
Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům, svátkům.	Tematické práce Vánoce, Velikonoce, výzdoba interiéru (malba na sklo, vystřihování, vyřezávání, vitráž)	ČJ – poezie a próza a tématem Vánoc a jiných svátků
Užívá vizuálně obrazové vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě.	Subjektivní výtvarné vyjádření Vyjádření reality – vnímání okolních jevů	OSV – sebepoznání a sebepojetí
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 7.
		PŘESAHY
- Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky i vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. - Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. - Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů.	Kresebné etudy Objem, tvar linie a šrafování Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, vrstvení tvarů a linií na ploše a v prostoru Horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie	OSV – rozvoj schopností poznávání
Zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly.	Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek Reliéfní portrét	EV – vztah člověka k prostředí
- Správně užívá techniku malby, texturu. - Míchá a vrství barvy. - Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací.	Barevné vyjádření (byzantské, arabské umění) Odstín – sytost, tón, harmonie, kontrast	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku; v rovině subjektivního účinku.	Představy, prožitky, zkušenosti, poznatky	MKV – multikulturalita OSV – kreativita
- Využívá dekorativních postupů. - Rozvíjí estetické cítění.	Užitá grafika Písmo – styly a druhy	MV - tvorba mediálního sdělení
Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality.	Vlastní prožitky Interakce s realitou	OSV – sebepoznání a sebepojetí
Užívá prostředky k zachycení jevů, procesů v proměnách, vývoji a vztazích.	Událost Originální dokončení situace – vyprávění výtvarnými prostředky	ČJ – literární texty
Zaznamenává podněty z představ a fantazie.	Fantazijní variace Základní tvary písmen	OSV – kreativita

Uvědomuje si na konkrétním příkladu různorodost zdrojů interpretace vizuálně obrazového vyjádření.	Práce s uměleckým dílem, Hledání detailu, skládání, dotváření	
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 8.
		PŘESAHY
- Zdokonaluje techniku kresby. - Při zpracování námětu volí různé prostředky. - Zobrazuje svou fantazii. - Vysvětluje obsah své práce, porovná s ostatními.	Kresba Techniky kresby Způsob stínování Kontrast	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
- Uplatňuje osobitý přístup k realitě. - Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazových elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání.	Kresebné etudy Linie Různé typy zobrazení (pohledy, rovnoběžné promítání)	MV – stavba mediálních sdělení M – rovinné útvary, tělesa
- Rozvíjí své estetické cítění. - Využívá dekorativních postupů. - Rozlišuje grafické techniky (orientuje se v nich).	Písmo Užitá grafika Reklama Propagační prostředky Linoryt Papíroryt	M – řazení prvků MV – stavba mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Seznamuje se s různými druhy výtvarného umění. - Při vlastní tvorbě vychází ze svých znalostí, osobních zkušeností a prožitků.	Práce s uměleckým dílem Srovnání různých způsobů uměleckého vyjádření Základní stavební prvky architektury (římso, okno, mozaika, sgrafita)	VMEGS – jsme Evropané D – stavební slohy
- Samostatně uplatňuje různé techniky malby. - Kombinuje různé techniky. - Komunikuje o obsahu díla.	Malba Techniky malby Krajinářské školy 19. stol.	OSV – kreativita D – umění a kultura 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol.
- Správně užívá techniku malby - Míchá a vrství barvy. - Nachází barevné vyjádření svých pocitů a nálad.	Teorie barvy Barevná škála Základní a doplňkové barvy, jejich míchání, kombinace a využití	Z – mapa světa, obal země EV – vztah člověka k prostředí
Učí se využívat perspektivní postupy.	Lineární perspektiva (sbíhavá, oběžníková)	D – renesance (objevení perspektivy)
Ve vlastní tvorbě využívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií.	Práce s Internetem Vyhledávání www stránek Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	If – práce s Internetem MV – fungování a vliv médií ve společnosti
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 9.
		PŘESAHY
- Využívá znalosti o barvách. - Vyjádří barevně své pocity a nálady.	Barvy Symbolika, míchání barev, vztahy mezi barvami Kontrast (barevný, světelný)	OSV – kreativita Př – lidské tělo, živočichové
- Orientuje se v grafických technikách. - Zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenost. - Poznává rozdíly ve výtvarném ztvárnění umělců.	Tisk Tisk z výšky, plochy, hloubky, ze šablony Ilustrace Linoryt	Č – ilustrace v knihách EV – vztah člověka k prostředí MKV – lidské vztahy OV – vztahy mezi lidmi F – vlastnosti materiálu

Poznává a sám zpracovává jiné druhy výtvarného umění.		
- Rozlišuje obsah vizuálního obrazového vyjádření uměleckých projevů současnosti i minulosti. - Orientuje se v oblastech moderního umění.	Práce s uměleckým dílem Současné trendy výtvarného umění Instalace, performance, videoart, multimedia, land-art, happening	VMEGS – jsme Evropané OSV – hodnoty, postoje, praktická etika D – období 1. pol. 20. století HV – hudební směry v 1. pol. 20. stol.
- Využívá k tvorbě některé metody současného výtvarného umění. - Učí se zacházet s počítačovou grafikou, videem, animací.	Reklama Animovaný film Obaly, plakáty, propagační materiál	MV – práce v realizačním týmu, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení ČJ – úprava textu
- Samostatně uplatňuje různé způsoby práce s plastickou hmotou. - Získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností pohybem, hmatem. - Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí. - Samostatně tvaruje papír, karton. - Uplatňuje různé způsoby práce (ohýbání, muchlání, vystřihování, slepování).	Prostorová tvorba Modelování Technika plastického vyjádření (sádra, dráty, těsto, modelovací hmota)	OSV – seberegulace a sebeorganizace F – jednotky délky, vlastnosti materiálu Ch – složení umělých materiálů
- Zobrazuje svou fantazii. - Dokončuje své představy různými výtvarnými technikami. - Dotváří kresby podle vlastní fantazie.	Fantazie Kombinace představ a znalostí	OSV – kreativita
- Snaží se zachytit okamžik (momentální stav) skicováním. - Kresbou zachycuje strukturu, materiál, tvar. - Při tvorbě se orientuje v prostoru.	Práce v plenéru	EV – vztah člověka k prostředí, ekosystémy Př – rostliny

5.2.13 Hudební výchova

Hudební výchova je samostatný předmět s časovou dotací 1 hodina týdně v každém ročníku. Navazuje na učivo hudební výchovy v 1. až 5. ročníku. Hlavním cílem tohoto předmětu je naučit žáky podle jejich možností porozumět hudbě, seznámit se s různými hudebními žánry, s dějinami hudby a významnými osobnostmi českými i světovými.

Učivo je rozděleno do těchto praktických činností: vokální, poslechové, instrumentální a hudebně pohybové činnosti. Prostřednictvím hudebních činností, které rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáků, především pak jejich hudebnost, tj. schopnosti, které se následně projevují individuálními dovednostmi sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, hudebně pohybovými, tvořivými a poslechovými.

Výuka pohybové výchovy se uskutečňuje v síni tradic, kde je také umístěn klavír. Součástí výuky je i návštěva koncertů a divadelních představení (Vývoj rockové hudby, vánoční koncerty, přehlídky DPS). Zapojujeme se do pěveckých soutěží a krátkodobých hudebních projektů (soutěž ve zpěvu Chomutovský Skřivánek).

Kritériem v hodnocení není intonačně čistý zpěv, ale snaha, chuť zpívat a radost a prožitek ze zpěvu, pohybu a hry na hudební nástroj.

Do předmětu **hudební výchova** jsou zařazena následující průřezová témata: Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby.
- Zprostředkujeme jim pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa.
- Rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním různých hudebních technik.
- Umožňujeme žákům vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu.

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání.
- Rozvíjíme dovednosti důležité pro vedení dialogu o dojmu z uměleckého díla.
- Vedeme žáky k vzájemnému naslouchání, nenechat se odradit nezdarem, zpíváme si pro radost.

Kompetence sociální a personální

- Předkládáme dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí.
- Poskytujeme prostor pro osobité hudební projevy žáků.
- Vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, respektovali jejich pěvecké možnosti a dovednosti.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s významnými hudebními díly a jejich autory.
- Snažíme se u žáků vytvářet potřebu návštěv hudebních koncertů.
- Umožňujeme žákům volbu návštěvy hudebního pořadu podle vlastního zájmu.

- Podchycujeme individuální zájem žáků o kulturní dění.
- Umožňujeme žákům podílet se na vytváření kritérií hodnocení svých činností.

Kompetence pracovní

- Umožňujeme žákům osvojovat si hru na jednoduché hudební nástroje.
- Sledujeme v hodinách hudební výchovy pokrok a snahu všech žáků.
- Vedeme žáky k tomu, aby zpěv a poslech hudby se stal běžnou součástí jejich života.
- Vedeme žáky ke kritickému posouzení jednotlivých hudebních žánrů.

Kompetence digitální

- Umožňujeme žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny.
- Dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- Žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.
- Učíme žáky eticky správně prezentovat a sdílet vlastní digitální tvorbu.
- Vedeme žáky k bezpečnému chování na internetu a k ochraně osobních údajů.

Hudební výchova		Ročník: 6.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
- Rozliší, vyjmenuje a popíše základní druhy not podle délky jejich trvání. - Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu. - Vytvoří vlastní jednoduchý zápis do notové osnovy. - Rozliší délku základních druhů not zapsaných s tečkou. - Rozliší, vyjmenuje a popíše základní druhy pomlek podle délky jejich trvání s uplatněním znalosti o základních délkách not a významu tečky u noty. - Použije základní druhy pomlek podle jejich délky při zápisu do notové osnovy. - Vysvětlí pojem takt a jeho uplatnění ve skladbách a písních. - Používá zaznamenání taktu, taktové čáry při zápisu do notové osnovy. - Vysvětlí pojem triola, porovná a rozliší způsob a délku trvání základních not a not spojených v triolu. - Zapíše správně triolu do notové osnovy.	Nota Nota, notová osnova Základní délka not, tečka u noty Notový klíč (houslový, basový) Pomlka Takt Druhy taktů (2/4, ¾, 4/4) Triola	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, kreativita
- Shrne základní znaky pravěké hudby, příčiny vzniku. - Uvede příklady nejstarších hudebních nástrojů v dějinách. - Uvede základní znaky starověké a antické hudby. - Zdůvodní vliv starověké a antické hudby na vývoj pozdější evropské hudby.	Pravěká hudba Počátky hudby a její charakter Vznik hudebních nástrojů a jejich dělení Starověká a antická hudba Základní znaky starověké a antické hudby a doby. Dělení starověké hudby a její význam Hudební nástroje starověku a antiky	D – pravěk / jednoduché rytmické nástroje VMEGS – objevujeme Evropu a svět
- Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně. - Správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň.	Písňe Lidové písňe Tramenské písňe Umělé písňe Vánoční koledy	OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy
- Sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a pojmenuje je. - Pojmenuje zástupce skupin hudebních nástrojů, zařadí hudební nástroj podle druhu. - Vysvětlí pojem hudební nástroj a jeho užití.	Hudební nástroje Druhy hudebních nástrojů Dělení hudebních nástrojů	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
- Rozliší a předvede dirigování 2/4, ¾ a 4/4 taktu. - Používá dirigování jako doprovod k zazpívané písni.	Dirigování Základy dirigování v jednotlivých taktech	

Rozliší základní druhy tanců podle počtu dob a taktů.	Tance Základní tance – polka, valčík, rumba, cha-cha	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá TV- pochodový a valčíkový krok OSV – psychohygienu
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 7.
		PŘESAHY
- Vyjmenuje vlastnosti tónů a vysvětlí jejich podstatu. - Identifikuje a pojmenuje různé druhy notových klíčů v zápisu. - Rozliší a vysvětlí význam různých druhů notových klíčů. - Definuje a rozliší pojmy souzvuk a akord. - Uplatní znalost pojmů souzvuk a akord při zápisu notové osnovy.	Tón Vlastnosti tónů (délka, barva, síla) Notové klíče Druhy notových klíčů (houslový, basový) Souzvuk a akord	
- Uvede základní znaky doby a hudby ve středověku a v době renesance. - Zdůvodní význam středověké hudby a její vliv na další rozvoj evropské hudby. - Uvede příklady středověkých a renesančních hudebních nástrojů a zařadí správně do skupin podle jejich druhu. - Vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti renesanční doby a hudby. - Zdůvodní význam renesanční hudby a její vliv na další vývoj evropské hudby. - Shrne význam děl některých renesančních osobností.	Středověká hudba Základní znaky středověké doby a hudby Dělení středověké hudby a její význam Hudební nástroje středověku (poslech) Renesanční hudba Základní znaky renesanční hudby a její význam Významní hudební skladatelé období renesance Hudební nástroje renesanční doby (poslech)	VV – ilustrace písní VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
- Vyjmenuje základní druhy lidských hlasů. - Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, individuálně v dvojhase. - Zazpívá s doprovodem zadanou píseň.	Hlasy Základní vlastnosti lidských hlasů (tenor, soprán aj.) Písňe Lidové písňe Tramenské písňe Umělé písňe Vánoční koledy	OSV – mezilidské vztahy, sebepoznání a sebepojetí
- Rozliší a vysvětlí význam pojmů vokální a instrumentální hudba. - Používá oba pojmy při realizaci hudebního projevu i při poslechu hudby. - Vysvětlí vznik opery, její složky a pojmy árie, recitativ, sbory a libreto. - Uvede významné osobnosti autorů oper. - Rozliší druhy hudebních přehrávačů. - Vysvětlí zkratky LP, SP, MC, CD, DVD	Hudba vokální a instrumentální Opera Opera, její vývoj a nejvýznamnější osobnosti Árie, recitativ, libreto Poslech Hudební přehrávače Druhy hudebních přehrávačů a nosičů, jejich vývoj	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět ČJ – porovnávání literárních děl

VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 8.
		PŘESAHY
- Definuje a porovná pojmy tón, půltón, posuvka. - Vyjmenuje druhy posuvek a charakterizuje jejich funkci. - Používá posuvky na základě znalosti pravidel pro používání posuvek v notovém zápisu. - Vyjmenuje a porovná základní intervaly. - Uplatní znalosti o intervalech při zápisu do notové osnovy. - Rozliší a interpretuje základní dynamické značky v notovém zápisu.	Posuvky Tón Půltón Posuvky Intervaly Dynamická označení Základní dynamická označení v hudbě	ČJ – jazyk a nářečí (lidové písně) ČJ – literatura – Semafor, Osvobozené divadlo OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, psychohygiena
- Uvede základní znaky doby a hudby baroka a klasicismu. - Zdůvodní význam barokní a klasicistní hudby a její vliv na další vývoj evropské hudby. - Jmenuje významné osobnosti a jejich díla z období baroka a klasicismu. - Uvede příklady hudebních nástrojů z těchto dvou období a zařadí je do skupin podle jejich druhu.	Barokní hudba Základní znaky barokní hudby Dělení barokní hudby a její význam Významní hudební skladatelé období baroka Hudební nástroje barokní doby (poslech) Klasicistní hudba Základní znaky klasicistní hudby, její dělení a význam Významní hudební skladatelé klasicismu Hudební nástroje období klasicismu (poslech)	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané D – baroko, klasicismus
- Dodržuje správné hlasové návyky a hlasovou hygienu. - Použije k doprovodu jednoduché hudební nástroje. - Podle svých dispozic vytleská obtížnější rytmus. - Dle svých individuálních dispozic zpívá intonačně a rytmicky čistě v jednohlase, popř. v dvojhase. - Rozlišuje pojmy opera, opereta, muzikál. - Seznámí se s nejznámějšími světovými i českými muzikály a jejich hity.	Písně Lidové písně Tramenské písně Umělé písně Vánoční koledy Muzikál Světový muzikál Jednotlivé vývojové vlny muzikálu v Čechách	VV – ilustrace vánočních písní OSV – psychohygiena MV – fungování a vliv médií ve společnosti MKV – etnický původ VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 9.
		PŘESAHY
- Vyjmenuje a charakterizuje základní tempová označení v hudbě. - Rozliší a interpretuje základní tempová označení v notovém zápisu. - Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, individuálně v dvojhase. - Spojuje poslech s pohybovou nebo instrumentální činností.	Tempová označení Základní tempová označení v hudbě Písně Lidové písně Tramenské písně Umělé písně Vánoční koledy	OSV – mezilidské vztahy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – kulturní difference D – umění kultura jednotlivých období

• Jmenuje nejvýznamnější osobnosti hudby romantismu, shrne jejich díla • Uvede výběrem hudební nástroje používané v době romantismu a zařadí je do skupin podle jejich druhu. • Uvede a shrne základní znaky hudby 20. století. • Uvede základní proudy světové a české hudby 20. století. • Vyjádří jejich společné znaky a rozdíly (tzv. vážná hudba – expresionismus, dodekafonie a tzv. populární hudba – jazz, swing, rock’n roll, big beat, hard rock, disco, techno a další). • Zdůvodní význam hudby 20. století z pohledu vzájemného ovlivňování jednotlivých hudebních proudů. • Jmenuje výběrem významné osobnosti doby a hudby 20. století. • Shrne význam jejich díla. • Stručně charakterizuje vývoj hudebních nástrojů ve 20. století a zařadí je do skupin podle jejich druhu.	Hudba romantismu Základní charakteristika doby a hudby romantismu, její dělení Významní hudební skladatelé doby romantismu Hudební nástroje (poslech) Hudba 20. století Dělení a význam hudby 20. století Významní hudební skladatelé a interpreti 20. století Hudební nástroje moderní doby (poslech)	OSV – rozvoj schopnosti poznávání; sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace VDO – občan, občanská společnost a stát VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – kulturní difference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita EV – vztah člověka a prostředí
• Uvede a shrne základní znaky světové a české neartificiální hudby. • Jmenuje výběrem nejvýznamnější osobnosti neartificiální hudby 21. století a uvede nástroje používané v neartificiální hudbě.	Hudba 20. a 21. století (nonartificiální hudba) Základní znaky nonartificiální hudby a její dělení Rhythm and blues Rock a rockové odnože Taneční elektronická hudba Poslech	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané MKV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita

5.2.14 Tělesná výchova

Předmět **tělesná výchova** je samostatný předmět s 2 hodinovou dotací týdně v každém ročníku. Výuka navazuje na učivo 1. stupně a dále jej prohlubuje a zdokonaluje. Smyslem je vést žáky k tomu, aby zařazovali pohybové činnosti do svého denního režimu, aby jejich pohybová aktivita postupovala od spontánní činnosti k činnosti řízené a výběrové. Hlavním cílem je žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu (sportu).

Naše škola je vybavena bazénem a tomu je přizpůsobena i výuka tělesné výchovy po celou dobu školní docházky. Školní bazén je v provozu od října do května. V tomto období probíhá vždy jedna hodina týdně v tělocvičně a 1 hodina týdně je výuka plavání v bazénu. Je-li příznivé počasí, jsou využívána i venkovní sportoviště v okolí školy (louka, hřiště, dráha kolem přivaděče, školní zahrada).

Učivo je rozděleno do těchto okruhů:

1. Lehká atletika (běh, hod, skok)
2. Sportovní gymnastika (kotoul, přeskok, hrazda, kladina)
3. Průpravná, kondiční, relaxační a tvořivá cvičení – tvořivé hry
4. Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti
5. Míčové a jiné sportovní hry
6. Plavání

Tělesná výchova je zaměřena na pohybové vzdělávání. Snažíme se rozpoznat pohybové nadání tím, že diferencujeme činnosti. Talentovaní žáci, kteří svými výkony vynikají, mají pak možnost reprezentovat školu v různých soutěžích, z nichž upřednostňujeme plavecké závody v rámci jirkovských škol i v rámci okresu a kraje, turnaje ve volejbale a košíkové mezi školami a atletické závody v rámci chomutovského okresu i Ústeckého kraje. Žáci se navíc mohou přihlásit do řady sportovních kroužků (plavecké, volejbal, košíková).

Zároveň je pro nás důležité odhalovat zdravotní oslabení žáků, kterým upravujeme pohybové aktivity tak, aby měli možnost dosáhnout prožitek z pohybu a zažít pocit ze zvládnutí dovedností. Nedílnou součástí hodin tělesné výchovy jsou speciální vyrovnávací cvičení, která jsou preventivně využívána pro všechny žáky, nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které nejsou schopni zvládnout.

Do hodnocení žáků z tělesné výchovy je zahrnuta aktivní příprava a zapojení se do hodin tělesné výchovy a především chuť sportovat s přihlédnutím k dosaženým výkonům.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, k vnímání pohybových aktivit jako důležitých součástí denního režimu člověka.
- Poskytujeme žákům prožitek z pohybových aktivit a prožitek ze zvládnutí dovedností, které jsou pro ně motivací k celoživotnímu zařazení sportu a pohybu do svého života.
- Podněcujeme žáky k prohlubování pohybových dovedností, zlepšování výkonů podle individuálních schopností.

Kompetence k řešení problémů

- Při kolektivních hrách učíme žáky řešit problémové situace.

- Učíme je vyrovnat se s prohrou a hledat její příčiny, nacházet cesty ke zlepšení výsledků, společně se domlouvat.
- Umožňujeme žákům reprezentovat školu na různých turnajích v míčových hrách, atletických a plaveckých závodech.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k vhodné komunikaci v kolektivu, domlouvání taktiky družstva v kolektivních sportech.
- Učíme žáky využívat ve sportu různá gesta, zvuky, porozumění různým signálům a verbálním a neverbálním pokynům a využívat je při hře a zdokonalení herní taktiky.
- Snažíme se, aby se zapojovali do činnosti kolektivu (družstva), vědomě se podíleli na výsledcích při soutěžích a reprezentaci školy (v rámci svých možností);
- Vedeme žáky k ocenění výkonu každého jednotlivce, odhadu vlastních možností a přiměřenosti požadavků vzhledem k fyzickým předpokladům jednotlivce.

Kompetence sociální a interpersonální

- Vedeme žáky k dodržování pravidel jednotlivých druhů sportu.
- Učíme žáky vědomé spolupráci v rámci kolektivu, utváření příjemné atmosféry, dodržování pravidel fair play.
- Vedeme žáky k přijímání následků za nedodržení pravidel.
- Reprezentaci školy podmiňujeme bezproblémovým chováním ve škole a přípravou na vyučování. Poskytujeme pravomoc třídnímu učiteli rozhodnout o reprezentaci žáka.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k respektování rozhodnutí rozhodčího, kapitána družstva.
- Učíme je bezpečnému chování při všech druzích sportu, rezolutnímu odmítání fyzického násilí a dosahování vítězství v kolektivních sportech pomocí fyzického násilí.
- Učíme žáky poskytovat první pomoc při běžných drobných poraněních, správně se chovat v situacích ohrožujících zdraví.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky správnému a bezpečnému používání sportovního náčiní a manipulaci s ním.
- Učíme je zapojovat pohybové aktivity do běžného života a podporujeme zdravý životní styl.
- Podporujeme žáky při výběru určitého druhu sportu.

Kompetence digitální

- Seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu).
- Motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky.

- Motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště.
- Klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií.

Tělesná výchova je propojena i s ostatními předměty a s každodenním životem žáků i s jejich mimoškolními aktivitami. Žáci mohou využívat ve svém volném čase nabídku sportovních kroužků, které vedou kvalifikovaní pedagogové naší školy (např. vybíjená, plavání, volejbal, košíková...). Pro žáky 2. stupně je každoročně organizován lyžařský výcvikový kurz, cyklistický kurz a turistický kurz. V rámci školních výletů, vycházek a během činnosti školní družiny uplatňují své fyzické a turistické dovednosti a schopnosti.

Do hodin tělesné výchovy jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova.

Tělesná výchova		Ročník: 6. – 9.
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
▪ Zařazuje prvky atletické abecedy na rozcvičení a zahřátí svalů. ▪ Podle svých možností zvládá techniku rychlého krátkého a vytrvalostního běhu včetně konkrétního startu v terénu. ▪ Snaží se zlepšovat své výkony v souladu s technikou. ▪ Postupně zařazuje štafetový běh s předávkou. ▪ Provádí nácvik skoku do výšky přes gumu a později přes tyč. ▪ Podle možností zvládá techniku skoku do dálky a do výšky. ▪ Dbá na bezpečnost při nácviku skoků a snaží se zlepšovat postupně své výkony vzhledem k fyzickým předpokladům a věku. ▪ Nacvičuje a zvládá podle svých možností techniku hodů kriketovým míčkem, později granátem, vrh koulí. ▪ Snaží se zlepšovat své výsledky. ▪ Při hodu a vrhu koulí dbá na bezpečnost, kontroluje prostor odhodu. ▪ U všech atletických disciplín měří a zaznamenává své výsledky, porovnává minulé výkony a vyhodnocuje individuální pokrok.	Atletika Atletická abeceda Vytrvalostní běh na 600m, 800m, 1500m Rychlostní běh na 60m s nácvikem vysokého, polovysokého a nízkého startu Štafetový běh s předávkou Skok daleký Skok vysoký Hod kriketem, granátem Vrh koulí	F – měření fyzikálních veličin OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena
▪ Podle svých možností zvládá prvky akrobacie (základní prostná, kotouly vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí, přemet stranou). ▪ Podle svých možností neustále vylepšuje techniku provedení. ▪ Provádí nácvik roznožky přes kozu (bez můstku, s pérovým můstkem), skrčky přes švédskou bednu (výšku přizpůsobí nárokům úkonu). ▪ Nacvičuje a podle svých možností zvládá na hrazdě podmet, výmyk, přešvih nohou, závěs v podkolení. ▪ Nacvičuje komíhání na kruzích. ▪ Trénuje a podle svých možností zvládá kotoul letmo z malé trampolíny s doletem. ▪ Zvládá techniku šplhu na tyči a na laně, podle svých možností zlepšuje svůj výkon. ▪ Při všech gymnastických cvičeních dbá na bezpečnost, dbá pokynů vyučujícího, dodržuje potřebnou záchranu.	Gymnastika Akrobacie – základní prostná, kotouly vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí, přemet stranou; koza – roznožka bez můstku i s můstkem; švédská bedna – odbočka, skrčka bez můstku i s můstkem; hrazda – podmet, výmyk, přešvih nohou, závěs v podkolení Šplh – na tyči, na laně	OSV – kreativita
▪ Seznámí se se základními herními a bezpečnostními pravidly sportovních her a dodržuje je při vlastní hře. ▪ Spolupracuje v družstvu, dohodne se na rozdělení úloh, taktice s cílem získat co nejlepší výsledek v rámci fair – play.	Sportovní hry Ringo, freesbee, softball, florball, přehazovaná, volejbal, vybíjená, malá kopaná, futsal, košíková	OSV – komunikace, kooperace a kompetice, kreativita

▪ Zkouší si různé role - hráče, organizátora, rozhodčího, asistenta.		
▪ Ve spolupráci se spolužáky připraví krátkodobou turistickou akci. ▪ Při přesunu do terénu a pobytu v přírodě dodržuje pravidle bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty. ▪ Seznamuje se základy orientačního běhu. ▪ Orientuje se v přírodě, seznamuje se se způsoby ukrytí v přírodě, zajištěním vody, potravy a tepla.	Turistika pobyt v přírodě	
▪ Plavání doplňuje vodními rozcvičkami na protažení a rozhýbání svalů a hrami k relaxaci. ▪ Podle svých schopností se zdokonaluje v plaveckých stylech, porovnává své výsledky s minulými výkony a sleduje svůj pokrok. ▪ Podle svých možností se podílí na co nejlepším výsledku svého družstva v soutěžích při plaveckých závodech ve škole i mimo školu.	Plavání Plavecké rozcvičky ve vodě Hry pro relaxaci (lovení puků, vodní pólo ...) Plavecké styly - kraul, prsa, znak, motýlek Rychlostní plavání – 50, 100m Vytrvalostní plavání – na 5, 10 minut	F – měření fyzikálních veličin OSV – psychohygiena, kooperace a kompetice
Činnosti ovlivňující zdraví		
▪ Na začátku každého cvičení zařazuje protahovací cvik, zaměřuje se na problémové partie. ▪ Samostatně se připraví před pohybovou činností ▪ Dodržuje základní hygienu pohybových činností (střídání, zátěž, relaxace). ▪ Při rozcvičce používá správné názvosloví pro jednotlivé cviky. ▪ Svou činnost přizpůsobuje momentálnímu fyzickému stavu a prostředí, dbá na bezpečnost. ▪ Uplatňuje vhodné a bezpečné chování, předvídá nebezpečí úrazu. ▪ Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou. ▪ Při pohybových aktivitách respektuje znečištění ovzduší. ▪ V případě potřeby poskytne základní první pomoc.	Význam pohybu pro zdraví, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech. Zdravotně orientovaná zdatnost Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení.	Př – význam pohybové aktivity pro zdravý rozvoj VZ – denní režim OSV – psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace
Činnosti podporující pohybové učení		
▪ Používá tělocvičné názvosloví osvojovaných činností. ▪ Používá a reaguje na smluvené povely, signály, gesta. ▪ Spolupracuje při pohybových činnostech. ▪ Rozlišuje a uplatňuje roli hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. ▪ Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. ▪ U měřitelných disciplín dokáže změřit výsledky, porovnat a zpracovat do přehledu.	Komunikace v TV Historie a současnost sportu (olympismus, olympijská charta) Pravidla osvojovaných pohybových činností Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností.	MV – stavba mediálních sdělení If, M – tabulky, grafy, Excel, tvorba webových stránek

▪ Zpracuje výsledky sportovních her do tabulky. ▪ Podle možností zveřejní výsledky na školní nástěnce, internetových stránkách školy, výsledky doplní obrazovou dokumentací.		
--	--	--

5.2.15 Výchova ke zdraví

Předmět **výchova ke zdraví** se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 9. ročníku vždy 1 hodinu týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- Preventivní ochranu zdraví
- Dovednosti odmítat škodlivé látky
- Základní hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky
- Předcházení úrazům
- Upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
- Získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování

Předmětem se prolínají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchova ke zdraví je úzce propojena s ostatními předměty – tělesná výchova, občanská výchova, přírodopis, pracovní činnosti, český jazyk a literatura, informatika.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k efektivnímu učení, k vyhledávání a třídění informací a jejich využití v praxi.
- Zajímáme se o názory, náměty zkušenosti žáků.
- Zadáváme jim úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých zdrojů.
- Zařazujeme do výuky metody, při kterých docházejí k závěrům a řešením sami žáci.
- Pomáháme žákům utvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy.
- Pozorováním, individuálním přístupem a slovním hodnocením dílčích kroků při plnění úkolů sledujeme pokrok všech žáků a povzbuzujeme je při snaze získávání dalších informací a zajímavostí souvisejících s probíraným tématem.
- Směřujeme žáky k plánování, organizování a řízení vlastního tempa práce.

Kompetence k řešení problémů

- Klademe otevřené otázky.
- Ukazujeme žákovi cestu ke správnému řešení problémů uvědomělou prací s chybou.
- Podněcujeme žáky k argumentaci a obhajování vlastního názoru.
- Vedeme žáky k vyhledávání informací, které směřují k vhodnému řešení problémů.
- Učíme žáky kriticky myslet, a posuzovat názory druhých; obhájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.
- Vytváříme příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a grafů.
- Vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky, k účinnému zapojení do diskuse.

- Umožňujeme žákům získat co nejvíce informací tak, aby v soukromém životě dokázali uplatňovat bezpečné a odpovědné sexuální chování a ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy.
- Vedeme žáky a aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví a učíme je být za ně zodpovědný.

Kompetence sociální a personální

- Umožňujeme žákům práci ve skupinách a zároveň zadáváme úkoly tak, při kterých mohou spolupracovat.
- Učíme žáky osvojovat si zásady zdravého životního stylu a vedeme je k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech.
- Vedeme žáky k ohleduplnému chování k druhým, aby v případě potřeby poskytli pomoc druhým, nebo o ni sami požádali.
- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.
- Směřujeme žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k respektování názoru druhých.
- Umožňujeme žákům rozšiřovat a prohlubovat poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.
- Umožňujeme, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky.
- Vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace a směřujeme je, aby se rozhodovali v zájmu podpory a ochrany zdraví.
- Výchovou k zodpovědnému chování k zařízení školy, šetření školního majetku a zkrášlováním prostředí ve třídách a na chodbách školy umožňujeme, aby chápali ekologické souvislosti, respektovali požadavky na kvalitní životní prostředí.

Kompetence pracovní

- Umožňujeme žákům, aby při hodině pracovali s různými zdroji informací (odborná literatura, encyklopedie, slovníky, počítače – Internet).
- Umožňujeme žákům pravidelný nácvik základů první pomoci tak, aby je dokázali použít v běžném životě.

Kompetence digitální

- Učíme žáky rozpoznat informační potřeby o zdravotnické informaci, identifikovat vhodný informační zdroj, využít je při vyhledávání relevantních informací, zhodnotit kvalitu informací a jejich využitelnost pro danou situaci a porozumění jim a využití informace ke správnému rozhodnutí o svém zdraví.
- Vedeme žáky k uvědomění si možných rizik ve vztahu ke zdraví souvisejících s užíváním, resp. nadužíváním digitálních technologií.
- Vedeme žáky k vyhodnocení na základě svých znalostí a zkušeností možného manipulativního vlivu vrstevníků, médií a sekt.
- Učíme žáky uplatňovat osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.

Výchova ke zdraví		Ročník: 6.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
- Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě. - Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví.	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy a pravidla v prostředí komunity (rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek)	VDO – občanská společnost a škola
- Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje. - Kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.	Změny v životě člověka a jejich reflexe Dětství, puberta, dospívání (tělesné, duševní a společenské změny)	
- Stanoví základní lidské potřeby. - Aplikuje v praxi zásady osobní i intimní, duševní hygieny. - Navrhne optimální rozvržení svého denního režimu. - Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím. - Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví. - Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých. - Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. - Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	Zdravý způsob života a péče o zdraví Výživa a zdraví (zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy) Vliv vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota) Tělesná a duševní hygiena, denní režim Ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence (nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty) Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění Základy první pomoci	OSV – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, poznávání lidí PŘ – trávící ústrojí, rostliny a živočichové
- Uvede a uvědomuje si zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a uvede argumenty ve prospěch zdraví. - Obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek. - Používá způsoby odmítání návykových látek a použije je v modelových situacích a vědomě i ve styku s vrstevníky. - Orientuje se v trestně právní problematice návykových látek.	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Auto-destruktivní závislosti (psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, alkohol, kouření, zbraně, nebezpečný internet; násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání) Krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání Přivolávání pomoci v případě	MKV – kulturní difference, lidské vztahy VMEGS – jsme Evropané VDO – občan, občanská společnost a stát OSV - psychohygiena

- Kriticky posoudí reklamu na cigarety a alkohol. - Zjistí, kde a jak může vyhledat odbornou pomoc. - Rozliší situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování. - Uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte. - Kriticky se vyjadřuje k projevům násilí. - Samostatně vyhledá v případě potřeby služby specializované pomoci.	osobního nebo cizího ohrožení (linky důvěry, krizová centra)	
- Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu. - Dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	Osobnostní a sociální rozvoj Sebepoznání a sebepojetí (vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem) Zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity	EV – vztah člověka k prostředí
VÝSTUPY	UČIVO	Ročník: 9. PŘESAHY
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě.	Vztahy mezi lidmi a jejich soužití Vztahy ve dvojici (kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství)	OSV – poznávání lidí
- Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli. - Chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného chování.	Změny v životě člověka a jejich reflexe Sexuální dospívání a reprodukční zdraví (zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost promiskuita) Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých (poruchy pohlavní identity, metody antikoncepce, prod, vývoj jedince)	
- Rozlišuje a uvede příklady chorob běžných, infekčních, civilizačních. - Aktivně se proti nim brání. - V případě potřeby vyhledá lékaře a v modelové situaci předvede, jak popíše své zdravotní problémy. - Uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy. - Samostatně zvládá základní postupy první pomoci včetně základů obvazové techniky.	Zdravý způsob života a péče o zdraví Ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence (nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty)	

• Zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování, relaxaci. • Pojmenuje a uplatňuje v životě některé techniky pro zvládání stresu. • Rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními.	Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění Základy první pomoci	
• Orientuje se v zákonech, které se vztahují k sexuálnímu životu jedince (období do 15. roku a po 15. roku věku). • Orientuje se v právní problematice zneužívání dítěte. • Poradí si v podobné situaci, (kam má zavolat, komu se svěřit...). • Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt. • Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy. • Aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí. • V případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Stres a jeho vztah ke zdraví (kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonání únavy, stresujících reakcí a posilování duševní odolnosti) Skruté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání Sexuální kriminalita (šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí) Kriminalita mládeže Bezpečné chování a komunikace (nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií) Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví (bezpečnost v dopravě, postup v případě dopravní nehody, tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	OSV – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace
• Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastním dopsívání a pravidlům zdravého životního stylu.	Osobnostní a sociální rozvoj Psychohygiena a sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu Hledání pomoci při problémech Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace Respektování sebe sama i druhých (přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog) Efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích Dopad vlastního jednání	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

5.2.17 Pracovní činnosti

Předmět **pracovní činnosti** je realizován ve všech ročnících 2. stupně vždy jednu hodinu týdně v každém ročníku. Obsahem navazuje na pracovní činnosti na 1. stupni.

Vzdělávací okruhy jsou přizpůsobeny podmínkám školy z hlediska vybavení i z hlediska personálního obsazení. Pro naši školu jsme vybrali tyto tematické okruhy:

- Příprava pokrmů (6., 7. ročník)
- Pěstitelské práce a chovatelství (6., 7. ročník)
- Práce s technickými materiály (6., 8. ročník)
- Svět práce (8. a 9. ročník)
- Práce s laboratorní technikou (7. ročník)
- Provoz a údržba domácnosti (9. ročník)
- Finanční gramotnost (7., 9. ročník)

Výuka je realizována na školním pozemku, školní zahradě a v okolí školy (údržba záhonů), v dílně, v učebně chemie. Žáci využívají počítačovou učebnu k získávání informací o možnostech studia, čerpání informací, které jim pomáhají orientovat se na trhu práce. Zpracovávají data, využívají tyto výsledky pro své další rozhodování. V rámci přípravy na volbu povolání spolupracujeme s pracovníky Úřadu práce v Chomutově, kam jezdíme na informativní besedy, s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Chomutově a Dyádou (středisko výchovné péče), středními školami všech typů, které se v našem okrese vyskytují a rovněž s hospodářskou komorou v rámci prezentace škol.

Z hlediska bezpečnosti (žáci pracují s nářadím, různými nástroji, elektrickými přístroji, materiálem apod.) a efektivnosti výuky jsou rozděleni na 2 skupiny tak, aby mohli pracovat jak samostatně, tak v malých skupinách.

Cílem předmětu je, aby žáci získali především praktické dovednosti i teoretické základy a náhled do různých oborů lidské činnosti. Učí se organizovat a plánovat práci, používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky, vybírat vhodný materiál. Méně zručným žákům jsou zadávány práce a úkoly odpovídající jejich možnostem a schopnostem. Cílem tematického okruhu „Svět práce“ je především získat přehled o možnostech studia, oborech, sobě, svých možnostech a různých povoláních, o aktuálním stavu na trhu práce a výhledech do budoucna. Žáci těchto poznatků využívají při volbě studijních oborů.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům využívat získané dovednosti a vědomosti z různých oborů, při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů objevovat různé varianty řešení, nenechat se odradit případným nezdarem.
- Výrobou jednoduchých výrobků poskytujeme žákům možnost prakticky si ověřit osvědčené postupy; opakováním některých činností a jejich zdokonalováním umožňujeme sledovat vlastní pokrok.
- Vedeme žáky k uvědomění si nutnosti řídit a organizovat vlastní učení tak, aby směřovali k dalšímu studiu a výběru vhodného oboru.
- Směřujeme žáky ke kritickému hodnocení svých výsledků učení a výběru studijního (učebního) oboru podle svých možností a schopností.
- Diskutujeme s žáky o jejich možnostech.

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům vyhledávat informace, vybírat vhodné možnosti a porovnávat je se svými možnostmi a schopnostmi.
- Směřujeme žáky ke kritickému myšlení a vedeme je, aby uvážlivě rozhodovali o své budoucnosti, zvážili všechny varianty a obhájili své vlastní rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

- Při práci poskytujeme žákům různé plány, nákresy a návody, kde se učí rozumět různým typům textů, záznamů a obrazových materiálů, přemýšlet o nich a tvořivě jich využívat.
- V rámci především „Světa práce“ učíme využívat moderní komunikační prostředky, získávat a využívat komunikativní dovednosti pro kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

- Zadáváním některých dlouhodobějších úkolů umožňujeme efektivně spolupracovat na řešení daného úkolu, získávat zkušenosti a oceňovat zkušenosti druhých.
- Vedeme žáky k vytváření pravidel pro práci ve skupině, k vzájemné pomoci při plnění úkolů.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k plánování činností, k zodpovědnému rozhodování podle dané situace.
- Při výrobě některých konkrétních výrobků umožňujeme žákům uplatnit tvořivost.
- Vedeme žáky k tomu, aby při práci dodržovaly pravidla bezpečnosti, chránili zdraví své i ostatních, chránili životní prostředí.
- Při práci na školním pozemku i v dílnách vedeme k uvědomění si ekologických souvislostí.

Kompetence pracovní

- Při práci v dílnách, na školním pozemku a ve školní kuchyňce vedeme žáky ke správnému a bezpečnému používání zvolených nástrojů, nářadí a vybavení.
- Vedeme je k dodržování pravidel bezpečnosti, šetření materiálem a surovinami.
- Při práci v dílnách, na školním pozemku a v kuchyňce vedeme žáky k respektování několika hledisek – kvality, funkčnosti, hospodárnosti.
- Učíme žáky využívat znalosti a dovednosti z jiných oborů a oblastí života a využívat je při pracovních činnostech.
- Vedeme žáky, aby dovednosti získané ve škole využívali pro svůj vlastní rozvoj i jako přípravu na budoucnost, popř. při rozhodování o svém budoucím pracovním zaměření.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy.

- Motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu.
- Prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů.
- Vedeme žáky, aby vyhledávali postupy práce a návody k výrobě jednoduchých výrobků, využívali návody a nákresy v digitální podobě.

Předmět pracovní činnosti je úzce propojen s některými dalšími obory: přírodopis, výchova ke zdraví, tělesná výchova, výtvarná výchova, matematika, český jazyk, informatika, fyzika, chemie. Zároveň jsou do předmětu zařazena tato průřezová témata: Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova.

Pracovní činnosti		Ročník: 6. – 9.
VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY
Pěstitelské práce a chovatelství		
• Pečuje o pokojové květiny ve třídě, seznamuje se se základní úpravou květin. • Na základě znalostí o půdě a o výživě květin volí vhodné pracovní postupy při péči o květiny ve třídě i na školním pozemku. • Provádí pravidelnou údržbu vybraných květin a okrasných dřevin (v exteriéru i interiéru). • Seznamuje se s podmínkami a zásadami pěstování zeleniny. • Rozlišuje osivo, sadbu, výpěstky. • Při práci na zahradě volí vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Dodržuje pravidla bezpečnosti práce a zásady hygieny. • Ve spolupráci se ZOO parkem Chomutov, na základě vlastních zkušeností některých žáků a ze školní videotéky se seznamuje se základy chovu některých drobných zvířat. • Získává informace o bezpečném kontaktu se zvířaty, o poskytnutí první pomoci při úrazu způsobeném zvířaty a snaží se je v praxi dodržovat.	Okrasné rostliny Základní podmínky pro pěstování Zelenina Chovatelství	PŘ – rostliny, květiny, drobná zvířata VZ – první pomoc, zásady hygieny Z – krajinné oblasti (výskyt živočichů) EV – ekosystémy, vztah člověka a prostředí
Práce s technickými materiály		
• Seznámí se s řádem odborné učebny (dílenn) a dodržuje jeho zásady. • Při práci dodržuje předepsané postupy. • Náradí a odpovídající materiál používá přesně podle návodu a pokynů. • Udržuje své místo v čistotě a pořádku. • Ošetří drobná poranění (lehké odřeniny, píchnutí, škrábnutí...).	Řád učebny Bezpečnost a hygiena práce Zásady první pomoci	PŘ – krevní oběh, první pomoc
• Přečte jednoduchý technický výkres a správně použije potřebné údaje. • Narýsuje jednoduchý technický výkres pro vlastní potřebu. • Použije platné zásady technických norem.	Technické náčrty, výkresy, technické informace	M – rýsování, technické písmo, druhy čar, měřítko, promítání těles OSV – kreativita, kooperace a kompetice
• Rozliší dřevo, kovy, plasty (hmatem, zrakem, podle dalších kritérií odpovídajících danému materiálu). • Vybere vhodný materiál na konkrétní výrobek. • Posoudí vlastnosti materiálu a jeho vhodnost pro daný výrobek.	Vlastnosti materiálu, jeho využití v praxi	Z – naleziště nerostných surovin F – vlastnosti látek PŘ – druhy stromů OSV – komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí
• Vybere vhodné náradí podle pracovní činnosti a materiálu, použije ho podle předepsaných pravidel.	Pracovní pomůcky, náradí, nástroje pro ruční zpracování	D – vývoj náradí, nástrojů

		OSV – mezilidské vztahy
- Navrhne pracovní postup pro daný výrobek, věnuje pozornost pořadí pracovních operací. - Zhotoví výrobek z konkrétního materiálu (např. dřevěná krabice, brousítko, rýsovací jehlu, drátěný hlavolam, plastový přívěšek na klíče).	Jednoduché pracovní operace a postupy	OV – organizace práce OSV – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita
Práce s laboratorní technikou		
- Seznámí se s řádem odborné učebny (laboratoře) a dodržuje zásady pro bezpečnou práci. - Při svých činnostech dbá na ochranu životního prostředí. - Poskytne první pomoc při drobném úrazu v laboratoři.	Zásady první pomoci	Př – první pomoc EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Zvolí vhodně metodu, postup měření a potřebné měřicí přístroje. - Provede samostatně dané měření, určí jeho přesnost a najde případnou chybu.	Laboratorní protokol a jeho náležitosti	M – statistika, graf OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Samostatně vyhledá informace potřebné k provedení experimentu. - Zhodnotí výsledky a porovná je s jinými zdroji.	Informační zdroje	If – Internet
Příprava pokrmů		
- Seznámí se s řádem cvičné školní kuchyňky a dodržuje pravidla hygieny a bezpečného chování. - Seznámí se s vybavením kuchyňky, učí se používat kuchyňský inventář k tomu, k čemu je určen. - Vždy udržuje pořádek a čistotu na svém pracovním místě. - Poskytne první pomoc při menších úrazech v kuchyni.	Kuchyně Základní vybavení Bezpečnost a hygiena provozu První pomoc	
- Sestaví jídelníček podle zásad zdravé výživy. - Seznamuje se a učí se správně skladovat potraviny. - Sám vybere a nakoupí potraviny k přípravě jednoduchého pokrmu.	Potraviny Výběr, nákup Skladování Sestavování jídelníčku	EV – základní podmínky života, vztah člověka a prostředí
- Seznamuje se s přípravou některých pokrmů za studena (např. saláty, pomazánky, obložené talíře apod.). - Učí se základní způsoby tepelné úpravy pokrmů. - Přinese si recept k přípravě jednoduchého pokrmu a nápoje a přesně dodrží postup při jeho přípravě.	Příprava pokrmů	OSV - kreativita
Svět práce		
Vyplňuje různé zájmové dotazníky a vyhodnocuje jejich závěry, mapuje postupně hlavní oblasti svých zájmů.	Sebezpoznávání – zájmy, cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti, schopnosti, dovednosti, vloh a nadání Sebehodnocení	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebezpoznání a

• Zjišťuje pomocí testů, kvízů, dotazníků, praktických činností své vloh, schopnosti, dovednosti, tělesné předpoklady, nadání. • Výsledky využije pro výběr budoucího učebního nebo studijního oboru.		sebepojetí, poznávání lidí
• Seznámí se s vzdělávacím systémem ČR. • Vytvoří mapu povolání (náplň oboru, pracovní prostředí a prostředky, zdravotní a kvalifikační požadavky, charakter, náplň pracovní činnosti). • Do mapy zařadí a průběžně aktualizuje situaci na trhu práce. • Bere v potaz nezaměstnanost v daných oblastech (v povolání i v regionech), sleduje vztah mezi nabídkou a poptávkou. • Najde nabídku povolání pro danou oblast. • Sestaví a „zveřejní“ svoji nabídku (inzerát). • Sleduje statistiky na trhu práce a vyhodnocuje výsledky. Vytvoří si přehled atraktivních povolání pro budoucnost.	Druhy povolání, pracovišť, pracovních prostředků a objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky zdravotní a kvalifikační, vzdělávací systém ČR, náplň studijních a učebních oborů Trh práce – pracovní příležitosti, problém nezaměstnanosti, rovnost příležitostí, nabídka a poptávka, trendy budoucnosti	D – školství v historii naší země VMEGS – objevujeme Evropu a svět MKV - multikulturalita
• Vyhledává informace z různých zdrojů, třídí je a vytváří si přehled. Využívá výsledků pro svoje rozhodování a pro výběr učebního nebo studijního oboru. • Využívá pro získávání informací i nabídku různých institucí – úřadu práce, PPP, střediska výchovné péče, hospodářské komory, SŠ, SOU.	Získávání informací, práce s nimi Využití poradenských institucí a jejich služeb	If – vyhledávání na Internetu www stránky SŠ a SOU
• Vytvoří celoroční plány, průběžně s nimi pracuje (kontroluje důležité termíny). • Zopakuje si zásady vedení telefonního rozhovoru a aplikuje je při modelové situaci (informace na SŠ). • Zjistí si potřebné náležitosti pro vstupní pohovor, provede přípravu a předvede modelovou situaci. • Zaměří se na obsahovou část přijímacího řízení (písemnou, ústní, vstupní pohovor). • Seznámí se s náležitostmi úředního dopisu, vytvoří si šablonu a použije při sestavení odvolání. • Seznámí se s různými vzory životopisů. • Sestaví vlastní životopis podle vybraného vzoru. • Vyhledá informace o stavu trhu práce z různých zdrojů, vyhodnotí je. • Najde aktuální nabídku zaměstnání ve svém oboru, sestaví sám inzerát s nabídkou své práce. • Vyhledá potřebné informace ke svému budoucímu studiu a povolání, zpracuje je jako prezentaci a doplní praktickou ukázkou.	Celoroční plán, krátkodobé a dlouhodobé plánování Životopis – tvorba, využití Telefonní rozhovor – zásady, vedení Vstupní pohovor – příprava, průběh Přijímací řízení – příprava, průběh Odvolání Inzeráty – vyhledávání, sestavování Vlivy na výběr studijního a učebního oboru, na výběr budoucího povolání a zaměstnání Prezentace různých povolání	ČJ – životopis, inzerát, rozhovor, spisovná mluva, kultivovaný projev OSV – seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace MV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Provoz a údržba domácnosti		
- Ovládá základní hotovostní i bezhotovostní platební operace. - Sestaví základní rozpočet domácnosti. - Orientuje se v ekonomických otázkách domácnosti včetně pojištění. - Dokáže se orientovat v návodu k obsluze běžných spotřebičů. - Volí vhodné pomůcky, nástroje a zařízení pro danou činnost. - Bezpečně zachází s přístrojovým vybavením domácnosti. - Chová se ekologicky při provozu, údržbě a úklidu v domácnosti, při údržbě oděvů a textilií. - Vysvětlí nakládání s odpady, jejich třídění a ekologickou likvidaci. - Používání ochranných pomůcek při úklidu domácnosti a možnosti úklidových firem. - Při práci dodržuje předepsané postupy. - Poskytne první pomoci při možných úrazech v domácnosti (úraz elektrickým proudem nebo chemikálií).	Finance Přístrojové vybavení domácnosti Údržba oděvů a textilií a úklid domácnosti Hygiena a bezpečnost	EV - Vztah člověka k prostředí MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (manipulační funkce reklamy) F – elektrické spotřebiče Ch – chemické látky
- Dodržuje základní pravidla pro práci s elektrickým zařízením. - Provádí zapojení základní bytové instalace. - Zapojí základní elektronické součástky do elektrického obvodu. - Popíše základní funkce sdělovací techniky.	Elektrotechnika v domácnosti	F – elektrické spotřebiče, polovodiče

6. Hodnocení žáků

Zásady pro hodnocení prospěchu a chování

- a) Otevřenost vůči dětem i rodičům
- b) Předem stanovená jasná kritéria
- c) Žáci se účastní hodnotícího procesu
- d) Hlavní důraz je kladen na individuální pokrok jednotlivce

Základní pravidla pro použití klasifikace

- 1) Zámka z předmětu nezahrnuje hodnocení chování žáka.
- 2) Hodnocení předchází seznámení žáka s cíli a kritérii hodnocení.
- 3) Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo.
- 4) Při klasifikaci používáme 5 klasifikačních stupňů.
- 5) Zámky mají váhu: 1 (domácí úkoly, aktivita v hodině, drobné nenáročné úkoly), 3 (desetiminutovky, samostatné práce, větší úkoly, výrobek, výkres, tvořivá práce v 1f, 5 (kontrolní práce, ústní zkoušení, souhrnné opakování, testy, prezentace), 8 (čtvrtletní či pololetní písemné práce, Scio testy).
- 6) Váha známky je vždy stanovena předem, určuje ji vyučující.
- 7) Písemné práce přesahující délku 20 minut oznamujeme žákům předem tak, aby měli dostatek času se na ně připravit.
- 8) Písemné práce zakládá učitel daného předmětu a na konci školního roku jsou vybírány do portfolia.
- 9) Do klasifikace učitel vyváženě promítá: rozsah znalostí a dovedností, hloubku porozumění, kvalitu práce s informacemi, produktivitu, tvořivost, užívání získaných znalostí, dovedností a postojů.
- 10) Používáme metody portfolia.
- 11) Skupinovou práci nehodnotíme známkou.
- 12) Využíváme často kooperativní způsob výuky (žáci se učí hodnotit jak samotný výsledek, tak postup, který uplatnili).
- 13) Poskytujeme žákům informace, jak mohou dosáhnout lepších výsledků. Využíváme práci s chybou.
- 14) Žáci mají právo se vyjádřit ke svému hodnocení.

Pravidla pro použití slovního hodnocení

- 1) Slovní hodnocení přechází klasifikaci známkou. Je vždy adresné, osobně se obrací k tomu, komu je určeno – k žákovi.
- 2) Slovní hodnocení je zaměřeno na poskytování zpětné vazby, podává žákovi zprávu, jak daný úkol zvládl, v čem chybovali, kde mají rezervy, co mají udělat, aby úkol zvládli lépe.
- 3) Učitel hodnotí činnost žáka, postup, výsledek; porovnává aktuální výkon s jeho předchozími výsledky (nikoli s ostatními žáky ve třídě).
- 4) Vedeme žáky k sebehodnocení. Slovnímu hodnocení učitele předchází jednoduché vlastní hodnocení práce, výkonu podle předem daných kritérií. Žáci jsou vedeni k jasnému vyjádření, jak splnili daná kritéria.

V následujících tabulkách uvádíme přehled kritérií hodnocení prospěchu a chování. Hodnocení vychází z Vyhlášky č. 48/2005 Sb. Hodnocení v jednotlivých předmětech je podrobně rozvedeno v Klasifikačním řádu, který je součástí Řádu školy.

Kritéria hodnocení prospěchu

stupeň	Rozsah znalostí a dovedností	Hloubka porozumění	Kvalita práce s informacemi	Produktivita	Tvořivost	Užívání získaných znalostí, dovedností, postojů;
	Úplnost, přesnost, trvalost zmapovaných faktů, pojmů, definic, termínů, zákonitostí, vztahů, postupů	Vlastní interpretace informací, postupů, návodů, její argumentační podpora, dokládání příklady, vysvětlování, zdůvodňování, zařazování do kontextu	Práce s různými informačními zdroji, vyhledávání, porovnávání, kombinování, třídění, využívání, kritické hodnocení, prezentace;	Plnění úkolů, pestrost, různorodost, včasnost, formální úroveň, písemnost a produktů; struktura a srozumitelnost vyjadřování;	Bohatost nápadů, originalita, překonávání stereotypu, uplatnění kombinace, zpracování;	Plnění praktických úkolů, řešení reálných problémů, formování hypotéz, empirické ověřování, práce v projektech, tvořivost, navrhování řešení, rozvíjení myšlenek, podíl na činnostech týmu;
1	100 – 81%	Kladení otázek k věci, schopnost vyučovat druhé, rozvíjení tematiky, kritické posouzení, vytvoření originálu, předvedení	Vytvoření nové, přehledné, srozumitelné informační struktury, relevantní data	Četné, rozmanité, úplné, strukturované, formálně správné výstupy pokrývající všechny oblasti vzdělávání;	Vtip, lehkost, neotřelost, hloubka sdělení, vysoká výpovědní hodnota výstupů;	Úplnost, správnost, bohatost použitých prostředků
2	80 – 61%	Správná aplikace, ověření, rozbor;	Přítomnost hlavní myšlenky v informační struktuře, většinou relevantní data;	Formálně správné výstupy pokrývající podstatné oblasti vzdělávání;	Vynalézavost, obohacování tématu, vytváření neobvyklých kombinací;	Neúplnost, převaha vhodně použitých prostředků;
3	60 – 41%	Vyjádření vlastními slovy, uvedení příkladu, přiřazení;	Myšlenková hodnota rozptýlena v balastu, rozporná nebo neúplná data	Výstupy s formálními nedostatky pokrývající jen některé oblasti vzdělávání;	Rozpracování nabízených námětů, těžkopádnost, nedokončenost výstupů;	Neúplnost, vzájemná rozpornost použitých prostředků;
4	40 – 21%	Zopakování označení, seřazení	Vyhledávání a převzetí cizí informační struktury	Nesrozumitelné, nedokončené výstupy nebo výstupy okrajového významu;	Neúspěšný pokus, přebírání cizích námětů, opakování vzoru nebo stereotypu;	Neúspěšný pokus, irelevantní prostředky;

5	20 – 0%	Rezignace, apatie, nulová snaha	Nepřítomnost pokusu, absence jakékoli snahy	Žádné výstupy;	Lhostejnost, rezignace, nulová snaha	Rezignace, bezradnost, lhostejnost;
---	---------	---------------------------------	---	----------------	--------------------------------------	-------------------------------------

Kritéria hodnocení chování

Zdvořilost	Oslovování, pozdrav, prosba, poděkování, omluva, uplatnění přednosti
Způsob komunikace	Nemluví vulgárně, přihlásí se o slovo, neskáče do řeči, mluví věcně, zdrží se osobního útoku
Respekt k lidem	Nevysmívá se druhému, neponižuje ho, nenapadá ho slovně ani fyzicky, bere na něj ohled, ocení jeho přínos, zapojí se do činnosti
Čestnost	Mluví pravdu, přizná chybu, nevymlouvá se, dodržuje dané slovo
Úcta k hodnotám	Nepoškozuje cizí majetek, nepůjčuje si věci bez dovolení, zachází s věcmi šetrně a stanoveným způsobem
Plnění povinností	Řádně dochází do školy, dodržuje stanovený čas, plní uložené úkoly, dodržuje organizační pokyny
Prosazování práv	Upozorní na nebezpečné jednání ohrožující život, zdraví nebo práva druhých, ohradí se proti nespravedlivému jednání, zastane se slabšího, vyjádří se věcně a slušně k věcem, které se týkají jeho vzdělávání a života školy; uplatňuje demokratické principy v třídní nebo školní samosprávě

7. Dodatky